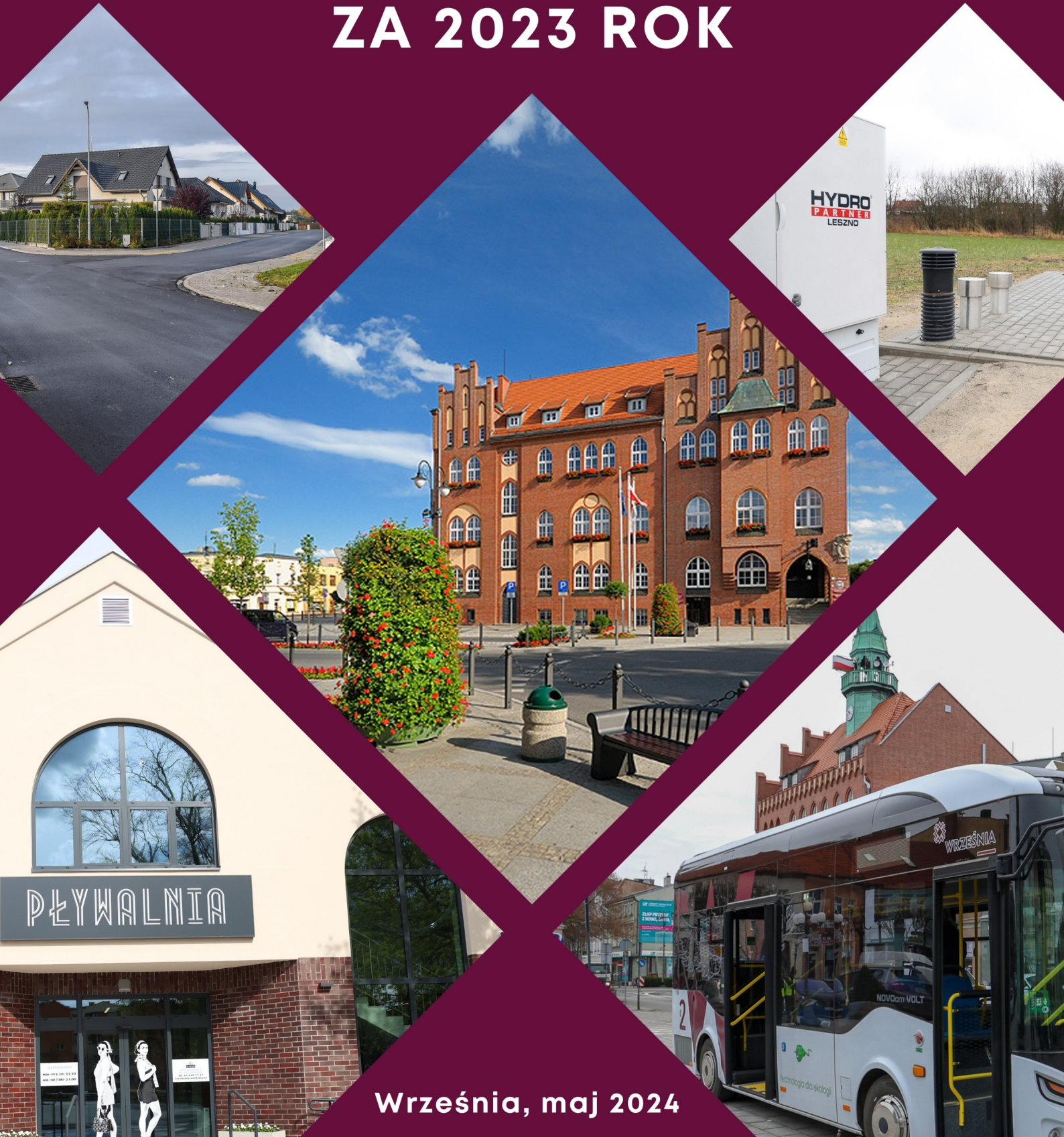

RAPORT

O STANIE MIASTA I GMINY WRZEŚNIA ZA 2023 ROK

PŁYWALNIA

Spis treści

Wstęp	4
I. Ogólna charakterystyka gminy	4
II. Informacje inwestycyjne i finansowe	9
2.1. Wykonanie budżetu za rok 2023.....	9
2.2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych w roku 2023.....	28
III. Informacja o stanie mienia komunalnego	36
IV. Informacja o realizacji polityk, programów, strategii	70
4.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027	70
4.2. Studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września.....	78
4.3. Plan ogólny gminy Września.....	79
4.4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	80
4.5. Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września	88
4.6. Gminny Program Opieki nad zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021 – 2024.....	95
4.7. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Września na lata 2019 – 2024.....	98
4.8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Września na lata 2021-2025.....	102
4.9. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025	109
4.10. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Września na lata 2023-2025.....	115
4.11. Gminny Program Osłonowy Aktywizowanie i Wyrównywanie Szans Seniorów w Gminie Września.....	117
4.12. Gminny Program Osłonowy Wspierania Środowisk Długotrwale Ubogich w Celu Poprawy Sytuacji Mieszkaniowej ww. Środowisk i Przeciwdziałanie Zjawisku Bezdomności w Gminie Września.....	120
4.13. Program Pomocy Żywnościowej PPOŻ 2014/2020. Podprogram 2021 Plus.....	122
4.14. Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.....	122
4.15. Rządowy Program Wspierania Rodziny „Asystent Rodziny w 2023 r.”.....	124
4.16. Program „Opieka 75+”.....	124
4.17. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej+ - edycja 2023.....	124
4.18. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025 (za 2023 rok)	125
4.19. Program współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023 w działach kultura fizyczna oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	129
4.20. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024-2027.....	135
4.21. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września.....	143
4.22. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Września.....	147
4.23. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.....	147
4.24. Programy dotyczące ochrony powietrza realizowane przez Straż Miejską.....	148

V. Realizacja uchwał Rady Miejskiej we Wrześni podjętych w roku 2023.....	153
VI. Część analityczna.....	187
6.1. Oświata.....	187
6.2. Kultura.....	192
6.3. Czytelnictwo.....	198
6.4. Muzeum.....	223
6.5. Sport i rekreacja.....	244
6.6. Warsztat Terapii Zajęciowej oraz wspieranie osób niepełnosprawnych.....	254
6.7. Wydział Porządku ze Strażą Miejską.....	257
6.8. Udział Gminy Września w spółkach kapitałowych.....	284
6.9. Gospodarka odpadami.....	286
6.10. Września w rankingach i publikacjach.....	290
Podsumowanie.....	295

Wstęp

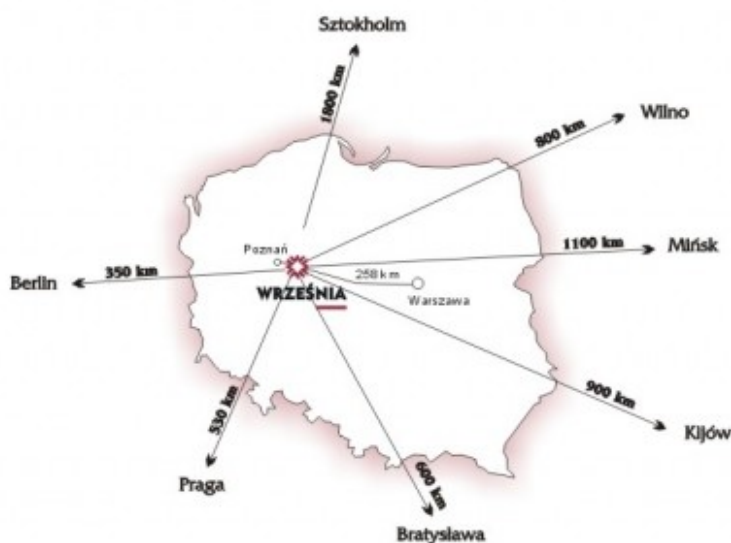
Burmistrz Miasta i Gminy Września przedkłada „Raport o stanie Miasta i Gminy Września” opracowany na podstawie art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.). Raport stanowi podsumowanie działalności Burmistrza Miasta i Gminy Września w roku 2023, w szczególności odnosi się do realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej we Wrześni.

W treści Raportu przedstawiono szereg istotnych informacji oraz danych z zakresu działania Gminy Września oraz Burmistrza Miasta i Gminy Września jako organu wykonawczego gminy. Pomimo bardzo rozległego zakresu tematycznego niniejszego opracowania oraz konieczności zaprezentowania często tylko najistotniejszych kwestii w obszarze określonych zagadnień, stanowi on źródło informacji na temat m. in. funkcjonowania wrzesińskiego samorządu gminnego, a także umożliwia dokonanie własnych ocen jego obecnego stanu oraz szans dalszego rozwoju w przyszłości.

Treść niniejszego Raportu zostanie opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni oraz przedstawiona podczas sesji Rady Miejskiej we Wrześni.

I. Ogólna charakterystyka gminy.

Miasto i Gmina Września leży w środkowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wrzesińskim. Września jest siedzibą gminy miejsko – wiejskiej oraz powiatu wrzesińskiego. Sąsiaduje z następującymi gminami: Czarniejewo, Dominowo, Kołaczkowo, Miłosław, Nekla, Niechanowo, Strzałkowo i Witkowo. Znajduje się na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych drogowych i kolejowych: Poznań – Warszawa (autostrada A2, węzeł autostradowy, droga krajowa nr 92, linia kolejowa) oraz Gniezno – Jarocin (droga krajowa nr 15 oraz linia kolejowa). Ponadto przez miasto przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 432: Września – Środa Wielkopolska – Śrem – Leszno, oraz nr 442: Września – Puzdry – Gizaki – Kalisz. Miasto leży na 52°20' długości geograficznej północnej oraz 17°35' szerokości geograficznej wschodniej, na wysokości 90 – 100 m n.p.m.

Położenie Miasta i Gminy Września

Taki układ komunikacyjny określa Wrześnię jako istotny węzeł drogowy o znaczeniu ponadregionalnym. Dodatkowo drogi gminne tworzą rozbudowaną sieć na terenie miasta, co powoduje, że jest ono dobrze skomunikowane również na poziomie regionalnym.

Sieć osadniczą gminy tworzy miasto Września, które położone jest w jej środkowej części oraz 33 wsie sołeckie. Powierzchnia miasta i gminy wynosi 221,84 km², z tego na miasto przypadają 12,73 km², a na obszar wiejski 209,11 km².

Granice Miasta i Gminy Września

Miasto Września pełni funkcję zarówno ośrodka gminnego, jak i powiatowego. Jego główne funkcje to między innymi rozwój działalności gospodarczej, usługi w zakresie oświaty i kultury o zasięgu ponadregionalnym, a także stworzenie miejsca sprzyjającego społeczeństwu. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021 – 2027 określa trzy podstawowe cele strategiczne, tj.:

I ZWIĘKSZENIE POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO W OPARCIU O WEWNĘTRZNY KAPITAŁ MIASTA I GMINY WRZEŚNIA.

II. INTENSYFIKACJA DZIAŁAŃ NA RZECZ ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ PRZY ZACHOWANIU WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

III. POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I PRZESTRZENNE.

W ramach struktury osadniczej głównymi funkcjami miasta są: mieszkalnictwo, usługi lokalne i ponadlokalne (administracja, oświata, kultura, handel, zdrowie i opieka społeczna). Funkcje uzupełniające spełniają: działalność gospodarcza o profilu drobnej wytwórczości, turystyka i wypoczynek. Biorąc pod uwagę klasyfikację ze względu na strefy funkcjonalno – krajobrazowe, miasto Września należy do wielofunkcyjnej strefy miejskiej wraz z obszarami aktywizacji gospodarczej.

Przez Wrześnię przepływa rzeka Wrześnica. Część miasta leżąca po zachodniej stronie rzeki skupia większość terenów przemysłowo – usługowych miasta, tereny kolejowe oraz tereny ogródków działkowych. Znajdują się tu również tereny mieszkalne: w dzielnicy miasta o nazwie Sławno oraz osiedle Lipówka.

Po stronie wschodniej znajduje się ściśle centrum miasta oraz 3 duże osiedla mieszkalne: Krzyża Grunwaldu, Sokołowskie oraz Tysiąclecia. Na terenie tej części miasta ulokowane są liczne ogródki działkowe, Park im. Dzieci Wrzesińskich, Targowisko Miejskie. Przy wschodniej granicy Wrześni znajduje się oczyszczalnia ścieków oraz tereny przemysłowo – usługowe.

Ze względu na atrakcyjne położenie Miasto i Gmina Września rozwija się dynamicznie pod względem gospodarczym. Obok małych i średnich firm na terenie gminy lokują swoje przedsiębiorstwa duże, międzynarodowe firmy.

Na terenie Gminy Września znajduje się kilkanaście wiodących firm zatrudniających od kilkudziesięciu do kilku tysięcy pracowników. Są to między innymi: Volkswagen Poznań Samochody Użytkowe, Inalfa Roof Systems, Gestamp Polska Sp. z o. o., Mikroma Polska S. A., Aquilla Sp. z o. o., Krispol Sp. z o. o., Allflex Polska Sp. z o. o., Flex Films Europa Sp. z o. o., Techpak Sp z o. o., vidaXL logistic services Sp. z o. o., vidaXL services Sp. z. o. o. , Cenos Sp. z o. o.

Poniższa tabela przedstawia skalę działania oraz liczbę zatrudnionych pracowników dla ww. firm.

Nazwa Firmy	Liczba pracowników	Branża
Volkswagen Poznań Samochody Użytkowe	3142	Automotive
Inalfa Roof Systems	854	Automotive
Gestamp Polska Sp. z o. o.	836	Automotive
Mikroma Polska S. A.	461	Maszynaria
Aquilla Sp. z o. o.	101	Produkcja tektury falistej
Krispol Sp. z o. o.	200	Konstrucyjna
Allflex Polska Sp. z o. o.	187	Znaczniki do identyfikacji zwierząt
Flex Films Europa Sp. z o. o.	298	Produkcja folii spożywczej
Techpak Sp. z o. o.	213	Drukowanie i pakowanie
vidaXL logistic services Sp. z o. o. oraz vidaXL services Sp. z. o. o.	144	Sprzedaż artykułów m. in. do wyposażenia domu, ogrodu
Cenos Sp. z o. o.	132	Produkcja spożywcza

12 lutego 2014 roku Rada Miejska we Wrześni podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Wrześnińskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. 7 marca 2014 roku zostało podpisane porozumienie dotyczące zasad współpracy i uczestnictwa w projekcie Wrześnińskiej Strefy Aktywności Gospodarczej WSAG, którego stronami byli Gmina Września, Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Województwo Wielkopolskie, Powiat Wrzeński, Minister Gospodarki oraz Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych. Celem utworzenia Wrześnińskiej Strefy Aktywności Gospodarczej jest aktywizacja regionów w zakresie zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego, przyciągnięcie do WSAG nowych inwestorów, podniesienie poziomu inwestycji, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej tej części gminy, rozwój przedsiębiorczości, a w konsekwencji utworzenie nowych miejsc pracy.

Wrześnińska Strefa Aktywności Gospodarczej na tle Miasta i Gminy Września

WSAG oddziałuje w następujących aspektach:

- a) ekonomicznym – poprzez pozyskanie inwestycji, stworzenie nowych miejsc pracy, podniesienie wpływów z podatków oraz stworzenie warunków wzrostu aktywności gospodarczej;
- b) społecznym – dzięki polepszeniu perspektyw rozwoju lokalnego rynku pracy i społeczeństwa.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy Września na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba osób zameldowanych na pobyt stały wynosiła 44 624. W mieście 28 359 osoby (w tym kobiet: 15 048, mężczyzn: 13 311), natomiast na wsi 16 265 (w tym kobiet: 8 189, mężczyzn: 8 076). Należy zaznaczyć, iż mieszkańców jest znacznie więcej, gdyż wielu z nich nie jest zameldowanych w gminie, a w gminach ościennych lub nawet w odległych od Wrześni miastach. Liczba mieszkańców na przełomie lat wzrasta, co związane jest m. in. z korzystną koniunkturą gospodarczą. Powyższe dane przekładają się także na intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego we Wrześni, co znajduje odzwierciedlenie w danych

Głównego Urzędu Statystycznego. Na podstawie najbardziej aktualnych informacji z Banku Danych Lokalnych GUS z 2022 r. wynika, że liczba wybudowanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to 11,17 szt. Września z powyższym wynikiem wyprzedza takie aglomeracje jak Warszawa czy Poznań.

W wyniku tak znaczących zmian miasto i gmina dostosowuje warunki infrastrukturalne dla obszarów koncentracji zarówno w mieście, jak i na wsi.

Na terenie Miasta i Gminy Września oferuje się również pomoc społeczną. Zadania z tego zakresu realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni. Zakres zadań placówki regulują ustawy, w tym m. in.: o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o systemie oświaty, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o zdrowiu psychicznym, oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Według danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 roku 1906 rodzin skorzystało ze świadczeń rodzinnych.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni na koniec roku 2010 zarejestrowanych osób bezrobotnych było 2 194. Natomiast na koniec grudnia 2023 roku liczba ta wynosiła 697 osób (spadek o 1 497 osób). Rozwój gospodarczy we Wrześni powoduje znaczny spadek liczby bezrobotnych.

Władze gminy odpowiedzialne są za prowadzenie na terenie miasta i gminy placówek oświatowych, tj. opieki przedszkolnej i szkół podstawowych. W ramach tych zadań w sferze oświaty gmina prowadzi jedno przedszkole publiczne i dziewięć publicznych szkół podstawowych.

Warto zaznaczyć, że zarówno na terenie miasta, jak i gminy prowadzone jest 9 niepublicznych żłobków, 18 niepublicznych przedszkoli i 2 niepubliczne szkoły podstawowe, co stanowi atrakcyjną przesłankę do zamieszkania właśnie w tym mieście.

Miasto i Gmina Września oferuje także możliwość korzystania z bazy sportowo – rekreacyjnej obejmującej między innymi, boiska, hale sportowe, baseny oraz wiele placów zabaw dla dzieci czy siłowni zewnętrznych. Prężnie działającym ośrodkiem są Wrzesińskie Obiekty Sportowo – Rekreacyjne, które skupiają wokół siebie między innymi: pływalnię, basen miejski, stadion miejski, korty tenisowe, tor rowerowy czy skate park.

Większość wydarzeń kulturalnych skupiona jest wokół Wrzesińskiego Ośrodka Kultury we Wrześni, który stanowi jednostkę organizacyjną Miasta i Gminy Września. Prowadzi on głównie działalność w zakresie organizacji imprez plenerowych, warsztatów muzycznych, a także imprez. Obok Wrzesińskiego Ośrodka Kultury wskazać także należy na działalność Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich oraz Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Września, które spełniają zarówno funkcje kulturalne, ale również oświatowe.

Z powyższych danych wynika, że Września jest prężnie rozwijającym się ośrodkiem miejsko – wiejskim. Dynamika i skala zmian zachodzących w gminie przyczyniając się do jej efektywnego funkcjonowania. Strategiczne programowanie rozwoju miasta pozwoliło zaspokoić potrzebę perspektywicznego i efektywnego ujmowania procesów lokalnych przemian, a w rezultacie ich zaspokajania. Zaznaczyć należy, iż pomimo ciągłego rozwoju gmina Września cały czas realizuje postawione sobie cele

generując impulsy do jeszcze bardziej dynamicznego zwiększenia swojego potencjału zarówno gospodarczego, jak i społecznego.

II. Informacje inwestycyjne i finansowe.

2.1. Wykonanie budżetu za rok 2023.

Budżet Miasta i Gminy Września na rok 2023 uchwalony został dnia 20 grudnia 2022 roku uchwałą nr XL/376/2022 Rady Miejskiej we Wrześni.

a) Dochody ogółem

277 531 901,99 zł
wykonane w 2023 r.

-5,58%
do roku 2022

Dochody ogółem na mieszkańca

5 735,08 zł
wykonane w 2023 r.

-5,78%
do roku 2022

Dochody bieżące na mieszkańca

5 308,72 zł

Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

426,36 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

3 073,27 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody unijne na mieszkańca

59,38 zł

Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Najważniejszym źródłem dochodów gminy Września w 2023 roku były subwencje ogólne z budżetu państwa. Wpływy w kwocie 51 361 005,00 zł stanowiły 18,51% wszystkich dochodów gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu gminy składa się łącznie na 68,61% wszystkich wpływów. Najważniejszym źródłem dochodów własnych gminy Września w 2023 roku były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 47 819 247,00 zł i generowały 17,23% wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku od nieruchomości, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw oraz wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych, wykonane odpowiednio w wysokości 46 051 490,35 zł, 18 547 447,48 zł i 12 401 114,00 zł.

Wykres 1: 10 głównych źródeł dochodów Gminy Września w 2023 roku.

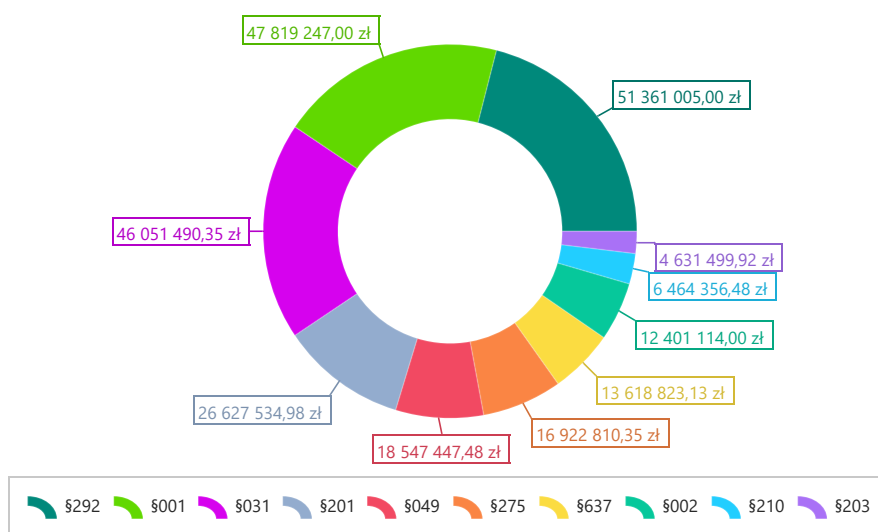

Tabela 1: Dochody Gminy Września w 2023 roku.

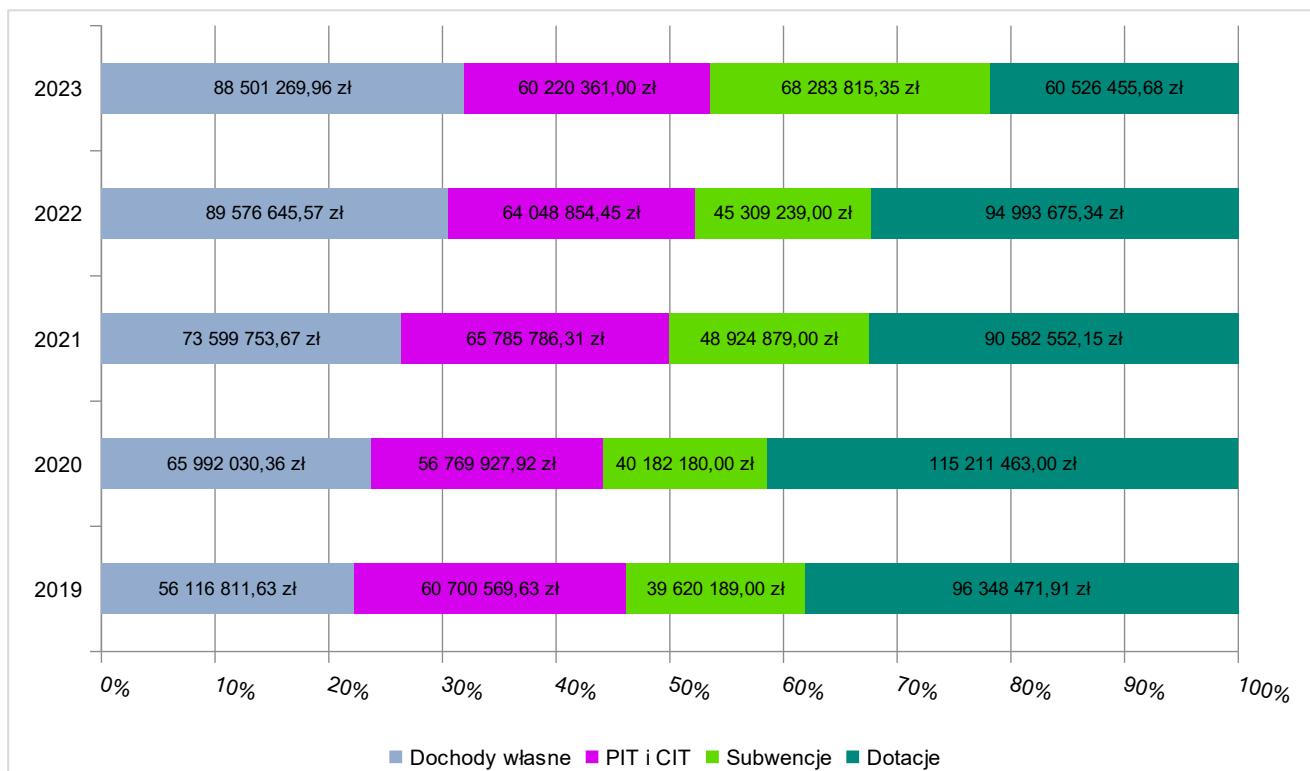
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	51 361 005,00
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	47 819 247,00
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	46 051 490,35
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	26 627 534,98
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	18 547 447,48
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	16 922 810,35
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	13 618 823,13
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	12 401 114,00
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	6 464 356,48
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	4 631 499,92
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	3 850 956,51
635	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	3 236 782,36

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
097	Wpływy z różnych dochodów	3 134 904,91
625	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	2 860 222,55
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	2 307 624,87
084	Wpływy ze sprzedaży wyrobów	2 304 934,03
083	Wpływy z usług	2 100 010,61
032	Wpływy z podatku rolnego	1 704 014,04
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	1 464 750,82
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	1 378 860,24
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	988 789,04
092	Wpływy z pozostałych odsetek	986 388,40
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	948 871,60
231	Dotacja celowa otrzymana z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	643 094,04
041	Wpływy z opłaty skarbowej	521 369,51
630	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	492 223,00
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	462 365,48
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	408 817,29
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	274 650,44
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	243 228,01
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	229 937,38
232	Dotacja celowa otrzymana z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	218 866,67
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finan-	202 999,82

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
	sów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	201 998,60
291	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	191 425,21
043	Wpływy z opłaty targowej	134 914,00
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	129 745,53
217	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	128 484,00
069	Wpływy z różnych opłat	123 377,83
057	Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	122 740,64
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłaconego w formie karty podatkowej	110 424,69
047	Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności	95 197,93
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	89 769,03
202	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	73 360,00
076	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	71 061,88
271	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	69 627,00
095	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	67 623,77
096	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	64 296,93
295	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	58 891,75

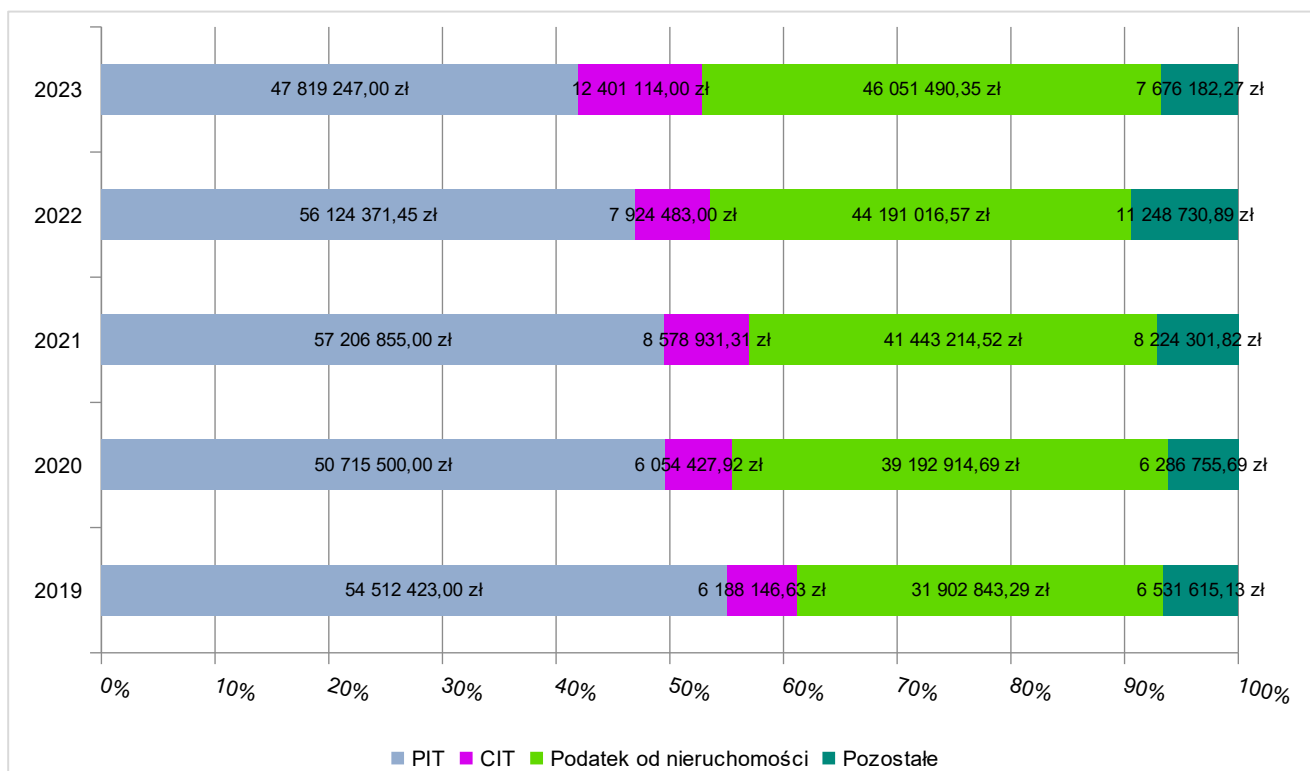
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
033	Wpływy z podatku leśnego	56 280,42
046	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	54 276,86
633	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	48 151,26
269	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	45 572,75
244	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	39 712,82
063	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	38 190,32
090	Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	29 834,33
204	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych	21 716,83
087	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	18 954,00
205	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	13 260,00
628	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	11 610,00
268	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	8 709,00
059	Wpływy z opłat za koncesje i licencje	2 021,50
058	Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	572,80
240	Wpływy do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej	110,00
	Razem	277 531 901,99

Wykres 2: Dochody Gminy Września wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022.

*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Wykres 3: Dochody podatkowe Gminy Września wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022.

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2023 roku: 33 254 202,39 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2023 roku: 736 429,20 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

7,30%

+ 4,18 pp.
do roku 2022

W strukturze dochodów budżetowych gminy Września w 2023 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2023 roku wyniosła 20 267 812,30 zł, z czego 2 860 222,55 zł było środkami pochodzącymi z budżetu środków europejskich.

b) Wydatki

Wydatki ogółem

291 845 838,39 zł
wykonane w 2023 r.

+1,85%
do roku 2022

Wydatki ogółem na mieszkańca

6 030,87 zł
wykonane w 2023 r.

+1,63%
do roku 2022

Wydatki bieżące na mieszkańca

4 856,44 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

1 174,43 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Środki własne na inwestycje

17 886 401,06 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

6 736 968,24 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zewnętrznych. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

W 2023 roku gmina Września najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 97 902 839,21 zł, co stanowiło 33,55% wydatków gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach transportu i łączności. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 32 039 224,55 zł, co stanowiło 10,98% wydatków gminy. Wydatki z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska zrealizowano na poziomie 27 485 510,15 zł, co stanowiło 9,42% wydatków gminy. Wydatki z zakresu administracji publicznej wykonano w

wysokości 27175 596,15 zł, co stanowiło 9,31% wydatków gminy. Natomiast w ramach pomocy społecznej wydatkowano 24 580 576,23 zł, co stanowiło 8,42% wydatków gminy.

Należy zauważyć, że gmina Września zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 98 094 018,03 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie 50 398 359,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 51,38%.

Warto zwrócić uwagę, że gmina Września zrealizowała inwestycje na kwotę 56 832 816,08 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 20 267 812,30 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 35,66%.

Szczegóły dotyczące wydatków gminy Września przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Wydatki gminy Września w 2023 roku.

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
801	Oświata i wychowanie	97 902 839,21
600	Transport i łączność	32 039 224,55
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	27 485 510,15
750	Administracja publiczna	27 175 596,15
852	Pomoc społeczna	24 580 576,23
855	Rodzina	23 744 045,56
010	Rolnictwo i łowiectwo	11 065 711,86
926	Kultura fizyczna	10 666 906,80
700	Gospodarka mieszkaniowa	9 477 704,38
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	6 664 249,29
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 263 629,82
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 654 040,84
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 499 955,66
757	Obsługa długu publicznego	2 924 320,00
851	Ochrona zdrowia	2 539 525,74
710	Działalność usługowa	914 412,71
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	513 729,31
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	400 438,89
500	Handel	325 400,98
630	Turystyka	7 221,00
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	799,26
752	Obrona narodowa	0,00
758	Różne rozliczenia	0,00
	Razem	291 845 838,39

c) Zadłużenie

Zadłużenie Gminy Września

35 001 032,80 zł
na koniec 2023 r.

-10,43%
do roku 2022

Zadłużenie na mieszkańca

723,28 zł
na koniec 2023 r.

-10,62%
do roku 2022

Wynik budżetu ogółem

-14 313 936,40 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

21 886 401,06 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

12,61%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

2 918 160,00 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2023 roku zmniejszyła się z poziomu 39 076 840,63 zł do poziomu 35 001 032,80 zł. Należy zauważyć, że jest to sytuacja odwrotna do sytuacji obserwowanej w sektorze, ponieważ na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%.

Wykaz imienny zrealizowanych wydatków majątkowych w 2023 roku:

Nazwa zadania	Planowany koszt całkowity	Wykonanie planu	% wykonania
A	B	C	D
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz systemów zaopatrzenia w wodę	9 275 000,00	5 375 620,38	57,96%
razem dział 010:	9 275 000,00	5 375 620,38	57,96%
Zakup niskoemisyjnego autobusu elektrycznego dla mieszkańców Miasta i Gminy Września w ramach Programu Priorytetowego „Zielony transport publiczny” (Faza I) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	2 385 000,00	2 146 323,04	89,99%
Budowa nowego przebiegu odcinka drogi wojewódzkiej nr 432 z drogą krajową 15 do drogi krajowej 92	500 000,00	0,00	0,00%
Fundusz sołecki – wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego	56 299,10	54 644,15	97,06%
Budowa i przebudowa dróg, parkingów, chodników i ścieżek na terenie Gminy Września	3 875 875,00	1 893 105,88	48,84%
Rozbudowa centrum przesiadkowego przy ul. Kolejowej we Wrześni	20 000,00	0,00	0,00%
Budowa infrastruktury drogowej w rejonie ulicy Monte Cassino we Wrześni	12 909 647,30	12 678 350,49	98,21%
Budowa obwodnic i nowych ciągów komunikacyjnych na terenie Gminy Września	33 115 000,00	6 429 916,84	19,42%
Wykupy gruntów pod drogi publiczne	1 710 000,00	1 124 076,83	65,74%
razem dział 600:	54 571 821,40	24 326 417,23	44,58%
Modernizacja lokali komunalnych	252 994,98	163 783,98	64,74%
Odszkodowania i nabycia do zasobu gminnego	620 000,00	329 405,22	53,13%

Budowa i modernizacja budynków komunalnych	7 225 000,00	5 683 512,57	78,66%
razem dział 700:	8 097 994,98	6 176 701,77	76,27%
Wymiana awaryjna urządzenia głównego w serwerowni urzędu miejskiego oraz pozostałe wydatki	194 301,70	182 456,23	93,90%
Rozwój elektronicznych usług publicznych w Gminie Września	1 567 020,00	1 567 020,00	100,00%
razem dział 750:	1 761 321,70	1 749 476,23	99,33%
Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych – dofinansowanie dla PPSP we Wrześni	104 000,00	104 000,00	100,00%
Zakup wyposażenia i sprzętu	28 649,16	28 649,16	100,00%
Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych - dotacje dla OSP Gozdowo i Marzenin	1 195 918,00	1 195 918,00	100,00%
Rozbudowa monitoringu miejskiego	20 000,00	0,00	0,00%
razem dział 754:	1 348 567,16	1 328 567,16	98,52%
Rezerwa celowa majątkowa	550 482,00	0,00	0,00%
razem dział 758:	550 482,00	0,00	0,00%
Budowa i modernizacja obiektów oświatowych na terenie gminy Września	216 000,00	198 750,49	92,01%
Ekopracownie w szkołach podstawowych	12 900,00	12 900,00	100,00%
Budowa nowego budynku przedszkola publicznego we Wrześni wraz z infrastrukturą towarzyszącą w celu poprawy równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia	20 000,00	0,00	0,00%
Opracowanie dokumentacji technicznej budowy budynku przedszkola oraz klubiku przy ul. Zielonogórskiej we Wrześni	145 000,00	110 900,00	76,48%
razem dział 801:	393 900,00	322 550,49	81,89%
Budowa obiektów sportowo – rekreacyjnych	1 577 507,47	1 382 120,09	87,61%
razem dział 851:	1 577 507,47	1 382 120,09	87,61%
Modernizacja energetyczna budynku przy ul. Batorego 8 na potrzeby Centrum Aktywności Seniora „Wrzosowisko”, Ośrodka Pomocy Społecznej i Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6	5 210 000,00	4 311 386,75	82,75%
Razem dział 852:	5 210 000,00	4 311 386,75	82,75%
Wymiana dźwigu osobowego w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz modernizacja budynku przy ul. Gen. Sikorskiego 36 we Wrześni	430 000,00	349 306,73	81,23%
razem dział 853:	430 000,00	349 306,73	81,23%
Budowa budynku klubu dziecięcego	20 000,00	0,00	0,00%
razem dział 855:	20 000,00	0,00	0,00%
Fundusz sołecki – wydatki poniesione w ramach funduszu sołeckiego	96 877,52	95 533,35	98,61%
Budowa, modernizacja oświetlenia na terenie Miasta i Gminy Września	387 370,00	385 908,39	99,62%
Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych na terenie Gminy Września	127 410,00	126 871,77	99,58%
Dotacja celowa z budżetu – Rodzinne Ogródki Działkowe	150 000,00	150 000,00	100,00%
razem dział 900:	761 657,52	758 313,51	99,56%
Fundusz sołecki – wydatki poniesione w ramach funduszu sołeckiego	49 568,27	49 568,27	100,00%
Pięknieje Wielkopolska Wieś	64 573,00	34 722,44	53,77%
Modernizacja świetlic wiejskich na terenie gminy Września	150 000,00	24 559,44	16,37%
Renowacja parków na terenie Gminy Września	109 350,00	109 000,00	99,68%
Prace odtworzeniowe pałacu w Gutowie Małym w celu zachowania substancji budynku	20 000,00	10 950,00	54,75%
Odtworzenie dwóch mostków w zabytkowym parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego we Wrześni	20 000,00	0,00	0,00%
Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury w mieście Września w celu zwiększenia odporności na zmiany klimatu	20 000,00	0,00	0,00%

razem dział 921:	433 491,27	228 800,15	52,78%
Budowa obiektów sportu i rekreacji – budowa bieżni prostej ze skocznią w dal we Wrześni przy SSP nr 1	189 294,87	188 925,00	99,80%
Budowa obiektów sportu i rekreacji – opracowanie dokumentacji technicznej budowy zaplecza szatniowo – sanitarnego w technologii kontenerowej przy boisku w Chociczy Wielkiej	12 000,00	8 000,00	66,67%
Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy Września	8 590 000,00	4 605 468,40	53,61%
Budowa obiektów sportu i rekreacji – budowa boiska wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Bierzglinku	773 705,13	763 206,29	98,64%
Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych – dotacja dla Powiatu Wrzesińskiego na rekonstrukcję nawierzchni stadionu lekkoatletycznego przy ZSTiO we Wrześni	100 000,00	100 000,00	100,00%
razem dział 926:	9 665 000,00	5 665 599,69	58,62%
Ogółem wydatki majątkowe:	94 096 743,50	51 974 860,18	55,24%
Wydatki przeniesione w ramach środków niewygasających 2023		4 857 955,90	
Suma poniesionych wydatków:		56 832 816,08	

Opis ważniejszych zadań majątkowych:

DZIAŁ 010 : ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz systemów zaopatrzenia w wodę - w ramach niniejszego zadania, wyłoniony w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenia zamówienia publicznego Wykonawca – firma BUD-AN Sp. z o.o. z siedzibą w Kaliszu realizował prace związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej w Bierzglinku. Nadzór inwestorski nad robotami sprawowała firma zewnętrzna PRINO Jakub Jakubowicz z siedzibą w miejscowości Świątniki. Łączna długość wybudowanej infrastruktury wynosi około 4 km, z czego większość stanowi kanalizacja sanitarna grawitacyjna. W ramach inwestycji dokonano również zabudowy komór dla trzech tłoczni ścieków. Wybudowana infrastruktura zapewni możliwość przyłączenia do kanalizacji sanitarnej ok. 220 posesji. Na realizację przedmiotowej inwestycji gmina pozyskała dofinansowanie zewnętrzne w ramach rządowego programu Polski Ład. Ponadto w ramach niniejszego zadania zrealizowano budowę odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w systemie ciśnieniowym w rejonie Wrzesińskiej Strefy Aktywności Gospodarczej.

DZIAŁ 600 : TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

1. Budowa i przebudowa dróg, parkingów, chodników i ścieżek na terenie Gminy Września.

- Zakład drogowy Sp. z o.o. z Psar Małych zrealizował inwestycję obejmującą przebudowę odcinka ul. Szkolnej we Wrześni w zakresie poszerzenia jezdni pod wydzielenie pasa lewoskrętu w kierunku Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 1. Nadzór inwestorski nad robotami sprawowała firma M.P.A.C Czesław Wardenki z Wrześni. Na potrzeby realizacji prac przygotowana została niezbędna dokumentacja techniczna. Inwestycja w sposób znaczący usprawniła komunikację w tej części miasta;
- Gnieźnieńskie Biuro Projektowe Roads & Bridges opracowało koncepcję przebiegu północno – zachodniej obwodnicy Wrześni oraz koncepcję budowy drogi gminnej i parkingu publicznego w rejonie ul. Kolejowej we Wrześni;
- Zakład Ogólnobudowlany MARBUD Maria i Zenon Waszak z Wrześni w ramach zawartej z gminą umowy zrealizował prace obejmujące przebudowę ul. Gnieźnieńskiej we Wrześni. Zakres prac uwzględniał wykonanie dodatkowego przejścia dla pieszych z azylem. W celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników ruchu Zakład Elektryczny Marcin Staniszewski z Gutowa Małego zrealizował pra-

ce obejmujące montaż dedykowanego oświetlenia. Na potrzeby realizacji inwestycji opracowana została niezbędna dokumentacja techniczna;

- Zakład Ogólnobudowlany MARBUD Maria i Zenon Waszak z Wrześni zrealizował prace w zakresie przebudowy odcinka chodnika przy drodze gminnej – ul. Paderewskiego we Wrześni oraz budowy odcinka chodnika przy drodze gminnej – ul. Mostowej w Nowym Folwarku;
- Zakład Elektryczny Marcin Staniszewski z Gutowa Małego zrealizował prace obejmujące przebudowę ul. Strzykały i Sołtysiaka we Wrześni. Zakres prac uwzględniał wykonanie dodatkowych przejść dla pieszych wraz z oświetleniem oraz odcinka chodnika. Nadzór inwestorski nad robotami w branży elektrycznej sprawował Zakład Elektroinstalacyjny ENERGOSIEĆ Marek Wardeński z Pyzdr;
- Zakład Ogólnobudowlany MARBUD Maria i Zenon Waszak z Wrześni w ramach zawartych z gminą umów zrealizował prace obejmujące przebudowę ulicy Śmidowicz oraz Szafirowej we Wrześni. W obu przypadkach zakres prac uwzględniał wykonanie dodatkowego przejścia dla pieszych;
- Zakład drogowy Sp. z o.o. z Psar Małych zrealizował inwestycję obejmującą przebudowę ul. Daszyńskiego we Wrześni w zakresie wykonania dodatkowego przejścia dla pieszych;
- Firma Budowlano – Remontowo - Drogowa Dariusz Białobrzycki z Gniezna zrealizowała inwestycję obejmującą przebudowę ul. Sokołowskiej we Wrześni w zakresie wykonania chodnika. Nadzór inwestorski nad robotami sprawowała firma M.P.A.C Czesław Wardeński z Wrześni;
- Firma Transbruk Marek Begier Spółka komandytowo - akcyjna z Nekli zrealizowała prace w zakresie I etapu przebudowy drogi gminnej Chociczka – Żerniki. Nadzór inwestorski nad pracami sprawowała firma M.P.A.C Czesław Wardeński z Wrześni. Na potrzeby wykonania robót budowlanych niezbędną dokumentację projektową opracowała Pracownia Projektowa EKODROGA Robert Salomon z Kostrzyna Wlkp. Na realizację niniejszej inwestycji gmina pozyskała dotację celową ze środków Województwa Wielkopolskiego;
- Mając na względzie usprawnienie ruchu w obszarze istniejącego skrzyżowania dróg gminnych – ulic Paderewskiego, Działkowców, Słoneczna we Wrześni opracowane zostały stosowne dokumentacje techniczne uwzględniające przebudowę przedmiotowego skrzyżowania;
- Firma projektowa PBS „Dit” Ryszard Przybył z Wrześni opracowała koncepcję przebudowy istniejącego skrzyżowania ul. Paderewskiego i Daszyńskiego we Wrześni na skrzyżowanie typu rondo;
- Zakład Ogólnobudowlany MARBUD Maria i Zenon Waszak z Wrześni zrealizował prace w zakresie wykonania odcinka drogi gminnej celem połączenia ul. Objazdowej i Piłskiej we Wrześni;
- Firma AM Solutions Arkadiusz Wieczorek z Poznania opracowała koncepcje poprawy sytuacji ruchowej na rondzie im. ks. Jerzego Popiełuszki we Wrześni.

2. Wykupy gruntów pod drogi publiczne - w ramach niniejszego zadania, na podstawie stosownych decyzji administracyjnych wydatkowane były środki na wypłatę odszkodowań za grunty przejęte pod budowę dróg gminnych w oparciu o ustawę o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

3. Budowa obwodnic oraz nowych ciągów komunikacyjnych na terenie gminy Września.

- Wyłonione w trybie przetargu Konsorcjum firm prowadziło prace związane z realizacją inwestycji obejmującej budowę wiaduktów kolejowych / tunelu drogowego w ciągu ulicy Działkowców w zamian za likwidację dwóch przejazdów kolejowo – drogowych. Nadzór inwestorski nad pracami sprawowała firma BBF Sp z o.o. z Poznania. Na potrzeby realizacji zbiornika retencyjnego na wody opadowe firma Taszarek Wieczorek Projekt Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Mrowino opracowała stosowną dokumentację projektową. Dodatkowo koniecznym stało się przeprojektowanie systemu kanalizacji deszczowej na potrzeby retencji wód opadowych;
- Firma projektowa PBS „Dit” Ryszard Przybył z Wrześni opracowuje dokumentację techniczną budowy drogi gminnej od planowanego ronda na DK92 do drogi powiatowej nr 2931P;

- Gnieźnieńskie Biuro Projektowe Roads & Bridges opracowuje dokumentację techniczną budowy drogi gminnej na odcinku Chocicza Wielka – Białężyce.

4. Budowa infrastruktury drogowej w rejonie ulicy Bohaterów Monte Cassino we Wrześni - wyłoniony w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Wykonawca – firma BD Kasprzak Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Jerka, zrealizował inwestycję obejmującą budowę dróg na łącznie 9 ulicach. Zakres wykonanych prac uwzględniał budowę sieci kanalizacji deszczowej, jezdni, chodników, ścieżek pieszo – rowerowych oraz miejsc postojowych. Nadzór inwestorski nad robotami sprawowała firma M.P.A.C Czesław Wardeniński z Wrześni, natomiast nadzór archeologiczny realizowała firma Archko Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Piotr Pawlak z Poznania. Na realizację niniejszego zadania gmina pozyskała dofinansowanie zewnętrzne w ramach rządowego programu Polski Ład. W związku z przyznanym dofinansowaniem dokonano również montażu tablicy informacyjnej.

5. Zakup niskoemisyjnego autobusu elektrycznego dla mieszkańców Miasta i Gminy Września” w ramach Programu Priorytetowego „Zielony transport publiczny” (Faza I) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie - celem zadania było zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez pozyskanie dofinansowania na przedsięwzięcie polegające na obniżeniu wykorzystania paliw emisyjnych w transporcie. Zakup autobusu elektrycznego został dofinansowany pożyczką z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz dotacją z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

DZIAŁ 700 : GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1. Budowa i modernizacja budynków komunalnych - wyłoniony w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Wykonawca – Budex Development Sp. z o.o. z Wrześni realizowała inwestycję obejmującą budowę budynku komunalnego wielorodzinnego przy ul. Piłskiej we Wrześni. W obiekcie przewidziano 20 mieszkań komunalnych. Na potrzeby budowy przyłącza ciepłego do budynku opracowana została stosowna dokumentacja techniczna. Specjalistyczna firma dokonała odbioru i utylizacji odpadów niebezpiecznych odkrytych w trakcie prowadzenia robót ziemnych. Nadzór inwestorski nad pracami sprawowała firma OWNIBUD Kompleksowa Obsługa Inwestycji Budowlanych Karol Krause z Poznania. Na realizację niniejszej inwestycji gmina pozyskała dofinansowanie z Funduszu Dopłat wdrażanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. W związku z pozyskanymi środkami zewnętrznymi koniecznym było dokonanie montażu tablicy informacyjnej. W ramach zabezpieczonych środków dokonano także montażu ogrodzenia przy budynkach komunalnych usytuowanych przy ul. Fabrycznej we Wrześni. Ponadto w ramach niniejszego zadania opracowana została dokumentacja techniczna modernizacji wielorodzinnego budynku komunalnego przy ul. Wiśniowej we Wrześni. W związku z niedostarczeniem w wymaganym terminie dokumentacji technicznej dotyczącej przebudowy wielorodzinnego budynku komunalnego przy ul. Gnieźnieńskiej we Wrześni gmina odstąpiła od zawartej z Wykonawcą umowy, naliczając jednocześnie stosowne kary umowne.

DZIAŁ 750 : ADMINISTRACJA PUBLICZNA

1. Rozwój elektronicznych usług publicznych – ma przedmiotowe zadanie gmina pozyskała środki finansowe w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020, Działanie 2.1., Poddziałanie 2.1.1. o tożsamej nazwie „Rozwój elektronicznych usług publicznych”. Głównym celem tego projektu jest rozwój elektronicznych usług publicznych oraz zwiększenie dostępu zarówno obywateli jak i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych on-line. Związane to jest z zakupem platformy serwerowej (serwery, macierze, licencje serwerowe), usługami doradczymi niezbędnymi do wdrożenia i realizacji projektu oraz zakupem systemów zintegrowanego zarządzania gminą.

Celem tego przedsięwzięcia jest także poprawa infrastruktury serwerowej UMiG, która wykonana została w najnowszych technologiach, poprawa warunków funkcjonowania lokalnych przedsiębiorców i jakości życia wszystkich mieszkańców poprzez ułatwienia w załatwianiu wielu spraw w UMiG (skrócenie czasu potrzebnego do załatwienia wybranych spraw i ograniczenie konieczności osobistych wizyt w urzędzie), zwiększenie liczby

osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną, ograniczenie liczby pism wysyłanych pocztą tradycyjną, ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego u osób starszych i z niepełnosprawnością, które zdalnie, bez wychodzenia z domu będą mogły załatwić wiele urzędowych spraw, zabezpieczenie funkcjonowania UMiG w zakresie świadczenia usług mieszkańcom w sytuacji takich zdarzeń jak pandemia COVID-19 i ograniczeń z tym związanych.

DZIAŁ 754 :

1. Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych – ramach zadania przekazano środki na dofinansowanie zakupu lekkiego specjalnego rozpoznawczo – ratowniczego samochodu dla PPSP we Wrześni.
2. Przekazano również dwie dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych dla OSP Gozdowo i Marzenin na zakup samochodów ratowniczo – gaśniczych.

DZIAŁ 801 : OŚWIATA I WYCHOWANIE

1. Modernizacja obiektów oświatowych - w ramach zabezpieczonych środków zrealizowano prace obejmujące modernizację budynku oraz terenu przyległego do Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Batorego we Wrześni.
2. Opracowanie dokumentacji technicznej budowy budynku przedszkola oraz klubiku przy ul. Zielonogórskiej we Wrześni - w ramach zabezpieczonych środków J.M. PRACOWNIA PROJEKTOWA Justyna Mikołajczak opracowała i dostarczyła kompleksową dokumentację techniczną, na podstawie której uzyskano wymagane decyzje umożliwiające realizację robót budowlanych.

DZIAŁ 851 : OCHRONA ZDROWIA

1. Budowa obiektów sportowo – rekreacyjnych - w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025, zadanie pod nazwą tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną poprzez zakup sprzętu sportowego, zakup sprzętu służącego do wyposażania terenów rekreacyjnych, boisk, sal gimnastycznych i placów zabaw, dofinansowanie organizacji i modernizacji miejsc uprawiania sportu i rekreacji umożliwiło powstanie wielu miejsc spędzania czasu wolnego i rekreacji m.in. powstanie: placu zabaw przy ul. Platynowej we Wrześni, placu zabaw i siłowni zewnętrznej przy ul. Księżycowej we Wrześni, placu zabaw w Goniczkach, doposażenia placu zabaw w Bierzgliźnie, doposażenia placu zabaw nad Zalewem Wrzesińskim, w Parku im. Dzieci Wrzesińskich, doposażenie placu zabaw w m. Bierzglińek, doposażenie placu zabaw we Wrześni przy ul. Kutrzeby, placu zabaw w Ostrowie Szlacheckim, placu zabaw w Sobiesierniach oraz placu zabaw przy ul. Suwalskiej. Zakupiono także poduchę dmuchaną w ramach modernizacji miejsc uprawiania sportu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną. W ramach programu dofinansowano także boisko wielofunkcyjne przy ul. Batorego oraz bieżnię przy SSP nr 1.

DZIAŁ 852 : POMOC SPOŁECZNA

1. Modernizacja energetyczna budynku przy ul. Batorego 8 na potrzeby Centrum Aktywności Seniora Wrzosowisko, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 - wyłoniony w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Wykonawca – firma NOWBUD Sp. z o.o. z siedzibą w Psarach Małych zrealizował prace w zakresie modernizacji obiektu. Zakres rzeczowy inwestycji obejmował modernizację energetyczną dwóch skrzydeł budynku poprzez m. in.: ocieplenie ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę grzejników, oprav oświetleniowych na energooszczędne, wykonanie instalacji wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła oraz instalacji fotowoltaicznej. Nadzór inwestorski nad pracami sprawowała firma OWNIBUD Kompleksowa Obsługa Inwestycji Budowlanych Karol

Krause z Poznania. Na realizację niniejszego zadania gmina pozyskała dofinansowanie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. W związku z pozyskanymi środkami zewnętrznymi dokonano montażu tablicy informacyjno-pamiątkowej .

DZIAŁ 853 : POZOSTAŁE DZIAŁANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

1. Wymiana dźwigu osobowego w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej przy ul. Gen. Sikorskiego 36 we Wrześni - wyłoniony w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Wykonawca – firma VERTICAL z Gniezna dokonała wymiany urządzenia w budynku. Nadzór inwestorski nad pracami sprawowała firma Projektowanie, Kosztorysowanie i Nadzory Budowlane Kazimierz Szymkowiak z Wrześni. Na realizację niniejszego zadania gmina pozyskała dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III.

2. Modernizacja budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej przy ul. Gen. Sikorskiego 36 we Wrześni - wyłoniony w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Wykonawca – firma TWARDY Sp. z o.o. z siedzibą w Borzykowie realizowała prace budowlane związane z modernizacją obiektu. Zakres wykonanych prac obejmował wykonanie nowych okładzin oraz barierki przy zewnętrznych schodach wejściowych do budynku. Nadzór inwestorski nad pracami sprawowała firma Projektowanie, Kosztorysowanie i Nadzory Budowlane Kazimierz Szymkowiak z Wrześni. Na realizację niniejszego zadania gmina pozyskała dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III.

DZIAŁ 900 : GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Budowa i modernizacja oświetlenia na terenie Miasta i Gminy Września.

- Wyłoniona w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego firma ATMA Halina Radzimirska z siedzibą w miejscowości Aleksandrów Kujawski zrealizowała inwestycję obejmującą budowę oświetlenia ulicznego w Obłaczkwie. Nadzór inwestorski nad robotami sprawował Zakład Elektroinstalacyjny ENERGOSIEĆ Marek Wardeński z Pyzdr, natomiast nadzór archeologiczny realizowała firma Archko Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Piotr Pawlak z Poznania.
- Wyłoniona w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego firma ENERGOSIEĆ s.c. Zakład Elektroinstalacyjny Piotr Grzegorski – Marek Wardeński z Pyzdr zrealizowała inwestycje obejmujące budowę oświetlenia przy ul. Za Parkiem w Gutowie Małym oraz w Nadarżycach. Nadzór inwestorski nad pracami sprawowała Firma Usługowo – Handlowa Energo Instal Maciej Gulczyński z Gniezna.
- Zakład Elektryczny Marcin Staniszewski z Gutowa Małego zrealizował inwestycję w zakresie budowy oświetlenia przejścia dla pieszych usytuowanego na skrzyżowaniu ulic Żwirki i Wigury oraz Zamyśłowskiego we Wrześni.
- W ramach zadania opracowane zostały dokumentacje techniczne rozbudowy oświetlenia ulicznego na terenie gminy Września.

2. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych na terenie Gminy Września

- W ramach zabezpieczonych środków zrealizowano prace w zakresie odwodnienia oraz budowy ogrodzenia placów zabaw usytuowanych na terenie miasta.
- W ramach zadania zrealizowano prace obejmujące przebudowę instalacji elektrycznej oraz zabudowę zbiornika bezodpływowego w obszarze terenu rekreacyjnego usytuowanego nad Zalewem Wrześnińskim.

DZIAŁ 921 : KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

1. Modernizacja świetlic wiejskich na terenie gminy Września.

- W ramach zadania rozpoczęto realizację inwestycji obejmującej adaptację budynku po byłym sklepie na świetlicę wiejską w Gutowie Wielkim. W ramach pierwszego etapu prac dokonano montażu nowych okien.
- Firma Projektowanie, Kosztorysowanie i Nadzory Budowlane Kazimierz Szymkowiak z Wrześni opracowała dokumentację techniczną w zakresie podjazdu dla niepełnosprawnych przy budynku świetlicy wiejskiej w Słomowie.
- W ramach zadania zrealizowano prace obejmujące budowę budynku gospodarczego przy świetlicy wiejskiej we wsi Sołeczno.

2. Zadania realizowane w ramach konkursu Pięknie Wielkopolska Wieś - firma Ad-Bruk Usługi Remontowo - Budowlane Adrian Krauze z Gorazdowa w ramach zawartej z gminą umowy zrealizowała prace związane z zagospodarowaniem terenu przy budynku świetlicy wiejskiej w Bierzglińku. W związku z pozyskanymi środkami zewnętrznymi dokonano montażu stosownej tablicy informacyjnej.

3. Renowacja parków na terenie Gminy Września - w ramach niniejszego zadania zrealizowano prace w zakresie odtworzenia zabytkowej barierki betonowej w parku im. Dzieci Wrześnińskich we Wrześni.

4. Prace odtworzeniowe pałacu w Gutowie Małym w celu zachowania substancji budynku - w ramach niniejszego zadania opracowane zostały dokumentacje techniczne, na podstawie których możliwe będzie w dalszej kolejności prowadzenie stosownych robót budowlanych.

DZIAŁ 926 : KULTURA FIZYCZNA I SPORT

1. Budowa obiektów sportu i rekreacji

- W ramach niniejszego zadania zrealizowano inwestycję obejmującą budowę boiska sportowego o nawierzchni ze sztucznej trawy wraz z oświetleniem we wsi Bierzglinek. Na realizację niniejszego zadania gmina pozyskała dofinansowanie unijne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W związku ze współfinansowaniem inwestycji ze środków zewnętrznych dokonano montażu stosownej tablicy informacyjnej.
- Wyłoniona w przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego firma MARDO SPORT Sp. zo.o. z Puszczykowa zrealizowała inwestycję obejmującą budowę bieżni prostej ze skocznią w dal przy Samorządowej Szkole Podstawowej Nr 1 we Wrześni. Nadzór inwestorski nad pracami sprawowała firma M.P.A.C Czesław Wardenński z Wrześni. Gmina pozyskała dofinansowanie na realizację niniejszej inwestycji w ramach przeprowadzonego naboru wniosków z zakresu infrastruktury sportowej (lekkoatletycznej). W związku z pozyskanymi środkami zewnętrznymi dokonano montażu tablicy informacyjnej w miejscu realizacji inwestycji.
- W ramach zadania opracowana została dokumentacja techniczna budowy zaplecza szatniowo – sanitarnego w technologii kontenerowej przy boisku sportowym w Chociczy Wielkiej.

2. Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy Września

- Wyłoniona w przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego firma Kamax Katarzyna Wróbel z Przybyszewa realizowała prace w zakresie modernizacji części technologicznej podbasenia krytej pływalni przy ul. Koszarowej we Wrześni.
- Wyłoniona w przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego firma JG-Bud Jan Grzybowski z siedzibą w miejscowości Daszewice realizowała prace w zakresie modernizacji budynku krytej pływalni przy ul. Koszarowej we Wrześni. Zakres robót obejmował m. in. halę basenową, zaplecze szatniowo – sanitarne oraz część administracyjną. Ponadto przedmiotowa firma realizowała również roboty budowlane związane z wykonaniem niezbędnych instalacji teletechnicznych na obiekcie. Na potrzeby aranżacji wnętrza oraz przedpola zabytkowej części budynku pływalni przygotowana została koncepcja techniczna.

- W ramach zadania opracowane zostały dokumentacje techniczne obejmujące modernizację części technologicznej basenu odkrytego przy ul. Gnieźnieńskiej we Wrześni.

2.2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych w roku 2023.

W 2023 roku gmina Września realizowała zadania inwestycyjne, dla których łączna wartość wydatków majątkowych wyniosła prawie 57 mln zł. Realizacja części inwestycji była możliwa dzięki wsparciu środkami zewnętrznymi pozyskanymi w ramach takich programów, funduszy jak Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Rządowy Fundusz Polski Ład, czy też Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach inwestycji kontynuowano działania w zakresie obejmującym m. in.:

- budowę i przebudowę dróg gminnych,
- budowę oświetlenia ulicznego,
- modernizację świetlic wiejskich,
- budowę sieci kanalizacji sanitarnej,
- budowę ścieżek,
- rozbudowę placów zabaw,
- budowę i modernizację obiektów sportowych i rekreacyjnych.

Wśród realizowanych inwestycji wymienić należy m. in.:

1. Budowa infrastruktury drogowej w rejonie ulicy Bohaterów Monte Cassino we Wrześni.

Zakres rzeczowy:

- inwestycja w obszarze łącznie 9 ulic,
- jezdnie o nawierzchni bitumicznej,
- miejsca postojowe,
- system odprowadzania wód opadowych,
- ścieżka pieszo – rowerowa,
- chodniki,
- obiekty małej architektury,
- zagospodarowanie zielenią.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2023 r.

Wartość wydatków w 2023 r.: 12,68 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Bierzglińku

Zakres rzeczowy:

- 3 tłocznie ścieków,
- 4522 m sieci grawitacyjnej,
- 953 m sieci tłocznej.

Stan zaawansowania inwestycji: w realizacji

Wartość wydatków w 2023 r.: 5,31 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

3. Modernizacja energetyczna budynku przy ul. Batorego 8 we Wrześni na potrzeby Centrum Aktywności Seniora „Wrzosowisko”, Ośrodka Pomocy Społecznej i Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6

Zakres rzeczowy:

- ocieplenie ścian zewnętrznych,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymiana grzejników,
- wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne,
- wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- montaż instalacji fotowoltaicznej.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2023 r.

Wartość wydatków w 2023 r.: 4,31 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

4.Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy Września.

Zakres rzeczowy:

Modernizacja krytej pływalni przy ul. Koszarowej we Wrześni

- modernizacja części technologicznej – uzdatniania wody,
- nowe instalacje wewnętrzne,
- nowe okładziny ścian, podłóg i sufitów,
- wyposażenie obiektu.

Stan zaawansowania inwestycji: w realizacji

Wartość wydatków w 2023 r.: 4,60 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

5. Budowa i modernizacja budynków komunalnych.

Zakres rzeczowy:

Budowa budynku komunalnego przy ul. Piłskiej we Wrześni

- dwukondygnacyjny budynek o łącznej powierzchni użytkowej 1232,84 m², w którym usytuowano 20 mieszkań,
- zagospodarowanie terenu przylegającego do budynku (droga dojazdowa, miejsca postojowe, chodniki, oświetlenie),
- przyłącza do budynku.

Stan zaawansowania inwestycji: w realizacji

Wartość wydatków w 2023 r.: 5,64 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

6. Budowa obiektów sportu i rekreacji

Zakres rzeczowy:

- budowa boiska wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Bierzglinku,
- budowa bieżni prostej ze skoczną w dal we Wrześni przy SSP nr 1.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończone w 2023 r.

Wartość wydatków w 2023 r.: 952,1 tys zł

Dokumentacja fotograficzna:

7. Budowa, modernizacja oświetlenia na terenie Miasta i Gminy Września.

Zakres rzeczowy:

- budowa oświetlenia w Oblączkowie,
- budowa oświetlenia w Gutowie Małym,
- budowa oświetlenia w Nadarzycach.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończone w 2023 r.

Wartość wydatków w 2023 r.: 329,4 tys zł

Dokumentacja fotograficzna:

8. Przebudowa drogi gminnej Chociczka - Żerniki

Zakres rzeczowy:

- utwardzona nawierzchnia bitumiczna wraz z poboczami na długości prawie 1 km

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2023 r.

Wartość wydatków w 2023 r.: 486,9 tys zł

Dokumentacja fotograficzna:

Szczegółowe informacje w zakresie realizowanych w 2023 r. zadań inwestycyjnych znajdują się w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Miasta i Gminy Września, o którym mowa w zarządzeniu nr 63 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 28 marca 2024 roku w sprawie przedłożenia informacji i sprawozdań za rok 2023.

III. Informacja o stanie mienia komunalnego.

Burmistrz Miasta i Gminy Września działając zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) przedkłada – wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy Września za 2023 r. - *Informację o stanie mienia komunalnego* według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Informacja o stanie mienia komunalnego została sporządzona zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Nabycie i zbycie nieruchomości, zmiany udziału gminy w spółkach oraz dochody z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych zostały podane za okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Wartość majątku komunalnego po korekcie o umorzenia wynosi 634 893 500,38 PLN.

Szczegółowy opis majątku zaprezentowano poniżej.

Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Września obejmuje zestaw danych o majątku Gminy Września według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Zakres merytoryczny *Informacji o stanie mienia komunalnego* określa art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹.

Pod pojęciem mienia komunalnego Gminy Września rozumiane są aktywa trwałe i obrotowe, czyli kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości² składają się na nie:

1. Środki trwałe – rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:
 - a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale,
 - b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
 - c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
 - d) inwentarz żywy.
2. Środki trwałe w budowie - rozumie się przez to zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego.
3. Wartości niematerialne i prawne – rozumie się przez to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje.
4. Aktywa obrotowe - w tym:
 - a) *aktywa rzeczowe* – przeznaczone do zbycia lub zużycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub w ciągu normalnego cyklu operacyjnego właściwego dla danej działalności, jeżeli trwa on dłużej niż 12 miesięcy,
 - b) *aktywa finansowe* – płatne i wymagalne lub przeznaczone do zbycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia, albo stanowią aktywa pieniężne,
 - c) *należności krótkoterminowe* – obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczanych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego,
 - d) *rozliczenia międzyokresowe* – trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Informacja o stanie mienia komunalnego w układzie rzeczowym obejmuje:

- dane o innych niż własność praw majątkowych (w tym dane o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach oraz o posiadaniu);

¹ tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późniejszymi zmianami

² tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późniejszymi zmianami

- dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w stosunku do danych wykazanych w poprzedniej informacji;
- dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania;
- inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia.

Majątek komunalny przedstawiono zgodnie z układem aktywów zawartych w załączniku nr 5 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.

Wyceny aktywów stanowiących majątek komunalny dokonano zgodnie z ustawą o rachunkowości⁴.

W rzeczowych aktywach trwałych uwzględniono klasyfikację rodzajową środków trwałych określoną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych (KŚT)⁵.

Informację o stanie mienia komunalnego opracowano w celu przedłożenia jej wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania Budżetu Miasta i Gminy Września za rok 2023 Radzie Miejskiej we Wrześni oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu.

W Gminie Września funkcjonują następujące jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej:

- 1) Samorządowe Szkoły Podstawowe Nr 1, 2, 3, 6 we Wrześni
- 2) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Chwalibogowie
- 3) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Otocznej,
- 4) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Marzeninie,
- 5) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Nowym Folwarku,
- 6) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Kaczanowie
- 7) Publiczne Przedszkole Nr 6 we Wrześni,
- 8) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 9) Wrześnińskie Obiekty Sportowo – Rekreacyjne we Wrześni,
- 10) Warsztat Terapii Zajęciowej we Wrześni.

Mienie jednostek organizacyjnych Gminy Września, które na mocy odrębnych przepisów mają osobowość prawną, nie stanowi mienia Gminy Września – jako jednostki samorządu terytorialnego. Mienie to stanowi jednak element mienia komunalnego, stąd dodatkowo opisano stan – mienia osób prawnych w Gminie Września.

W Gminie Września funkcjonują następujące samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną;

3 Dz. U. z 2020 r. poz. 342 (akt zmieniający) z późniejszymi zmianami

4 tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późniejszymi zmianami

5 Dz. U. z 2016 r. poz. 1864

- 1) Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni,
- 2) Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni,
- 3) Wrzesiński Ośrodek Kultury.

1. Zestawienie majątku Gminy

Wartość mienia komunalnego Gminy Września wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosi 634 893 500,38 zł. Oznacza to zwiększenie wartości majątku jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Września o kwotę 36 869 079,99 zł, tj o 6,16% w stosunku do wartości majątku na dzień 31 grudnia 2022 r.

Wartość netto majątku Gminy oraz jego strukturę przedstawią tabele nr 2 - 5.

Tabela nr 1: wartość netto majątku Gminy Września

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r. (PLN)	stan na 31.12.2023 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	552 968 575,92	587 804 185,93
II.	AKTYWA OBROTOWE	45 055 844,47	47 089 314,45
	MAJĄTEK OGÓŁEM	598 024 420,39	634 893 500,38

Szczegółowe zmiany poszczególnych aktywów Gminy w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. oraz strukturę składników aktywów Gminy w układzie podmiotowym prezentują poniższe tabele:

Tabela nr 2: "mienie w grupach 0 -8" brutto – jednostki budżetowe

jednostka dysponująca mieniem	wartość brutto na 31.12.2022 r.	wartość brutto na 31.12.2023 r.	umorzenie do 31.12.2023 r.
Urząd Miasta i Gminy we Wrześni	576 739 072,00	593 451 308,23	193 330 799,77
Szkoła Podstawowa Nr 1 we Wrześni	11 133 927,03	11 182 582,01	4 756 388,11
Szkoła Podstawowa Nr 2 we Wrześni	8 833 188,75	8 833 188,75	819 365,12
Szkoła Podstawowa Nr 6 we Wrześni	9 381 214,04	12 609 323,03	5 192 981,61
Szkoła Podstawowa w Chwalibogowie	3 434 166,60	3 513 009,60	1 490 346,55
Szkoła Podstawowa Nr 3 we Wrześni	3 890 887,10	3 890 887,10	2 007 340,79
Szkoła Podstawowa w Otocznej	4 581 618,24	4 581 618,24	1 777 682,63
Szkoła Podstawowa w Marzeninie	1 393 246,42	1 391 811,42	826 856,14
Szkoła Podstawowa w Nowym Folwarku	8 084 191,68	8 084 191,68	4 023 004,15
Przedszkole Nr 6 we Wrześni	769 227,09	769 227,09	587 141,51

Ośrodek Pomocy Społecznej	518 456,48	557 483,77	296 080,84
Szkoła Podstawowa w Kaczanowie	8 344 729,14	8 344 729,14	2 828 419,60
Wrzesińskie Obiekty Sportowo-Rekreacyjne	28 916 298,08	28 944 588,08	9 605 014,01
Warsztaty Terapii Zajęciowej	828 915,09	926 522,97	149 974,50
razem:	666 849 137,74	687 080 471,11	227 691 395,33

Tabela nr 3: "mienie w grupach 0 -8" brutto – samorządowe instytucje kultury

jednostka dysponująca mieniem	wartość brutto na 31.12.2022 r.	wartość brutto na 31.12.2023 r.	umorzenie do 31.12.2023 r.
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy	655 748,70	655 748,70	234 383,62
Muzeum Regionalne we Wrzeźni	609 630,12	609 630,12	281 110,52
Wrzesiński Ośrodek Kultury	944 683,56	955 495,26	626 702,16
razem:	2 210 062,38	2 220 874,08	1 142 196,30

Tabela nr 4: "wartości niematerialne i prawne" (umarzane stopniowo)

jednostka dysponująca mieniem	wartość brutto na 31.12.2022 r.	wartość brutto na 31.12.2023 r.	umorzenie do 31.12.2023 r.
Urząd Miasta i Gminy	635 534,97	2 178 175,70	692 611,67
Jednostki oświatowe	43 105,94	43 105,94	43 105,94
Ośrodek Pomocy Społecznej	7 954,40	7 954,40	7 954,40
Wrzesińskie Obiekty Sportu i Rekreacji	0,00	0,00	0,00
Samorządowe Instytucje Kultury	43 379,23	43 379,23	43 379,23
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0,00	0,00	0,00
Razem:	729 974,54	2 272 615,27	787 051,24

Tabela nr 5: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w Gminie Wrzeźnia ogółem wg stanu na 31.12.2023 roku (Urząd + jednostki budżetowe + samorządowe instytucje kultury)

lp.	wyszczególnienie	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2023 r. (PLN)
-----	------------------	----------------------	-----------------------	--------------------------------------

1.	gr. 0 - grunty	138 194 841,05	97 228,42	138 097 612,63
2.	gr. I - budynki i lokale	133 208 810,19	44 349 511,91	88 859 298,28
3.	gr. II - obiekty inżynierii lądowej i wodnej	399 573 933,05	170 773 002,00	228 800 931,05
4.	gr. III - kotły i maszyny energetyczne	378 370,00	142 482,01	235 887,99
5.	gr. IV - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	3 766 980,45	3 338 396,80	428 583,65
6.	gr. V - specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	687 100,05	451 338,28	235 761,77
7.	gr. VI - urządzenia techniczne	3 882 374,85	2 813 587,09	1 068 787,76
8.	gr. VII - środki transportu	6 861 945,80	4 754 229,40	2 107 716,40
9.	gr. VIII - narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	2 746 989,75	2 113 815,72	633 174,03
	MAJĄTEK OGÓŁEM	689 301 345,19	228 833 591,63	460 467 753,56

Zestawienie majątku na stanie Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni.

Wartość mienia będącego na stanie Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosi 554 865 881,61 zł. Oznacza to zwiększenie wartości majątku w Urzędzie Miasta i Gminy we Wrześni o kwotę 34 520 092,51 zł, tj. o 6,63 % w stosunku do wartości na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Zwiększenie wystąpiło głównie po stronie aktywów trwałych. Największy wzrost odnotowano w grupach 0 - 2 środków trwałych. Zwiększenie odnotowano także w grupie aktywów obrotowych i dotyczy głównie wartości pozostałych należności jednostki.

Tabela nr 6: wartość netto majątku na stanie Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni.

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r. (PLN)	stan na 31.12.2023 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	493 231 328,33	526 867 749,78
II.	AKTYWA OBROTOWE	27 114 460,77	27 998 131,83
	MAJĄTEK OGÓŁEM	520 345 789,10	554 865 881,61

W skład aktywów trwałych wchodzi także dobra kultury, których wartość na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła 892 483,48 zł.

Zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego.

Nieruchomości wchodzące w skład zasobu, służące realizacji zadań własnych Gminy, zarządzane są bezpośrednio przez Gminę jak i gminne jednostki organizacyjne posiadające i nieposiadające osobowości prawnej. Gospodarowanie przez jednostki odbywa się w związku z oddaniem nieruchomości w użyczenie, trwałe zarząd, użytkowanie. Nieruchomości nie wykorzystywane do realizacji zadań własnych Gminy są przedmiotem najmu, dzierżawy, użyczenia na rzecz osób prawnych i fizycznych. Ponadto nieruchomości zasobu obciążone są ograniczonymi prawami rzeczowymi takimi jak: służebność drogowa, służebność przesyłu, użytkowanie, itp.

Grupa 0 – Grunty

Łączna wartość gruntów komunalnych Gminy Września na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi 131 091 725,04 zł.

Tabela nr 7: "mienie w grupach 0".

grunty, w tym:	wartość
w granicach administracyjnych miasta	55 371 942,00
poza granicami miasta - wieś	44 743 099,64
w wieczystym użytkowaniu	30 343 362,51
prawo użytkowania wieczystego SP	633 320,89
razem:	131 091 725,04

Zwiększenie wartości gruntów komunalnych w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosło 6 453 188,49 zł. Wpływ na zmianę wartości gruntów mają ich nabycia (+ 6 794 977,39 zł) jak i sprzedaż (- 341 788,90 zł).

Największe zmiany w stanie gruntów w roku 2023 wystąpiły zarówno w obrębie miasta, jak i wsi. Zwiększenie w obrębie wsi wyniosło 5 378 837,82 zł, a 926 988,68 zł w mieście.

Nabycia nieruchomości w roku 2023 związane były przede wszystkim z prowadzonymi przez Gminę Września inwestycjami drogowymi.

Gmina Września posiada także grunty Skarbu Państwa w wieczystym użytkowaniu o łącznej wartości – 633 320,89 zł, które podlegają rocznej amortyzacji w wysokości 5% w skali roku.

Tabela nr 8 "grunty gminne przekazane w trwałe zarząd".

lp.	środek trwały - grunty	pow. (ha)	wartość na 31.12.2022	wartość na 31.12.2023
1.	Grunty w trwałym zarządzie na wsi	15,3346	1 815 788,95	1 814 396,95

2.	Grunty w trwałym zarządzie w mieście	14,0367	5 791 452,06	5 791 452,06
Razem:			7 607 241,01	7 605 849,01

Grunty gminne przekazane w trwały zarząd widnieją w ewidencji księgowej Urzędu na koncie pozabilansowym – 092 „Nieruchomości w trwałym zarządzie”. Ewidencja bilansowa występuje w jednostkach organizacyjnych Gminy, które stosownymi decyzjami otrzymały nieruchomości gruntowe w trwały zarząd.

W roku 2023 decyzją WGA.6844.1.2023 z dnia 13.03.2023 r. Burmistrz Miasta i Gminy Września zmienia decyzję nr WGA-72244/6/2009 z 12.02.2009 r. w sprawie oddania Samorządowej Szkole Podstawowej w Chwalibogowie w trwały zarząd dz. 98/1, zastępując wpisaną powierzchnię „2,2800 ha” wpisem „2,2843 ha” Zwiększenie trwałego zarządu o kwotę 43,00 zł.

Decyzją WGA.6844.4.2017 z dnia 17.08.2023 r. Burmistrz Miasta i Gminy Września o wygaśnięciu trwałego zarządu dla niewykorzystanej na potrzeby Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Marzeninie części o pow. 0,1435 ha działki nr geod. 94/9 o wartości 1 435,00 zł.

Grupa I – Budynki i lokale

Gmina Września zarządza budynkami, lokalami oraz budowlami komunalnymi o łącznej wartości 68 061 873,53 zł , w tym:

Tabela nr 9: podział środków trwałych w ramach grupy I.

nazwa grupy	stan na 1.01.2023 r.	zwiększenia	zmniejszenia	stan na 31.12.2023 r.
Budynki administracyjno - usługowe	40 711 781,28	4 614 827,66	553 501,33	44 773 107,61
Budynki i lokale mieszkalne	6 576 896,57	121 721,05	68 888,86	6 629 728,76
Budynki gospodarcze	355 248,77	0,00	0,00	355 248,77
Budynki - świetlice wiejskie	8 966 834,98	46 899,44	0,00	9 013 734,42
Budynki Ochotniczych Straży Pożarnych	300 871,09	0,00	0,00	300 871,09
Lokale użytkowe	2 992 107,23	0,00	0,00	2 992 107,23
Garáže	340 187,32	0,00	0,00	340 187,32
Wiaty przystankowe, garażowe	220 457,42	0,00	0,00	220 457,42
Pozostałe budowle	3 386 673,55	49 757,36	0,00	3 436 430,91
Razem:	63 851 058,21	4 833 205,51	622 390,19	68 061 873,53

Tabela nr 10: "wykaz budynków administracyjno - usługowych wchodzących w skład mienia komunalnego Gminy Września".

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - budynek</i>	<i>pow. (m2)</i>	<i>wartość brutto na 31.12.2023</i>
1.	budynek administracyjno - użytkowy przy ul. Chopina 9	1 091,7	1 280 509,54
2.	budynek administracyjny przy ul. Ratuszowej 1	1 248,9	5 599 849,88
3.	budynek administracyjno – użytkowy przy ul. Rynek 19-20	832,63	3 613 721,34
4.	budynek użytkowy przy ul. Chopina 8	239,41	1 901 961,71
5.	budynek użytkowy przy ul. Witkowskiej 3	280,00	1 298 498,79
6.	budynek użytkowy przy ul. Słowackiego 54	864,58	733 799,03
7.	budynek użytkowy przy ul. Kilińskiego 9	722,84	508 365,85
8.	budynek użytkowy przy ul. Sikorskiego 38	1 297,99	442 425,79
9.	budynek użytkowy – archiwum przy ul. Sikorskiego 36	120,90	204 486,63
10.	budynek użytkowy w Gutowie Małym przy ul. Centralnej 20	434,40	266 675,98
11.	budynek użytkowy przy ul. 3 Maja	612,06	263 230,76
12.	budynek użytkowy przy ul. Gnieźnieńskiej 23B	159,40	420 239,17
13.	budynek użytkowy przy ul. Gnieźnieńskiej 32	254,04	164 512,53
14.	kaplica cmentarna przy ul. Kościuszki	156,10	21 652,52
15.	budynek użytkowy po szkole w Grzybowie	404,34	309 446,09
16.	budynek – Amfiteatru w Parku miejskim	365,26	266 694,35
17.	budynek inwentarski dla wielbłądów	86,04	206 161,29
19.	budynek użytkowy – Szalety miejskie	56,00	176 690,97
20.	budynek Wrzeńskiego Ośrodka Kultury we Wrześni	1 257,00	9 757 071,98
21.	sala sportowa przy SSP w Kaczanowie	1 078,43	3 424 511,80
22.	sala sportowa przy SSP Nr 3 we Wrześni	1 390,60	3 776 740,36
23.	sala sportowa przy SSP Nr 2 we Wrześni	1 078,43	4 591 662,44
24.	budynek użytkowy po SSP Nr 4 - Batorego 8 we Wrześni	1 071,60	4 724 422,88

25.	budynek handlowo – usługowy Gutowo Wielkie	113,19	113 523,00
26.	budynek mieszkalno – usługowy przy Rynek 11	1 250,00	569 527,20
27.	Budynek SSP 3 - chodnik	58,00	17 244,60
28.	Budynek handlowo – usługowy w Gozdowie	130,70	119 481,13
Razem:			44 773 107,61

Wartość w grupie budynków administracyjno - usługowych w odniesieniu do roku 2022 zwiększyła się o kwotę 4 614 827,66 zł, dotyczy to:

- 1) wykonania przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku przy ul. Gnieźnieńskiej 23B we Wrześni o wartości 53 065,21 zł,
- 2) zakupu budynku handlowo – usługowego w Gozdowie o wartości 119 481,13 zł,
- 3) wykonania modernizacji energetycznej budynku przy ul. Batorego 8 o wartości 4 442 281,32 zł, projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego umowa nr RPWP.03.02.01-30-0047/21-00 w ramach Osi Priorytetowej 3 „Energia”, działania 3.2 „Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym”, poddziałania 3.2.1 „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

W analizowanym roku przekazano Pracownię Edukacji Ekologicznej do Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 we Wrześni o wartości 553 501,33 zł.

Nr 11:(zestawienie) - informacja w sprawie zasobu mieszkaniowego wchodzącego w skład mienia komunalnego Gminy Września:

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Gmina Września posiadała budynki i lokale mieszkalne o łącznej wartości 6 508 007,71 zł, w stosunku do roku 2022 zasoby mieszkaniowe zmniejszyły się o wartość 68 888,86 zł.

Na zmniejszenie wartości tej grupy nieruchomości wpłynęła sprzedaż lokali mieszkalnych:

w roku 2023 sprzedano 5 lokali mieszkalnych o łącznej wartości księgowej 68 888,86 zł, przy zastosowaniu 95% bonifikaty wobec ich dotychczasowych najemców.

Zasób mieszkaniowy Gminy Września stanowią lokale znajdujące się:

- 1) w budynkach będących w 100% własnością gminy,
- 2) w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy,
- 3) w innych budynkach, których gmina jest posiadaczem samoistnym.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Września wchodziło 267 lokali mieszkalnych, o łącznej pow. użytkowej 11.223,28 m², w tym:

- 1) 183 lokali mieszkalnych o pow. użytkowej 7.484,27 m² w 37 budynkach stanowiących w 100% własność gminy,

- 2) 76 lokali mieszkalnych o pow. użytkowej 3.412,35 m² w 40 budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy,
- 3) 8 lokali mieszkalnych o pow. użytkowej 326,66 m² w 1 innym budynku.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. gmina posiadała 5 pomieszczeń tymczasowych, o łącznej pow. użytkowej 81,77 m² usytuowanych w budynku położonym w budynku przy ul. Wiśniowej 81A we Wrześni, przeznaczonych dla osób, którym gmina zobowiązana jest wskazać takie pomieszczenia wobec toczącego się postępowania egzekucyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w posiadaniu OPS są 4 lokale o łącznej powierzchni 116,95 m² (lokale przeznaczone na zadania statutowe + mieszkania treningowe lub wspomagane, zapewniające miejsce dla osób uprawnionych).

Tabela nr 12: lokale użytkowe.

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>pow. m²</i>	<i>stan na 31.12.2022</i>	<i>stan na 31.12.2023</i>
1.	lokal we Wrześni, ul. Kościelna 13	40,70	87 742,00	87 742,00
2.	lokal we Wrześni, ul. Fromborska 24	30,9	7 968,00	7 968,00
3.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Warszawska 7	49,75	144 680,00	144 680,00
4.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Warszawska 7	92,01	269 760,00	269 760,00
5.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Warszawska 7	50,27	40 700,00	40 700,00
6.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 16A	12,09	8 890,00	8 890,00
7.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Kosynierów 1A	85,00	85 420,00	85 420,00
8.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Batorego 8	21,00	15 260,00	15 260,00
9.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 23	38,79	22 720,00	22 720,00
10.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 4	24,30	38 490,00	38 490,00
11.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Miłosławska 4	26,60	77 570,00	77 570,00
12.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 6	30,90	117 420,28	117 420,28
13.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 5	36,10	34 040,00	34 040,00
14.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Warszawska 2	172,70	273 450,00	273 450,00
15.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Warszawska 31	17,90	9 540,00	9 540,00
16.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 4	51,16	129 770,00	129 770,00
17.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 4	37,37	90 830,00	90 830,00
18.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 30	160,40	363 980,00	363 980,00

19.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 30	34,70	79 410,00	79 410,00
20.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Koszarowa 5	27,04	36 270,00	36 270,00
21.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Koszarowa 5	36,90	48 200,00	48 200,00
22.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Sienkiewicza 19	25,10	74 550,00	74 550,00
23.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Sienkiewicza 19	63,20	271 504,33	271 504,33
24.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Sienkiewicza 19	12,10	16 180,00	16 180,00
25.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Dzieci Wrzesińskich 9	66,50	167 700,00	167 700,00
26.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Dzieci Wrzesińskich 9	76,63	195 000,00	195 000,00
27.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Wojska Polskiego 22	24,70	29 300,00	29 300,00
28.	lokal usługowy w Marzeninie, ul. Parkowa 4	9,00	4 550,00	4 550,00
29.	lokal usługowy w Kaczanowie, ul. Kaliska 50	22,60	14 170,00	14 170,00
30.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Wrocławska 32B	198,90	198 672,62	198 672,62
31.	lokal handlowy w Chociczy Małej 2	100,00	20 730,00	20 730,00
32.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 5	20,70	17 640,00	17 640,00
razem:			2 992 107,23	2 992 107,23

Ogółem Gmina Września na dzień 31 grudnia 2023 r. dysponowała 63 lokalami użytkowymi w mieście i 7 lokalami na wsiach, z czego 62 lokale usytuowane są w budynkach mieszkalnych lub administracyjno – biurowych.

Tabela nr 13: "wykaz świetlic wiejskich wchodzących w skład mienia komunalnego Gminy Września"

lp.	środek trwały - położenie	pow. lokalu	wartość budynku na 31.12.2023
1.	Świetlica wiejska w Marzeninie	321,00	321 925,78
2.	Świetlica wiejska w Kaczanowie	372,10	215 262,78
3.	Świetlica wiejska w Węgierkach	478,90	147 762,09
4.	Świetlica wiejska w Nowej Wsi Królewskiej	232,50	57 020,96
5.	światlica wiejska w Psarach Małych	216,80	361 872,57

6.	Świetlica wiejska w Psarach Polskich	492,20	566 520,70
7.	Świetlica wiejska w Słomowie	320,7	362 600,75
8.	Świetlica wiejska w Sędziwojewie	433,80	292 035,45
9.	Świetlica wiejska w Obłaczku	301,70	292 904,36
10.	Świetlica wiejska w Gozdowie	501,8	670 290,54
11.	Świetlica wiejska w Osowie	188,40	26 963,74
12.	Świetlica wiejska w Bierzglinku	146,52	663 679,27
13.	Świetlica wiejska w Chwalibogowie	194,50	465 378,93
14.	Świetlica wiejska w Gonicach	70,55	162 263,50
15.	Świetlica wiejska w Goniczkach	59,00	112 886,94
16.	Świetlica wiejska w Gutowie Małym	182,2	534 326,96
17.	Świetlica wiejska w Kleparzu	168,26	1 961 714,33
18.	Świetlica wiejska w Sobiesiernie	227,80	449 600,69
19.	Świetlica wiejska w Sołecznie	63,30	102 911,87
20.	Świetlica wiejska w Stanisławowie	95,00	228 867,26
21.	Świetlica wiejska w Strzyżewie	144,40	242 320,74
22.	Świetlica wiejska w Chociczy Wielkiej	203,86	250 563,15
23.	Świetlica wiejska w Grzybowie	85,00	524 061,06
Razem:			9 013 734,42

Wartość budynków świetlic wiejskich na dzień 31 grudnia 2023 r. w odniesieniu do roku 2022 wzrosła o kwotę 46 899,44 zł.

Tabela nr 14: "gmina posiada na stanie budynki będące remizami Ochotniczych Straży Pożarnych:"

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>pow.</i>	<i>wartość na 31.12.2023 r.</i>
1.	OSP Kaczanowo - wolnostojący	280,00	41 750,49
2.	OSP Gozdowo	52,00	259 120,60
razem:			300 871,09

Na terenie Gminy Września funkcjonuje 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z których dwie zlokalizowane są w budynkach świetlic wiejskich w Marzeninie i Węgierkach, jedna na terenie miasta (PSP Września), natomiast dwie jednostki w budynkach wolnostojących (remiza) w Kaczanowie i Gozdowie.

Tabela nr 15: Wiaty przystankowe, magazynowe.

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>ilość</i>	<i>stan na 31.12.2023 r.</i>
1.	Wiata przystankowa w Kaczanowie	1	4 000,00
2.	Wiata przystankowa w Chocicze	2	9 003,60
3.	Wiata przystankowa w Nowej Wsi Król.	3	13 701,80
4.	Wiata przystankowa w Ostrowie Szlach.	1	4 500,00
5.	Wiata przystankowa w Neryngowie	1	4 499,99
6.	Wiata przystankowa w Osowie	2	9 099,99
7.	Wiata przystankowa w Gozdowie	1	4 500,00
8.	Wiata przystankowa w Gutowie Małym	1	4 600,00
9.	Wiata magazynowa we Wrześni, ul. Sikorskiego 38	1	4 545,33
10.	Wiata przystankowa W-7 w Bierzgliuku	1	4 000,00
11.	Wiata przystankowa W-7 w Stanisławowie	2	8 440,42
12.	Wiaty przystankowe we Wrześni	8	73 786,82
13.	Wiaty przystankowe w Gulczewie	1	4 440,42
14.	Wiata przystankowa w Białężycach	1	4 440,42
15.	Wiata przystankowa w Sobiesierni	1	4 440,43
16.	Wiata drewniana w Wódkach	1	13 952,99
17.	Wiata drewniana w Chociczy Małej	1	13 953,00
18.	Wiata przystankowa 3 modułowa we Wrześni, ul. Szosa Witkowska	1	10 524,42
19.	Wiata rowerowa wraz ze stojakiem – Psary Polskie	1	24 027,79
Razem:		31	220 457,42

Tabela nr 16: Garaże

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>ilość</i>	<i>stan na 31.12.2022 r.</i>	<i>stan na 31.12.2023 r.</i>
1.	garaże przy ulicy Miłosławskiej 5 we Wrześni	4	40 411,00	40 411,00
2.	garaże przy ulicy Miłosławskiej 16A we Wrześni	1	361,00	361,00
3.	garaże przy ulicy Warszawskiej 26B we Wrześni	2	35 932,00	35 932,00
4.	garaże przy ulicy Warszawskiej 30-31 we Wrześni	1	9 805,00	9 805,00
5.	garaże w budynku przy ul. Rynek 11 we Wrześni	3	109 678,32	109 678,32
6.	garaże przy ulicy Miłosławskiej we Wrześni	8	144 000,00	144 000,00
Razem:		11	340 187,32	340 187,32

W roku 2023 w powyższej podgrupie nie wystąpiły żadne zmiany w ich wartości.

Tabela nr 17: Budynki gospodarcze

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>pow. m²</i>	<i>stan na 31.12.2022 r.</i>	<i>stan na 31.12.2023 r.</i>
1.	budynek w Chociczy Wielkiej 7	55,8	19 136,00	19 136,00
2.	budynek w Chociczy Wielkiej 21	56,85	11 536,00	11 536,00
3.	budynek w Kleparzu 31	45,00	1 980,00	1 980,00
4.	budynek przy cmentarzu komunalnym we Wrześni	36,70	20 045,65	20 045,65
5.	budynek gospodarczy przy ul. Świętokrzyskiej we Wrześni	178,64	267 516,12	267 516,12
6.	Budynek gospodarczy przy ul. Kościuszki 88 we Wrześni	23,23	12 393,00	12 393,00
7.	Budynek gospodarczy w Gozdowie	33,65	22 642,00	22 642,00
Razem:			355 248,77	355 248,77

W roku 2023 w powyższej podgrupie nie wystąpiły żadne zmiany w ich wartości.

Tabela nr 18: Pozostałe budowle

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>pow. m²</i>	<i>stan na 31.12.2022 r.</i>	<i>stan na 31.12.2023 r.</i>
1.	Tunel strzelniczy	74,50	50 111,00	50 111,00
2.	Toaleta publiczna bezdotykowa	x	111 810,59	111 810,59
3.	Toaleta publiczna na cmentarzu komunalnym	x	73 490,00	73 490,00
4.	Toaleta publiczna – Park im. J. Piłsudskiego we Wrześni	x	110 876,19	110 876,19
5.	Magazyn wyrobów gotowych – ul. Leśna	491,00	247 574,55	247 574,55
6.	Magazyn wyrobów gotowych – ul. Leśna	756,00	396 299,07	396 299,07
7.	Magazyn stali – ul. Leśna	270,00	120 931,40	120 931,40
8.	Zasiek na żużel (budynek) – ul. leśna	326,20	14 827,15	14 827,15
9.	Budynek stacji obsługi samochodów z garażami – ul. Leśna	926,60	1 069 059,75	1 069 059,75
10.	Obiekt wystawowy – makieta kolejki wąskotorowej	32,40	744 600,66	744 600,66
11.	Toaleta publiczna – ul. Gnieźnieńska	x	125 173,37	125 173,37
12.	Kontener 6x3 Schronisko dla zwierząt	x	47 539,50	47 539,50
13.	Kontener szatniowo -sanitarny w Bardzie	x	261380,32	278 380,32
14.	Altana drewniana - Chociczka	x	13000,00	13 000,00
15.	Zbiornik na nieczystości – Zalew Wrzesiński	x	0,00	32 757,36
Razem:			3 386 673,55	3 403 673,55

Zwiększenie wartości w tej podgrupie wynosi 49 757,36 zł.

Przyjęto na stan środków trwałych w gr. I zbiornik na nieczystości oraz zwiększono wartość kontenera szatniowo – sanitarnego w Bardzie o kwotę 17 000,00 zł.

Własność gminy stanowią także budynki, w których mieszczą się gminne jednostki budżetowe, a będące w zarządzie dyrektorów tych jednostek.

Trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną JST.

Budynki w trwałym zarządzie widnieją w ewidencji księgowej Urzędu na koncie pozabilansowym 092 – budynki.

Tabela nr 19: budynki w trwałym zarządzie.

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>pow. m²</i>	<i>wartość budynku na 31.12.2023 r.</i>
1.	SSP Nr 3 – budynek po Zespole Szkół Nr 1 we Wrześni, ul. Kosynierów 32	1 659,72	998 771,71
2.	SSP Nr 6 – budynek po Gimnazjum Nr w - we Wrześni, ul. Słowackiego 41	9 902,20	4 614 576,18
3.	Szkoła Podstawowa Nr 1 we Wrześni, ul. Szkolna 1	4 572,53	4 282 253,78
4.	Szkoła Podstawowa Nr 6 we Wrześni, ul. Batorego 8	2 123,73	425 580,44
5.	Przedszkole Nr 6 we Wrześni, ul. Zielonogórska 17	980,00	587 747,38
6.	Wrześnińskie Obiekty Sportowo-Rekreacyjne we Wrześni, ul. Gnieźnińskiej	-	320 305,00
7.	Warsztaty Terapii Zajęciowej we Wrześni, ul. Sikorskiego 36	903,74	388 772,00
8.	Szkoła Podstawowa w Kaczanowie	2 500,00	4 689 248,72
9.	SSP w Otocznej	2 019,58	1 880 308,38
10.	SSP w Nowym Folwarku, ul. Nowa 5	4 022,30	6 091 747,15
11.	Szkoła Podstawowa w Chwalibogowie	1 932,48	832 996,02
12.	SSP w Marzeninie, ul. ks. Twardego 22	2 088,00	940 088,66
13.	Budynek administracyjny – OPS Września, ul. Słowackiego 39	333,90	293 419,00
Razem:			26 345 814,42

Grupa II – Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

Grupa II na 31 grudnia 2023 r. obejmuje środki trwałe o łącznej wartości 380 264 227,42 zł, na co składają się:

tabela nr 20: środki trwałe grupy II

<i>nazwa podgrupy ŚT</i>	<i>stan na 31.12.2022 r.</i>	<i>zwiększenia</i>	<i>zmniejszenia</i>	<i>stan na 31.12.2023 r.</i>
ulice na terenie miasta	171 836 658,09	1 501 381,32	0,00	173 338 039,41

ulice i drogi na terenach wiejskich	106 714 829,47	2 670 529,69	0,00	109 385 359,16
mosty, wiadukty i kładki	18 651 703,78	0,00	0,00	18 651 703,78
pozostałe obiekty na terenie miasta	24 210 001,51	1 376 371,67	2 674 607,66	22 911 765,52
pozostałe obiekty na terenach wsi	8 270 484,38	805 993,63	0,00	9 076 478,01
obiekty po zlikwidowanym WGM	346 086,68	0,00	0,00	346 086,68
sieci wodociągowe i kanalizacyjne	38 075 354,21	58 509,39	0,00	38 133 863,60
plac zabaw i rekreacji	6 889 789,03	325 633,61	31 147,19	7 184 275,45
sieci oświetleniowe obiektów	1 164 231,35	72 424,46	0,00	1236655,81
razem:	376 159 138,50	6 810 843,77	2 705 754,85	380 264 227,42

Ogółem wartość środków trwałych w grupie II w odniesieniu do roku 2022 wzrosła na dzień 31 grudnia 2023 r. o kwotę 6 810 843,77 zł.

W roku 2023 wzrost nakładów w tej grupie stanowiły głównie koszty związane z:

- 1) budową boiska sportowego w Bierzglińku wraz z oświetleniem – wartość inwestycji 774 071,32 zł,
- 2) budową bieżni prostej ze skocznią w dal przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 1 we Wrześni – wartość inwestycji 376 352,55 zł,
- 3) budową boiska wielofunkcyjnego przy ul. Batorego 8 we Wrześni – wartość inwestycji 824 170,82 zł,
- 4) przebudową drogi gminnej Chociczka – Żerniki – wartość inwestycji 486 884,04 zł,
- 5) budową lewoskrętu w ul. Szkolnej we Wrześni – wartość inwestycji 277 107,85 zł,
- 6) przebudową drogi gminnej – ul. Sokołowska we Wrześni – wartość inwestycji 264 447,11 zł,
- 7) przebudową drogi gminnej – ul. Paderewskiego we Wrześni – wartość inwestycji 94 898,19 zł,
- 8) doposażeniem placów zabaw na terenie miasta – wartość inwestycji 229 070,77 zł,
- 9) doposażeniem placów zabaw na terenie gminy – wartość inwestycji 96 562,84 zł,
- 10) budową przejść dla pieszych na terenie miasta – wartość inwestycji 163 883,24 zł,
- 11) budową oświetlenia ulicznego w m. Nadarzyce – wartość inwestycji 270 457,47 zł,
- 12) przebudowa drogi gminnej – ul. Strzykały we Wrześni – wartość inwestycji 93 793,04 zł,
- 13) przebudowa drogi gminnej – ul. Sołtysiaka we Wrześni – wartość inwestycji 71 838,67 zł,

W ciągu roku 2023 nieodpłatnie otrzymano:

- 1) budowlę – nawierzchnie asfaltobetonową i brukową w rej. ul. Kolejowej i Dworcowej od PKP S.A. w wartości 496 406,00 zł,

- 2) Oświetlenie drogowe wraz z urządzeniami oświetlenia drogowego (dk nr 15) – rondo w km 2+734,14 oraz rondo 0+144,26 otrzymane od Zarządu Województwa Wielkopolskiego w kwocie 203 333,85 zł,
- 3) drogę osiedlową z kostki betonowej w rej. ul. Wiązowej w Bierzlinku od Nowbud Sp. z o. o. w kwocie 284 782,00 zł,
- 4) drogę o nawierzchni asfaltowej w Chociczy Małej od Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „INVEST PARK” Sp. z o. o. w kwocie 1 239 245,90 zł.

W roku 2023 przekazano do Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 we Wrześni Ogród Edukacji Ekologicznej wraz z zagospodarowaniem o łącznej wartości 2 674 607,66 zł.

Na skutek złego stanu technicznego dokonano likwidacji środków trwałych (urządzeń placów zabaw) o łącznej wartości 31 147,19 zł.

W zarząd gminy w 2023 roku dołączono drogi gminne o długości – 0,547 km, w tym:

- drogi miejskie - 0,000 km
- drogi wiejskie - 0,547 km.

Wartość dróg stanowiących majątek komunalny Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. w stosunku do roku 2022 wzrosła o kwotę 4 171 911,01 zł, w tym:

- drogi miejskie wzrost o 1 501 381,32 zł
- drogi wiejskie wzrost o 2 670 529,69 zł.

Grupa III – Kotły i maszyny energetyczne

Do tej grupy zalicza się kotły grzejne i parowe oraz agregaty prądotwórcze. Ogółem wartość środków trwałych w tej grupie wynosi na 31 grudnia 2023 r. wynosi 238 085,37 zł.

Na stanie gr. III znajdują się kotły centralnego ogrzewania oraz węglowe.

Grupa IV – Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania

W tej grupie rodzajowej w ewidencji księgowej znajdują się środki trwałe o łącznej wartości 3 196 374,35 zł.

Grupa ta obejmuje maszyny ogólnego zastosowania, takie jak:

Tabela nr 21: środki trwałe grupy IV

nazwa podgrupy ŚT	stan na 31.12.2022 r.	zwiększenia	zmniejszenia	stan na 31.12.2023 r.
drukarki	108 871,24	0,00	26 577,23	82 294,01
zestawy komputerowe	8 569,76	0,00	0,00	8 569,76
laptopy, notebooki	33 675,25	0,00	4 507,90	29 167,35
urządzenia w serwerowniach	1046734,89	136 786,75	0,00	1 183 521,64
pozostałe urządzenia	738 038,68	0,00	23 302,00	714 736,68
zestawy komputerowe -	1 246 556,39	0,00	68 471,48	1 178 084,91

„Cyfrowa Września”				
Razem:	3 182 446,21	136 786,75	122 858,61	3 196 374,35

W grupie IV wartość środków trwałych w roku 2023 zwiększyła się o kwotę 136 786,75 zł, dotyczy:

- 1) zakupu urządzenia sieciowego UTM o wartości 50 129,77 zł,
- 2) korekty wartości 2 szt. urządzeń sieciowych UTM o kwotę 2 953,10 zł,
- 3) zakupu zasilacza awaryjnego UPS U400 o wartości 83 703,88 zł.

Na skutek złego stanu technicznego dokonano likwidacji środków trwałych o łącznej wartości 122 858,61 zł.

Grupa V – Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty

W grupie V wartość wszystkich środków trwałych na 31 grudnia 2023 roku wynosi 236 896,77 zł.

Tabela nr 22: środki trwałe grupy V

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r.	stan na 31.12.2023 r.
1.	Kocioł warzelny 120	6 640,77	6 640,77
2.	Zamiatarka ciągnikowa SAMASZ MOP 160	11 562,00	11 562,00
3.	Kosiarka bijakowa zawieszana AMAZONE	63 591,00	63 591,00
4.	Przyczepa ciężarowa MEPROZET	22 755,00	22 755,00
5.	Kosiarka bijakowa SAMASZ KANGU 140	20 664,00	20 664,00
6.	Kultywator	6 763,77	6 763,77
7.	Kosiarka samobieźna KUBOTA	30 750,00	30 750,00
8.	Ładowacz czołowy TUR 5	17 712,00	17 712,00
9.	Kosiarka samobieźna KUBOTA	30 110,40	30 110,40
10.	Traktor ogrodowy do koszenia	0,00	11 685,00
11.	Pozostałe wyposażenie	0,00	14 662,83
Razem:		210 548,94	236 896,77

W roku sprawozdawczym wartość środków trwałych w grupie VII zwiększyła się o kwotę 1 751 281,54 zł, dotyczy to:

- 1) zakupu traktora ogrodowego do koszenia na potrzeby sołectwa Wódki o wartości 11 685,00 zł,
- 2) zakupu aparatu fotograficznego A037 na potrzeby Urzędu o wartości 14 662,83 zł.

Grupa VI – Urządzenia techniczne

Ogólna wartość urządzeń technicznych w grupie VI wynosi 2 205 674,91 zł. W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość mienia zmniejszyła się o kwotę 20 770,23 zł.

Grupa ta obejmuje urządzenia techniczne, takie jak:

Tabela nr 23: środki trwałe grupy VI

nazwa podgrupy ŚT	stan na 31.12.2022 r.	zwiększenia	zmniejszenia	stan na 31.12.2023 r.
centrale i aparaty telefoniczne	13 729,99	0,00	0,00	13 729,99
urządzenia różne np. parkomaty	575 835,04	240 144,00	0,00	815 979,04
urządzenia klimatyzacyjne	192 919,00	0,00	6 518,70	186 400,30
pozostałe urządzenia - monitoring	1 500 817,11	0,00	14 251,53	1 486 565,58
Razem:	2 283 301,14	240 144,00	20 770,23	2 502 674,91

W gr. VI rozliczono i przyjęto w roku 2023 na stan środków trwałych wydatki związane z:

- 1) zakupem urządzenia do zliczania rowerów – wartość zakupu - 83 394,00 zł,
- 2) dokonano wymiany dźwigu osobowego w budynku WTZ o wartości 156 750,00 zł. Projekt dofinansowano w 80 % (tj. 123 000,00 zł) ze środków PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze F – przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej.

W analizowanym roku zlikwidowano:

- 1) klimatyzatory 2 szt. o łącznej wartości 6 518,70 zł
- 2) przestarzałe elementy monitoringu miejskiego o wartości 14 251,53 zł.

Grupa VII – Środki transportu

W grupie tej znajdują się samochody osobowe Straży Miejskiej, pojazdy Ochotniczych Straży Pożarnych oraz inne środki transportowe o łącznej wartości 6 774 218,51 zł.

Tabela nr 24: środki trwałe grupy VII

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r.	stan na 31.12.2023 r.
1.	Samochody Ochotniczych Straży Pożarnych	1 646 521,05	1 646 521,05
2.	Samochody Straży Miejskiej	188 347,29	100 620,00

3.	Autobus SOLBUS – oświata (Gimbus)	523 990,00	523 990,00
5.	Estrada mobilna	82 120,68	82 120,68
6.	Drony - Quadrocopter Yuneec Q500	6 270,54	6 270,54
7.	Ciągnik rolniczy AGROLUX – 2 szt	218 940,00	218 940,00
8.	Przyczepa rolnicza PRONAR	33 825,00	33 825,00
9.	Przyczepa samochodowa jednoosiowa	6 765,00	6 765,00
10.	Samochód Volkswagen Crafter	125 751,00	125 751,00
11.	Autobus SOLARIS URBINO elektryczny	1 894 180,50	1 894 180,50
12.	DRON DJI MAVIC 2 Zoom z akcesoriami	11 347,98	11 347,98
13.	Traktor ogrodowy Solo z przyczepką	11 691,01	11 691,01
14.	Samochód FORD Transit Custom	167 735,11	167 735,11
15.	Samochód IVECO DAILY 35S	53 080,50	53 080,50
16.	Samochód FORD GRAND TOURNEO	140 098,60	140 098,60
17.	Autobus elektryczny ISUZU NOVO CITI VOLT	0,00	1 751 281,54
Razem:		5 110 664,26	6 774 218,51

W roku sprawozdawczym wartość środków trwałych w grupie VII zwiększyła się o kwotę 1 751 281,54 zł, dotyczy to zakupu autobusu ISUZU NOVO CITI VOLT. Zakup autobusu sfinansowano z:

- środków NFOŚiGW na podstawie umowy o dofinansowanie w formie dotacji nr 2953/2022/Wn15/OA-tp-fn/D w kwocie 997 600,00 zł,
- środków NFOŚiGW na podstawie umowy o dofinansowanie w formie pożyczki nr 2954/2022/Wn15/OA-tp-fn/P w kwocie 730 400,00 zł.

W roku 2023 nieodpłatnie przekazano samochód Volkswagen Caddy do Ośrodka Pomocy Społecznej o wartości 87 727,29 zł.

Grupa VIII – Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie

Łączna wartość środków trwałych w grupie VIII na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi ogółem 1 085 232,33 zł.

Tabela nr 25: środki trwałe grupy VIII

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r.	stan na 31.12.2023 r.
-----	------------------	--------------------------	--------------------------

1.	Kserokopiarki	219 321,14	194 834,46
2.	Sprzęt specjalistyczny Ochotniczych Straży Pożarnych	188 655,01	188 655,01
3.	Sprzęt AGD: ekspresy do kawy, lodówki, zmywarki itp,	97 962,51	97 962,51
4.	Urządzenia biurowe - pozostałe	23394,72	23 394,72
5.	Infokioski	73 655,01	73 655,01
6.	Rozmieniarka - SPP	10 201,44	10 201,44
7.	Kontener sanitarny	29 520,00	29 520,00
8.	Sprzęt oświetleniowy - iluminacje	80 402,45	80 402,45
9.	Telewizor LG	12 843,19	12 843,19
10.	Pozostałe wyposażenie	131 614,54	176 040,73
11.	Przenośne sceny, podesty sceniczne	27 429,00	27 429,00
12.	Kolejka	29 520,00	29 520,00
13.	Quarte Pipe – urządzenie skate park	25 928,40	25 928,40
14.	Kontener dla zwierząt	32 933,25	32 933,25
15.	Urządzenie zabawowo - sprawnościowe	33 366,52	33 366,52
16.	Pierwsze wyposażenie zakupione do ŚDS „Arka”	48 545,64	48 545,64
Razem:		1 065 292,82	1 085 232,33

Wartość środków trwałych w gr. VIII w roku sprawozdawczym zwiększyła się o kwotę 83 663,19 zł, dotyczy:

- 1) zakupu kserokopiarki KS036 o wartości 10 947,00 zł,
- 2) zakupu poduchy dmuchanej o wartości 28 290,00 zł,
- 3) wykonania altany ogrodowej - soł. Gozdowo o wartości 14 056,35 zł,
- 4) zakupu energoroweru z sokowirówką do Ekopracowni SSP nr 6 we Wrześni o wartości 12 900,00 zł,
- 5) wykonania pomieszczenia gospodarczego - soł. Sołeczno o wartości 17 469,84 zł.

Dokonano likwidacji starego, zużytego oraz niezdatnego do użytku sprzętu o wartości 35 433,68 zł.

Przekazano Wrzesińskim Obiektom Sportowo Rekreacyjnym we Wrześni poduchę dmuchaną o wartości 28 290,00 zł.

Tabela nr 26: wartość środków trwałych (brutto) Urzędu Miasta i Gminy Września ogółem wg stanu na 31.12.2023 roku.

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022r. (PLN)	stan na 31.12.2023 r. (PLN)	zmiana wartości (4-3) (PLN)
1.	Grunty	124 638 536,55	131 091 725,04	6 453 188,49
2.	Budynki i lokale	63 851 058,21	68 061 873,53	4 210 815,32
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	376 159 138,50	380 264 227,42	4 105 088,92
4.	Kotły i maszyny energetyczne	238 085,37	238 085,37	0,00
5.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	3 182 446,21	3 196 374,35	13 928,14
6.	Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	210 548,94	236 896,77	26 347,83
7.	Urządzenia techniczne	2 283 301,14	2 502 674,91	219 373,77
8.	Środki transportu	5 110 664,26	6 774 218,51	1 663 554,25
9.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 065 292,82	1 085 232,33	19 939,51
10.	Wartości niematerialne i prawne	635 534,97	2 178 175,70	1 542 640,73
	MAJĄTEK OGÓŁEM	577 374 606,97	595 629 483,93	18 254 876,96

Tabela nr 27: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w Urzędzie Miasta i Gminy stanu na 31.12.2023 roku.

lp.	opis majątku trwałego wg KŚT	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2023 r. (PLN)
1.	Grunty	131 091 725,04	97 228,42	130 994 496,62
2.	Budynki	68 061 873,53	19 348 026,84	48 713 846,69
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	380 264 227,42	163 689 770,00	216 574 457,42
4.	Kotły i maszyny energetyczne	238 085,37	119 457,82	118 627,55
5.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	3 196 374,35	2 887 528,32	308 846,03
6.	Specjalistyczne maszyny i urządzenia	236 896,77	197 856,74	39 040,03
7.	Urządzenia techniczne	2 502 674,91	1 487 690,81	1 014 984,10

8.	Środki transportu	6 774 218,51	4 666 502,11	2 107 716,40
9.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 085 232,33	836 738,71	248 493,62
10.	Wartości niematerialne i prawne	2 178 175,70	692 611,67	1 485 564,03
razem:		595 629 483,93	194 023 411,44	401 606 072,49

Wartość brutto majątku będącego w dyspozycji Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosi 595 629 483,93 zł.

W porównaniu do roku 2022 majątek ogółem uległ zwiększeniu o 18 254 876,96 zł, tj. o 3,16 %. Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 32,57 %.

3. Środki trwałe w budowie

Według stanu na 31.12.2023 roku wartość środków trwałych w budowie – saldo Wn konta 080 - wynosi 50 906 163,46 zł i oznacza koszty niezakończonych środków trwałych w budowie (inwestycji).

Na środki trwałe w budowie (wydatki majątkowe) wydatkowano w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku kwotę 56 832 816,08 zł (zgodnie z Rb-28S), z czego:

- 1) w Urzędzie Miasta i Gminy we Wrześni wydatki majątkowe wyniosły 56 607 753,22 zł,
- 2) w pozostałych jednostkach budżetowych poniesiono nakłady na kwotę 225 062,86 zł,

Tabela nr 28 przedstawia stan środków trwałych w budowie (inwestycje, zadania niezakończone – konto 080) Gminy Września w podziale na zadania (wykazano zadania wykazujące salda na koniec roku):

Tabela nr 28: środki trwałe w budowie (inwestycje niezakończone – saldo Wn konta 080).

lp.	wyszczególnienie	saldo konta na 31.12.2023 r. (PLN)
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Bierzglińku	4 407 362,39
2.	Budowa infrastruktury drogowej w rej. ul. Monte Cassino we Wrześni	12 701 597,49
3.	0,00	174 444,45
4.	Budowa obwodnic – mała obwodnica	514 507,54
5.	Budowa północno – zachodniej obwodnicy od DK 15 do DK 92	86 100,00
6.	Budowa przyłączy światłowodowych	9 901,50
7.	Modernizacja basenu miejskiego	9 593 611,32
8.	Budowa i przebudowa dróg na terenie gminy – drogi wiejskie	381 165,42

9.	Budowa i przebudowa dróg na terenie gminy – ulice w mieście	838 174,20
10.	Budowa ścieżek pieszo – rowerowych na terenie gminy - wieś	294 473,44
11.	Budowa ścieżek pieszo – rowerowych na terenie gminy - miasto	59 507,40
12.	Budowa tuneli kolejowych w obrębie ulicy Działkowców we Wrześni	14 801 763,80
13.	Budowa budynku socjalnego przy ulicy Jana Pawła II we Wrześni	103 307,00
14.	Budowa i modernizacja budynków komunalnych na terenie gminy	84 695,60
15.	Budowa budynku komunalnego przy ul. Piłskiej we Wrześni	5 770 734,26
16.	Termomodernizacja budynków SSP nr 1, SSP w Marzeninie, SSP w Otocznej, SSP w Chwalibogowie	135 792,00
17.	Rewitalizacja Parku im. J. Piłsudskiego we Wrześni	116 358,00
18.	Budowa toalety publicznej	11 715,64
19.	Budowa obiektów sportowych	96 217,70
20.	Budowa Pomnika Wolności we Wrześni	43 077,78
21.	Modernizacja/ adaptacja budynków na świetlicę wiejskie	79 647,87
22.	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych na terenie Gminy Września	184 345,50
23.	Budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy	86 950,71
24.	Budowa pumptracku i skateparku	48 154,05
25.	Budowa pozostałych małych obiektówkomunalnych/rekreacyjnych	55 799,55
26.	Rozbudowa budynku SSP nr 3 we Wrześni	20 910,00
27.	Budowa przedszkola i klubu Malucha przy ul. Zielonogórskiej we Wrześni	110 900,00
28.	Modernizacja budynku WTZ	94 948,85
Razem:		50 906 163,46

4. Udziały gminy w spółkach

Gmina Września posiada udziały w spółkach, które wynoszą łącznie 71 916 000,00 zł.

Tabela nr 29: Udziały w spółkach

nazwa spółki	ilość akcji/udziałów na dzień	ilość akcji/udziałów na dzień	wartość nominalna akcji/udzi	% udział w kapitale zakładowy	zmiany w ilości udziałów/	wartość posiadanych
--------------	-------------------------------	-------------------------------	------------------------------	-------------------------------	---------------------------	---------------------

	31.12.2022 r.	31.12.2023 r.	aków	m	akcji	akcji/udziałów
PWIK sp.z o.o.	139 395	139 395	500,00 zł	100%	-	69 697 500,00
PUK sp.z o.o.	3 105	3 105	500,00 zł	100%	-	1 552 500,00
WTBS sp.z o.o.	1 332	1 332	500,00 zł	29,43%	-	666 000,00
razem:	143 832	143 832	-	-	-	71 916 000

W roku 2023 nie dokonano aportu na rzecz spółek.

5. Majątek w administracji jednostek organizacyjnych Gminy

Wartość majątku będącego w dyspozycji jednostek organizacyjnych Gminy Września (z wyłączeniem Urzędu Miasta i Gminy) na koniec roku 2023 wynosi 78 265 646,23 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego majątek jednostek organizacyjnych Gminy Września ogółem uległ zwiększeniu o kwotę 2 417 125,56 zł, tj. o 3,18 %.

Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 36,73 %.

Tabela nr 30: wartość netto majątku na stanie jednostek organizacyjnych Gminy Września.

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r. (PLN)	stan na 31.12.2023 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	58 018 010,97	59 283 942,32
II.	AKTYWA OBROTOWE	17 830 509,70	18 981 703,91
	MAJĄTEK OGÓŁEM	75 848 520,67	78 265 646,23

Tabela nr 31: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w jednostkach organizacyjnych Gminy Września wg stanu na 31.12.2023 roku.

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2023 r. (PLN)
1.	grunty	7 103 116,01	0,00	7 103 116,01
2.	budynki i budowle	63 897 744,01	24 502 177,10	39 395 566,91
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	19 309 705,63	7 083 232,00	12 226 473,63
4.	kotły i maszyny energetyczne	140 284,63	23 024,19	117 260,44
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	542 040,33	422 302,71	119 737,62

6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	450 203,28	253 481,54	196 721,74
7.	urządzenia techniczne	1 357 168,22	1 303 364,56	53 803,66
8.	środki transportu	87 727,29	87 727,29	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	741 173,48	685 286,17	55 887,31
10.	wartości niematerialne i prawne	51 060,34	51 060,34	0,00
Razem:		93 680 223,22	34 411 655,90	59 268 567,32

5.1. Placówki opieki społecznej

Gmina sprawuje nadzór nad 1 placówką opieki społecznej.

Majątek ogółem Ośrodka Pomocy Społecznej – aktywa trwałe i obrotowe - wynosi wg stanu na 31 grudnia 2023 roku – 17 387 979,33 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego majątek ogółem uległ zwiększeniu o 1 190 952,45 zł, tj. o 7,35 %.

Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 53,76 %.

Tabela nr 32: wartość netto majątku na stanie OPS we Wrześni

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022r. (PLN)	stan na 31.12.2023r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	274 818,90	261 402,93
II.	AKTYWA OBROTOWE	15 922 207,98	17 126 576,40
	MAJĄTEK OGÓŁEM	16 197 026,88	17 387 979,33

Tabela nr 33: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w OPS wg stanu na 31.12.2023 roku.

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2023 r. (PLN)
1.	grunty	2 461,00	0,00	2 461,00
2.	budynki i budowle	398 320,11	184 123,90	214 196,21
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	45 507,46	7 381,15	38 126,31
4.	kotły i maszyny energetyczne	0,00	0,00	0,00
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	0,00	0,00	0,00
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	0,00	0,00	0,00
7.	urządzenia techniczne	23 467,91	16 848,50	6 619,41

8.	środki transportu	87 727,29	87 727,29	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	0,00	0,00	0,00
10.	wartości niematerialne i prawne	7 954,40	7 954,40	0,00
Razem:		565 438,17	304 035,24	261 402,93

5.2. Jednostki oświaty

Zadania własne gminy w zakresie oświaty realizuje 10 jednostek budżetowych (nie uwzględnia się niepublicznych jednostek oświaty).

Majątek jednostek oświaty - aktywa trwałe i obrotowe - wynosi na 31 grudnia 2023 roku 40 740 851,25 zł.

W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego majątek trwałe jednostek oświaty uległ zwiększeniu o 1 711 623,50 zł, tj. o 4,38 %.

Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 38,50 %.

Tabela nr 34: wartość netto majątku na stanie jednostek oświatowych Gminy Września.

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r. (PLN)	stan na 31.12.2023 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	37 121 745,86	38 891 041,85
II.	AKTYWA OBROTOWE	1 907 481,89	1 849 809,40
	MAJĄTEK OGÓLEM	39 029 227,75	40 740 851,25

Tabela nr 35: wartość majątku w układzie podmiotowym w jednostkach oświaty wg stanu na 31.12.2023 roku.

lp.	opis majątku trwałego wg KST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2023 r. (PLN)
1.	grunty	497 199,95	0,00	497 199,95
2.	budynki i budowle	51 843 883,79	20 356 915,77	31 486 968,02
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	8 705 118,59	2 061 967,52	6 643 151,07
4.	kotły i maszyny energetyczne	115 700,00	10 977,75	104 722,25
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	273 012,62	266 911,07	6 101,55
6.	specjalistyczne maszyny i	239 869,78	147 330,05	92 539,73

	urządzenia			
7.	urządzenia techniczne	1 087 360,12	1 056 012,65	31 347,47
8.	środki transportu	0,00	0,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenia	438 423,21	409 411,40	29 011,81
10.	wartości niematerialne i prawne	43 105,94	43 105,94	0,00
Razem:		63 243 674,00	24 352 632,15	38 891 041,85

1. Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 6 we Wrześni :

- wzrost wartości środków trwałych w grupie 1 w wysokości 553 501,33 zł,
- wzrost wartości środków trwałych w grupie 2 w wysokości 2 674 607,66 zł

(Przekazanie przez Urząd Miasta i Gminy we Wrześni pracowni edukacji ekologicznej w kwocie 553 501,33 zł oraz ogrodu edukacji ekologicznej w kwocie 2 674 607,66 zł),

Razem wzrost wartości środków trwałych w roku 2023 wyniósł 3 228 108,99 zł.

2. Samorządowa Szkoła Podstawowa w Chwalibogowie :

- wzrost wartości środków trwałych w grupie 3 w wysokości 78 800,00 zł (zakup kotła grzewczego)

Razem wzrost wartości środków trwałych w roku 2023 wyniósł 78 800,00 zł.

3. Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 1 we Wrześni :

- wzrost wartości środków trwałych w grupie 5 w wysokości 48 654,98 zł (zakup pieca konwekcyjno-parowego)

Razem wzrost wartości środków trwałych w roku 2023 wyniósł 48 654,98 zł.

5.3. Wrzesińskie Obiekty Sportowo - Rekreacyjne

Gmina sprawuje nadzór nad 1 placówką związaną ze sportem i rekreacją - Wrzesińskie Obiekty Sportu i Rekreacji przy ul. Gnieźnieńskiej 32 we Wrześni. Jest to jednostka budżetowa.

Majątek - aktywa trwałe i obrotowe - powierzony jednostce WOSR wynosi wg stanu na 31.12.2023 r. 19.360.267,18 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego majątek ogółem jednostki uległ zmniejszeniu 559.635,39 zł, tj. o 2,80%.

Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 33,18 %.

W roku 2023 Urząd Miasta i Gminy Września przekazał środek trwały KŚT 809 grupa 8 poducha dmuchana – 28.290,00 zł.

Środki trwałe w budowie wyniosły 15.375,00 zł, składające się na: 5.535,00 zł na dokumentację projektową w zakresie akustyki hali sportowej oraz 9.840,00 zł na dokumentację projektową dwóch niezależnych systemów podgrzewania wody basenowej.

Tabela nr 36: wartość netto majątku na stanie WOSR we Wrześni

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r. (PLN)	stan na 31.12.2023 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	19 919 082,74	19 354 949,07
II.	AKTYWA OBROTOWE	819,83	5 318,11
	MAJĄTEK OGÓŁEM	19 919 902,57	19 360 267,18

Tabela nr 37: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w WOSR wg stanu na 31.12.2023 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2023 r. (PLN)
1.	grunty	6 391 286,06	0,00	6 391 286,06
2.	budynki i budowle	11 060 865,14	3 864 864,73	7 196 000,41
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	10 559 079,58	5 013 883,33	5 545 196,25
4.	kotły i maszyny energetyczne	24 584,63	12 046,44	12 538,19
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	269 027,71	155 391,64	113 636,07
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	90 654,50	52 449,69	38 204,81
7.	urządzenia techniczne	246 340,19	230 503,41	15 836,78
8.	środki transportu	0,00	0,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	302 750,27	275 874,77	26 875,50
10.	wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00	0,00
razem:		28 944 588,08	9 605 014,01	19 339 574,07

5.4. Samorządowe instytucje kultury

Zadania gminne z zakresu kultury realizują 3 samorządowe instytucje kultury:

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Września,
- Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni,
- Wrzesiński Ośrodek Kultury.

Majątek - aktywa trwałe i obrotowe - powierzony Samorządowym Instytucjom Kultury wynosi wg stanu na 31 grudnia 2023 roku - 1 761 972,54 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego majątek ogółem uległ zmniejszeniu o kwotę 68 138,08 zł, tj. o 3,72 %. Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 52,36%.

Tabela nr 38: wartość netto majątku na stanie samorządowych instytucji kultury

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r. (PLN)	stan na 31.12.2023 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	1 719 236,62	1 652 493,83
II.	AKTYWA OBROTOWE	110 874,00	109 478,71
	MAJĄTEK OGÓŁEM	1 830 110,62	1 761 972,54

W skład aktywów trwałych wchodzi także zbiory muzealne.

Wartość zbiorów muzealnych będących na stanie Muzeum Regionalnego we Wrześni na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła 573 816,05 zł (konto księgowo 016).

Wartość księgozbioru w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni (biblioteka główna oraz 6 filii bibliotecznych) na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła 1 749 674,83 zł.

Majątek – aktywa trwałe i obrotowe – powierzony jednostce WOK wynosi wg stanu na 31.12.2023 r. – 370 990,83 zł i zmalał w stosunku do roku 2022 o 15,71%. Spowodowane jest to przede wszystkim spadkiem wartości aktywów obrotowych. Na koniec roku 2023 stan środków na rachunku bankowym Wrześnińskiego Ośrodka Kultury był niższy o 26 732,71 zł niż na koniec 2022 roku. Ponadto spadła wartość należności o kwotę 301,95 zł w porównaniu do roku poprzedniego – spadek ten wynika z uregulowania należności za rok 2022.

Tabela nr 39: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia wg stanu na 31.12.2023 roku.

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2023 r. (PLN)
1.	grunty	0,00	0,00	0,00
2.	budynki i budowle	1 249 192,65	499 307,97	749 884,68
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00	0,00	0,00
4.	kotły i maszyny energetyczne	0,00	0,00	0,00
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	28 565,77	28 565,77	0,00
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	0,00	0,00	0,00

7.	urządzenia techniczne	22 531,72	22 531,72	0,00
8.	środki transportu	0,00	0,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	920 583,94	591 790,84	328 793,10
10.	wartości niematerialne i prawne	43 379,23	43 379,23	0,00
Razem:		2 264 253,31	1 185 575,53	1 078 677,78

5. 5. Warsztat Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką pobytu dziennego realizującą zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędne do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Uczestnikami Warsztatu są osoby niepełnosprawne które ukończyły 16. rok życia oraz posiadają aktualne orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, ze wskazaniem do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej, wydane przez właściwy organ. WTZ – jest jednostką budżetową gminy Września.

Majątek - aktywa trwałe i obrotowe jednostki wg stanu na 31 grudnia 2023 roku wynosi 776 548,47 zł. W porównaniu do roku ubiegłego majątek ogółem jednostki uległ zwiększeniu o kwotę 74 185,00 zł, tj. o 10,56%. Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 16,18%.

Tabela nr 40: wartość netto majątku na stanie WTZ we Wrześni

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2022 r. (PLN)	stan na 31.12.2023 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	702 363,47	776 548,47
II.	AKTYWA OBROTOWE	0,00	0,00
	MAJĄTEK OGÓŁEM	702 363,47	776 548,47

Tabela nr 41: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w WTZ wg stanu na 31.12.2023 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2023 r. (PLN)
1.	grunty	212 169,00	0,00	212 169,00
2.	budynki i budowle	594 674,97	96 272,70	498 402,27
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00	0,00	0,00
4.	kotły i maszyny energetyczne	0,00	0,00	0,00
5.	maszyny, urządzenia i aparaty	0,00	0,00	0,00

	ogólnego zastosowania			
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	119 679,00	53 701,80	65 977,20
7.	urządzenia techniczne	0,00	0,00	0,00
8.	środki transportu	0,00	0,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	0,00	0,00	0,00
10.	wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00	0,00
Razem:		926 522,97	149 974,50	776 548,47

6. Dochody uzyskiwane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych Gmina Września z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych realizuje następujące dochody i przychody budżetowe:

Zrealizowane dochody z tytułu sprzedaży mienia komunalnego

Tabela nr 42: (Urząd + jednostki organizacyjne)

lp.	wyszczególnienie	rok 2022	rok 2023
		wykonanie	wykonanie
1.	Sprzedaż gruntów (par. 077)	978 107,47	224 475,00
2.	Sprzedaż mieszkań (par. 077)	157 580,62	50 175,44
3.	Sprzedaż budynków	0,00	0,00
4.	Sprzedaż lokali użytkowych	0,00	0,00
5.	Sprzedaż nieruchomości gruntowych zabudowanych (par. 077)	0,00	0,00
6.	Sprzedaż składników majątkowych (par. 087)	205,03	0,00
Razem:		1 135 893,12	274 650,44

W roku 2023 wystąpiło zmniejszenie dochodów z tytułu sprzedaży mienia komunalnego o kwotę 861 242,68 zł.

Zrealizowane dochody z tytułu wykonywania prawa własności

Tabela nr 43: (Urząd + jednostki organizacyjne)

lp.	wyszczególnienie	rok 2022	rok 2023
		wykonanie	wykonanie

1.	Opłaty roczne za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności (par. 047)	72 928,49	95 197,93
2.	Opłaty z tytułu wieczystego użytkowania (par. 055)	821 456,80	948 871,60
3.	Dzierżawa i najem składników majątkowych pozostałych (par. 075)	802 402,06	748 665,86
4.	Czynsze za lokale użytkowe (par. 075)	1 057 665,00	1 117 473,10
5.	Czynsze za lokale mieszkalne (par. 075)	411 785,19	390 887,69
6.	Przekształcenie prawa wieczystego użytkowania (par. 076)	44 922,51	71 061,88
7.	Zbycie praw majątkowych (par. 078)	0,00	0,00
	Razem:	3 211 160,05	3 372 158,06

Dochody z tytułu wykonywania praw własności w roku 2023 zwiększyły się o kwotę 160 998,01 zł.

Nabycie mienia na rzecz Gminy Września następuje na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530),
- 2) ustawy z dnia 19 października 1991 r. - o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2329).

Znaczną częścią mienia komunalnego są nieruchomości.

Do działań Burmistrza Miasta i Gminy Września zmierzających do ich efektywnego zagospodarowania zaliczyć można:

- wykupy gruntów do zasobu pod drogi gminne
 - zamiany gruntów
 - sprzedaż gruntów pod budownictwo mieszkaniowe, usługi i cele przemysłowe
 - sprzedaż lokali mieszkalnych
- oddanie w najem, dzierżawę, zarząd, użyczenie.

IV. Informacja o realizacji polityk, programów, strategii.

4.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 została przyjęta Uchwałą nr XXXVI/336/2022 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 30 czerwca 2022 roku.

Poniżej zaprezentowany raport z realizacji strategii obrazuje jej dynamiczny charakter rozwoju oraz pozwala udokumentować wszystkie założone i osiągnięte cele. W opracowanej Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 przyjęta została wizja, która stanowi cel główny polityki strategicznej gminy i brzmi następująco:

„Miasto i Gmina Września liderem dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego w strefie zewnętrznej metropolii poznańskiej-oferujemy obecnym i przyszłym mieszkańcom nowoczesne, przyjazne oraz konkurencyjne miejsce do życia i pracy”.

Po tak ujętym celu głównym zidentyfikowano cele strategiczne, które umożliwiają ustalić kluczowe priorytety i zadania na podstawie zbudowanej wizji Miasta i Gminy Września. Są to:

Cel strategiczny I:

Zwiększenie potencjału rozwojowego w oparciu o wewnętrzny kapitał Miasta i Gminy Września.

Cel szczegółowy I.1: Poprawa konkurencyjności inwestycyjnej na rzecz dynamizacji gospodarki.

Cel strategiczny II:

Intensyfikacja działań na rzecz rozwoju infrastruktury technicznej przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Cel szczegółowy II.1: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej jako element rozwoju Miasta i Gminy Września.

Cel szczegółowy II.2: Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Cel strategiczny III:

Poprawa spójności społecznej i przestrzennej.

Cel szczegółowy III.1: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej na rzecz wzmocnienia atrakcyjności gminy Września jako miejsca zamieszkania.

Cel szczegółowy III.2: Poprawa ładu przestrzennego na terenie gminy.

Cel szczegółowy III.3: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Cel szczegółowy III.4: Integracja społeczności, większy udział mieszkańców w życiu gminy.

Cel szczegółowy III.5: Wzmocnienie pozycji kultury jako elementu przewagi konkurencyjnej gminy.

Wyżej wskazane cele strategiczne zostały podzielone na cele szczegółowe nakładające na Miasto i Gminę Września konkretne obszary tematyczne, które należy rozwijać, modernizować i polepszać, ku poprawie życia mieszkańców.

Poniżej zostały zaprezentowane zadania, które wykonano w 2023 roku w podziale na główne cele strategiczne przyjęte w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027.

Cel strategiczny I:

Zwiększenie potencjału rozwojowego w oparciu o wewnętrzny kapitał Miasta i Gminy Września.

W ramach realizacji celu strategicznego nr I w trybie ciągłym podejmowane są działania polegające na:

- aranżowaniu spotkań z potencjalnymi inwestorami oraz z podmiotami zainteresowanymi zainwestowaniem w Mieście i Gminie Września;
- utrzymaniu bieżących kontaktów z Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „Invest-Park”;
- współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej m. in. Polską Agencją Inwestycji i Handlu;
- przygotowywaniu, prezentowaniu i aktualizowaniu materiałów informacyjnych dla potencjalnych inwestorów, tj. danych dotyczących terenów pod inwestycje, danych statystycznych, siły roboczej, a także wynagrodzeń itp.;
- promowaniu terenów inwestycyjnych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Września;
- współpracy Miasta i Gminy Września ze stowarzyszeniem Wielkopolska Organizacja Turystyczna, które zrzesza podmioty działające na rynku turystycznym (samorządy, touroperatorów, hotele, muzea i instytucje kultury, obiekty konferencyjne oraz lokalne stowarzyszenia) w celu podejmowania działań na rzecz rozwoju i promocji turystyki w Wielkopolsce oraz budowania silnej marki naszego regionu;
- administrowaniu stroną internetową www.wrzesnia.pl, biuletynem informacji publicznej (BIP) www.bip.wrzesnia.pl, a także fanpage’em na Facebook’u: „Września-Miasto w Centrum Zainteresowania”;
- redagowaniu i wydawaniu biuletynu informacyjnego Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni pod nazwą „Więści z Ratusza”;
- opracowywaniu, projektowaniu, zamawianiu oraz bezpłatnemu rozpowszechnianiu materiałów promocyjno-informacyjnych dotyczących Miasta i Gminy Września;
- promowaniu Miasta i Gminy Września na terenie całej Polski, a także poza granicami kraju jako miejsca w którym warto się uczyć, mieszkać i pracować.

Cel strategiczny II:

Intensyfikacja działań na rzecz rozwoju infrastruktury technicznej przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Realizacja owego celu strategicznego dotyczy podniesienia standardów infrastruktury komunalnej i poziomu świadczonych usług komunalnych, szczególnie dostaw wody, ale także niezbędnej rozbudowy innych rodzajów infrastruktury, w tym transportowej. Jednocześnie celem jest zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, jako warunku niezbędnego do utrzymania możliwości zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska w przyszłości.

W ramach powyższego celu strategicznego Gmina Września zrealizowała zadanie polegające na budowie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bierzglinek. Na realizację inwestycji pozyskano dofinansowanie ze środków *Rządowego Programu Polski Ład – Programu Inwestycji Strategicznych (edycja I)*. Łączna długość wybudowanej infrastruktury wynosi ok. 4 km, z czego większość stanowi kanalizacja sanitarna grawitacyjna, a ok. 1 km kanalizacja tłoczna. Wybudowana infrastruktura zapewnia możliwość przyłączenia do kanalizacji sanitarnej dla ok. 220 posesji.

Gmina Września zrealizowała inwestycję pn.: „Budowa infrastruktury drogowej w rejonie ulicy Monte Cassino we Wrześni” na którą to również pozyskano dofinansowanie ze środków *Rządowego Programu Polski Ład - Programu Inwestycji Strategicznych (edycja 2)*. W ramach zadania wybudowano drogi na terenie miasta Września o łącznej długości około 2,32 km na 9 sąsiadujących ze sobą ulicach tj.: ul. Bohaterów Monte Cassino, ul. Gen. Romana Abrahama, ul. Piotra Jarocińskiego, ul. Jana Bartkowiaka, ul. Ppłk. Alojzego Nowaka, ul. Kpt. Tadeusza Fenrycha, ul. Kpt. Antoniego Szała, ul. Por. Józefa Trawińskiego, ul. Ppor. Stanisława Mycielskiego. Zakres prac budowlanych obejmował budowę: kanalizacji, jezdni, chodników, ścieżek rowerowych, miejsc postojowych, zjazdów, małej architektury oraz nasadzenia zieleni.

Nowa infrastruktura drogowa przy ul. Por. Józefa Trawińskiego

Ponadto przy dofinansowaniu z programu pn.: *Budowa, przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych* wykonano prace budowlane związane z przebudową drogi gminnej Chociczka-Żerniki. W ramach zadania wykonano przeprofilowanie istniejącej nawierzchni, uzupełniono ubytki, wykonano pobocza oraz ułożono nawierzchnię asfaltową na długości 998,40 mb, licząc od strony Wrześni.

Gmina Września w 2023 roku rozpoczęła roboty budowlane związane z budową drogi w rejonie ulic Owocowej i Ignacego Kujawy we Wrześni. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie ze środków *Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg*. Inwestycja swym zakresem obejmuje budowę drogi o łącznej długości 639 m oraz chodników po obu stronach, kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, 16 oświetlonych przejść dla pieszych, 2 wyniesionych skrzyżowań.

W 2023 roku Gmina Września rozpoczęła również remont nawierzchni drogi gminnej nr 411570P Kaczanowo-Neryngowo. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie ze środków *Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg*. W ramach remontu na drodze gminnej nr 411570P Kaczanowo-Neryngowo wykonana zostanie nowa nawierzchnia asfaltowa jezdni wraz z poboczami z kruszywa.

W ramach przedmiotowego celu Gmina Września w 2023 roku kontynuowała utrzymanie strategii niskoemisyjnej poprzez zapewnienie bezpłatnych kursów autobusu elektrycznego obsługującego dwie linie komunikacyjne łączące centra przesiadkowe i kluczowe dla mieszkańców Wrześni obiekty.

Ponadto w 2023 roku dzięki finansowemu wsparciu z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zakupiono drugi autobus elektryczny, który dojeżdża do 11 miejscowości zlokalizowanych w pobliżu Wrześni.

Drugi autobus elektryczny.

Inwestycją mającą na celu usprawnienie komunikacji była kontynuacja budowy układu drogowo-tunelu pod liniami kolejowymi. Inwestycja trafnie wpisuje się w kierunki zrównoważonego rozwoju. Tunel pod torami kolejowymi docelowo połączy wschodnią i zachodnią część miasta. Konsekwencją tego będzie dostosowanie przestrzeni do potrzeb rozwoju regionu. Ponadto likwidacja dwóch niebezpiecznych przejazdów kolejowych na ul. Działkowców wyeliminuje problem zamykających się wielokrotnie rogatek i stojących w korkach aut oczekujących na ich otwarcie, co spowoduje znaczny spadek emisji CO₂. Z powstałej infrastruktury będą korzystać wszyscy mieszkańcy gminy. Rozwiązany zostanie również problem komunikacyjny dojazdu pracowników do pobliskiej strefy gospodarczej objętej Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „Invest-Park”. Ułatwiony zostanie dojazd do takich firm jak np.: Benteler, Inalfa Roof System, Volkswagen, Gestamp, Techpak.

Budowa układu drogowego na ul. Działkowców.

Ponadto Gmina Września w ramach przedmiotowego celu zrealizowała wiele inwestycji mających na celu poprawę bezpieczeństwa do których należy zaliczyć:

- przebudowę odcinka ul. Szkolnej we Wrześni w zakresie poszerzenia jezdni pod wydzielenie pasa lewostronowego w kierunku Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 1,

- przebudowę ul. Gnieźnińskiej we Wrześni poprzez wykonanie dodatkowego przejścia dla pieszych z azyłem oraz montaż dedykowanego oświetlenia,
- przebudowę odcinka chodnika przy drodze gminnej – ul. Paderewskiego we Wrześni,
- budowę odcinka chodnika przy drodze gminnej – ul. Mostowej w Nowym Folwarku,
- przebudowę ul. Strzykały i Sołtysiaka we Wrześni poprzez wykonanie dodatkowych przejść dla pieszych wraz z oświetleniem oraz odcinka chodnika,
- przebudowę ul. Śmidowicz oraz ul. Szafirowej we Wrześni poprzez wykonanie dodatkowego przejścia dla pieszych,
- przebudowę ul. Daszyńskiego we Wrześni w zakresie wykonania dodatkowego przejścia dla pieszych,
- przebudowę ul. Sokołowskiej we Wrześni w zakresie wykonania chodnika,
- wykonanie odcinka drogi gminnej celem połączenia ul. Objazdowej i Piłskiej we Wrześni,
- budowę oświetlenia ulicznego w Obłazkowie,
- budowę oświetlenia przy ul. Za Parkiem w Gutowie Małym oraz w Nadarzycach,
- budowę oświetlenia przejścia dla pieszych usytuowanego na skrzyżowaniu ulic Żwirki i Wigury oraz Zamysłowskiego we Wrześni.

Cel strategiczny III:

Poprawa spójności społecznej i przestrzennej.

Miasto i Gmina Września jest prężnie rozwijającym się miejscem intensywnego rozwoju gospodarczego. W związku z tym prowadzone są działania, zmierzające do poprawy sytuacji zarówno w sferze gospodarczej, jak również w społecznej i przestrzennej. Cel ten odnosi się do potrzeby wyrównywania poziomu i szans rozwojowych między poszczególnymi częściami gminy. Realizacja działań ukierunkowana jest w pierwszej kolejności na warunki życia codziennego i wypoczynku wszystkich mieszkańców poprzez m. in. modernizację bazy edukacyjnej, sportowej, terenów zielonych oraz usprawnianie usług publicznych.

Gmina Września w ramach owego celu zrealizowała inwestycję pn.: „Budowa boiska wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Bierzglińku” w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W ramach przedmiotowej operacji powstało boisko sportowe do gry w piłkę nożną o nawierzchni trawiastej syntetycznej.

Boisko w Bierzglińku.

Kolejną tego typu inwestycją była budowa boiska wielofunkcyjnego przy ul. Batorego we Wrześni o nawierzchni poliuretanowej. Nowy obiekt sportowy został wyposażony w bramki, kosze do gry w koszykówkę oraz zestaw do gry w siatkówkę.

W celu usprawnienia usług publicznych w Gminie Września zrealizowany został projekt dofinansowany ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 pn.: „Rozwój elektronicznych usług publicznych w Gminie Września”. Projekt swym zakresem obejmował m. in. zakup serwerów, licencji systemów zarządzania gminą, uruchomienie i wdrożenie systemów zintegrowanego zarządzania gminą (tj. uruchomienie systemu elektronicznego obiegu dokumentów, uruchomienie platformy e-Urząd, uruchomienie 5 systemów dziedzicznych: systemu podatkowego, systemu zarządzania gospodarką odpadami, systemu zarządzania opłatami lokalnymi, systemu finansowo-księgowego i systemu kadrowo-płacowego) oraz szkolenia z wdrożonych systemów. W ramach zadania udostępnionych zostało mieszkańcom minimum 8 e-usług na 5. poziomie dojrzałości z zakresu działań realizowanych przez Wydział Podatkowy Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni. Ponadto uruchomiono e-usługi dla mieszkańców w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni oraz w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Września. Głównym celem realizacji projektu było zapewnienie odbiorcom usług lepszego dostępu do szerokiego zakresu usług publicznych dostępnych drogą elektroniczną.

Gmina Września przy dofinansowaniu w ramach XIII edycji programu „Pięknieje Wielkopolska Wieś” zrealizowała dwa projekty. Pierwszy dotyczył zagospodarowania terenu wokół świetlicy wiejskiej w Bierzglińku poprzez wykonanie utwardzeń oraz wymianę istniejącego ogrodzenia betonowego. Drugi projekt polegał na wykonaniu prac remontowych na i w budynku świetlicy wiejskiej w Gozdowie. W ramach realizacji zadania wymieniono nieszczelne i uszkodzone okna na nowe wraz z montażem rolet zewnętrznych, odnowiono elewację zewnętrzną frontową, boczną i tylną, wymieniono parapety zewnętrzne oraz wykonano nasadzenia na klombie przed budynkiem świetlicy.

W ramach owego celu wykonano także dwa zadania dofinansowane ze środków *Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu*. Pierwsze dotyczyło rewitalizacji fragmentu parku zabytkowego im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni poprzez nasadzenia krzewów liściastych, iglastych oraz bylin. Z kolei drugie polegało na rewitalizacji skweru u zbiegu ul. Wojska Polskiego z ul. Żwirki i Wigury we Wrześni w celu przeciwdziałania efektowi termicznemu poprzez nasadzenia drzew, krzewów liściastych, iglastych oraz bylin.

W 2023 roku zrealizowano również projekt dofinansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Zadanie polegało na budowie bieżni prostej ze skocznią w dal we Wrześni przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 1. Zakres prac obejmował wykonanie bieżni lekkoatletycznej 4-torowej o dystansie 100 m z nawierzchnią poliuretanowo-gumową.

Bieżnia przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 1 we Wrześni

Gmina Września pamięta również o aktywnych mieszkańcach i dzieciach zamieszkujących naszą gminę. W ramach podjętych działań powstał plac zabaw przy ul. Platynowej we Wrześni, plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy ul. Księżycowej we Wrześni, plac zabaw w Goniczkach, a także doposażono place zabaw nad Zalewem Wrzesińskim, w Parku im. Dzieci Wrzesińskich, przy ul. Kutrzeby we Wrześni, przy ul. Suwalskiej we Wrześni oraz w Bierzglinie, Bierzglinku, Ostrowie Szlacheckim i Sobiesierniach.

Ponadto w Gminie Września kluczowe jest zapewnienie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. W związku z tym w 2023 roku dzięki otrzymanej dotacji realizowany był Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Zadanie to polegało na objęciu usługami asystenckimi osób mieszkających na terenie Gminy Września poprzez zapewnienie pomocy asystenta m. in. w: wykonywaniu przez uczestnika czynności dnia codziennego, wyjściu/powrocie lub dojazdach z uczestnikiem w wybrane przez uczestnika miejsca, załatwianiu przez uczestnika spraw urzędowych, korzystaniu przez uczestnika z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawa), zaprowadzaniu i odbieraniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej.

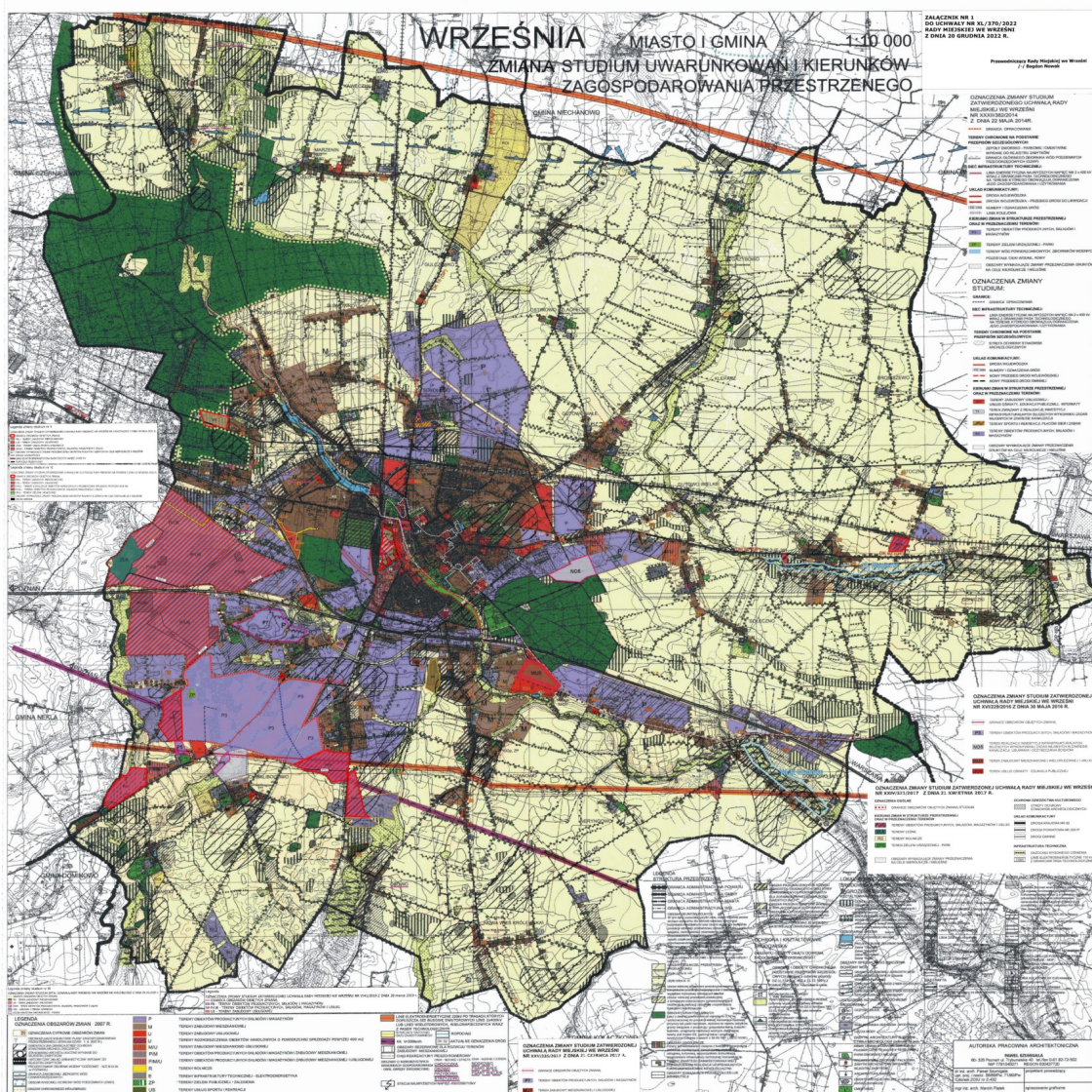
W celu likwidacji barier architektonicznych Gmina Września pozyskała dofinansowanie na realizację zadania pn.: „Wymiana pokrycia dachowego i wymiana okładziny schodów zewnętrznych w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej przy ul. Gen. Sikorskiego we Wrześni” w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze F-przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej. W ramach realizacji zadania wymieniono pokrycie dachowe, balustrady schodowe zewnętrzne, rynny i rury spustowe przy schodach, naprawiono uszkodzenia, uzupełniono ubytki, pomalowano tynki na spodzie schodów oraz wymieniono okładziny schodów zewnętrznych.

Dodatkowo Gmina Września zapewniła trwałość projektu pn.: „Utworzenie usługi indywidualnego transportu door-to-door na terenie Miasta i Gminy Września” dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu było ułatwienie integracji społeczno-zawodowej dla mieszkańców potrzebujących wsparcia w zakresie mobilności.

Wszystkie wymienione wyżej zadania są efektem ciągłych i nieustannych starań, zgodnych z przyjętymi celami strategicznymi. Szeroki wachlarz realizowanych projektów w pełni obrazuje dynamiczny rozwój Gminy Września oraz tworzy jeszcze lepsze warunki do podniesienia poziomu życia obecnym i przyszłym mieszkańcom.

4.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Stanowi ono lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września zostało sporządzone dla całej gminy, w jej granicach administracyjnych i przyjęte uchwałą Rady Miejskiej we Wrześni nr XIV/108/99 z dnia 27 września 1999 r. Od tego czasu jedenastokrotnie podlegało zmianom, zatwierdzonym następującymi uchwałami Rady Miejskiej we Wrześni: nr XI/99/03 z dnia 9 lipca 2003 r., nr XIV/190/2008 z dnia 15 maja 2008 r., nr XXXII/382/2014 z dnia 22 maja 2014 r., nr V/38/2015 z dnia 19 lutego 2015 r., nr XVI/229/2016 z dnia 30 maja 2016 r., nr XXIV/321/2017 z dnia 21 kwietnia 2017 r., nr XXV/335/2017 z dnia 21 czerwca 2017 r., nr V/41/2019 z dnia 28 marca 2019 r., nr XVII/180/2020 z dnia 29 października 2020 r., nr XXIV/224/2021 z dnia 28 maja 2021 r. oraz nr XL/370/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.

Rysunek obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września.

4.3. Plan ogólny gminy Września

Plan ogólny jest całkowicie nowym rodzajem aktu planowania przestrzennego, które wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Plan ogólny gminy będzie aktem prawa miejscowego, czyli źródłem powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze działania organu, który go ustanowił. Plan ogólny zastąpi dotychczas obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Września, zatwierdzone Uchwałą nr Nr XIV/108/99 z dnia 27 września 1999 r. z późniejszymi zmianami. Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy zmieniającej dotychczasowe studia zachowają swoją moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r.

Plan ogólny, tak jak studium, będzie podstawą do uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zasadniczą różnicą pomiędzy studium, a planem ogólnym jest fakt, iż plan ogólny stanowić będzie również podstawę do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Plan ogólny obligatoryjnie określać będzie strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne. Zgodnie z art. 13c ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) w planie ogólnym mogą być wyznaczone następujące strefy planistyczne:

- 1) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- 2) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- 3) strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- 4) strefa usługowa,
- 5) strefa handlu wielkopowierzchniowego,
- 6) strefa gospodarcza,
- 7) strefa produkcji rolniczej,
- 8) strefa infrastrukturalna,
- 9) strefa zieleni i rekreacji,
- 10) strefa cmentarzy,
- 11) strefa górnictwa,
- 12) strefa otwarta,
- 13) strefa komunikacyjna.

W planie ogólnym będą również określone wskaźniki zabudowy, tj.: wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Plan ogólny gminy będzie uchwalany przez radę gminy obowiązkowo dla całego jej obszaru, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu.

W dniu 21 grudnia 2023 r. Rada Miejska we Wrześni podjęła Uchwałę Nr XLVI/452/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Września.

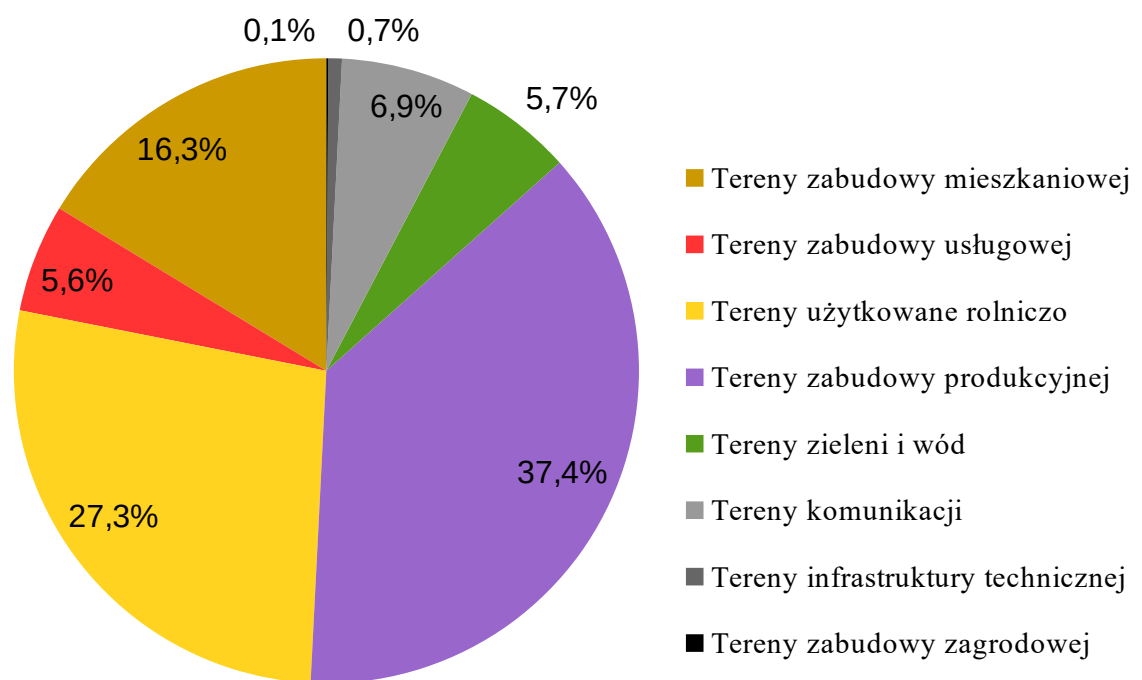
Załącznik graficzny do Uchwały Nr XLVI/452/2023 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 21 grudnia 2023 r.

4.4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zwane „planami miejscowymi”. Plany miejscowe są narzędziem polityki przestrzennej gminy i sporządzane są w miarę potrzeb, za wyjątkiem kilku wymienionych w ustawie przypadków, w których sporządzanie ich jest

obowiązkowe. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego jest instrumentem realizacji polityki przestrzennej gminy i jest aktem prawa miejscowego. Plan miejscowy uchwała rada gminy po stwierdzeniu, zgodności z ustaleniami planu ogólnego, rozstrzygając jednocześnie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych. Część tekstowa planu stanowi treść uchwały, a część graficzna, wymagane rozstrzygnięcia oraz dane przestrzenne tworzone dla aktu stanowią załączniki do uchwały. Uchwała rady w sprawie uchwalenia planu miejscowego obowiązuje od dnia wejścia w życie w niej określonego, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym województwa.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie Gminy Września obowiązywało 104 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni ok. 1764 ha. Oznacza to, że pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w stosunku do całej powierzchni gminy Września wynosi ok. 7,9%. Procentowy udział poszczególnych funkcji terenów wskazanych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obrazuje poniższy wykres.

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Września stan na 31 grudnia 2023 r.

Lp.	Nazwa planu	Rok wejścia w życie	Pow. w ha
1.	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego, rejonu ul. Grunwaldzkiej, nr geod. dz. 1919/1.	1996	0,14

2.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu o funkcji usługowo - handlowej i produkcyjnej rejon ul. Kościuszki i Gen. Sikorskiego – częściowa zmiana planu ogólnego miasta.	1997	4,36
3.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod szkołę podstawową w Kaczanowie.	2000	2,78
4.	Aktualizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa jednorodzinnego w rejonie ulic Paderewskiego i Słonecznej we Wrześni.	2000	0,20
5.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo – usługowych w Białężycach, gmina Września – działka nr ewid. 107/5.	2000	0,53
6.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod drogę gminną Września – Psary Małe.	2001	0,73
7.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej w obrębie części nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym 23/8, położonej w Nowym Folwarku.	2001	0,80
8.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkalno – usługowej w rejonie ulic: Gronowej i Podmiejskiej w Przyborkach.	2001	4,56
9.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w Oblączkowie, część działki nr ewid. 52/2.	2001	1,26
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działalności gospodarczej w Sokołowie, rejon ul. Sportowej.	2002	0,74
11.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkalno-usługowej w rejonie ulicy Wrzosowej i Kościelnej we Wrześni.	2002	9,61
12.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną w Słomowie, działka nr 103/4.	2002	0,69
13.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod realizację obwodnicy dla m. Wrześni w ciągu drogi krajowej Nr 15.	2002	28,36
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowo – handlowej we Wrześni dz. nr ewid 922/4, rejon ul. Daszyńskiego.	2003	0,19
15.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego – część działki nr ewid. 43/11 w Nowym Folwarku.	2003	2,09
16.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – działka nr ewid. 37/3 w Bierzglinie.	2003	0,86
17.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy usługowo – handlowej we Wrześni, rejon ul. Kościuszki i Sikorskiego.	2003	1,15
18.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy handlowej i usługowo-produkcyjnej we Wrześni, rejon ulic Wrocławskiej i Przemysłowej.	2003	2,58
19.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy usługowo – mieszkaniowej w obrębie nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym 999, położonej we Wrześni przy ul. Sądowej.	2003	0,04
20.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego część dz. nr ewid. 272/2 w Psarach Polskich.	2003	0,86

21.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej w obrębie nieruchomości ozn. numerem geod. 106 położonej w Nowej Wsi Królewskiej.	2003	0,96
22.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej i produkcyjno – usługowej w rejonie ulicy Koszarowej we Wrześni.	2003	6,41
23.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej przy ul. Klonowej w Bierzglińku - w obrębie części nieruchomości nr geod. 139/59 i 139/74 - gmina Września.	2003	2,27
24.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod stacją paliw oraz miejsca postojowe w rejonie ulic Szkolnej i Kosynierów we Wrześni.	2003	0,53
25.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowo – usługowo – rzemieślnicze w Bierzglińku, dz. nr ewid. 274/3, 274/4.	2003	1,35
26.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego w Kaczanowie, w rejonie ulicy Gospodarskiej, obejmującego działki oznaczone numerem geodezyjnym 227/7 i 227/10.	2003	1,92
27.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowo – przemysłowej w obrębie nieruchomości oznaczonej nr geod. 129/5 położonej w Bierzglińku.	2003	35,0
28.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego w Psarach Polskich, dz. nr ewid. 270/1.	2004	0,63
29.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Białężyce.	2004	3,61
30.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Bierzglińku.	2005	17,15
31.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie wsi Żerniki, Chociczka oraz Psary Małe.	2005	7,09
32.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej w obrębie nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym 51/3, położonej w Marzeninie, gmina Września.	2005	0,55
33.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Gutowo Małe.	2005	2,88
34.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Gutowo Małe.	2005	0,49
35.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Psary Polskie.	2005	1,36
36.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkalno – usługowo – rzemieślnicze w Psarach Małych.	2005	0,57
37.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w Oblączkowie, obszar działki nr ewid. 52/16 oraz fragmenty drogi krajowej Nr 15 i wojewódzkiej Nr 432 w rejonie skrzyżowania.	2005	21,56
38.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w rejonie ulicy Paderewskiego we Wrześni.	2005	4,57
39.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Białężyce i Oblączkowo.	2005	5,92

40.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowe w Psarach Małych, obejmującego obszar ograniczony ulicami Rolną, Długą, Przylesie, Nekielską.	2006	5,40
41.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo – rzemieślniczych w Psarach Małych w rejonie ulicy Dojazdowej.	2006	1,03
42.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej, obejmującego obszar działki nr 46/6 położonej w Psarach Małych.	2006	0,43
43.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych pod rozbudowę składowiska odpadów w Bardzie.	2006	15,90
44.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkalno – usługowego w obrębie nieruchomości ozn. nr geod 1295/7, 1295/8, 1295/9 i 1295/10 położonych we Wrześni w rejonie ulicy Słowackiego.	2006	14,36
45.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów na cele aktywizacji gospodarczej z zabudową mieszkaniową w Białężycach, obszar działek o numerach ewidencyjnych 130/8, 120/9, 120/7, 122/4.	2006	3,27
46.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dla obszaru części działek oznaczonych numerami geodezyjnymi 47/3 i 47/6 położonych w Gutowie Małym.	2006	2,00
47.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej w Psarach Małych, działki nr ewid. 44/4, 43/8, 44/3.	2007	4,25
48.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „CENTRUM II” we Wrześni obejmujący obszar ograniczony ulicami: Fabryczną, Warszawską, Szkolną i Staszica.	2008	6,67
49.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Psary Polskie.	2008	6,53
50.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod aktywizację gospodarczą w Chociczy Wielkiej obejmujący obszar ograniczony fragmentami: drogi krajowej nr 2, torów PKP Warszawa – Poznań i autostrady A-2 oraz drogami gminnymi o nr ewid. 56/5, 173, 172, 55/2, 55/5.	2008	45,54
51.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w rejonie ulicy Paderewskiego i zachodniej granicy miasta Wrześni.	2009	12,85
52.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w rejonie dróg krajowych nr 92 i projektowanej obwodnicy drogi nr 15 oraz torów PKP Warszawa-Poznań w miejscowości Gutowo Wielkie i Gutowo Małe.	2009	59,84
53.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w Gutowie Małym w obrębie ulic Powidzkiej i Ostrowskiej.	2009	3,67
54.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji celu publicznego w zakresie lokalizacji dwutorowej linii elektroenergetycznej 400 kV Kromolice – Pątnów na odcinku położonym w Gminie Września.	2009	84,93
55.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej we Wrześni w rejonie ulic Kaliskiej i Sikorskiego.	2009	2,80
56.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo	2010	1,43

	mieszkańciami w obrębie nieruchomości o numerach geodezyjnych: 41/4, 41/14 w Nowym Folwarku.		
57.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod zabudowę mieszkaniową w obrębie ulic Bukowej, Jesionowej, Wierzbowej i dz. nr 274/3 w Bierzglińku.	2010	4,82
58.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie ulic Bukowej, Jesionowej, Wierzbowej i Jaśminowej w Bierzglińku.	2010	6,20
59.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod aktywizację gospodarczą w Gutowie Wielkim, obszar działek o nr 195/29, cz. 195/28, 195/26 oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej we Wrześni w rejonie ulicy Gen. Sikorskiego.	2009	36,91
60.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie wsi Żerniki, Chociczka oraz Psary Małe.	2010	2,70
61.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Szosa Witkowska we Wrześni.	2010	12,44
62.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Obłączkowo.	2010	1,12
63.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usług handlu w obrębie ulic Daszyńskiego, Kolejowej i Miłosławskiej we Wrześni.	2010	14,70
64.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe, obejmujący obszar ograniczony ulicami Ks. Jakubowskiego i Chabrową w Kaczanowie.	2011	8,06
65.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie nieruchomości nr 168/4 w Gutowie Wielkim.	2011	1,33
66.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie ulic: Klonowej, Bukowej, Orzechowej i Dębowej w Bierzglińku.	2011	26,49
67.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową usługową w Gutowie Małym w rejonie ulicy Jarzębinowej.	2011	0,81
68.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie nieruchomości o numerach geodezyjnych 134/12, 134/13, 135 w Gutowie Małym.	2011	7,13
69.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowe i usługi rzemiosła w rejonie ulic Sokołowskiej i Łokietka we Wrześni i Gutowie Małym.	2011	30,58
70.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego i usługi rzemiosła we Wrześni, obejmujący obszar w obrębie ulic Kosynierów i torów PKP i Turwida.	2011	5,43
71.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowe obejmujący działki o numerach geod. 323/3, 323/4, 323/5, 323/6 i cz. 323/1 w Psarach Polskich.	2011	10,32
72.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ulicy Paderewskiego we Wrześni.	2011	18,61
73.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę usługową we Wrześni w rejonie ulic: Słowackiego i Gen. Sikorskiego.	2012	2,15

74.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i produkcyjne w Białężycach, obejmujący obszar ograniczony drogami gminnymi o numerach geodezyjnych 102/14 i 117/1.	2012	8,49
75.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla zbiornika wodnego w miejscowości Gozdowo.	2012	32,75
76.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gulczewku.	2012	10,54
77.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkalno-usługowego w obrębie nieruchomości ozn. nr 1295/7, 1295/8, 1295/9, 1295/10 położonych we Wrześni w rejonie ulicy Słowackiego.	2013	3,91
78.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Psarach Polskich.	2013	18,02
79.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Osowie.	2014	5,79
80.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w rejonie drogi wojewódzkiej 432 oraz torów PKP Września – Jarocin.	2014	150,65
81.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Chocicza Wielka, Chocicza Mała, Białężyce, Grzymysławice.	2014	191,15
82.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w rejonie ul. Szosa Witkowska i projektowanej obwodnicy drogi krajowej nr 15 we Wrześni, Gutowie Małym i Gutowie Wielkim.	2014	57,92
83.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w rejonie ul. Paderewskiego i zachodniej granicy miasta Września.	2015	0,21
84.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Słomowo.	2015	1,23
85.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Nowym Folwarku, obejmującego obszar ograniczony ulicami: Nową i Główną.	2016	14,16
86.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Gutowie Małym w obrębie nieruchomości o numerze geodezyjnym 71.	2016	1,00
87.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w rejonie ul. Paderewskiego i zachodniej granicy miasta Września.	2016	7,33
88.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Białężyce.	2016	26,25
89.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usług handlu w obrębie ulic Daszyńskiego, Kolejowej i Miłosławskiej we Wrześni.	2017	0,24
90.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Paderewskiego we Wrześni (etap 1).	2017	28,58
91.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod zabudowę mieszkaniową w obrębie ulicy Wierzbowej w Bierzglińku.	2017	4,24
92.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod aktywizację gospodarczą w Chociczy Wielkiej i Białężycach, obejmującego obszar ograniczony drogami gminnymi o numerach geodezyjnych 56/1, 75 i 53.	2018	47,98

93.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego we Wrześni – dz. 908/3.	2018	3,24
94.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 69/9, położonej w Oblączkowie.	2018	7,53
95.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gutowie Małym – dz. nr ewid. 57/4, 57/6, 57/7, 57/8.	2019	1,95
96.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Kawęczyn, Marzenin, Gulczewo.	2020	441,65
97.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Białężyce – dz. nr ewid. 105/15.	2020	1,62
98.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chocicza Mała – „Chocicza Mała II”.	2021	19,93
99.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Bierzglinek.	2022	19,21
100.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr geod. 3800/51 przy ul. Koszarowej we Wrześni.	2022	0,87
101.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chocicza Mała – „Chocicza Mała I”.	2022	10,41
102.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę usługową we Wrześni w rejonie ulic: Słowackiego i Gen. Sikorskiego.	2022	2,16
103.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Otocznej – dz. nr ewid. 150.	2023	2,77
104.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Węgierki w rejonie ulic Wrzesińskiej i Lipowej.	2023	1,75

Na dzień 31 grudnia 2023 r. prowadzone były procedury planistyczne w sprawie sporządzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- w miejscowościach Chocicza Wielka, Chocicza Mała,
- w Żernikach, Chociczce, Chociczy Wielkiej,
- w Bierzglińku w rejonie ulicy Wiązowej,
- w miejscowościach Żerniki, Chociczka,
- we Wrześni w rejonie ulicy Kolejowej i ulicy Przemysłowej,
- we Wrześni w rejonie ulicy Wrzosowej i ulicy Kościelnej,
- w Przyborkach w rejonie ulicy Bocznej i ulicy Miodowej,
- w miejscowości Grzymysławice,
- dla północno – zachodniej obwodnicy miasta Września,
- w miejscowościach Psary Wielkie, Psary Polskie i Psary Małe,
- w miejscowości Bierzglinek w rejonie ulicy Wierzbowej,
- w miejscowościach Żerniki, Chociczka, Psary Małe.

Prowadzone są także procedury zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla:

- terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ulicy Paderewskiego we Wrześni,

- terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej i usług handlu w obrębie ulic Daszyńskiego, Kolejowej i Miłosławskiej we Wrześni.

4.5. Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2023 został zatwierdzony przez Radę Miejską we Wrześni dnia 27 września 2017 roku i zaktualizowany 23 marca 2018 roku. Zmiana podyktowana była zamiarem aplikowania Gminy Września o bezzwrotne środki w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, celem realizacji projektu pn. „Rewitalizacja miasta Września w celu poprawy aktywności seniorów”.

Lokalny Program Rewitalizacji jest odpowiedzią na potrzeby społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe Gminy Września. W ramach programu zdiagnozowane zostały obszary zdegradowane oraz tereny do rewitalizacji. Istotną kwestią stała się również partycypacja społeczna-współdziałania mieszkańców w realizacji programu.

Lokalny Program Rewitalizacji ma powiązania z następującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi:

1. Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. WIELKOPOLSKA 2020;
2. Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego;
3. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Września;
4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Września;
5. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Września.

Gmina Września na opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2023 pozyskała środki zewnętrzne z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2023 skonstruowano na podstawie celów mieszczących się w strefie społecznej i gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej oraz środowiskowej i są to:

1. Eliminacja skutków starzenia się społeczeństwa i odmłodzenie struktury wiekowej mieszkańców obszaru rewitalizacji;
2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących obszar rewitalizacji;
3. Aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez rozwój usług kultury;
4. Rozwój stref rekreacji i integracji społecznej jako elementów odnowy społecznej obszaru rewitalizacji;
5. Przystosowanie układu komunikacyjnego do potrzeb rozwojowych obszaru rewitalizacji;

6. Zmodernizowanie i adaptacja obiektów dziedzictwa kulturowego oraz przestrzeni publicznej i półpublicznej dla poprawy warunków świadczenia i rozwoju nowych usług społecznych i gospodarczych;
7. Poprawa warunków życia na wielorodzinnych osiedlach mieszkaniowych-blokowiskach;
8. Zmodernizowanie infrastruktury i przestrzeni usług społecznych na wiejskich obszarach rewitalizacji jako istotny element ich rozwoju;
9. Poprawa czystości powietrza i warunków akustycznych w rejonach zwartej zabudowy mieszkaniowej obszaru rewitalizacji.

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mają za zadanie eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk. Ich zakres wynika bezpośrednio z przeprowadzonej diagnozy stanu obszarów kryzysowych gminy oraz postulatów dotyczących oczekiwanych zmian podnoszonych przez mieszkańców w trakcie przeprowadzonych w ramach przygotowania programu elementów z zakresu partycypacji społecznej.

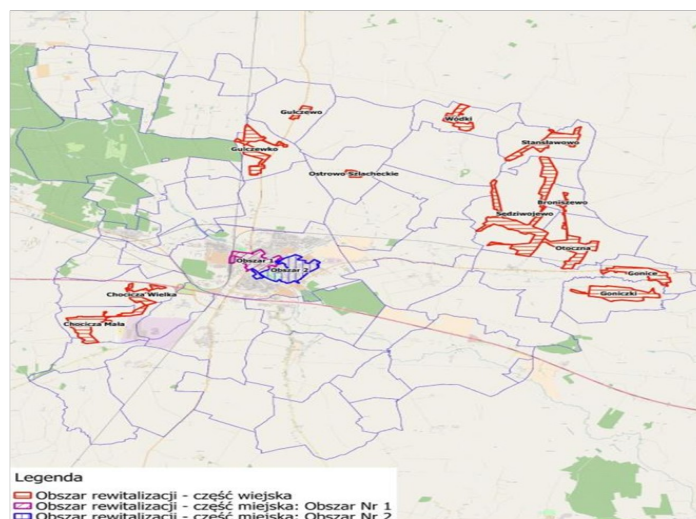
Dzięki diagnozie i analizie wyłoniono obszary zdegradowane zlokalizowane zarówno na terenie miasta, jak również na wsiach, a następnie na tej podstawie określono i wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- Obszar miejski:

- a) Obszar nr 1, obejmujący ściśle centrum miasta w granicach: od zachodu ul. Kolejowej, ul. Dworcowej, od północy ul. Ignacego Daszyńskiego, ul. Szkolnej, od wschodu ul. Legii Wrzesińskiej, ul. Opieszyn, ul. Miłosławskiej;
- b) Obszar nr 3, obejmujący obszar zabudowy wielorodzinnej, powojkowej oraz zieleni urządzonej w granicach: od północy ul. Szosa Witkowskiej, ul. Juliusza Słowackiego, od wschodu ul. Piastów, ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Warsztatowej, od południa graniczący z rzeką Wrześnicą, obejmujący Park im. Dzieci Wrzesińskich i Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących we Wrześni.

- Obszar wiejski: Wódki, Chocicza Mała, Stanisławowo, Chocicza Wielka, Gulczewo, Gulczewko, Gonice, Goniczki, Ostrowo Szlacheckie, Otoczna, Broniszewo, Sędziwojewo.

Obszar rewitalizacji w trakcie opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji zamieszkiwało łącznie 14 340 osób, czyli 28,7% ludności gminy. Łączna powierzchnia jego podobszarów wynosi 954,59 ha, co stanowi 4,3% powierzchni gminy ogółem.

Obszar rewitalizacji – rozmieszczenie podobszarów obszaru rewitalizacji w gminie Września

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2023 zawiera listę przedsięwzięć tworzących katalog projektów mieszkańców oraz propozycji Urzędu Miasta i Gminy Września. Przedsięwzięcia podzielono na projekty podstawowe i uzupełniające. Projekty podstawowe skoncentrowane są głównie na działaniach prorozwojowych, ale są to również inwestycje w infrastrukturę wiejską oraz zadania inwestycyjne związane z tworzeniem stref rekreacji i aktywizacji społecznej oraz modernizacją infrastruktury kulturalnej. Pozostałe projekty niwelują problemy o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym i środowiskowym stanowiąc ważny czynnik prowadzonej odnowy obszaru rewitalizacji w mieście i na wsiach.

Poniżej przedstawiono listę projektów podstawowych i uzupełniających wraz z informacją o ich realizacji.

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
Przedsięwzięcie nr 1 Integracja międzypokoleniowa	-	-
<i>Projekt 1.1 Modernizacja terenów przyległych do ulicy Koszarowej</i>	1 000 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 1.2 Zielone Centrum Rekreacji</i>	500 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 1.3 Rozwój terenów zielonych w obrębie ulic: Batorego, Chrobrego, Jadwigi</i>	350 000,00 zł	EFRR/NFOSiGW/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 1.4 Centrum Seniora „Wrzosowisko”:</i>	1 500 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy i dofinansowanie z programu Senior+/zrealizowano w 2022 roku
Przedsięwzięcie nr 2 Września dla Seniorów	-	-
<i>Projekt 2.1 Aktywizacja i integracja seniorów w gminie Września</i>	182 000,00 zł	EFS/ Budżet miasta i gminy Września/zrealizowano w 2023 roku
<i>Projekt 2.2 Wrzesiński Tydzień Seniora</i>	80 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2023 roku
<i>Projekt 2.3 „Senior w potrzebie!” Warsztaty dla opiekunów osób starszych</i>	40 500,00 zł/rok	EFS/Budżet miasta i gminy Września
Przedsięwzięcie nr 3	-	-

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
Przeciwdziałanie wykluczeniu grup defaworyzowanych		
<i>Projekt 3.1 Dystrybuowanie artykułów żywnościowych dla mieszkańców gminy Września</i>	15 000,00 zł/rok	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2023 roku
<i>Projekt 3.2 Prowadzenie Punktu Odbioru i Wydawania Rzeczy dla Potrzebujących</i>	4 500,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2023 roku
Projekt nr 4 Podniesienie wiedzy uczniów i kompetencji nauczycieli – wdrożenie działań zwiększających efektywność kształcenia w SSP nr 1 we Wrześni	210 000,00 zł	EFS/Budżet miasta i gminy Września/rozpoczęto realizację projektu w 2018 roku, kontynuacja w 2019 roku. Realizację projektu zakończono w 2020 roku.
Przedsięwzięcie nr 5 Kulturalna Września	-	-
<i>Projekt 5.1 Wrzesiński Festiwal Orkiestr Dętych</i>	60 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2023 roku
<i>Projekt 5.2 Światowy Przegląd Folkloru „Integracje”</i>	15 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2019 roku
<i>Projekt 5.3 Niedziele za miastem</i>	100 000,00 zł	EFS/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 5.4 Piknik profilaktyczny „Niedziele dla milusińskich”</i>	14 400,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2023 roku
<i>Projekt 5.5 Przegląd Twórczości Artystycznej Dzieci i Młodzieży Miasta i Gminy Września „Talenty”</i>	15 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2019 roku
Przedsięwzięcie nr 6 Modernizacja infrastruktury kulturalnej	-	-
<i>Projekt 6.1 Modernizacja Amfiteatru im. Anny Jantar we Wrześni</i>	15 000 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
<i>Projekt 6.2 Przebudowa Wrzesińskiego Ośrodka Kultury wraz z robotami towarzyszącymi</i>	5 500 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września/ realizację rozpoczęto w 2019 roku (umowa o dofinansowanie została podpisana w 2018 roku). Realizację zadania zakończono w 2020 roku.
Przedsięwzięcie nr 7 Modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarach wiejskich	-	-
<i>Projekt 7.1 Integracja społeczna mieszkańców Chociczy Małej</i>	150 000,00 zł	EFRR/PROW/Budżet miasta i gminy Września/ zadanie częściowo zrealizowane w 2020 roku w ramach X edycji konkursu Pięknieje Wielkopolska Wieś.
<i>Projekt 7.2 Integracja społeczna mieszkańców Gonic</i>	150 000,00 zł	EFRR/PROW/Budżet miasta i gminy Września
Przedsięwzięcie nr 8 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych na obszarach wiejskich	-	-
<i>Projekt 8.1 Budowa placu zabaw we wsi Gulczewo</i>	30 000,00 zł	EFRR/PROW oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 8.2 Rozwój terenów sportu i rekreacji we wsi Gulczewo</i>	900 000,00 zł	EFRR/PROW oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 8.3 Rewaloryzacja zabytkowego parku w Stanisławowie</i>	Koszt jednostkowy rewaloryzacji hektara powierzchni: ok. 30 000,00 zł	EFRR/PROW/NFOŚiGW oraz inne fundusze zewnętrzne
Projekt nr 9 Modernizacja przestrzeni publicznej na osiedlu Wojska Polskiego we Wrześni	500 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
Przedsięwzięcie nr 10 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych na terenie miasta Września	-	-

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
<i>Projekt 10.1 Budowa parkingu przy dworcu PKP Września</i>	2 000 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 10.2 Zagospodarowanie terenu przy cmentarzu komunalnym</i>	500 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 10.3 Renowacja ul. Harcerskiej</i>	Koszt prac: ok. 15 000 zł – 30 000 zł za hektar powierzchni + koszt renowacji toalety publicznej .	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 10.4 Zmiana organizacji ruchu pieszych i położenia miejsc parkingowych na osiedlu Kościuszki</i>	200 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 10.5 Renowacja terenów zieleniaka osiedlowego przy ul. Chrobrego we Wrześni</i>	650 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 10.6 Renowacja zieleniaka przy ul. Kościelnej we Wrześni</i>	1 000 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 10.7 Zielona WSM</i>	Koszt jednostkowy za rewitalizację 1 ha powierzchni waha się w granicach od 15 000,00 zł do 30 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
Projekt nr 11 Kompleksowa modernizacja budynków wielorodzinnych Wrzesińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na osiedlu Wojska Polskiego we Wrześni	3 000 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
Przedsięwzięcie nr 12 Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie wsi Gulczewo	-	-
<i>Projekt 12.1 Odnowa wsi Gulczewo – budowa chodnika w paśmie drogi powiatowej nr 2947P</i>	60 000,00 zł - 100 000,00	EFRR/PROW oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 12.2 Odnowa wsi Gulczewo – budowa (utwardzenie) drogi przebiegającej przez wieś</i>	665 000,00 - 800 000,00 zł	EFRR/PROW oraz inne fundusze zewnętrzne

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
Przedsięwzięcie nr 13 Renowacja obiektów zabytkowych i ich otoczenia na terenie Wrześni	-	-
<i>Projekt 13.1 Rewitalizacja terenu wokół dworca PKP</i>	10 000 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne / Środki własne wnioskodawcy
<i>Projekt 13.2 Modernizacja dawnego budynku koszarowego</i>	10 000 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne /budżet powiatu wrzesińskiego
<i>Projekt 13.3 Rewitalizacja zabytkowych kamienic w centrum Wrześni</i>	Szacunkowa kwota remontu części zewnętrznych trzech budynków w zależności od zakresu prac wyniesie ok. 3 000 000,00 zł.	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne /budżet powiatu wrzesińskiego/budżet województwa wielkopolskiego
<i>Projekt 13.4 Termomodernizacja i odtworzenie dawnego blasku budynku byłego urzędu celnego na cele społeczne</i>	546 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne /Środki własne wnioskodawcy
<i>Projekt 13.5 Przyjazne podwórka</i>	Jednostkowy koszt w zależności od zakresu prac od 5 000,00 zł do 30 000,00 zł	EFRR/EFŚ oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 13.6 Termomodernizacja i odtworzenie dawnego blasku budynku Pałacu Ponińskich i Mycielskich</i>	1 565 000,00 zł	Zrealizowane ze środków własnych Wnioskodawcy – zakończono 2020 roku
Projekt nr 14 Centrum budownictwa zero-energetycznego we Wrześni	2 200 000,00 zł	EFRR/Środki własne wnioskodawcy

Wiele z wyżej wskazanych przedsięwzięć ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Września przewiduje ubieganie się o dofinansowanie ze środków unijnych w formie dotacji (z wykorzystaniem Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego bądź też Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich). Jednakże Gmina Września w ramach dostępności swoich środków finansowych realizowała wiele projektów, głównie tych, które dedykowane są mieszkańcom. Projekty dotyczące sfery

społecznej stanowią bowiem odpowiedź na główne ich potrzeby. Poprzez takie działania Września jest miastem jeszcze bardziej atrakcyjnym dla społeczeństwa.

4.6. Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania w gminie. Nie stanowi aktu prawa miejscowego, lecz jest dokumentem polityki administracyjnej w zakresie podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Program opieki nad zabytkami stanowi podwalinę współpracy między samorządem gminy, właścicielem zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zagadnienie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przejawia się w zbiorowej potrzebie wspólnoty, oznacza konieczność realizowania przez samorząd zadań związanych z ochroną zabytków i opieki nad zabytkami poprzez działania edukacyjne i popularyzatorskie. Burmistrz Miasta i Gminy Września zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami.

Program ten ma na celu, w szczególności:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024 po uzyskaniu pozytywnej opinii Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został przyjęty Uchwałą Nr XXI/208/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 lutego 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 1285).

Głównym odbiorcą programu jest społeczność lokalna, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli oraz użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, lecz także wszystkich mieszkańców, gdyż zachowane i należycie pielęgnowane dziedzictwo kultury wyróżnia obszar gminy i przesądza o jej atrakcyjności.

Przyjęty przez radę gminy w formie uchwały gminny program opieki nad zabytkami jest elementem polityki samorządowej. Powinien służyć podejmowaniu planowych działań dotyczących inicjowania,

wspierania, koordynowania badań i prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kultury.

Program może być wykorzystywany przez inne jednostki samorządu terytorialnego, środowiska badawcze i naukowe, właściciele i posiadacze obiektów zabytkowych oraz osoby zainteresowane kulturą i dziedzictwem kultury. Opracowanie i uchwalenie gminnego programu opieki nad zabytkami nie powinno być traktowane jedynie jako realizacja przez gminę zadania ustawowego. Programy mają bowiem służyć rozwojowi gminy przez dążenie do poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystania zabytków na potrzeby społeczne, gospodarcze i edukacyjne. Inne ważne cele gminnego programu opieki nad zabytkami wskazane przez ustawodawcę (np. określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków eliminujących sytuacje konfliktowe czy tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami) sprawiają, że program ten może odgrywać ważną rolę społeczną, a jego konsekwentna realizacja może stać się istotnym czynnikiem rozwoju gminy.

Program opieki nad zabytkami powinien pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania powinny być skierowane na poprawę stanu zabytków, ich adaptację i rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Jednocześnie mogą przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności regionu, podniesienia konkurencyjności oferowanych produktów turystycznych, a także szerszego od dotychczasowego wykorzystania potencjału związanego z zachowanym dziedzictwem kultury.

Gminny program opieki nad zabytkami, m. in. przez działania edukacyjne, może też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni. Wspólna dbałość o zachowanie wartości kulturowych wzmacnia poczucie tożsamości, wspiera identyfikację jednostki z tzw. małą ojczyzną, zacieśnia procesy integracyjne w społeczności lokalnej, minimalizując niektóre negatywne skutki globalizacji (*T. Błyskosz, A. Fortuna-Marek, E. Jagielska, I. Liżewska, B. Oszczanowska, J. Welc-Jędrzejewska, Gminny program opieki nad zabytkami. Poradnik metodyczny, Kurier Konserwatorski 2009, nr 3, s. 14-36*).

Z realizacji tego programu Burmistrz Miasta i Gminy Września zobowiązany jest do sporządzania co 2 lata sprawozdania, które następnie przedstawia się Radzie Miejskiej. Ostatnie sprawozdanie z realizacji w latach 2021-2022 Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024 zostało przedstawione Radzie Miejskiej w czerwcu 2023 r. Sprawozdanie to zostało przyjęte Uchwałą Nr XLIII/408/2023 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 28 czerwca 2023 r. Sprawozdanie z realizacji w latach 2023-2024 Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024 zostanie przedstawione Radzie Miejskiej w 2025 r.

Zabytkiem nieruchomym jest nieruchomości, jej część lub zespół nieruchomości, które są dziełem człowieka lub są związane z jego działalnością. Zabytkiem nieruchomym są także nieruchome zabytki archeologiczne, będące pozostałością (powierzchniową, podziemną lub podwodną) egzystencji człowieka. Zabytkiem nieruchomym może być wybrana część lub całość nieruchomości. Oprócz budynków lub budowli zabytki nieruchome to także miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne lub działalność wybitnych ludzi lub instytucji. W ustawie wymienione są także krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne i ruralistyczne, budownictwo obronne, obiekty techniki, cmentarze i parki. Ze względu na posiadane wartości historyczne,

artystyczne lub naukowe w interesie społecznym jest zachowanie zabytków poprzez otoczenie ich ochroną i opieką.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków stanowiące własność Gminy Września lub jednostek podległych:

- Ratusz, obecnie Urząd Miasta i Gminy we Wrześni, nr rejestru zabytków 191/WLKP/A z 28.06.2004 r.,
- Willa Starosty w zespole starostwa, obecnie Urząd Stanu Cywilnego we Wrześni, nr rejestru zabytków 385/WLKP/A z 25.07.2006 r.,
- Szkoła Elementarna Dzieci Wrzesińskich – Katolicka Szkoła Ludowa, obecnie Muzeum i Biblioteka we Wrześni, nr rejestru zabytków 1569/A z 10.09.1974 r.,
- Altana w zespole Strzelnicy Strzeleckiego Bractwa Kurkowego we Wrześni, nr rejestru zabytków 1012/Wlkp/A z 27.10.2016 r.,
- Dwór w zespole dworskim w Gutowie Małym, nr rejestru zabytków 1733/A z 30.04.1975 r.,
- Pałac w zespole pałacowym w Węgierkach, nr rejestru zabytków 1527/A z 1.06.1974 r. (współwłasność Gminy Września).

Gmina Września jest właścicielem dwóch zabytkowych wagonów kolejki wąskotorowej (wagon typu Kdxh 7150-7 wyprodukowany przez Wytwórnę Konstrukcji Stalowych Chorzów II „Konstal” w 1951 r. oraz wagon typu Kddxz 9071-1 wyprodukowany przez Fabrykę Wagonów w Świdnicy w 1960 r.) wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków (nr rejestru zabytków B-266 z 18.12.2008 r.). Prezentowane są one wraz z lokomotywą parową Px48-1785 wraz z tendrem na torach przy peronie oddającym charakter dawnego przystanku Wrzesińskiej Kolei Powiatowej. Na tablicach informacyjnych przedstawiona jest historia Wrzesińskiej Kolei Powiatowej ze schematem połączeń oraz archiwalnymi fotografiami.

Gmina Września zarządza 6 obszarami zieleni (parkami) wpisanymi indywidualnie do rejestru zabytków:

- Park krajobrazowy w zespole pałacowym Opieszyn, obecnie park miejski im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni,
- Park miejski im. Marszałka Józefa Piłsudskiego we Wrześni,
- Ogród Strzeleckiego Bractwa Kurkowego (Park im. Strzeleckiego Bractwa Kurkowego) w zespole Strzelnicy Strzeleckiego Bractwa Kurkowego we Wrześni (Gmina Września zarządza częścią parku),
- Park krajobrazowy w zespole dworskim w Gutowie Małym,
- Park krajobrazowy ze stawem w zespole pałacowym w Węgierkach,
- Park dworski w Marzeninie.

Obiekty zabytkowe zarówno te wpisane do rejestru zabytków jak i pozostałe ujmowane są w wojewódzkiej ewidencji zabytków jak i w gminnej ewidencji zabytków. Gminna ewidencja zabytków jest podstawą do stworzenia gminnego programu opieki nad zabytkami. Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Burmistrz Miasta i Gminy Września prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

Zgodnie z przywołaną ustawą w gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru,
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez Burmistrza w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zarządzeniem Nr 206 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 17 października 2019 r. przyjęto Gminną Ewidencję Zabytków. Załącznikiem do przedmiotowego zarządzenia jest wykaz kart adresowych zabytków nieruchomych. W gminnej ewidencji zabytków ujmowane są zabytki nieruchome tj.: budynki, układy urbanistyczne, zespoły budowlane i zabytki archeologiczne. Procedurę włączania lub wyłączenia obiektów do gminnej ewidencji zabytków prowadzi Burmistrz Miasta i Gminy Września w porozumieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Informacje związane z prowadzeniem Gminnej Ewidencji Zabytków publikowane są na bieżąco w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni (<https://bip.wrzesnia.pl/>).

W 2023 r. Gmina Września udzieliła następujących dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków:

lp.	Zabytek	Zadanie objęte dotacją	Wysokość przyznanej dotacji
1.	Kościół parafialny pw. św. Mikołaja w Bardzie, wpisany do rej. zab. nieruchomych: 950/A z 4.03.1970 r.	Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich zespołu witraży w czterech oknach nawy głównej kościoła parafialnego.	40 000 zł

4.7. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Września na lata 2019-2024.

Celem wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Września w latach 2019-2024 jest określenie podstawowych kierunków działania w gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym. Zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Gmina zapewnia również lokale na rzecz osób, które otrzymały uprawnienie do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu na mocy orzeczenia sądu.

Na dzień 31 grudnia 2023r. w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Września wchodziło 271 lokali, z czego 45 lokali pozostawało niezasiedlonych, w tym:

- 2 lokale z uwagi na toczące się procedury zawierania umów, trwające lub planowane remonty bieżące,
- 11 lokali w budynkach przeznaczonych do rozbiórki, (Września, ul. Miłosławska 16A, Września, ul. Warszawska 26A i 26B, Września, ul. Jana Pawła II 17),
- 6 lokali w budynkach - Września, ul. Wiśniowa 81A, Marzenin, ul. Parkowa 4, które to budynki z uwagi na zakres planowanych remontów i modernizacji należy czasowo opróżnić z lokatorów,

- 18 lokali w budynkach - Września, ul. Wiśniowa 81, Września, ul. Gnieźnieńska 30 – wobec opróżnienia budynków z lokatorów, sporządzana jest obecnie dokumentacja mająca na celu dokonanie modernizacji tych budynków i lokali (projekty, uzgodnienia, przetargi),
- 5 lokali w budynku położonym w Gonicach 2 – budynek opróżniony z lokatorów, planowane jest zlecenie wykonania dokumentacji koniecznej do przeprowadzenia modernizacji lub jego sprzedaż,
- 2 lokale usytuowane w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy (Września, ul. Warszawska 30/5, Września, ul. Jana Pawła II 4/6) - planowane do sprzedaży w drodze przetargu,
- 1 lokal usytuowany w budynku jednolokalowym, położonym w Węgierkach, ul. Topolowa 4 - planowany do sprzedaży w drodze przetargu.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. 4 lokale mieszkalne, usytuowane w budynku przy ul. Batorego 8 we Wrześni przekazane były do dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrześni - 2 z nich przeznaczono na zadania statutowe ośrodka, 2 - na mieszkania treningowe lub wspomagane, zapewniające miejsce dla osób uprawnionych. Ponadto na dzień 31 grudnia 2023r. Gmina Września dysponowała 5 tymczasowymi pomieszczeniami.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. na otrzymanie lokalu z mieszkaniowego zasobu gminy oczekiwały ogółem 62 rodziny/osoby (lista lokali mieszkalnych – 18 rodzin/osób, rejestr potrzeb mieszkaniowych - 40 rodzin/osób, wyroki sądowe przyjęte do realizacji - 4 rodziny/osoby), co oznacza, że ilość gminnych lokali nie jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb wszystkich oczekujących (w tym 57 rodzin/osób kwalifikowało się do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu).

W celu poprawy tej sytuacji program przewiduje – w miarę możliwości – pozyskiwanie lokali do zasobu. Mając na uwadze korzystne dla gmin zmiany do ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych – w szczególności w zakresie wysokości finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat, w 2023r. gmina kontynuowała budowę budynku położonego we Wrześni, przy ul. Piłskiej 26 (dz. nr 3840/12) - wskazanie do zasiedlenia pozyskanych w ten sposób 20 lokali mieszkalnych planowane jest na połowę roku 2024. W roku 2023 do Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego złożony został kolejny wniosek mający na celu uzyskanie bezzwrotnego wsparcia na budowę 6 lokali mieszkalnych w Marzeninie przy ul. ks. Twardego 24 - dz. nr 94/9 (adaptacja pustostanu przy Samorządowej Szkole Podstawowej w Marzeninie). Prowadzone były również prace mające na celu wykonanie dokumentacji, a w dalszej kolejności złożenie kolejnych wniosków o wsparcie finansowe, na pozyskanie pełnowartościowych lokali w budynkach położonych we Wrześni, przy ul. Wiśniowej 81 (6 lokali) oraz przy ul. Gnieźnieńskiej 30 (szacunkowo - 8 lokali).

Zasób mieszkaniowy Gminy Września to w większości budynki pochodzące z okresu międzywojennego i wcześniejszego. Ogólny stan techniczny budynków gminnych, w których znajdują się lokale komunalne ocenić należy jako średni. Budynki są sukcesywnie remontowane, aby utrzymać je w możliwie najlepszym stanie technicznym, jednak dostosowywanie ich do obowiązujących norm niskoemisyjności, jak również zapewnienie właściwego sposobu wentylowania mieszkań jest kosztowne i nierzadko trudne do zrealizowania. Wiele budynków komunalnych znajduje się na terenach wiejskich, gdzie brak jest sieci gazowej. Ze względu na niewielkie powierzchnie mieszkań, wydzielenie w nich pomieszczeń kotłowni o parametrach zgodnych z obowiązującymi przepisami wymaga dokonania przebudowy lokali

wewnątrz; zdarza się, że jest niemożliwe do realizacji. Część budynków w mieście zlokalizowana jest na obszarze historycznego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków nieruchomości woj. wielkopolskiego pod nr rej.: 295/Wlkp/A z 19.04.2006, co pociąga za sobą konieczność dokonania niezbędnych uzgodnień z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. W przypadku lokali usytuowanych w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy, prace związane z ingerencją w części wspólne wymagają również uzgodnień z zarządcami wspólnot i właścicielami. Wykonywanie robót remontowych w zasobach komunalnych Gminy Września związane jest również z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom zasobu poprzez niezbędne remonty i naprawy instalacji elektrycznych oraz wykonywanie robót zduńskich. Ze strony mieszkańców natomiast nierzadko obserwuje się brak poszanowania dla mienia gminnego i dbałości o nie, co generuje wysokie koszty remontów mieszkań po opuszczeniu ich przez lokatorów.

W 2024 r. w mieszkaniowym zasobie Gminy Września:

- 1) wykonano prace zduńskie w 6 lokalach, w tym dokonano przestawienia/naprawy pieców w 2 lokalach i czyszczenia w 4 lokalach na łączną sumę 7.464,64 zł (plan wynikający z uchwały – 20.000,00 zł),
- 2) wymieniono stolarkę okienną w 6 mieszkaniach (z czego w 4 mieszkaniach wymieniono wyłącznie szyby zespolone) oraz w 1 budynku gospodarczym, a także wymieniono drzwi wejściowe do 1 lokalu mieszkalnego i 1 drzwi wejściowe do budynku na łączną sumę 40.616,24 zł (plan wynikający z uchwały – 30.000,00 zł),
- 3) dokonano wymiany pokryć dachowych na 2 budynkach gospodarczych na łączną sumę 37.499,22 zł (plan wynikający z uchwały – 100.000,00 zł),
- 4) wykonano prace remontowo-budowlane, elektryczne i instalacyjne w 56 mieszkaniach oraz przeprowadzono prace remontowo-budowlane, porządkowe i instalacyjne (części wspólne, otoczenie budynków, budynki gospodarcze) na terenie 17 nieruchomości mieszkalnych na łączną kwotę 761.666,88 zł (plan wynikający z uchwały – 300.000,00 zł).

Zabezpieczone w budżecie na rok 2023 środki finansowe przewidziane na prace zduńskie zostały zrealizowane w kwocie mniejszej niż zaplanowana w wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Września. Wynika to przede wszystkim z dużych nakładów ponoszonych w poprzednich latach budżetowych przez gminę na czyszczenie pieców w odzyskiwanych lokalach mieszkalnych oraz remonty istniejących pieców kaflowych, a także z uwagi na przeprowadzane modernizacje ogrzewania lokali komunalnych. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku prac elektrycznych. Ich rzeczywisty koszt był mniejszy niż zaplanowane na ten cel kwoty. Wynika to z bieżących i sukcesywnie przeprowadzanych remontów instalacji elektrycznych.

Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w poprzednim roku tylko nieznacznie przekroczyła zaplanowaną na ten cel kwotę. Jednakże z uwagi na znaczny wzrost cen okien i drzwi w ostatnich latach, w 2023 r. prace te ograniczone zostały do minimum. W dalszym ciągu na realizację oczekuje kilkanaście wniosków najemców mieszkań komunalnych.

W roku 2023 wykonano wyłącznie niezbędne prace dekarские na budynkach gospodarczych pilnie tego wymagających (występowały przecieki). Pokrycia dachowe na pozostałych nieruchomościach były konserwowane przez zarządcę nieruchomości w ramach umowy o zarządzanie. W związku z powyższym wydatki na ten cel były niższe niż zaplanowane w budżecie.

Duże koszty, znacznie większe niż zaplanowane, pochłonęły w 2023 r. roboty ogólnobudowlane zasobu komunalnego. Największe wydatki w tym zakresie wygenerowały:

- a) remonty elewacji budynków (częściowe) – 2 budynków mieszkalnych i 1 budynku gospodarczego – konieczne do wykonania z uwagi na bezpieczeństwo zamieszkujących je lokatorów (spadające tynki), a także z uwagi na zabezpieczenie mienia gminnego od dalszego niszczenia,
- b) roboty rozbiórkowe budynków gospodarczych – budynki w niezadowalającym stanie technicznym, wskazywane w protokołach z okresowych kontroli jako konieczne do rozbiórki,
- c) remonty mieszkań odzyskiwanych od lokatorów – odzyskane w 2023 r. mieszkania wymagały generalnych napraw.

Z uwagi na wchodzące w życie w 2023 r. przepisy z zakresu ochrony środowiska, wymagające od właścicieli nieruchomości modernizacji w obszarze ogrzewania i gromadzenia ścieków bytowych, również w zasobie komunalnym Gminy Września dokonano dużych wydatków w tym zakresie. Na prace instalacyjne w 2023 r. przeznaczono znacznie większe nakłady (235.507,82 zł), niż przewidziane w wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Września (60.000,00 zł). Przeważająca część poniesionych nakładów została przeznaczona na wymianę źródeł ciepła. Wymieniono ogrzewanie na ekologiczne (gaz ziemny i pellet) w 4 mieszkaniach i 2 budynkach mieszkalnych oraz na 1 nieruchomości wymieniono zbiornik bezodpływowy na nowy.

W roku 2023 – z uwagi na ograniczone możliwości finansowe, nie przeprowadzono rozbiórek budynków planowanych do wyburzenia, będących w złym stanie technicznym. Na dzień 31 grudnia 2022 r. budynki położone we Wrześni przy ul. Warszawskiej 26A i 26B, Miłosławskiej 16A oraz Jana Pawła II 17 pozostawały opróżnione z lokatorów.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Gmina Września posiadała 86 lokali mieszkalnych przeznaczonych do sprzedaży. Zgodnie z założeniami wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Września na lata 2019-2024 umożliwienie nabycia lokali komunalnych na własność przez ich najemców jest celem strategicznym gminy. Sprzedaż lokali na rzecz najemców następuje z zastosowaniem bonifikat, które umożliwiają szeroki dostęp do zakupu lokalu na własność (za wyjątkiem lokali usytuowanych w budynkach wyłączonych ze sprzedaży). W roku 2023 sprzedano 5 lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców, z zastosowaniem bonifikaty, za łączną kwotę: 44.387,10 zł (w przyjętym programie na rok 2023 planowano sprzedaż 10 lokali).

W ramach założonej uchwałą Rady Miejskiej we Wrześni likwidacji sytuacji polegającej na posiadaniu przez gminę pojedynczych lokali we wspólnotach mieszkaniowych (w przypadku 21 wspólnot mieszkaniowych gmina jest właścicielem zaledwie 1 mieszkania w budynku - wg stanu na dzień 31.12.2023r.), w roku 2023 dokonano sprzedaży ostatniego lokalu w przypadku 1 budynku, jednakże na bieżąco podejmowane są działania – w ramach ponownie zasiedlanych lokali oraz zamian – za zgodą lub na wniosek najemców, mające na celu umożliwienie wykupu mieszkań przez lokatorów na preferencyjnych warunkach. W praktyce niejednokrotnie propozycje dokonywania zamian lokali - również na lokale przeznaczone do wykupu – spotykają się z brakiem aprobaty ze strony najemców. Na przestrzeni roku 2023 gmina 3-krotnie spotykała się z odmową przyjęcia złożonej oferty zamiany lokalu. Relatywnie niewielkie zainteresowanie wykupami lokali na własność – w stosunku do bardzo korzystnych warunków wykupu jest związane z takimi

czynnikami jak: znaczne ubóstwo zamieszkujących w zasobie osób, obciążenia komornicze, podeszły wiek - w przypadku osób samotnych, brak możliwości wskazania przez gminę do zamiany lokalu, który spełniałby oczekiwania osób zainteresowanych.

W celu obniżenia zaległości w opłatach czynszowych (czynsz, odszkodowania za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego oraz opłaty niezależne od wynajmującego) na bieżąco prowadzone są czynności windykacyjne. W trakcie osobistych rozmów dłużnicy są informowani o możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego oraz zachęceni do dokonywania dobrowolnych systematycznych wpłat na poczet długu, co uzasadnia odstąpienie od skierowania sprawy na drogę sądową, celem wydania przez sąd nakazu zapłaty (w trakcie roku 2023 przyjęto od dłużników 33 deklaracje dobrowolnej spłaty długu; na dzień 31 grudnia 2023 r. - 12 osób/rodzin realizowało wpłaty zgodnie z deklaracją). W 2023 r. wysłano 683 wezwania do zapłaty (termin płatności 7 dni); wezwania kierowane są do najemcy oraz do pełnoletnich osób zamieszkujących wraz z najemcą w lokalu, osób pełnoletnich zajmujących lokal bez tytułu prawnego oraz dłużników, którzy nie mają bieżącego przypisu należności. Wobec braku spłat zaległości w 2023 r., 10 spraw przekazano do komórki windykacyjnej w celu sporządzenia pozwów o zapłatę. Ponadto wysłano do 10 gospodarstw domowych wezwania do zapłaty (termin płatności 1 miesiąc) pod rygorem wypowiedzenia umowy najmu, sporządzono również 7 wypowiedzeń umów najmu lokalu mieszkalnego. Kierowaniem nakazów zapłaty do egzekucji komorniczej zajmują się pracownicy stanowisk ds. windykacji. W wielu przypadkach egzekucja jest bezskuteczna. W porównaniu do roku 2022 ogólna kwota zaległości w opłatach czynszowych i pochodnych (czynsz, odszkodowanie za bezumowne korzystanie z lokalu, media, odsetki, koszty) zwiększyła się o ok. 147.000 zł. Na wzrost zaległości w roku 2023 w znacznym stopniu wpływ miała zmiana wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie oraz dokonanie znacznej liczby przypisów kosztów komorniczych i sądowych w sprawach prowadzonych przez Samodzielne stanowisko ds. windykacji na kontach analitycznych najemców. Warto również nadmienić, że znaczną część zadłużenia stanowią zaległości zewidencjonowane na kontach analitycznych dłużników, którzy nie zajmują już danego lokalu (wskutek podejmowanych czynności dłużnicy wyprowadzili się dobrowolnie przekazując lokal do dyspozycji gminy, zostali eksmitowani do innego lokalu, zmarli).

4.8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Września na lata 2021-2025.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zrealizowane działania
1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju.	1. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy.	- rodziny zmagające się z trudnościami objęto pracą socjalną oraz informowano o przysługujących świadczeniach, - udzielono rodzinom wsparcia w formie świadczeń pieniężnych: <ul style="list-style-type: none"> • zasiłek stały, • zasiłek okresowy,

		<ul style="list-style-type: none"> • zasiłek celowy, • specjalny zasiłek celowy, • dodatek mieszkaniowy, • dodatek wyrównawczy, • zasiłek rodzinny <p>z dodatkami,</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednorazowa zapomoga <p>z tytułu urodzenia dziecka,</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadczenie rodzicielskie, • świadczenie z funduszu alimentacyjnego, • zasiłek pielęgnacyjny, • świadczenie pielęgnacyjne, • specjalny zasiłek opiekuńczy, • zasiłek dla opiekuna, • Rządowa Tarcza Energetyczna (dodatki: węglowe, na inne źródła ciepła, elektryczne, refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe), <p>- przyznano stypendia i zasiłki szkolne,</p> <p>- zapewniono dzieciom i młodzieży dożywianie w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”,</p> <p>- zlecono Katolickiemu Porozumieniu Samorządowemu realizację zadania: „Zapewnienie gorącego posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym z terenu Miasta i Gminy Września”,</p> <p>Stowarzyszenie prowadziło jadalnię oraz magazyn odzieży</p> <p>- osobom znajdującym się</p>
--	--	--

		<p>w kryzysie bezdomności zapewniono schronienie w: Schronisko dla Osób Bezdomnych Monar i Ogrzewalnia Markot w Zielińcu</p>
	<p>2. Przeciwdziałanie bezrobociu i ograniczenie jego negatywnych skutków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promowano gminę przy wykorzystaniu jej zasobów i mocnych stron, w celu pozyskania nowych inwestorów, - w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy we Wrześni oraz innymi instytucjami, upowszechniano wśród osób bezrobotnych oferty pracy, informowano o szkoleniach, możliwościach wsparcia doradcy zawodowego, stażach, pracach interwencyjnych, - Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał wsparcia finansowego osobom zmagającym się z problemem bezrobocia, - informowano mieszkańców gminy o dostępnych formach pomocy i możliwości skorzystania z nich,
<p>2. Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju.</p>	<p>1. Pomoc rodzinom mającym trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzono z rodzinami pracę socjalną, - umożliwiono rodzinom skorzystanie ze wsparcia specjalistów – pedagoga, psychologa i prawnika w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

		<p>przydzielano asystenta rodziny,</p> <ul style="list-style-type: none"> - na terenie gminy prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla rodzin, w których występuje program alkoholowy, - realizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
	<p>2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego poziomu kształcenia i warunków do wszechstronnego rozwoju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Bankiem Żywności w Poznaniu realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 Plus, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - umożliwiono rodzinom skorzystanie z ulg i zniżek w ramach zadania rządowego Karta Dużej Rodziny, - umożliwiono rodzinom skorzystanie z ulg i zniżek, poprzez przystąpienie do programu „Wielkopolska Karta Rodziny” realizowanego we współdziałaniu z Województwem Wielkopolskim
<p>3. Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej.</p>	<p>1. Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kierowano sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym realizowanym przez PCPR, - powołano grupy diagnostyczno – pomocowe, które m.in. monitorowały sytuację osób doznających przemocy domowej i stosujących przemoc domową, a także zagrożonych występowaniem przemocy

		<p>domowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zawarto umowy na świadczenie usług hotelowych oraz hostelowych dla osób doświadczających przemocy i znajdujących się w sytuacji kryzysowej, także zawarto umowy związane z usługami medycznymi, - w przypadku występowania przemocy w rodzinie wszczynano procedurę „Niebieskie Karty”, - prowadzono czynności w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - udzielano rodzinom wsparcia asystentów rodziny,
	<p>2. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizowano programy edukacyjno-profilaktyczne, skierowane do dzieci i młodzieży, promujące trzeźwy styl życia, uczące radzenia sobie w trudnych sytuacjach (programy EPSILON), - promowano akcje prozdrowotne - informowano mieszkańców o miejscach i możliwościach skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych oraz o możliwościach wykonania specjalistycznych badań - współpracowano z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze ochrony zdrowia - prowadzono szkolenia dot. podejmowania działań w zakresie uzależnienia od środków psychoaktywnych,

		przeciwdziałania przemocy i uzależnień behawioralnych,
4. Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.	1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej.	<ul style="list-style-type: none"> - udzielono seniorom i ich rodzinom pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania chorego, oraz poprzez realizację programu rządowego „Opieka 75+”, - pozyskano nowych partnerów Wrzesińskiej Karty Społecznej „Senior” oferujących system ulg i zniżek dla posiadaczy Karty, - od 2021 roku działa Ogólnopolska Karta Seniora, w celu podniesienia poziomu aktywności Seniorów oraz zwiększenia dostępności do dóbr i usług poprzez umożliwienie korzystania z systemu ulg i zniżek, - aktywizowano seniorów i rozwijano ich zainteresowania poprzez organizację atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego w bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni, - wsparto grupę samopomocową „Wrześnianie rozWAGI” finansując koszty transportu w ramach wyjazdów integracyjnych,
	2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.	<ul style="list-style-type: none"> - podjęto działania celu utworzenia usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, - świadczone bezpłatną usługę transportową door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia

		<p>w zakresie mobilności,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspierano seniorów i osoby z niepełnosprawnością poprzez prowadzoną pracę socjalną oraz udzielane świadczenia, - wspierano osoby z niepełnosprawnością w ramach zajęć organizowanych w Warsztacie Terapii Zajęciowej, - wspierano osoby z niepełnosprawnościami w ramach zajęć organizowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” ,
<p>5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie.</p>	<p>1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.</p> <p>2. Podejmowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w placówkach oświatowych organizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, w których aktywnie uczestniczyli policjanci oraz strażnicy miejscy. np. przeprowadzono prelekcje nt. rozsądnego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego, - Policja patrolowała miejsca publiczne w gminie, w tym w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych, patrole odbywały się również ze wsparciem Straży Miejskiej - w celu zapewnienia bezpieczeństwa drogowego remontowano drogi, ulice i chodniki na terenie gminy, - budowano przejścia dla pieszych i modernizowano istniejące przejścia m.in. poprzez instalację ich oświetlenia,

		<ul style="list-style-type: none"> - budowano i modernizowano ścieżki rowerowe - organizowano dowóz dzieci do szkół, - Straż Miejska kontrolowała miejsca, w których przebywają osoby bezdomne i wspólnie z pracownikami socjalnymi reagowała w sytuacjach kryzysowych
6. Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego	<p>1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie.</p> <p>2. Rozwijanie sektora obywatelskiego oraz zacieśnienie z nim współpracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapewniono wymaganą przepisami ustawy o pomocy społecznej liczbę pracowników socjalnych, - podnoszono kwalifikacje oraz doskonalono umiejętności zawodowe pracowników Ośrodka poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach, - kontynuowano współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich i bezdomnych, - pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej byli inicjatorami wielu przedsięwzięć na rzecz lokalnej społeczności m.in.: akcji „Paczka dla wrzesińskiego dzieciaczka”, „Piernikowe serce”, „Gwiazdkowa niespodzianka”, - udzielono pomoc Ukraińcom z powodu wojny w ich kraju.

4.9. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Cele programu	Zadania	Sposób realizacji
1. Edukacja społeczności lokalnej	- edukacja społeczności lokalnej na	- rozpowszechniano informacje

		<p>alkoholowym</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizowano w szkołach programy profilaktyczno-wychowawcze, których celem jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym - prowadzono zajęcia wychowawcze, spotkania z pedagogiem, psychologiem, a także policjantami - angażowano dzieci, młodzież oraz dorosłych w akcje szkolne, programy i projekty
<p>2. Zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dostępności do wsparcia instytucjonalnego - zapewnienie schronienia i transportu do miejsc schronienia osobom doświadczającym przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> - realizowano pomoc dla osób doświadczających przemocy w ramach Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działań grup diagnostyczno - pomocowych oraz pracy socjalnej -wspierano rodziny doświadczające przemocy poprzez pracę socjalną i wsparcie asystentów rodziny - informowano też o możliwości uzyskania wsparcia z zakresu Ustawy o pomocy społecznej - osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej zapewniono schronienie, poprzez zawarcie umowy na świadczenie usług hostelowych - zapewniano możliwość transportu medycznego polegającego na przewozie dzieci lub osób dorosłych pozostających w sytuacji

		<p>kryzysowej, w tym również osób doświadczających przemocy domowej np. do miejsc schronienia – podpisanie przez Gminę Września umowy z firmą transportu medycznego</p> <p>- współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni w zakresie kierowania rodzin do udziału w warsztatach „Podnoszenia Kompetencji Rodzicielskich”, a także korzystania z Punktu Interwencji Kryzysowej.</p>
<p>3. Podejmowanie działań korekcyjno-edukacyjnych wobec sprawców przemocy domowej</p>	<p>- prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny skoordynowanych działań ukierunkowanych na sprawców przemocy</p>	<p>- informowano instytucje o podejrzeniu stosowania przemocy zgodnie z właściwością (wnoszono zawiadomienia do organów ścigania oraz wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu)</p> <p>-osoby stosujące przemoc domową, w ramach pracy grup diagnostyczno – pomocowych,informowano o prawno – karnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej i koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej</p> <p>- członkowie grup diagnostyczno – pomocowych wnioskowali do Zespołu Interdyscyplinarnego we Wrześni o skierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową organizowanym</p>

		<p>przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni</p> <ul style="list-style-type: none"> - członkowie grup diagnostyczno – pomocowych informowali o zagrożeniach wynikających z nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków, możliwościach podjęcia leczenia odwykowego, zgłaszali osoby z problemem alkoholowym do GKRPA we Wrześni w celu zastosowania zobowiązania do leczenia odwykowego
<p>4. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów oraz wzmocnienie ich funkcji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie wsparcia w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - terapia osób doznających przemocy i ich rodzin - wsparcie dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – konsultacje indywidualnych przypadków przemocy, a także wsparcia merytorycznego przez psychologa w zakresie pracy z klientem wymagającym szczególnego rodzaju pomocy, superwizja 	<ul style="list-style-type: none"> - realizowano pomoc dla ofiar przemocy w ramach Punktu Konsultacyjno Informacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - opracowywano i realizowano plany pomocy w ramach grup diagnostyczno - pomocowych - prowadzono konsultacje psychologiczne indywidualnych przypadków przemocy
<p>5. Monitorowanie sytuacji rodzin w ramach współpracy służb zajmujących się ochroną ofiar przemocy domowej poprzez współpracę służb działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego we Wrześni oraz grup diagnostyczno -</p>		<ul style="list-style-type: none"> - monitorowano sytuację rodzin, w których dochodziło do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy poprzez wizyty w ramach funkcjonowania grup diagnostyczno - pomocowych oraz

pomocowych		<p>pracy socjalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowano spotkania członków grup diagnostyczno - pomocowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego - prowadzono dokumentację w ramach procedury „Niebieskie Karty” - podejmowano interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą domową - w toku pracy z rodzinami z problemem przemocy domowej informowano organy ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy
6. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się problemem przemocy domowej	- podnoszenie kwalifikacji osób profesjonalnie zajmujących się problemem przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy socjalni, asystenci rodziny, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych brali udział w szkoleniach, konferencjach i superwizji - zorganizowano szkolenie (OPS i GKRPA) z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - prowadzono konsultacje dla członków grup diagnostyczno - pomocowych , a także pracowników socjalnych, asystentów rodziny przez psychologa

Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej w 2023 roku

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
--------	---------	-----------	--------

351	148	31	172

Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” w 2023 roku

Procedury wszczęte	Procedury kontynuowane	Procedury zakończone
62	89	114

Liczba wszczętych procedur:

- Policja – 42
- Ochrona Zdrowia – 1
- Oświata – 2
- Pomoc społeczna – 16
- GKRPA – 1
- Inne instytucje i organizacje - 0

4.10. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Września na lata 2023-2025.

Cel główny	Cele szczegółowe	Realizacja
1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcji rodzin	- prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczej	- udzielono rodzinom wsparcia w formie świadczeń niepieniężnych poprzez realizację: <ul style="list-style-type: none"> • usług opiekuńczych • specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz poprzez aktywizowanie seniorów i rozwijanie ich zainteresowań poprzez organizację atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego w bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni <ul style="list-style-type: none"> - zapewniono dzieciom i młodzieży dożywianie w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” - udzielono rodzinom wsparcia

		<p>w formie świadczeń pieniężnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasiłek stały • zasiłek okresowy • zasiłek celowy • zasiłek specjalny celowy • dodatek mieszkaniowy • dodatek wyrównawczy • zasiłek rodzinny <p>z dodatkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka • świadczenie rodzicielskie • świadczenie z funduszu alimentacyjnego • zasiłek pielęgnacyjny • świadczenie pielęgnacyjne • specjalny zasiłek opiekuńczy • zasiłek dla opiekuna • stypendia szkolne oraz zasiłki szkolne
	<p>- zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej pomocy w przewycięzaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych</p>	<p>- umożliwiono rodzinom skorzystanie z ulg i zniżek w ramach zadania rządowego Karta Dużej Rodziny poprzez zamówienie 1050 kart</p> <p>- umożliwiono rodzinom skorzystanie z ulg i zniżek w ramach programu „Wielkopolska Karta Rodziny” realizowanego we współdziałaniu z Województwem Wielkopolskim. W ramach programu zamówiono 416 kart</p> <p>- rodziny skorzystały ze wsparcia pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny</p> <p>- asystenci w ramach współpracy</p>

		<p>z rodziną wzmocniali kompetencje wychowawcze rodziców</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowano sytuację rodzin zmagających się z problemem przemocy w rodzinie - w przypadku występowania przemocy w rodzinie wszczynano procedurę „Niebieskie Karty” i obejmowano rodzinę wsparciem asystenta rodziny - prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze m.in. dla dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy
	<p>- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy socjalni rozeznawali środowisko i diagnozowali potrzeby rodzin - współpracowano z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej (PCPR) i opracowywano plany pracy z rodzinami - umożliwiono rodzinom skorzystanie ze wsparcia specjalistów – pedagoga, psychologa i prawnika oraz terapii rodzin w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - gmina ponosiła koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej

4.11. Gminny Program Osłonowy- Aktywizowanie i Wyrównywanie Szans Seniorów w Gminie Września.

Cele	Zadania	Realizacja
1. Wyrównywanie szans i zapobieganie wykluczeniu	- koordynacja działań różnych instytucji i organizacji lokalnych	- Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z NGO oraz

		<p>i dystrybuowano broszury informacyjne nt. realizowanych programów</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzono akcje informacyjne o realizowanych programach i usługach, wśród członków: osób skupionych w Grupie Samopomocowej Wrześnianie rozWAGI, Koła Emerytów NSZZ Solidarność, Chóru Lutnia, Chóru Camerata, Uniwersytetu III wieku oraz w trakcie imprez organizowanych przez WOK i KGW,
<p>2. Organizacja działań w ramach ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej</p>	<p>- zwiększenie środków na usługi opiekuńcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udzielano pomocy osobom starszym w ramach programu rządowego „Opieka 75+” - wspierano osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie usługami opiekuńczymi - udzielano wsparcia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
<p>3. Aktywizacja społeczna seniorów</p>	<p>- inicjowanie działań samopomocowych z udziałem seniorów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seniorzy uczestniczyli w różnorodnych działaniach realizowanych przez Grupę Samopomocową Wrześnianie rozWAGI mających na celu aktywizację, integrację i minimalizację negatywnego wpływu wykluczenia społecznego - aktywizowano seniorów i rozwijano ich zainteresowania poprzez organizację atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego w bezpiecznej i przyjaznej

		<p>przestrzeni w różnego rodzaju zajęciach organizowanych przez Klub Senior + „Wrzosowisko” . Seniorzy mieli możliwość uczestniczenia w spotkaniach: warsztatowych, edukacyjnych, kulturalnych, artystycznych i ruchowych. W 2023 r. uczestnikami Klubu było w sumie 65 osób, przy czym jednocześnie w siedzibie w zajęciach mogło brać udział maksymalnie 40 osób. Liczba osób oczekujących na przyjęcie do Klubu wynosiła na dzień 31.12.2023 r. 66 osób.</p>
--	--	---

4.12. Gminny Program Osłonowy Wspierania Środowisk Długotrwale Ubogich w Celu Poprawy Sytuacji Mieszkaniowej ww. Środowisk i Przeciwdziałanie Zjawisku Bezdomności w Gminie Września.

Cele	Zadania	Realizacja
1. Podejmowanie działań interwencyjnych, wspierających oraz aktywizujących, dla środowisk, które mają problemy ekonomiczno-społeczne	poprawa aktualnej sytuacji w środowiskach z problemami poprzez stosowanie kontroli i monitoringu	- pracownicy OPS i Wydziału Gospodarki Mieszkaniowej Września prowadzili i realizowali wspólne działania, których celem było rozwiązanie problemów w środowiskach
2. Pobudzanie do działania środowisk figurujących w rejestrze potrzeb mieszkaniowych i wpisywanych na listę mieszkaniową gminy Września, w kierunku samodzielnego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych	osoby figurujące w rejestrze potrzeb mieszkaniowych gminy Września lub zgłaszające problemy mieszkaniowe były szczegółowo informowane o formach pomocy: - dodatku mieszkaniowym, - dodatku wyrównawczym	- przy dodatkach mieszkaniowych wypłacono dodatki wyrównawcze, - w formie zasiłków przekazano pomoc finansową na opłacanie kaucji za wynajem lokalu mieszkalnego
3. Podnoszenie standardu	remonty i sprzedaż lokali	- systematycznie i na bieżąco

<p>mieszkań i poprawa jakości życia osób zajmujących gminne zasoby</p>	<p>komunalnych znajdujących się w zasobach mieszkaniowych gminy Września</p>	<p>przeprowadzano prace remontowe w budynkach i lokalach ujętych w gminnym zasobie mieszkaniowym oraz z zastosowaniem bonifikaty sprzedawano mieszkania na rzecz najemców - nowe lokale komunalne w trakcie budowy</p>
<p>4. Wsparcie i pomoc w znalezieniu lokali do wynajęcia, a także ograniczenie zadłużeń lokatorów-klientów OPS</p>	<p>ściśła współpraca pracowników Sekcji Dodatków Mieszkaniowych z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny</p>	<p>- pozyskiwano informacje o nowych lokalach do wynajęcia i prowadzono współpracę z właścicielami oraz zarządcami budynków prywatnych w celu zmniejszenia zadłużeń lokatorów - pozyskane informacje, na temat zadłużeń oraz lokali do wynajęcia przekazywano pracownikom socjalnym oraz asystentom rodziny</p>
<p>5. Pomoc, wsparcie oraz analiza sytuacji osób znajdujących się w kryzysie bezdomności</p>	<p>zapewnienie schronienia i prowadzenie działań mających na celu pomoc w wychodzeniu z bezdomności</p>	<p>- współpracowano z organizacjami pozarządowymi zlecając im realizację zadań z zakresu pomocy społecznej: - ze Stowarzyszeniem Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych i Ogrzewalnia Markot w Ziełńcu, które zapewniało schronienie w Schronisku oraz noclegowni dla osób bezdomnych oraz będących w trudnej sytuacji życiowej - z Katolickim Porozumieniem Samorządowym prowadzącym jadłodajnię św. Brata Alberta, w której od poniedziałku</p>

		do piątku najubożsi mieszkańcy gminy mogli otrzymać gorący posiłek i produkty żywnościowe. KPS prowadziło również magazyn odzieży i artykuły gospodarstwa domowego dla najuboższych mieszkańców - uruchomiono mieszkanie treningowe
--	--	--

4.13. Program Pomocy Żywnościowej POPŻ 2014/2020 Podprogram 2021 Plus.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zrealizowano działania
Zabezpieczenie najuboższym osobom dostępu do bezpłatnych artykułów żywnościowych	pozyskiwanie i dystrybuowanie żywności	- w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym pomocą objęto 450 osób w tym: - 236 kobiet - 214 mężczyzn - 127 dzieci do 15 roku życia - 62 osoby powyżej 65 roku życia - 16 osób bezdomnych - 127 osób z niepełnosprawnością - beneficjentom programu przygotowano 891 paczek żywnościowych o łącznej wadze około 8,75340 ton

4.14. Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Cele programu	Zadania	Sposób realizacji
1. Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie	- poprawa poziomu życia rodzin o niskich dochodach, znajdujących	- dożywianie uczniów

pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.	<p>się w trudnej sytuacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży - kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych - poprawa poziomu życia osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych 	<p>w szkołach na terenie miasta oraz w szkołach wiejskich poprzez zapewnienie posiłków uwzględniających potrzeby dietetyczne określonej grupy wiekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - dowóz posiłków do szkół, które nie posiadają kuchni oraz stołówki, natomiast dysponują pomieszczeniami do wydawania posiłków - dożywianie osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych poprzez zapewnienie posiłków uwzględniających potrzeby dietetyczne określonej grupy wiekowej, w restauracji „Avocado” znajdującej się we Wrześni przy ul. Batorego 4 - dowóz posiłków do miejsca zamieszkania osób, które nie są w stanie przygotować sobie samodzielnie posiłku, niewychodzących z domu z uwagi na wiek lub stan zdrowia - pomoc finansowa w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności
---	--	--

Liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 roku

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba osób korzystających z posiłku	69
W tym: liczba osób którym dowieziono posiłek	10
Liczba osób, korzystających ze świadczenia pieniężnego	270

4.15. Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zrealizowano działania
Pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny.	Dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny oraz dodatków do wynagrodzenia.	- dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia dla 5 asystentów w łącznej wysokości 9.000,00 zł, - dofinansowanie kosztów wynagrodzenia w łącznej wysokości 36.572,75 zł.

4.16. Program „Opieka 75+”.

Cel strategiczny	Zadania	Działania
1. Poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej	- zapewnienie osobom w wieku 75 lat i więcej wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych - poprawa jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej - umożliwienie gminom rozszerzenie oferty usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej	w ramach programu udzielono wsparcia w formie usług opiekuńczych 108 osobom w wieku 75 lat i więcej

4.17. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej+ - edycja 2023

Cel strategiczny	Zadania	Działania
Celem wprowadzenia usługi asystenta osobistego jako formy ogólnodostępnego wsparcia osób niepełnosprawnych jest umożliwienie tym osobom prowadzenie bardziej aktywnego i samodzielnego życia. Usługi te mają przeciwdziałać	Usługi asystencji polegają m. in. na pomocy Asystenta: • w przemieszczaniu się Uczestnika Programu w wybrane przez niego miejsca, • w dokonywaniu zakupów – z zastrzeżeniem aktywnego udziału Uczestnika Programu,	W ramach programu udzielono wsparcia w formie usług opiekuńczych 46 osobom niepełnosprawnym, w tym 11 dzieciom w wieku do 16 r. życia, 27 osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 8 osobom z

dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w wydarzeniach społeczno-kulturalnych.	<ul style="list-style-type: none"> • w załatwianiu spraw urzędowych, • w aktywnym uczestniczeniu w życiu kulturalnym, • w wykonywaniu czynności dnia codziennego. 	orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
--	--	--

4.18. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025 (za 2023 rok).

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii realizowane były w Gminie Września w oparciu o zadania określone w art. 4¹ ust. 1 w ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane były głównie przez: Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnię Leczenia Uzależnień i Współzależnienia Centrum „U”, Wrześnińskie Stowarzyszenie Abstynentów „JANTAR”, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły podstawowe, Straż Miejską, Komendę Powiatową Policji we Wrześni.

W ramach realizacji zadań Programu podejmowano działania profilaktyczno – terapeutyczne skierowane do dzieci i młodzieży, mające na celu promowanie trzeźwego stylu życia, nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, odmawianie picia, podwyższenie własnej wartości, spędzanie wolnego czasu w bezpieczny i atrakcyjny sposób.

Na terenie gminy funkcjonowało 19 grup z zajęciami opiekuńczo- wychowawczymi i profilaktycznymi: 14 grup na terenie gminnych wsi, oraz 5 grup w mieście. Wychodząc naprzeciw potrzebom dzieci grupa przy ul. Witkowskiej czynna była od poniedziałku do piątku w godz. od 13:00 do 16:00. Wychowawca w ramach zagospodarowania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań dzieci realizował zajęcia plastyczne, sportowe, kulinarne, komputerowe, pomagał w odrabianiu lekcji oraz zapoznawał dzieci z podstawowymi zasadami profilaktyki uzależnień. Na zajęcia uczęszczało średnio 13 dzieci/dzień.

W ramach zajęć opiekuńczo- wychowawczych z el. profilaktyki w mieście grupy spotykały się w: budynku SSP Nr 6 - 2 grupy, w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej 1 grupa, budynku Zespołu Szkół Zawodowych – Ochotniczy Hufiec Pracy 1 grupa. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu i trwały dwie godziny. Uczestniczyło w nich od 10 do 15 dzieci.

W Gminie działały także programy w świetlicach wiejskich, odbywały się raz w tygodniu i trwały dwie godziny zegarowe. Do ich przeprowadzenia wykorzystano pomieszczenia wiejskich świetlic w Grzybowie, Gutowie Małym, Sołecznie, Bierzglinie, Węgierekach, Bardzie, Kleparzu, Psary Małe oraz grupy przyszkolne: 1 w Otocznej, 2 w Marzeninie, 2 w Nowym Folwarku, 1 w Kaczanowie.

Prowadzono także dożywianie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo- wychowawczych.

Pomocy prawnej i psychologicznej osobom dorosłym oraz dzieciom udzielali specjaliści w Punkcie Konsultacyjno -Informacyjnym Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy ul. Fabrycznej 14 i Słowackiego, prowadzonym Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni. Z porad pedagoga skorzystały 144 osoby, z porad radcy prawnego skorzystały 83 osoby i z porad psychologa 90 osób.

Z zakresu przeciwdziałania narkomanii przeprowadzono 170 godzin poradnictwa rodzinnego skierowanego do rodzin (osób dorosłych, młodzieży), w których występuje problem szkodliwego używania bądź uzależnienia od środków psychoaktywnych, dyżury pełniło w budynku przy ul. Witkowskiej 2 dwóch terapeutów. Skorzystało 95 osób.

Odbyły się 4 spotkania edukacyjne z Kołami Gospodyń Wiejskich w Bierzglisku, w Gutowie Małym, w Kaczanowie oraz w Oblączkowie. Podczas spotkań przybliżono zagadnienia związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, przedstawiono też ofertę pomocową dla rodzin z ww. problemem. Ponadto omówione zostały również zagadnienia dotyczące podejmowania leczenia odwykowego w sytuacji problemu nadużywania alkoholu przez członka rodziny. Było to kolejne spotkanie w ramach kampanii informacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego „Reaguj na przemoc”.

Wrześnińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Jantar” w ramach realizacji zadań Gminnego Programu prowadziło „Punkt Konsultacyjny Jantar” dla osób uzależnionych i ich rodzin. Dyżur psychologa wyniósł 60 godzin, skorzystało z porad 42 osób, dyżur prawnika wyniósł 24 godziny, skorzystało z niego 48 osób, a z 56 godzinnego dyżuru konsultanta terapeuty skorzystało 61 osób.

Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia *Centrum „U”* działająca przy ul. Witkowskiej 3, zgodnie z umową realizowała świadczenia zdrowotne z zakresu psychoterapii, psychoedukacji oraz rehabilitacji leczniczej osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. Ze świadczeń skorzystało 43 os. uzależnione oraz 45 os. współuzależnionych.

W ramach Porozumienia, Policjanci Garnizonu Wielkopolskiego Policji pełnili dodatkowe służby prewencyjne na terenie Gminy Września ponad normę określoną w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w celu realizacji zadań patrolowo-interwencyjnych w związku z przestrzeganiem przepisów określonych w art. 13, 14 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w okresie od 1 maja 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r. - wykonano 41 służb. Funkcjonariusze dokonali kontroli 114 miejsc zagrożonych przestępczością, przeprowadzonych zostało 167 interwencji. Policjanci ujawnili 67 wykroczeń z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa zatrzymanych zostało 18 sprawców przestępstw, w tym 2 z art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, 13 nietrzeźwych kierujących.

W szkołach podstawowych naszej gminy w terminie od 13.02.2023 r. do 1.03.2023 r. zrealizowano 65 warsztatów programu profilaktyczno- wychowawczego EPSILON rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Programy wykonano w klasach I -VIII w następujących obszarach: przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychoaktywnych, przemoc rówieśnicza, kształtowanie wzorów i praca w obszarze wartości, normy grupowe, tolerancja i integracja. Przeszkolono łącznie 1469 uczniów, a także 65 wychowawców oraz 61 rodziców.

W dniu 16 lutego 2023 zostało przeprowadzone szkolenie dla 39 – osobowej grupy pedagogów i psychologów, pracujących w szkołach Gminy Września pn „Od emocji do zachowania. Współczesne spojrzenie na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”. W trakcie seminarium zaprezentowane zostały 3 wykłady: „W morzu emocji. Jak zrozumieć i reagować na emocjonalne reakcje dzieci i młodzieży”, „Czy współczesny świat pozwala na bezpieczną więź? Problemy współczesnych dzieci i młodzieży z perspektywy teorii więzi i mentalizacji”, „FAS w kontekście teorii przywiązania - praktyka pracy z dzieckiem”.

21 kwietnia 2023 r. odbyło się szkolenie pn „ Kryzysy dziecka w pandemii i postpandemii od cyberprzemocy do uzależnień dla grupy 128 osób: pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy policji, straży miejskiej, pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej oraz przedstawicieli instytucji działających w zakresie problematyki uzależnień z terenu Gminy Września.

22 września 2023 roku odbyło się szkolenie pn. „PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY” dla 60 – osobowej grupy osób zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Września.

W dniu 1 października 2023 r. podczas imprezy plenerowej z cyklu „Weekend na Wrzosowej” odbył Pikniku Profilaktyczny podczas którego utworzono punkt informacyjno-konsultacyjny, w którym porad udzielał specjalista psychoterapii uzależnień.

Zorganizowany został także piknik dla seniorów, w wydarzeniu udział wzięło ok. 70 mieszkańców Sołectwa Psary Mały i Przyborki w przedziale wiekowym 50 – 80 lat. Głównym celem spotkania było uświadomienie mieszkańcom jakie działania kryją się za słowem profilaktyka, jakie czynniki chroniące pozwolą eliminować ryzyko używania i nadużywania alkoholu oraz jak problem uzależnienie wpływa na członków rodziny. Seniorzy z dużym zaciekawieniem brali udział w konwersacji, przedstawiając przy tym własne poglądy i doświadczenia.

Na terenie Gminy przeprowadzono kampanię społeczną „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Została ona przygotowana specjalnie z myślą o wsparciu dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w trudnych czasach izolacji społecznej. Zgodnie z rekomendacjami psychologów i pedagogów, którzy przygotowali materiały edukacyjne, skupialiśmy się na budowaniu kompetencji radzenia sobie z problemami oraz wspieraliśmy umiejętności dotyczące wyzwalania pozytywnych emocji. Udział w konkursach wzięło 10 szkół podstawowych z terenu Miasta i Gmina Września. Pełnomocnik przeprowadziła etap gminny konkursu plastycznego oraz literackiego, nagrodzono laureatów.

W ramach kampanii został zorganizowany Turniej międzyszkolny „Zachowaj Trzeźwy Umysł” dla dzieci z klas 5, udział wzięło 11 szkół, 33 uczniów.

Na terenie gminy przeprowadzono kampanię edukacyjną dla kierowców, zostało rozdanych łącznie 300 sztuk pakietów profilaktycznych dla kierowców zawierających, m. in. jednorazowy alkotest zostało rozdanych mieszkańcom Wrześni. Celem akcji było uświadomienie kierowcom jak niebezpieczne jest prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu. Akcja prowadzona pod hasłem „Trzeźwy kierowca” miała również zwrócić uwagę kierowcom, że alkohol negatywnie wpływa na jego spostrzegawczość, czas reakcji czy ocenę odległości. Będąc pod jego wpływem kierowca nie zdaje sobie sprawy z ograniczeń oraz bardzo często przecenia swoje możliwości. Ryzykowne zachowanie może zakończyć się najwyższym wymiarem kary dla kierowcy: utratą życia lub zdrowia lub utratą osób, które są mu bliskie. Akcja została przeprowadzona przy współpracy ze Strażą Miejską oraz Policją.

Dla dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych chorobą alkoholową przygotowano imprezę profilaktyczno - edukacyjną dla dzieci w dniu 1 czerwca 2023 roku. Udział wzięło około 1000 dzieci.

Podczas wakacji zimowych odbyło się 10 seansów filmowych dla dzieci ze środowisk zagrożonych chorobą alkoholową, skorzystało około 1900 osób.

Podczas wakacji letnich odbyły się 23 letnie seanse filmowe dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Września ze środowisk zagrożonych alkoholizmem. Wzięły w nim udział 4370 osób.

Odbyły się także pikniki profilaktyczne pn. Niedziele dla Milusińskich, przygotowywane przez wrzesińskie przedszkola, odbyło się 12 spotkań integracyjnych. W każdym spotkaniu uczestniczyło około 50 dzieci wraz z rodzicami.

22 października odbył „Turniej o Puchar Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” dla osób dorosłych którego celem jest popularyzacja piłki nożnej oraz aktywnego spędzania wolnego czasu bez używek dla mieszkańców Miasta i Gminy Września. W turnieju wzięło udział 8 drużyn.

19 maja 2023 r. w SSP Nr 2 odbył się Projekt edukacyjny dla klas 4 – Przeciwdziałanie uzależnieniom od internetu – Turniej dwóch ogni usportowionych, wzięło w nim udział 9 zespołów ze szkół gminy.

W ramach organizacji i wspierania organizacji różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin i środowisk zagrożonych uzależnieniami zorganizowano letnie zajęcia opiekuńczo-wychowawcze (półkolonie letnie), skorzystało z nich 285 dzieci w 19 miejscowościach.

W ramach tworzenia możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną poprzez zakup sprzętu sportowego, zakup sprzętu służącego do wyposażania terenów rekreacyjnych, boisk, sal gimnastycznych i placów zabaw, dofinansowanie organizacji i modernizacji miejsc uprawiania sportu i rekreacji powstały: plac zabaw przy ul. Platynowej we Wrześni, plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy ul. Księżycowej we Wrześni, doposażono plac zabaw w Bierzglinie, nad Zalewem Wrzesińskim, w parku im. Dzieci Wrzesińskich oraz w m. Bierzglinek, Goniczki. Doposażono także plac zabaw we Wrześni przy ul. Kutrzeby, plac zabaw w Ostrowie Szlacheckim, plac zabaw w Sobiesierni oraz plac zabaw przy ul. Suwalskiej we Wrześni. Powstało boisko wielofunkcyjne

przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 6 przy ul. Batorego 8 oraz bieżnia przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 1 przy ul. Szkolnej 1. Wymieniono poduchę dmuchaną przy ul. Gnieźnieńskiej.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie realizacji zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczyła 4 członków. Odbyło się 25 posiedzeń, na których Komisja realizowała zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z gminnego programu.

Komisja zapoznała się, dokonała analizy i wydała 57 pozytywnych opinii w formie postanowienia (zgodnie z art.18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) dla punktów na sprzedaż detaliczną i gastronomiczną.

Komisja podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego (zgodnie z art. 4¹ ust. 3):

- wpłynęło 50 wniosków o leczenie,
- zmotywowano 23 osoby do podjęcia leczenia w Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Centrum „U”;
- do biegłych sądowych skierowano 37 wniosków o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia,
- do Sądu Rejonowego z siedzibą we Wrześni skierowano 26 wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Członkowie GKRPA uczestniczyli w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, komisja nie założyła Niebieskiej Karty.

GKRPA dokonała 10 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na okoliczność przestrzegania warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych określonych w ustawie, przez pracowników urzędu zostały przeprowadzone 2 kontrole punktów, polegające na weryfikacji prawidłowości składanych corocznie oświadczeń o wartości sprzedanego alkoholu w roku poprzednim.

31 października 2023 r. odbyło się szkolenie w formie terenowej wraz z wizytą tajemniczego klienta w 21 punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Września pn. „Odpowiedzialny sprzedawca”.

4.19. Program współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023 w działach kultura fizyczna oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Wymogi dotyczące konkursów ofert na realizację w formie wspierania zadań publicznych przez Miasto i Gminę Września w roku 2023 w dziedzinie kultury fizycznej oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zostały spełnione, tj.:

- określony został sposób konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Uchwała nr XXXIII/439/2010 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 16 września 2010 r. w sprawie: określenia sposobu konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji),
- podjęta została Uchwała Nr XXXIX/355/2022 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 27 października 2022 r. w sprawie: programu współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023,
- ogłoszono otwarty konkurs na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2023 roku (Zarządzenie nr 8 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 4 stycznia 2023 r. w sprawie: ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2023 roku),
- ogłoszono otwarty konkurs na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w roku 2023 r. (Zarządzenie nr 37 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 1 lutego 2023 r. w sprawie: ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2023 roku),
- informację o konkursach zamieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz stronie www.wrzesnia.pl,
- powołana została komisja rozpatrująca oferty otwartego konkursu na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej (Zarządzenie Nr 34 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 27 stycznia 2023 r. w sprawie: powołania komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2023 roku),
- powołana została komisja rozpatrująca oferty otwartego konkursu na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (Zarządzenie Nr 63 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie: powołania komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2023 roku),
- zatwierdzone zostały dotacje na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej na rok 2023 (Zarządzenie Nr 40 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie: zatwierdzenia zestawienia ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2023 roku),

- zatwierdzone zostały dotacje na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na 2023 rok (Zarządzenie Nr 71 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie: zatwierdzenia zestawienia ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2023 roku),
- informacja o podziale środków finansowych wywieszona została na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz stronie www.wrzesnia.pl.

Kultura fizyczna:

Na dotację dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych na zadania w zakresie kultury fizycznej w budżecie Gmina przeznaczyła kwotę 410.000,00 zł.

W 2023 roku organizacje sportowe i stowarzyszenia złożyły 27 ofert na kwotę 698.119,70 zł. Zarządzeniem Nr 40 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie: zatwierdzenia zestawienia ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2023 roku, udzielono 23 dotacji na wsparcie realizacji zadań w wysokości 410.000,00 zł, w tym:

- na szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez poszczególne związki sportowe 370.000,00 zł,
- na organizację zawodów, rozgrywek, turniejów w różnych dyscyplinach sportowych 40.000,00 zł.

Podpisane zostały 22 umowy na realizację zadania publicznego w dziedzinie kultury fizycznej, zrezygnowano z realizacji jednego zadania o wartości 2.000,00 zł.

Ostatecznie 22 dotacje, dla których podpisano umowy, zostały rozliczone zgodnie z umowami.

Ponadto udzielono 6 dotacji z budżetu Gminy na zadania z zakresu wspierania sportu na terenie Gminy Września w 2023 roku (na podstawie Uchwały nr XXXIV/420/2014 z dnia 16 września 2014 r.) w wysokości 670 000,00 zł. Dotacje otrzymały:

1. Miejski Klub Sportowy Victoria Września - 270.000,00 zł,
2. Wrzeński Ludowy Klub Piłki Siatkowej Progress - 300.000,00 zł,
3. Klub Piłkarski Września - 23.000,00 zł,
4. Klub Sportowy Zjednoczeni Września - 18.500,00 zł,
5. Klub Sportowy Błękitni Psary - 18.500,00 zł,
6. Międzyszkolny Klub Sportowy Września - 30.000,00 zł.

Dotacje zostały rozliczone zgodnie umowami.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego:

Na dotacje dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych na zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w budżecie Gmina przeznaczyła kwotę 100.000,00 zł.

Organizacje i stowarzyszenia kulturalne w 2023 roku złożyły 21 ofert na kwotę 167.275,00 zł. Zarządzeniem Nr 71 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie: zatwierdzenia zestawienia ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2023 roku, udzielono 20 dotacji na kwotę 100.000,00 zł.

Ostatecznie wszystkie dotacje zostały rozliczone zgodnie z umowami.

Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i kwota dotacji na wsparcie realizacji zadań publicznych Miasta i Gminy Września w zakresie kultury fizycznej w roku 2023 r.:

a) Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez poszczególne związki sportowe

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł zadania	Przyznana kwota zł	Środki wypłacone zł	Środki wykorzystane zł	Środki zwrócone zł
1.	KLUB SPORTOWY ZJEDNOCZENI WRZEŚNIA	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez poszczególne związki sportowe	9 000,00	9 000,00	9 000,00	0,00
2.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY HWARANG TAEKWONDO OLIMPIJSKIE WRZEŚNIA	Szkolenie dzieci i młodzieży oraz udział w zawodach Taekwondo Olimpijskiego w kategoriach młodzików, juniorów młodszych, juniorów i młodzieżowców	50 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00
3.	LUDOWY UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „ORKAN”	Szkolenie dzieci i młodzieży oraz udział w zawodach sportowych w kategorii: dzieci, młodzika, juniora młodszego, juniora i młodzieżowca w sekcji lekka atletyka.	70 000,00	70 000,00	70 000,00	0,00
4.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY TIGER TEAM	Szkolenie dzieci i młodzieży z Taekwondo Olimpijskiego	13 000,00	13 000,00	13 000,00	0,00
5.	LUDOWY UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „ORKAN”	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach w siatkówce plażowej dziewcząt.	11 000,00	11 000,00	11 000,00	0,00
6.	WRZEŚIŃSKI KLUB KARATE	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez poszczególne związki sportowe – karate olimpijskie WKF	14 000,00	14 000,00	14 000,00	0,00
7.	MIEJSKI KLUB SPORTOWY „VICTORIA” WE WRZEŚNI	Szkolenie dzieci i młodzieży /3-18 lat/ w piłkę nożną, uczestnictwo w rozgrywkach prowadzonych przez WZPN Poznań	86 000,00	86 000,00	86 000,00	0,00
8.	UKS WRZEŚIŃSKA AKADEMIA SZACHOWA	Szachowe Szkolenie	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00
9.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY KARATE TRADYCYJNEGO „ORZEŁ” WRZEŚNIA	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w zawodach karate tradycyjnego	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00
10.	LUDOWY KLUB SPORTOWY „BŁĘKITNI” W PSARACH POLSKICH	Szkolenie młodzieży z zakresu gry w piłkę nożną i udział w rozgrywkach prowadzonych przez Wielkopolski ZPN	22 000,00	22 000,00	22 000,00	0,00
11.	WRZEŚIŃSKI LUDOWY KLUB PIŁKI SIATKOWEJ PROGRESS	Szkolenie dziewcząt i chłopców w piłce siatkowej halowej i plażowej; udział w rozgrywkach i zawodach	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00
12.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „ŻAK”	Szkolenie młodych zawodniczek UKS Żak, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez Polską Federację Lacrosse – Polski Związek Sportowy, Polską Fundację Lakrosa.pl i inne organizacje, w tym poza granicami kraju	20 000,00	20 000,00	20 000,00	0,00

13.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „OLIMP”	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach ligowych i turniejach: Mistrzostwa Wielkopolski Młodziczek, Kadetek, Juniorek w Piłce Siatkowej, Mini Piłce Siatkowej oraz Siatkówce Piłazowej	20 000,00	20 000,00	20 000,00	0,00
OGÓLEM:			370 000,00	370 000,00	370 000,00	0,00

b) Organizacja zawodów, rozgrywek, turniejów w różnych dyscyplinach sportowych

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł zadania	Przyznana kwota zł	Środki wypłacone zł	Środki wykorzystane zł	Środki zwrócone zł
1.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY HWARANG TAEKWONDO OLIMPIJSKIE WRZEŚNIA	Organizacja finałowej edycji Grand Prix Wielkopolski w Taekwondo Olimpijskim	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00
2.	STOWARZYSZENIE VOLLEY WRZEŚNIA	9. Ogólnopolski turniej siatkówki piłazowej PLAŻA WRZE 2023	6 000,00	6 000,00	6 000,00	0,00
3.	GMINNE ZRZESZENIE LUDOWE ZESPOŁY SPORTOWE WE WRZEŚNI	„Na wsi też gramy w piłkę” - liga oraz turnieje piłki nożnej na boiskach na terenie Gminy Wrzeźnia	7 000,00	7 000,00	7 000,00	0,00
4.	KLUB BIEGACZA „KOSYNIER” WRZEŚNIA	XXXIX Bieg Kosynierów	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00
5.	UKS WRZEŚIŃSKA AKADEMIA SZACHOWA	TURNIEJ SZACHOWY IM. DZIECI WRZEŚIŃSKICH	1 000,00	1 000,00	1 000,00	0,00
6.	UKS WRZEŚIŃSKA AKADEMIA SZACHOWA	WRZEŚNIA CUP 2023	1 000,00	1 000,00	1 000,00	0,00
7.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY KARATE TRADYCYJNEGO „ORZEL” WRZEŚNIA	XX Ogólnopolski Turniej Dzieci i Młodzieży w Karate Tradycyjnym	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
8.	FUNDACJA ROLLHEROS	III Zawody Bładecross we Wrzeźni im. Grażyny Obtułowicz	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
9.	WRZEŚIŃSKI LUDOWY KLUB PIŁKI SIATKOWEJ PROGRESS	Organizacja letnich turniejów piłki siatkowej piłazowej dla dziewcząt i chłopców w kategoriach młodzieżowych oraz mini siatkówce piłazowej	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00
10.	WRZEŚIŃSKI LUDOWY KLUB PIŁKI SIATKOWEJ PROGRESS	Organizacja Mistrzostw Polski Masters kobiet i mężczyzn w siatkówce piłazowej	2 000,00	0,00	0,00	0,00
OGÓLEM:			40 000,00	38 000,00	38 000,00	0,00

Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i kwota dotacji na zadania z zakresu wspierania sportu na terenie Gminy Wrzeźnia w 2023 r.

Lp.	Wnioskodawca.	Cel dotacji	Przyznana kwota zł	Środki wypłacone zł	Środki wykorzystane zł	Środki zwrócone zł
1.	Wrześniński Ludowy Klub Piłki Siatkowej PROGRESS	Prowadzenie zespołu seniorów pod nazwą KRISPOL WRZEŚNIA w piłce siatkowej halowej w rozgrywkach szczebla centralnego I-ligi	300 000,00	300 000,00	300 000,00	0,00
2.	Miejski Klub Sportowy „VICTORIA” we Wrzeźni	Udział w rozgrywkach IV ligi Wielkopolskiej	270 000,00	270 000,00	270 000,00	0,00
3.	Klub Piłkarski Wrzeźnia	Prowadzenie zespołu seniorów KP Wrzeźnia oraz udział w zawodach i rozgrywkach prowadzonych przez PZPN	23 000,00	23 000,00	23 000,00	0,00

4.	Klub Sportowy Zjednoczeni Września	Udział w rozgrywkach seniorskich B-klasy Gr. IV WZPN	18 500,00	18 500,00	18 500,00	0,00
5.	Klub Sportowy Błękitni Psary	Udział w rozgrywkach PROTON B Klasa WZPN	18 500,00	18 500,00	18 500,00	0,00
6.	Międzyszkolny Klub Sportowy Września	Szkolenie dzieci i młodzieży i udział w rozgrywkach sportowych - MKS Września	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00
OGÓLEM:			670 000,00	670 000,00	670 000,00	0,00

Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych oraz kwota dotacji na wsparcie realizacji zadań publicznych Miasta i Gminy Września w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2023 r.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł zadania	Przyznana kwota zł	Środki wypłacone zł	Środki wykorzystane zł	Środki zwrócone zł
1.	Fundacja Edukacji Społecznej EKOS	Konkurs dla uczniów szkół podstawowych „Złota Żaba”	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
2.	Stowarzyszenie Chór Camerata	Śpiewamy dla Wrześni	9 000,00	9 000,00	9 000,00	0,00
3.	Wrzesiński Uniwersytet Trzeciego Wieku	XIV FESTYN SPORTOWO – REKREACYJNY WUTW	6 000,00	6 000,00	6 000,00	0,00
4.	Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Szansa” w Grzybowie	„Katarzynki” – Festyn dla mieszkańców Gminy Września.	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
5.	Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Szansa” w Grzybowie	X Grzybowski Turniej Wojów „O Bogowie!”	19 000,00	19 000,00	19 000,00	0,00
6.	Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Szansa” w Grzybowie	„FEST – ART. Festyn promujący aktywność artystyczną dzieci i młodzieży z terenu gminy Września.”	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
7.	Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Szansa” w Grzybowie	X Festyn historyczny – „Dawniej i dziś”.	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
8.	Koło Gospodyń Wiejskich w Kaczanowie	W poszukiwaniu korzeni. Podróże z Józefem Kalasantym Jakubowskim przez historię	6 025,00	6 025,00	6 025,00	0,00
9.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	„120 lat czerwonych murów Jedynki” - organizacja imprez towarzyszących obchodom 120 – lecia SSP nr 1 we Wrześni	6 200,00	6 200,00	6 200,00	0,00
10.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	Z matematyką nam po drodze (organizacja powiatowego konkursu matematycznego dla klas VII i VIII szkół podstawowych, realizacja projektu „Podsumowanie Konkursów Matematycznych w powiecie wrzesińskim”)	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
11.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	„Wrzesińska fara” - realizacja filmu promującego lokalne dziedzictwo kulturowe Wrześni	5 000,00	5 000,00	5 000,00	0,00
12.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	KONKURS FOTOGRAFICZNY – sekrety mojego miasta	1 650,00	1 650,00	1 650,00	0,00
13.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	XXIII Konkurs Piosenki	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00
14.	Fundacja Dzieci	Multimedialny zestaw edukacyjno –	4 995,00	4 995,00	4 995,00	0,00

	Wrzesińskich	historyczno – promocyjny „STRAJK DZIECI WRZESIŃSKICH”				
15.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	OGÓLNOPOLSKI PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI TEATRALNEJ „MASKA” Z WARSZTATAMI ORAZ KONFERENCJĄ w ramach Święta Teatru na Prowincji 2023	13 000,00	13 000,00	13 000,00	0,00
16.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	Konkurs filmów im. DZIECI WRZESIŃSKICH (II edycja)	2 530,00	2 530,00	2 530,00	0,00
17.	Stowarzyszenie Twórczości Teatralnej „AKT”	KONKURS „ MAŁE DYKTANDO 2023” dla uczniów szkół podstawowych powiatu wrzesińskiego	1 600,00	1 600,00	1 600,00	0,00
18.	Stowarzyszenie Twórczości Teatralnej „AKT”	Jubileuszowe XX Wrzesińskie Dyktando	6 000,00	6 000,00	6 000,00	0,00
19.	Stowarzyszenie Twórczości Teatralnej „AKT”	KONKURS POWIATOWY „OMNIBUS 2023” dla uczniów o wszechstronnych zainteresowaniach z klas VI – VIII szkoły podstawowej	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
20.	Stowarzyszenie „Wielkopolscy Bieganie”	Warsztaty folklorystyczne i tradycje ludowe, narodowe – kultywowane przez Zespół Folklorystyczny „Ziemia Wrzesińska”	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00
OGÓLEM:			100 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00

4.20. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027” został przyjęty uchwałą Nr XIX/195/2020 Rady Miejskiej we Wrześni dnia z 30 grudnia 2020 r. Dokonano w nim oceny stanu środowiska wraz z kierunkami działań w sektorach tj.: zasoby przyrody, zasoby wodne, powietrze atmosferyczne, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne, powierzchnia terenu i środowisko glebowe, energia odnawialna, poważne awarie, edukacja ekologiczna oraz gospodarka odpadami. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024, poz. 54 z późn. zm.)

Zasoby przyrody

Zasoby przyrody ożywionej miasta i gminy Września obejmują przede wszystkim lasy, tereny zieleni gminnej i formy ochrony przyrody. Powierzchnie terenów zielonych stanowią parki, zieleńce, zieleń uliczna, zieleń osiedlowa oraz lasy gminne. Natomiast do form ochrony przyrody na terenie Gminy Września należą: obszar siedliskowy Natura 2000 Grądy w Czarniejewie oraz pomniki przyrody (6 szt.).

W celu ochrony obiektów cennych przyrodniczo oraz walorów krajobrazu rekreacyjnego i rolniczego, a także zachowania i wzrostu bioróżnorodności istniejących zasobów leśnych podejmowane są działania tj.: integracja aspektów ekologicznych z planowaniem przestrzennym, lokalizowanie zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, budowa, odnowa i pielęgnacja zieleni gminnej (w tym także parków) czy wykonywanie nasadzeń drzew i krzewów w szczególności preferując gatunki roślin rodzimych.

Ponadto ważną funkcję jaką pełni zieleń w przestrzeni zurbanizowanej, w tym w szczególności w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego, jak również uwzględniając jej walory estetyczne

i wypoczynkowo – rekreacyjne należy przytoczyć najważniejsze zadania inwestycyjne realizowane na terenie gminy:

- odbudowa i przebudowa istniejących już skwerów zieleni miejskiej – rewitalizacja skweru u zbiegu ul. Wojska Polskiego z ul. Żwirki i Wigury we Wrześni, rewitalizacja fragmentu parku im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni;
- nasadzenia drzew w ilości 570 szt. na terenie miasta i gminy Września,
- zakup drzew miododajnych w ilości 100 szt.

Zasoby wodne

W odniesieniu do wód podziemnych obszar Gminy Września zlokalizowany jest w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) należących do regionu Warty: JCWPd nr 63 i 73. W obrębie JCWPd nr 63 znajduje się główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) nr 143 Inowrocław – Gniezno. Średnia głębokość zalegania wody wynosi 120 m, a szacunkowe zasoby wodne wynoszą 96,0 m³/dobę.

Z kolei w zakresie wód powierzchniowych obszar Gminy Września położony jest na terenie zlewni rzek III rzędu: Wrześnicy i Maskawy. Główną rzeką gminy jest Wrześnica, która stanowi prawobrzeżny dopływ Warty. Jest ciekim typowo nizinnym o średnim spadku 1%. Natomiast wszystkie drobne cieką są sztucznie pogłębione i stanowią część systemu melioracyjnego. Na rzece Wrześnicy zlokalizowany jest sztuczny zbiornik retencyjny „Lipówka”, który w chwili obecnej wykorzystywany jest głównie do celów rekreacji i wędkarstwa. Na terenie Gminy Września brak jest natomiast dużych naturalnych zbiorników wodnych. Istnieją jednak niewielkie stawy i oczka wodne zlokalizowane zarówno w obszarze parków miejskich (Pak im. Dzieci Wrzesińskich, Park im. J. Piłsudskiego, staw Glinki), jak i na terenach wiejskich (w miejscowościach: Gutowo Małe, Węgierki, Kleparz, Ostrowo Szlacheckie, Oblączkowo, Kaczanowo, Marzenin, Sobiesierne i Goniczki).

Badaniem jakości wód powierzchniowych zajmuje się Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu. Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód płynących są jednolite części wód płynących. Na terenie gminy brak jest punktów pomiarowo – kontrolnych. W wyniku prowadzonych w 2013 r. badań stanu wód w punkcie pomiarowo – kontrolnym Wrześnica – Cegielnia PLRW60001718389, na 1,1 km biegu cieką zakwalifikowano Wrześnicę jako potok nizinny piaszczysty. Klasę wskaźnika jakości wód określono jako dobry i poniżej dobrego (dla rtęci i jego związków).

W celu poprawy jakości i ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz zapewnienia wszystkim mieszkańcom Gminy Września odpowiedniej jakości wody pitnej podejmowano działania tj.: budowa lub modernizacja sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i sieci kanalizacji deszczowej, czyszczenie rowów melioracyjnych, a także czyszczenie i utrzymywanie cieków i zbiorników wodnych. Jako najważniejsze zadania realizowane w 2023 r. należy wymienić:

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej w rej. WSAG – Chocicza Mała,
- budowa kanalizacji deszczowej na osiedlu Monte Casino we Wrześni.

Powietrze atmosferyczne

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi badania jakości powietrza atmosferycznego na terenie województwa wielkopolskiego i dokonuje oceny rocznej w strefach w ramach Państwowego

Monitoringu Środowiska. Na terenie Gminy Września nie zlokalizowano stanowisk pomiarowych, natomiast dane o jakości powietrza określane są na podstawie modelowania matematycznego i analizy wartości odczytanych na stacjach pomiarowych. W strefie wielkopolskiej wyznaczono obszary przekroczeń dla poszczególnych substancji. Gmina miejsko - wiejska Września w 2015 r. została zakwalifikowana jako obszar przekroczeń dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu oraz dopuszczalnego stężenia 24 godzinnego pyłu zawieszonego PM10. W związku z tym jest zobligowana do realizacji działań naprawczych zgodnie z harmonogramem ujętym w Programie Ochrony Powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P. Ze względu na przekroczenia poziomu stężenia docelowego dla ozonu strefa wielkopolska w skład której wchodzi Gmina Września, zaliczona została do klasy C (poziom stężenie powyżej wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji).

Działania naprawcze ujęte w harmonogramie rzeczowo – finansowym Programu Ochrony Powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P dla gminy Września mają na celu m. in.:

- obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe,
- obniżenie emisji poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą,
- modernizacja lub likwidacja ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej,
- utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni;
- działania promocyjne i edukacyjne,
- monitoring robót budowlanych pod kątem ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłu,
- monitoring wykonanych ścieżek rowerowych lub komunikacji rowerowej,
- wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów,
- monitoring modernizacji i budowy dróg gminnych. Podstawowe kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza ujęte w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon zawierają m. in. poniższe zagadnienia:
- kompleksowe uwzględnianie w strategicznych dokumentach miast i gmin zagadnień ochrony powietrza, w tym w zakresie ozonu oraz emisji prekursorów ozonu, a szczególnie w strategiach i planach energetycznych;
- prowadzenie kampanii edukacyjno- informacyjnych w zakresie szkodliwości ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery;
- uwzględnianie w trakcie realizacji działań związanych z ograniczaniem emisji z indywidualnych systemów grzewczych zagadnień zanieczyszczenia ozonem poprzez preferowanie działań redukujących prekursory ozonu;
- tworzenie atrakcyjnego systemu komunikacji zbiorowej w celu zastępowania komunikacji indywidualnej,
- tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego.

W celu utrzymania dobrego stanu powietrza na obszarze miasta i gminy Września prowadzone są działania tj.: zmiana systemów ogrzewania na proekologiczne w budynkach użyteczności publicznej, budowa i modernizacja dróg oraz ciągów pieszo – rowerowych, udzielanie dotacji na wymianę źródeł ciepła oraz propagowanie zewnętrznych programów związanych z ochroną powietrza, monitoring stężenia pyłów zawieszonych za pośrednictwem czujników funkcjonujących przy samorządowych szkołach podstawowych, tworzenie i usprawnienie systemu komunikacji miejskiej.

Dla przykładu przytoczyć można zadania i inwestycje realizowane w 2023 roku, tj.:

- prowadzenie w ramach porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu punktu informacyjnego wspierającego mieszkańców w aplikowaniu o środki z rządowego programu „Czyste powietrze”;
- WFOŚiGW w Poznaniu pismem z dnia 30.01.2024 r. znak: DOA.0133.25.2024.KPIO - poinformował, że w 2023 r. udzielił dotacji na łączną kwotę 8 233 597, 54 zł mieszkańcom z terenu Gminy Września. W ramach zadania wymieniono 154 nieefektywne źródła ciepła i 28 budynków jednorodzinnych poddano termomodernizacji. Ogółem w 2023 - liczba złożonych wniosków wyniosła 262,
- utrzymanie i eksploatacja czujników do mierzenia pyłów zawieszonych, temperatury, wilgoci czy ciśnienia oraz ekranów typu LED do ich odczytu i monitorowania;
- wykonanie mobilnego pomiaru ciągłego zanieczyszczenia powietrza z wykorzystaniem bezzałogowego statku powietrznego – drona;
- w listopadzie 2023 r. gmina wystąpiła z wnioskiem do WFOŚiGW w Poznaniu o dotację w ramach programu priorytetowego „ Ciepłe Mieszkanie” - ramach programu docelowo planuje się wymienić 70 źródeł ciepła na paliwo stałe;
- Straż Miejska Urzędu Miasta i Gminy Września przeprowadziła 103 kontrole palenisk domowych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Września. Kontrola uwzględniała w szczególności sprawdzenie rodzaju instalacji grzewczej, a także rodzaju stosowanych paliw w kontrolowanych obiektach. W wyniku kontroli Straż Miejska ukarała 9 osób za nie przestrzeganie uchwały antysmogowej i spalanie odpadów. Z każdej przeprowadzonej kontroli został sporządzony protokół;
- zakup drugiego autobusu elektrycznego, na który gmina Września uzyskała dofinansowanie z NFOŚiGW w Warszawie. Trasa miejskiego autobusu została wyznaczona z Wrześni do 11 miejscowości gminy Września;
- modernizacja energetyczna budynku przy ul. Batorego 8 na potrzeby Centrum Aktywności Seniora „Wrzosowisko”, Ośrodka Pomocy Społecznej i Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 we Wrześni”-wymiana stolarki drzwiowej i okiennej, modernizacja systemu grzewczego, ocieplenie budynku, wykonanie instalacji fotowoltaicznej i wentylacji mechanicznej oraz wymiana oświetlenia na nowe energooszczędne LED,
- przebudowa/remont budynku handlowego ze zmianą sposobu użytkowania na świetlicę wiejską oraz remont budynku gospodarczego w Gutowie Wielkim – wymiana stolarki okiennej;
- wymiana kotłów centralnego ogrzewania (pozaklasowych) na kotły na pellet 5 klasy energetycznej w 3 mieszkaniach komunalnych należących do Gminy Września – Kleparz 31, Chocicza Wielka 7, Gutowo Wielkie 52/1;
- wykonanie wewnętrznej instalacji gazowej gazu ziemnego, instalacji centralnego ogrzewania oraz systemu detekcji gazu dla 3 mieszkań w budynku mieszkalnym wielorodzinnym w Kaczanowie przy ul. Kaliskiej 50;
- wykonanie ogrzewania elektrycznego (panele na podczerwień) oraz montaż instalacji elektrycznej w listwach do zasilania paneli w lokalu mieszkalnym położonym w Gutowie Małym ul. Powidzka;
- wymiana instalacji elektrycznej oraz montaż ogrzewania elektrycznego (panele na podczerwień) w lokalu mieszkalnym położonym w Nowym Folwarku ul. Nowa.

Hałas

Głównym celem dla miasta i gminy Września jest niedopuszczenie do pogorszenia się klimatu akustycznego na obszarach, gdzie jest on korzystny. Monitorowaniem poziomu hałasu zajmuje się Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, przeprowadzająca Generalny Pomiar Hałasu przy drogach krajowych. Celem utrzymania korzystnego i niepogarszającego się klimatu akustycznego wyznaczono kierunki działania, tj.:

- budowa ścieżek pieszo–rowerowych;
- poprawa jakości nawierzchni dróg;
- stosowanie ograniczeń prędkości;
- wykonywanie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach;
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej;
- przebudowa istniejących układów komunikacyjnych w celu upłynnienia ruchu.

Jako główne działania przyczyniające się do ograniczenia hałasu komunikacyjnego w mieście należy wskazać:

- budowa ścieżki pieszo-rowerowej ul. Monte Cassino we Wrześni;
- budowa ścieżki pieszo-rowerowej – ul. Nowaka i ul. Mycielskiego we Wrześni,
- wykonanie nowych nasadzeń drzew na terenie miasta Września – wzdłuż zbiegu ul. Wojska Polskiego z ul. Żwirki i Wigury – 11 szt. drzew i 120 szt. krzewów.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych emitowanych do środowiska są stacje i linie elektroenergetyczne, urządzenia radionadawcze i radiokomunikacyjne oraz liczne urządzenia medyczne i przemysłowe. Wpływ tych urządzeń na środowisko jest zależny od częstotliwości ich pracy, ale przede wszystkim od wielkości wytwarzanej przez nie energii. Badaniem pól elektromagnetycznych w województwie wielkopolskim zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Wyniki przeprowadzonych badań publikowane są w raportach o stanie środowiska w województwie wielkopolskim. Na terenie miasta i gminy Września zlokalizowane są 23 stacje bazowych telefonii komórkowej.

W celu minimalizacji oddziaływania oraz bieżącej kontroli źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego wprowadza się kierunki działania tj.:

- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia dotyczącego znaczącego oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko i ludzi;
- przestrzeganie procedury oceny oddziaływania na środowisko na etapie udzielania decyzji środowiskowej;
- lokalizowanie linii elektromagnetycznych o napięciu 110 kV i wyższym poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową.

Powierzchnia terenu i środowisko glebowe

Na terenie miasta Września występują charakterystyczne dla terenów zabudowanych gleby antropogeniczne – przekształcone w wyniku działalności człowieka. Charakteryzują się one skróconym profilem glebowym, w którym mogą występować domieszki materiałów obcych m. in. budowlanych. Większość warstw tego typu gleb wykazuje wysoki stopień zagęszczenia. Gleby te w większości przykryte są powierzchnią litą w postaci chodników, jezdni. Uniemożliwia to między innymi obieg wody oraz życie na poziomie mikrobiologicznym. Gleby antropogeniczne wykazują wysokie zasolenie, spowodowane stosowaniem soli w okresie zimowym w celu przeciwdziałania skutkom oblodzenia dróg i chodników, co negatywnie wpływa na wzrost i rozwój roślin. Wpływ na jakość gleb na terenie miasta i gminy Września mają głównie: zanieczyszczenie gleb (szczególnie metalami ciężkimi), zakwaszenie gleb oraz procesy erozyjne.

Monitoring chemizmu gleb ornych prowadzony jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Na terenie Gminy Września nie zostały jednak zlokalizowane punkty pomiarowo – kontrolne. Z uwagi na fakt, że Gmina Września ma charakter rolniczy, istotnym aspektem jest edukowanie rolników w zakresie prawidłowego wykorzystania gleb, a doradztwo w takim zakresie prowadzi Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

W celu zachowania właściwego użytkowania istniejących zasobów glebowych wraz ich ochroną i rekultywacją wyznaczono kierunki prowadzenie działań tj.:

- uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego ochrony gruntów wartościowych dla rolnictwa;
- monitoring użytków rolnych w celu przeciwdziałania nadmiernemu zakwaszaniu gleb;
- ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
- przeprowadzenie remontów dróg, których stan zagraża lub wpływa niekorzystnie na przylegające gleby;
- promowanie ograniczeń w gospodarowaniu środkami chemicznymi w rolnictwie;
- prowadzenie wielokierunkowej edukacji rolników i użytkowników gruntów w gminie – wdrażanie i upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej;
- waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocji takiej żywności;
- zachowanie śródpolnych zadrzewień, zakrzaceń, kompleksów leśnych i nieużytków podmokłych jako ważnych elementów funkcjonalnych struktury ekologicznej i obiektów warunkujących utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych na obszarach rolniczych;
- właściwa polityka zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo;
- zalesianie gruntów rolnych niskich klas oraz nieużytków;
- promocja rolnictwa ekologicznego;
- właściwe przechowywanie nawozów organicznych (gnojówka, gnojownica, obornik);
- wdrażanie i przestrzeganie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych.

Większość wymienionych wyżej kierunków zadań i ich realizacja nie leży w kompetencji gminy. Zadaniem realizowanym bezpośrednio przez gminę jest natomiast zapobieganie oraz likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci. W tym celu utworzony został przez Straż Miejską we Wrześni **Eko - Patrol**, który przeprowadza kontrole i inwentaryzacje terenów zagrożonych, jak również prowadzi edukację ekologiczną w zakresie tematyki segregacji odpadów.

Energia odnawialna

W Programie Ochrony Środowiska wyznaczono dla Gminy Września zadania ciągłe, które należy wdrażać stopniowo. W celu zmniejszenia energochłonności gospodarki i wzrostu wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych wyznaczono następujące kierunki działań, tj.:

- podniesienie świadomości społecznej i budowa instalacji wykorzystujących energię odnawialną;
- przygotowanie listy priorytetów w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu konsultacji dotyczących OZE;
- wspieranie inicjatyw podejmowanych w zakresie zastępowania, jako nośnika energii, paliwa stałego źródłami energii odnawialnej;
- popularyzacja i wdrożenie najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w sferze rozwiązań technologicznych, organizacyjnych i finansowych.

Poważne awarie

Obowiązki dotyczące awarii przemysłowych spoczywają głównie na prowadzącym zakład oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewodzie. Zapobieganie awariom miejscowym prowadzi się głównie poprzez ograniczenie transportu substancji niebezpiecznych, kierowanie ich oznakowanymi trasami, omijającymi centrum miasta, informowanie i edukowanie społeczeństwa o sposobach zapobiegania zagrożeniom, a także o sposobie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia. Powstałe zagrożenia w transporcie drogowym, jak i kolejowym zwalczane są przez odpowiednie jednostki straży pożarnej. Straż Pożarna podejmuje doraźne środki: dokonuje zabezpieczenia miejsca wypadku, ewakuuje ludność, w przypadku poważnych awarii, kiedy niezbędna jest pomoc specjalistycznych jednostek i specjalistycznego sprzętu, jednostka straży współpracuje z różnymi innymi sekcjami, które podejmują działania w swoim zakresie.

Ponieważ na terenie Gminy Września nie ma zakładów o dużym ryzyku powstania awarii przemysłowej zadania mające na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii skupiają się na poniższych aspektach:

- wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych;
- ograniczenie możliwości wystąpienia sytuacji awaryjnej w wyniku transportu drogowego i kolejowego;
- opracowanie systemu skutecznego informowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia środowiska.

Należy zaznaczyć, że Gmina Września w celu informowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia środowiska wykorzystuje najnowsze technologie i interaktywne kanały informacyjne.

Edukacja ekologiczna

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy września na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027 w obszarze edukacja ekologicznej skupiono się przede wszystkim na działaniach mających na celu aktywizację mieszkańców w dziedzinie ochrony środowiska oraz podnoszenie świadomości ekologicznej.

Edukacja społeczeństwa ma na celu ukształtowanie właściwego stosunku do otaczającego środowiska naturalnego, doprowadzenie do jego większego poszanowania i zachęcenia do prowadzenia zdrowego trybu życia. Kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży jest ważnym zadaniem realizowanym w formalnym systemie kształcenia obejmującym wychowanie przedszkolne, szkolnictwo podstawowe i ponadpodstawowe. System kształcenia uczniów powinien być nastawiony na wykształcenie u nich umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej oraz zwrócenie uwagi na najistotniejsze problemy związane z ochroną środowiska występujące na terenie miasta i gminy Września.

Do głównych zadań kampanii edukacyjnych należą m. in.: przegląd istniejących na terenie miasta materiałów, których celem jest podnoszenie świadomości społeczeństwa, przygotowanie kampanii na rzecz podniesienia świadomości społeczeństwa, identyfikacja problemów, których nie omawiają dostępne materiały informacyjne, opracowanie dodatkowych materiałów informacyjnych czy wprowadzenie w życie powyższej kampanii.

W 2023 r. realizowane zadania z zakresu edukacji ekologicznej to m. in.:

- wykonanie dwóch ekopracowni w placówkach szkolnych o tematyce OZE i przyrodniczej (w tym zakupiono pomoce dydaktyczne m. in. walizki edukacyjne - w ilości 18 szt. do wykonywania doświadczeń z zakresu wytwarzania energii z alternatywnych źródeł i zakresu zjawisk naturalnych, zakupiono energorower z sokowirówką, czujnik powietrza zewnętrznego z wyświetlaczem, oprogramowanie multimedialne, autko z napędem wodorowym, zegar z baterią owocową);
- prowadzenie punktu informacyjnego dotyczącego programu rządowego Czyste Powietrze;
- cykliczne zamieszczanie w Biuletynie informacyjnym „Wieści z Ratusza” broszur informacyjnych dotyczących segregacji odpadów komunalnych pn. Postaw na ekologię – m. in. „recykling butelek pet to fakt”, „przetwarzanie ma znaczenie”, „recykling papieru dzieje się naprawdę”, Odpady mają drugie życie” oraz szczegółowych informacji na temat programu Czyste Powietrze – dotacji do wymiany pieców i termomodernizacji;
- teatralne wakacje we Wrzesińskim Ośrodku Kultury – spektakl „Tiki Rafa” Teatr Bajaderka „Pełna przygód morska opowieść o kolorowej kuli ziemskiej” dla dzieci i młodzieży;
- plenerowa edukacja – Konferencja Lepszej Edukacji w pierwszą rocznicę powstania Ogrodu wchodzącego w skład Centrum Edukacji Ekologicznej we Wrześni przy szkole SSP nr 6 we Wrześni pn. „Lepsza Edukacja” pod hasłem Code for Green i STEAM – zorganizowana w Centrum Ogrodowym Edukacji Ekologicznej we Wrześni przy SSP Nr 6;
- informowanie o sposobach segregacji odpadów i możliwości korzystania z PSZOK-u;
- działania prowadzone przez Straż Miejską we Wrześni, dotyczące m. in. kwestii smogu, spalania odpadów, dzikich wysypisk, segregacji odpadów itp.
- działania prowadzone przez placówki szkolne zlokalizowane na terenie gminy w zakresie edukacji ekologicznej dot. m.in. segregacji odpadów, smogu, spalania odpadów itp.

Gospodarka odpadami

Do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców. Gmina Września współuczestniczyła w budowie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie wraz ze stacją przeładunkowa w miejscowości Bardo.

Szczegółowe informacje potwierdzające, że Gmina Września, realizowała zadania ujęte w Programie Ochrony Środowiska znajdują się w sporządzanej corocznie Analizie Stanu Gospodarki Odpadami w Gminie Września. Należy wskazać, że w celu stworzenia funkcjonalnego systemu gospodarki odpadami w minionym roku na terenie Miasta i Gminy Września wykonano następujące zadania tj.:

- prowadzenie rejestru działalności regulowanej;
- sporządzanie Analizy Stanu Gospodarki Odpadami;
- prowadzenie zbiórki przeterminowanych leków;
- prowadzenie Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych;
- inwentaryzowanie i rekultywacja tzw. dzikich wysypisk;
- prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów – zakup ulotek informacyjnych dot. prawidłowej segregacji BIO,
- działania informacyjne i edukacyjne, w szczególności w zakresie selektywnej zbiórki odpadów. - współpracy z WFOŚiGW w Poznaniu w zakresie realizacji programu usuwania azbestu z terenu Gminy Września,
- wdrożenie i zrealizowanie zadania polegającego na sfinansowaniu kosztów likwidacji wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Września w związku z zadaniem “Realizacja programu usuwania azbestu z terenu Gminy Września” współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W ramach zadania unieszkodliwiono 199,930 Mg wyrobów azbestowych.

4.21. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września został przyjęty Uchwałą nr XIII/187/2015 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 30 grudnia 2015 roku. Uchwałą nr XVI/235/2016 Rada Miejska we Wrześni dnia 30 maja 2016 roku dokonała zmiany Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 została przyjęta Uchwałą nr XXXV/320/2022 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 17 maja 2022 roku.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września jest dokumentem strategicznym, opisującym kierunki działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj. redukcji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł

odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy jakości powietrza oraz zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii.

Celem Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 jest przedstawienie zakresu możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie Gminy Września, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Cel główny gmina osiągnie poprzez realizację następujących celów szczegółowych tj.:

- promowanie gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Września;
- efektywne gospodarowanie energią w Gminie Września;
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- redukcję gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza, w tym CO₂;
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływ na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną i jakość powietrza.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września, podobnie jak pierwotny Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wyznacza główny cel strategiczny tj.:

***POPRAWIE JAKOŚCI POWIETRZA I KOMFORTU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ REDUKCJĘ
ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA, W TYM CO₂ ORAZ OGRANICZENIE ZUŻYCIA ENERGII
FINALNEJ WE WSZYSTKICH SEKTORACH***

Gmina Września od wielu lat prowadzi działania mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez efektywne i racjonalne wykorzystanie energii. Są to działania polegające głównie na termomodernizacji budynków użyteczności publicznej czy wymiany oświetlenia ulicznego na energooszczędne.

W 2023 roku zgodnie z zapisami Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 kontynuowano realizację działania II „Ograniczanie energochłonności budynków”. Zadanie dotyczy budowy budynku wielorodzinnego przy ul. Piłskiej we Wrześni (lokale mieszkaniowe stanowiące mieszkaniowy zasób gminy). Przedsięwzięcie otrzymało finansowe wsparcie z Funduszu Dopłat w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu budownictwa. Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje budowę budynku przy ul. Piłskiej we Wrześni składającego się z 20 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 995,66 m² oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku tj. budowę drogi wewnętrznej z miejscami postojowymi, budowę chodników i nasadzenie zieleni.

Budowa bloku wielorodzinnego przy ul. Pilskiej.

Ponadto w ramach powyżej wskazanego działania Gmina Września zakończyła realizację projektu pn.: „Modernizacja energetyczna budynku przy ul. Batorego 8 na potrzeby Centrum Aktywności Seniora „Wrzosowisko”, Ośrodka Pomocy Społecznej i Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6”. Na realizację zadania Gmina Września pozyskała środki z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Inwestycja uwzględniała m. in. ocieplenie budynku, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, modernizację systemu grzewczego, wykonanie instalacji fotowoltaicznej i wentylacji mechanicznej oraz wymianę oświetlenia na nowe energooszczędne typu LED.

Modernizacja energetyczna budynku przy ul. Batorego.

Realizacja wyżej wymienionych działań przyczyni się głównie do redukcji gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza, w tym CO₂ oraz wpłynie na efektywne gospodarowanie energią w Gminie Września. Ponadto poprawie ulegnie komfort oraz jakość życia mieszkańców i stan środowiska naturalnego.

Kolejnym działaniem wpisującym się w cele Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 jest zakup drugiego autobusu elektrycznego. W ramach działania IV „Ograniczenie emisyjogenności transportu i oświetlenia w tym budowa i remont dróg” Gmina Września zakupiła kolejny autobus o napędzie elektrycznym wraz z budową punktu ładowania. Przedsięwzięcie pn.: „Zakup niskoemisyjnego autobusu elektrycznego dla mieszkańców Miasta i Gminy Września” otrzymało dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki w ramach programu priorytetowego nr 6.3 „Zeroemisyjny transport Zielony transport publiczny” ze środków finansowych pochodzących z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Gmina Września sukcesywnie wymienia stare oprawy uliczne na oprawy typu LED. Wymieniono oprawy m. in. na ul. Kosynierów, ul. Harcerskiej, na parkingu przy Szpitalu Powiatowym we Wrześni, w Kaczanowie (ul. Rumiankowa, ul. Jakubowskiego, ul. Chabrowa) oraz w Osowie (DK nr 15).

Dodatkowo Gmina Września w ramach działania V „Działania w zakresie usprawnienia źródeł ciepła” w licznych artykułach informowała mieszkańców Miasta i Gminy Września o możliwości złożenia wniosku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w ramach programu „Czyste Powietrze”, gdzie mieszkańcy mogą uzyskać pomoc finansową na wymianę źródła ciepła czy termomodernizację budynków. Ponadto w ramach ww. programu prowadzony był punkt informacyjny przy ul. Chopina we Wrześni.

W ramach celu VI „Działania nieinwestycyjne w tym podnoszenie świadomości ekologicznej” Gmina Września prowadziła działania promocyjne zorientowane na redukcję emisji zanieczyszczeń oraz te związane ze zrównoważoną gospodarką odpadami. Działania te w 2023 roku obejmowały głównie prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych z zakresu korzystania z komunikacji miejskiej poprzez liczne artykuły w biuletynie gminnym „Wieści z Ratusza”, na stronie internetowej www.wrzesnia.pl oraz na Facebooku „Września – Miasto w Centrum Zainteresowania”. Dodatkowo pracownicy Straży Miejskiej przeprowadzili kontrolę czystości za pomocą drona. Dron zawiadowca poddał rozpoznaniu około 180 kominów. Dokonano również kontroli 103 palenisk. Podczas wykonywania niniejszych kontroli rozdawano mieszkańcom domów jednorodzinnych i wielorodzinnych ulotki informacyjne „Poradnik antysmogowy”. Strażnicy Miejscy przeprowadzili również zajęcia edukacyjne dotyczące ochrony powietrza „Stop Smog” oraz „Turniej Zachowaj Trzeźwy Umysł” w Kaczanowie. Zajęcia prowadzone były dla uczniów Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 we Wrześni z kład V oraz reprezentantów gminnych szkół podstawowych z klas V. Dla każdego uczestnika Strażnicy Miejscy przygotowali opaski odblaskowe z elementami graficznymi dot. segregacji śmieci oraz hasłem „Nie pał śmieci”. Dodatkowo Samorządowa Szkoła Podstawowa w Kaczanowie otrzymała od Straży Miejskiej we Wrześni ambrowca, jako symbol działań na rzecz ochrony powietrza. Ponadto Straż Miejska we Wrześni, Referat Zieleni Miejskiej wspólnie z Samorządową Szkołą Podstawową nr 3 we Wrześni uczestniczyli w projekcie „Zdrowo, bezpiecznie i ekologicznie”, który polegał na nasadzeniu sadzonek drzew. Kolejnym działaniem wpisującym się w cele Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej było przeprowadzenie przez Straż Miejską akcji profilaktycznej „Dzieci segregują śmieci!”. Akcję przeprowadzono w Warsztacie Terapii Zajęciowej we Wrześni, Samorządowej Szkole Podstawowej w Marzeninie, Samorządowej Szkole Podstawowej w Nowym Folwarku oraz w Niepublicznym Przedszkolu Polne Kwiatki w Gutowie Małym.

Ponadto w Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 adresatami zadań są inne jednostki/firmy aniżeli Gmina Września.

W ramach działania II „Ograniczenie energochłonności budynków” Enea Operator Sp. z o. o. zrealizowała częściowo zadanie dotyczące termomodernizacji budynku przy ul. Witkowskiej 5 poprzez wymianę stolarki okiennej na II piętrze.

Dodatkowo w ramach działania V „Działania w zakresie usprawnienia źródeł ciepła” Veolia Zachód Sp. z o.o. częściowo zrealizowała zadanie pn.: „Budowa 3 kotłów gazowych na ciepłowni C-18 na ul. Sikorskiego 25 we Wrześni”. W 2023 r. został przekazany do eksploatacji jeden kocioł gazowy. Veolia

Sp. z o.o. rozpoczęła również realizację przedsięwzięcia pn.: „Budowa kotła na biomasę na ciepłowni C-18 na ul. Sikorskiego 25 we Wrześni”.

4.22. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Września.

Uchwałą XLVIII/322/2001 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 17 grudnia 2001 r. przyjęto założenia do planu zaopatrzenia Gminy Września w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku *Prawo energetyczne* przyjęte założenia na przestrzeni ostatnich lat podlegały stosownej aktualizacji. Ostatnia aktualizacja przeprowadzona została w 2021 r. i przyjęta uchwałą nr XXIV/230/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 28 maja 2021 r. Kolejna aktualizacja planowana jest w 2024 r. Zgodnie z przyjętym w 2021 r. opracowaniem ogrzewanie zakładów pracy, budynków mieszkalnych, jak i użyteczności publicznej na terenie Gminy Września realizowane jest za pomocą lokalnych ciepłowni, indywidualnych kotłowni oraz sieci ciepłowniczej. W sektorze mieszkalnictwa najczęściej stosowanym paliwem do produkcji ciepła pozostaje nadal węgiel kamienny. Dotyczy to zarówno obszaru miasta, jak i terenów wiejskich. W przypadku paliwa w postaci gazu ziemnego, stwierdzono znaczną dysproporcję w zakresie jego wykorzystania na terenie miasta oraz wsi. Wynika to zasadniczo z dostępności do sieci gazowej. Przesyłem i dystrybucją ciepła na terenie gminy zajmuje się Veolia Energia Poznań S.A., Zakład Wschód, Oddział Września, która prowadzi działalność w oparciu o posiadane koncesje. Gmina Września zaopatrywana jest w gaz ziemny sieciowy oraz w gaz propan – butan w butlach. Operatorem dystrybucyjnego systemu gazowniczego jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Poznaniu, prowadząca działalność na podstawie posiadanych koncesji. Gmina Września jest w pełni zelektryfikowana. Operatorem dystrybucyjnego systemu elektroenergetycznego jest ENEA Operator Sp. z o.o. Oddział Dystrybucji Poznań, działająca na podstawie posiadanej koncesji. W związku z utrudnieniami związanymi z zaopatrzeniem w węgiel oraz gaz ziemny powstałymi po wybuchu wojny na Ukrainie, w 2023 r. kontynuowane były działania w zakresie dopłat dla mieszkańców w formie dodatku węglowego oraz zaopatrzenia mieszkańców w węgiel na podstawie ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych. W 2023 r. zrealizowano dostawy węgla w ilości prawie 1900 ton.

4.23. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września w 2023 roku został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej nr XLIII/413/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. Program określał zasady opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zasady zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września i obejmował:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami w tym ich dokarmianie,
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 4) obowiązkową sterylizację zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,

- 6) usypianie ślepych miotów,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Realizując program w 2023 roku odłowiono i przywieziono do schroniska 172 psów z terenu Gminy Września. 172 psów zostało odebranych przez właścicieli lub trafiło do adopcji, a te po które nikt się nie zgłosił zostały poddane kwarantannie i zapewniono im opiekę w schronisku. Bezdomnym zwierzętom zapewniono całodobową opiekę weterynaryjną w ramach, której przeprowadzono między innymi zabiegi sterylizacji 14 suk, 85 kotek i kastracji 10 psów i 60 kocurów oraz zaszczepiono przeciw wścieklicznie 74 bezdomne zwierzęta. Gmina Września aktywnie wraz ze Stowarzyszeniem na rzecz schroniska dla zwierząt we Wrześni Psi-Jaciel poszukiwały w sposób ciągły nowych domów dla bezdomnych zwierząt. W 2023 roku kontynuowano współpracę z osobami sprawującymi opiekę nad bezdomnymi kotami. Na bieżąco prowadzone były niezbędne prace konserwatorskie na terenie obiektu. Przeprowadzono deratyzację na terenie schroniska. Na koniec roku schronisko sprawowało opiekę nad 21 bezdomnymi psami

4.24. Programy dotyczące ochrony powietrza realizowane przez Straż Miejską

Straż Miejska we Wrześni w 2023 r. realizowała następujące programy i akcje profilaktyczne z zakresu zadań sformułowanych w **Programie Ochrony Powietrza**:

1. Wykorzystanie drona do zadań związanych z kontrolą palenisk domowych.

Straż Miejska we Wrześni przy wykorzystaniu *bezzałogowego statku powietrznego, tj. drona*, przeprowadzała kontrolę czystości powietrza na terenie miasta i gminy Września (*strażnicy miejscy ukończyli specjalistyczne szkolenie oraz uzyskali świadectwo kwalifikacji wydane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego (ULC)*). Kontrole przeprowadzane były zarówno w godzinach rannych jak i popołudniowych na terenach miejskich i wiejskich. Głównym ich celem była walka o czyste powietrze w ramach programu prewencyjnego straży miejskiej „*AntySmogowa Września*”. Dron był narzędziem wspomagającym pracę strażników miejskich. Kluczowe znaczenie miały kontrole kotłowni grzewczych wykonywane przez strażników miejskich, którzy potwierdzali lub też nie, spalanie materiałów niedozwolonych. W przypadku wątpliwości, co do spalanego materiału, strażnicy miejscy posiadają *przeszkolenie do pobrania próbek popiołu celem przesłania ich do analizy laboratoryjnej*. W czasie trwania sezonu grzewczego strażnicy miejscy skontrolowali 103 posesje, w których ujawniono 9 nieprawidłowości związanych ze spalaniem niedozwolonego materiału w piecu centralnego ogrzewania. Ilość lotów drona: 183.

2. Akcja informacyjna dot. zapisów uchwały nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa wielkopolskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

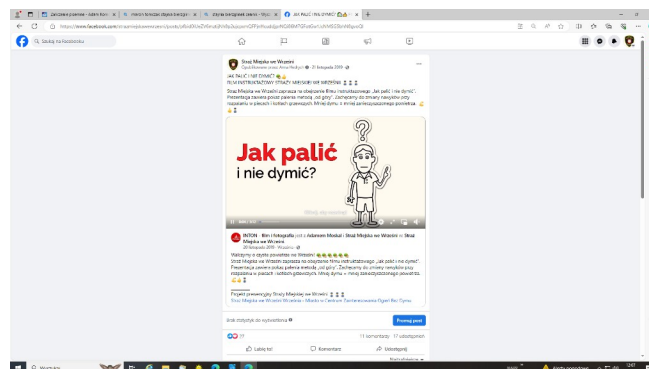
Straż Miejska we Wrześni podczas wykonywania kontroli kotłowni grzewczych dodatkowo informowała mieszkańców domów jednorodzinnych oraz wielorodzinnych o zapisach uchwały sejmiku wojewódzkiego. Pozyskano plakaty oraz ulotki informacyjne „Poradnik antysmogowy” z Samorządu Województwa Wielkopolskiego (www.umww.pl), które rozdawano podczas ww. kontroli. Dodatkowo strażnicy miejscy aktywnie uczestniczyli w Konferencji „Kontrolowanie przepisów uchwał antysmogowych – województwa wielkopolskiego” zorganizowanej przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w dniu 21 listopada 2023 r.

Ulotki informacyjne „Poradnik antysmogowy” Samorządu Województwa Wielkopolskiego oraz naklejki przypominające o wymianie urządzenia zgodne z przepisami uchwały antysmogowej.

3. Film instruktażowy Straży Miejskiej we Wrześni „Jak palić i nie dymić”.

Straż Miejska we Wrześni prowadziła akcje informacyjne dla mieszkańców dotyczące zalet odgórnego spalania węgla kamiennego oraz wykorzystania odpowiedniej jakości paliw stałych. W mediach społecznościowych na profilu straży miejskiej FB zamieszczony był film instruktażowy o nazwie „Jak palić i nie dymić”. Dodatkowo strażnicy miejscy podczas realizacji interwencji związanych z ochroną powietrza informowali także mieszkańców o zaletach odgórnego spalania. Film został także wykorzystany do promowania odgórnego spalania przez inne straże miejskie.

Film instruktażowy na stronie społecznościowej Straży Miejskiej we Wrześni (FB).

4. Akcja profilaktyczna skierowana do uczniów szkół podstawowych „Stop Smog” w ramach programu prewencyjnego „AntySmogowa Września”.

Strażnicy miejscy w ramach programu prewencyjnego „AntySmogowa Września” przeprowadzili zajęcia dotyczące ochrony powietrza „Stop Smog”. Uczniom Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 we Wrześni z klas IV oraz reprezentantom gminnym szkół podstawowych z klas V podczas „Turnieju Zachowaj Trzeźwy Umysł” w Kaczanowie (*przeprowadzono test ekologiczny*), wyjaśniono zjawisko smogu, jego przyczyn oraz negatywnych skutków dla człowieka i przyrody. Podczas zajęć młodzież szukała rozwiązań pozwalających na poprawę jakości powietrza możliwych do zrealizowania przez każdego z nas i to niezależnie od wieku. Jednym z punktów było także zapoznanie ich z codzienną pracą strażników miejskich w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczenia powietrza. Omówiono, m.in. kontrolę palenisk, pobór próbek popiołu czy też wykorzystanie bezzałogowych statków powietrznych, tj. dronów. Na zakończenie zajęć uczniowie otrzymali opaski odblaskowe z elementami graficznymi, dot. segregacji śmieci oraz hasłem „*Nie pal śmieci*”. Dodatkowo Samorządowa Szkoła Podstawowa w Kaczanowie otrzymała od Straży Miejskiej we Wrześni *ambrowca, jako dobry symbol działań na rzecz ochrony powietrza*. Drzewko zostało posadzone na terenie ww. szkoły przez młodzież szkolną. **W zajęciach uczestniczyło 78 uczniów, kadra nauczycielska oraz przedstawiciele służb mundurowych.**

Zajęcia z zakresu „Stop Smog” realizowane były w gminnych szkołach podstawowych.

5. Udział w akcji zorganizowanej przez SSP nr 3 we Wrześni pt: „Zdrowo, bezpiecznie i ekologicznie”.

Straż Miejska we Wrześni, Referat Zieleni Miejskiej wspólnie z Samorządową Szkołą Podstawową nr 3 we Wrześni uczestniczyła w projekcie „Zdrowo, bezpiecznie i ekologicznie”, który polegał na nasadzeniu sadzonek drzew. Młode drzewka w ilości 60 szt. posadzono na terenie zielonym przy ul. Szosa Witkowska. Nasadzenie drzew ma bezpośredni wpływ na ochronę powietrza. **Liczba osób: 18 uczniów oraz kadra pedagogiczna.**

Nasadzanie sadzonek drzew przez młodzież z Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 we Wrześni.

6. Akcja profilaktyczna skierowana do przedszkolaków i uczniów z klas młodszych „Dzieci segregują śmieci!”

Straż Miejska we Wrześni od wielu lat organizuje akcje, które mają na celu budowanie świadomości ekologicznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz kształtować ich postawy społecznej odpowiedzialności za najbliższe otoczenie. Realizując zajęcia interaktywne strażnicy miejscy wykorzystują do tego celu specjalnie przygotowane pomoce dydaktyczne w formie plansz o systemie gospodarowania odpadami komunalnymi. Odpowiednia segregacja śmieci i pozbywanie się ich zgodnie z przepisami prawa gwarantuje nam czyste otoczenie i powietrze. Akcję przeprowadzono w Warsztacie Terapii Zajęciowej we Wrześni, Samorządowej Szkole Podstawowej w Marzeninie, Samorządowej Szkole Podstawowej w Nowym Folwarku oraz w Niepublicznym Przedszkolu Polne Kwiatki w Gutowie Małym. **W zajęciach uczestniczyło 94 uczniów klas młodszych i przedszkolaków oraz kadra nauczycielska.**

Akcja profilaktyczna dotycząca segregacji śmieci z wykorzystaniem tablic.

7. Akcja znakowania rowerów „Wrzeński rower-bezpieczny rower”.

Straż Miejska we Wrześni prowadziła we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni akcję **znakowania rowerów** „Wrzeński rower-bezpieczny rower”. Polega ona na znakowaniu rowerów w trzech wyznaczonych miejscach, bez naruszenia lakieru. Na ramę zostaje naklejona nalepka z indywidualnym numerem potwierdzająca umieszczenie roweru w rejestrze. Właściciel jednoślada otrzymuje potwierdzenie przystąpienia do programu w formie plastikowej karty formatu dowodu osobistego. Zostaje także sporządzona dokumentacja fotograficzna. Celem akcji jest przede wszystkim identyfikacja właściciela roweru w przypadku jego odzyskania w wyniku kradzieży. **Znakowanie rowerów ma się przyczyniać do ograniczania zjawiska ich kradzieży zarówno w mieście jak i w powiecie, ale i ma także zachęcić mieszkańców Wrześni do aktywnego poruszania się rowerami do szkoły, pracy, na zakupy czy na wycieczki poza miasto, co wiąże się także z ochroną powietrza.** Program „Wrzeński rower-bezpieczny rower” jest dla mieszkańców całkowicie bezpłatny. Ilość oznakowanych rowerów (stan na dzień 31.12.2023 r.): 1561.

W 2023 r. oznakowano 203 rowery.

V. Realizacja uchwał Rady Miejskiej we Wrześni podjętych w roku 2023.

NR UCHWAŁY	W SPRAWIE	DOTYCZY	REALIZACJA
XLI/377/2023 z dnia 12 stycznia 2023 r.	zmiany Uchwały Nr V/50/2019 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa odpowiednio w art.8 ust.1 pkt 1 i 2 w/w ustawy. Ustanowiony rządowy program uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 – 2023” przewidywał udzielenie wsparcia w zakresie dożywiania osobom spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art.8 ustawy o pomocy społecznej.	Zrealizowana
XLI/378/2023 z dnia 12 stycznia 2023 r.	zmiany Uchwały Nr V/51/2019 Rady	Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium	Zrealizowana

<p>XLI/379/2023 z dnia 12 stycznia 2023 r.</p>	<p>Miejskiej we Wrześni z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023</p> <p>przystąpienia Gminy Września do realizacji Programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023</p>	<p>dochodowego, o którym mowa odpowiednio w art.8 ust.1 pkt 1 i 2 w/w ustawy. Ustanowiony rządowy program uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 – 2023” przewidywał udzielenie wsparcia w zakresie dożywiania osobom spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art.8 ustawy o pomocy społecznej. Jednocześnie Uchwałą Nr V/51/2019 Rada Miejska we Wrześni z dnia 28 marca 2019 r. odstąpiła od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin wymienionych w Programie jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód rodziny nie przekraczał wysokości 150% kryterium dochodowego, określonego w art.8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej. Uchwałą Nr 264 z dnia 28 grudnia 2022 r. Rada Ministrów podwyższyła do 200% kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Z uwagi na powyższe postanowiono również Uchwałą Rady Miejskiej podwyższyć do 200% kryterium dochodowe do wysokości którego nie żąda się zwrotu wydatków za udzielony posiłek albo świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.</p> <p>Minister Rodziny i Polityki Społecznej ogłosił otwarty konkurs ofert w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, który jest finansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych dorosłych posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, a także do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia,</p>	<p>Zrealizowana</p>
--	---	--	---------------------

<p>XLII/380/2023 z dnia 12 stycznia 2023 r.</p>	<p>zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023</p>	<p>rehabilitacji i edukacji.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLII/381/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>nadania nazwy ulicy położonej w Węgiernicach</p>	<p>Nadaje się nazwę „ul. Zielona” drodze wewnętrznej położonej na działce nr geod. 303/2 w miejscowości Węgierniki.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLII/382/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas oznaczony do 3 lat</p>	<p>Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje się w gminnym zasobie nieruchomości i obecnie objęta jest umową dzierżawy, obowiązującą do dnia 30 czerwca 2023 r. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu. Uchwała Rady Miejskiej we Wrześni o wyrażeniu zgody w tym przedmiocie stanowić będzie podstawę do zawarcia kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, na czas oznaczony do 3 lat.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>
<p>XLII/383/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas oznaczony do 3 lat</p>	<p>Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje się w gminnym zasobie nieruchomości i obecnie objęta jest umową dzierżawy, obowiązującą do dnia 31 maja 2023 r. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu. Uchwała Rady Miejskiej we Wrześni o wyrażeniu zgody w tym przedmiocie stanowić będzie podstawę do zawarcia kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, na czas oznaczony do 3 lat.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

XLII/384/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości lokalowej położonej we Wrześni przy ul. Jana Pawła II 4	Wyraża się zgodę na zbycie nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny, o pow. użytkowej 20,29 m2 z przynależnym pomieszczeniem o pow. 8,12 m2, położony we Wrześni przy ul. Jana Pawła II 4 wraz z udziałem w gruncie, zapisanej w księdze wieczystej, na której położony jest budynek.	Zrealizowana
XLII/385/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości lokalowej położonej we Wrześni przy ul. Warszawskiej 30	Wyraża się zgodę na zbycie nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny, o pow. użytkowej 32,60 m2 z przynależnym pomieszczeniem gospodarczym o pow. 13,10 m2, położonej we Wrześni przy ul. Warszawskiej 30 wraz z udziałem w gruncie, zapisanej w księdze wieczystej, na której położony jest budynek.	Zrealizowana
XLII/386/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	udzielenia dotacji w 2023 r. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na terenie gminy Września	Zgodnie z §1 ust. 2 uchwały Nr XVII/175/2020 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 29 października 2020 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na terenie gminy Września, Rada Miejska we Wrześni udziela dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane wykonywane w celu ochrony zabytków położonych na terenie gminy Września na wniosek składany przez właściciela lub posiadacza zabytku.	Zrealizowana
XLII/387/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Otocznej – dz. nr ewid. 150	Przedmiotem planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenów położonych w Otocznej, w obrębie działki nr ewid. 150. W planie wyznaczono teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej.	Zrealizowana

<p>XLII/388/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Węgierki w rejonie ulic Wrzesińskiej i Lipowej</p>	<p>Przedmiotem planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenów położonych w miejscowości Węgierki w rejonie ulic Wrzesińskiej i Lipowej. W planie wyznaczono teren zabudowy usługowej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren użytków zielonych i teren wód powierzchniowych śródlądowych.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLII/389/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Przyborkach – rejon ulicy Bocznej i ulicy Miodowej</p>	<p>Zgodnie z wymogami art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zmianami) Burmistrz Miasta i Gminy Września przeprowadził analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Przyborkach – rejon ulicy Bocznej i ulicy Miodowej oraz stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań planu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września. Po przeprowadzonej analizie złożonych wniosków, dokumentów planistycznych, zgodności proponowanych rozwiązań ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września, należy stwierdzić, że przystąpienie do sporządzenia przedmiotowego planu jest celowe i zasadne.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>
<p>XLII/390/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>zasad udzielania, trybu postępowania i sposobu rozliczania dotacji celowej dla spółek wodnych</p>	<p>Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.) umożliwiła udzielenie przez jednostki samorządu terytorialnego pomocy finansowej spółkom wodnym, polegającej na udzielaniu im dotacji celowych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.). Organy stanowiące jednostkę samorządu terytorialnego, w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, na mocy art. 443 ust. 4 Prawa wodnego, określają zasady udzielania</p>	<p>Zrealizowana</p>

XLII/391/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników	dotacji i sposób jej rozliczania. Ustawa z dnia 29 października 2021 roku o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników (Dz. U. z 2021 poz. 2290) zobowiązuje Radę Gminy do wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników. Przy wyznaczeniu takich miejsc należy brać pod uwagę w szczególności dogodną komunikację, bliską lokalizację z centrum danej gminy lub miasta, lub bliską lokalizację miejsc atrakcyjnych turystycznie. Miejsce wyznaczone niniejszą uchwałą wpisują się w wytyczne wskazane w ww. ustawie.	Zrealizowana
XLII/392/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	Regulaminu określającego zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników w wyznaczonym miejscu	Ustawą z dnia 29 października 2021 roku o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników (Dz. U. z 2021 poz. 2290) rada gminy została zobowiązana do wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników, a także do określenia regulaminu określającego zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników w wyznaczonych miejscach.	Zrealizowana
XLII/393/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych do	Wprowadzenie nowej wysokości stawek jest uzasadnione dostosowaniem do wymogów znowelizowanych przepisów ustawy Prawo oświatowe, które weszły w życie z dniem 27 października 2022 r. Zgodnie z zapisem art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) „Stawkę za 1 kilometr przebiegu określa rada gminy, w drodze uchwały, przy czym stawka nie może być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180 i 209)”. Nowelizacja Prawa oświatowego wprowadziła	Zrealizowana

<p>XLII/394/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 oraz art. 39 ust. 4 i ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe</p>	<p>zmianę, gdzie średnia cena paliwa została zastąpiona stawką za kilometr przejazdu pojazdu.</p>	
<p>XLII/394/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia przez Gminę Września z Gminą Gniezno w zakresie objęcia mieszkańcóm Gminy Gniezno opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” we Wrześni</p>	<p>Zgodnie z § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy – osoba może być skierowana do domu prowadzonego przez inną gminę lub inny powiat niż gmina lub powiat właściwe ze względu na jej miejsce zamieszkania, pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie współdziałania z innymi organami. Gminy mogą zawierać porozumienia w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych. Zawarcie porozumienia pozwoli na przyjęcie do Środowiskowego Domu Samopomocy „Arka” mieszkańcóm Gminy Gniezno w przypadku posiadania wolnych miejsc i niewykorzystanych przez mieszkańcóm Gminy Września.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLII/395/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września w 2023 r</p>	<p>Wojewoda Wielkopolski NP-II.4131.1.130.2023.6 Rozstrzygnięciem Nadzorczym orzeka nieważność uchwały nr XLII/395/2023 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września w 2023 r. - ze względu na istotne naruszenie prawa.</p>	<p>Nieważna</p>

<p>XLII/396/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>Statutu Sołectw w Gminie Września</p>	<p>Podjęcie uchwały w sprawie nadania Statutu Sołectw z uchYLENIEM poprzednio obowiązującego jest spowodowane koniecznością dostosowania statutu do obowiązujących przepisów prawnych oraz konieczną potrzebą uregulowania kwestii, których w poprzednim statucie nie unormowano lub uczyniono to w sposób budzący wątpliwości interpretacyjne. Projekt statutu poddano konsultacjom społecznym zgodnie z Zarządzeniem nr 58 z dnia 21.02.2023 r. Burmistrza Miasta i Gminy Września w sprawie przeprowadzania konsultacji społecznych w sprawie zmiany statutów Sołectw w Gminie Września. Mieszkańcy mieli możliwość przekazania swoich opinii i uwag za pośrednictwem poczty elektronicznej, operatora pocztowego oraz telefonicznie we wskazanym terminie, czyli do dnia 03.03.2023 r. do godz. 12:00. Do Urzędu Miasta i Gminy Września zostały zgłoszone uwagi ustnie na zebraniu sołtysów Gminy Września, które odbyło się 02.03.2023 r. w Gutowie Małym oraz pisemnie przez Stowarzyszenie Projekt Września w dniu 28.02.2023 r. Protokół z przeprowadzenia konsultacji społecznych został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLII/397/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na oddanie w nieodpłatne użytkowanie na czas nieoznaczony nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Września na rzecz Polskiego Związku Działkowców prowadzącego Rodzinny Ogród Działkowy im.</p>	<p>Wyraża się zgodę na oddanie w nieodpłatne użytkowanie na czas nieoznaczony na rzecz Polskiego Związku Działkowców, Stowarzyszenie Ogrodowe z siedzibą w Warszawie, Okręg w Poznaniu prowadzącego Rodzinny Ogród Działkowy im. „Stare Ogrody” we Wrześni, nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Września oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 826/3 o pow. 0,7992 ha, dla której Sąd Rejonowy we Wrześni prowadzi księgę wieczystą PO1F/00019319/9 w celu prowadzenia działalności statutowej z przeznaczeniem na prowadzenie rodzinnego ogrodu działkowego.</p>	<p>Zrealizowana</p>

	<p>„Stare Ogrody” we Wrześni oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy nieodpłatnego użytkowania</p>		
XLII/398/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	<p>zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2023-2033</p>		Zrealizowana
XLII/399/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	<p>zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023</p>		Zrealizowana
XLII/400/2023 z dnia 23 marca 2023 r.	<p>Rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Września</p>	<p>W dniu 01.12.2022 r. i 08.12.2022 r. do Rady Miejskiej we Wrześni wpłynęła skarga na Burmistrza Miasta i Gminy Września, w której zarzuca się niewykonywanie czynności nakazanych prawem, polegających na zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W przedmiotowej sprawie zarzutem jest to, iż Burmistrz Miasta i Gminy Września udostępnił dane dotyczące zagospodarowania przestrzennego w sposób nieprawidłowy. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w trakcie rozpatrywania skargi zapoznała się z wyjaśnieniami w zakresie danych przestrzennych dotyczących zbiorów danych</p>	Zrealizowana

<p>XLII/401/2023 z dnia 23 marca 2023 r.</p>	<p>Rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Września</p>	<p>przestrzennych. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji przedstawiła Radzie Miejskiej opinię z wnioskiem o nieuwzględnienie skargi. Skarga uznana za bezzasadną.</p> <p>Do Rady Miejskiej we Wrześni w dniu 10 lutego 2023 r. wpłynęła skarga na Burmistrza Miasta i Gminy Września, w której postawiono zarzut „<i>opieszalności w rozpatrywaniu skargi na Redaktor Naczelny Wieści z Ratusza</i>”. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zapoznała się z treścią złożonej skargi, zgromadzonym w tej sprawie dokumentami oraz przedstawionymi wyjaśnieniami. Stwierdzono, że Skarżący tego samego dnia tj. 10 lutego 2023 r. złożył skargę do burmistrza na redaktora naczelnego oraz skargę do Rady Miejskiej we Wrześni na burmistrza w związku z jego rzekomą „<i>opieszalnością</i>” w rozpatrywaniu skargi na redaktora naczelnego. Na podstawie przedstawionych komisji dokumentów oraz wyjaśnień ustalono, że burmistrz rozpatrzył skargę na redaktora naczelnego w dniu 15 lutego 2023r. a więc w terminie 5 dni, a skarżący został zawiadomiony o sposobie rozpatrzenia tej skargi. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji proponuje uznać ww. skargę za bezzasadną, ponieważ nie ma żadnych podstaw do stwierdzenia „<i>opieszalności</i>” w rozpatrywaniu skargi przez Burmistrza Miasta i Gminy Września. Skarga uznana za bezzasadną.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIII/402/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zawarcie umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas oznaczony do 20 lat oraz na odstąpienie od</p>	<p>Wyraża się zgodę na zawarcie umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami, na czas oznaczony do 20 lat, części nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę gruntu oznaczoną nr geod. 783/4 o powierzchni 4,2090 ha, będącej własnością Gminy Września, położonej we Wrześni, zapisanej w księdze wieczystej PO1F/00019236/3 prowadzonej przez Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów dzierżawy.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

<p>XLIII/403/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów</p> <p>wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas nieoznaczony oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy</p>	<p>Wyraża się zgodę na zawarcie umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, na czas nieoznaczony, części nieruchomości gruntowej o pow. ca 93 m2, będącej własnością Gminy Września, położonej we Wrześni przy ulicy Piłskiej, stanowiącej część działki oznaczonej nr geod. 2696/2 o powierzchni 0,2809 ha, zapisanej w prowadzonej przez Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych księdze wieczystej nr PO1F/00008343/6 oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy dzierżawy.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIII/404/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas nieoznaczony oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu</p>	<p>Wyraża się zgodę na zawarcie umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, na czas nieoznaczony, części nieruchomości gruntowej o pow. ca 52 m2, będącej własnością Gminy Września, położonej we Wrześni przy ulicy Piłskiej, stanowiącej część działki oznaczonej nr geod. 2696/2 o powierzchni 0,2809 ha, zapisanej w prowadzonej przez Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych księdze wieczystej nr PO1F/00008343/6 oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy dzierżawy.</p>	<p>Zrealizowana</p>

XLIII/405/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	zawarcia tej umowy wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu z dotychczasowym najemcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas oznaczony do 3 lat	Wyraża się zgodę na zawarcie kolejnej umowy najmu z dotychczasowym najemcą na czas oznaczony do 3 lat, części nieruchomości gruntowej o pow. ca 62,50 m2, stanowiącej własność Gminy Września, położonej we Wrześni przy ul. Szkolnej, działka oznaczona nr geod. 1040/5 o powierzchni 0,1147 ha, zapisana w prowadzonej przez Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych księdze wieczystej nr PO1F/00019642/2.	W trakcie realizacji
XLIII/406/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu z dotychczasowym najemcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas oznaczony do 3 lat	Wyraża się zgodę na zawarcie kolejnej umowy najmu z dotychczasowym najemcą na czas oznaczony do 3 lat, części nieruchomości gruntowej o pow. ca 120 m2, stanowiącej własność Gminy Września, położonej we Wrześni przy ul. Kościuszki 20B, działka oznaczona nr geod. 3796/4 o powierzchni 1,0151 ha, zapisana w prowadzonej przez Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych księdze wieczystej nr PO1F/00020975/5.	W trakcie realizacji
XLIII/407/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości położonej w miejscowości Węgierki	Wyraża się zgodę na zbycie nieruchomości zabudowanej, położonej w Węgierkach przy ul. Topolowej 4, ozn. geod. jako działka nr 275/8 o powierzchni 0,1387 ha, zapisanej w księdze wieczystej nr PO1F/00020865/1.	Zrealizowana
XLIII/408/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2021-2022 r. "Gminnego	Uchwałą nr XXI/208/2021 z dnia 4 lutego 2021 r. Rady Miejskiej we Wrześni został zatwierdzony „Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024”. Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i	Zrealizowana

	Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024"	opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840) Burmistrz zobowiązany jest co dwa lata do sporządzenia sprawozdania z realizacji programu i przedstawienia go radzie miejskiej. Opracowanie sprawozdania pozwala ocenić stan wdrażania programu.	
XLIII/409/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Grzymysławice	Zgodnie z wymogami art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) Burmistrz Miasta i Gminy Września przeprowadził analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Grzymysławice oraz stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań planu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września. Teren objęty niniejszą uchwałą obejmuje działki położone w południowo – zachodniej części Gminy Września. Z zachodu bezpośrednio graniczy z Gminą Nekla. Obszar o łącznej powierzchni ok. 29 ha. Po przeprowadzonej analizie złożonego wniosku, dokumentów planistycznych, zgodności proponowanych rozwiązań ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września, należy stwierdzić, że przystąpienie do sporządzenia przedmiotowego planu jest celowe i zasadne.	W trakcie realizacji
XLIII/410/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Żerniki, Chociczka, Chociczka	Zgodnie z wymogami art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) Burmistrz Miasta i Gminy Września przeprowadził analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Żerniki, Chociczka, Chocicza Wielka oraz stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań planu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września. Teren objęty niniejszą uchwałą obejmuje działki położone w środkowo – zachodniej części Gminy Września o łącznej powierzchni ok. 205 ha. Planowane zagospodarowanie i	W trakcie realizacji

	Wielka	zabudowa zapewni kontynuację rozwoju Wrzesińskiej Stefy Aktywności Gospodarczej. Zamiarem jest zapewnienie odpowiedniej wielkości terenów inwestycyjnych, które spełnią wymogi stawiane przez inwestorów oraz stanowić będą odpowiedź na zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne zgłaszane przez Wałbrzyską Specjalną Strefę Ekonomiczną „Invest – Park” oraz Polską Agencją Inwestycji i Handlu.	
XLIII/411/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla północno-zachodniej obwodnicy miasta Września	Zgodnie z wymogami art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) Burmistrz Miasta i Gminy Września przeprowadził analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla północno – zachodniej obwodnicy miasta Września oraz stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań planu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września. Projektowana obwodnica będzie stanowić północno – zachodni odcinek obwodnicy miasta Września, łącząc drogą krajową nr 15 na północy z drogą krajową nr 92 na zachodzie. Umożliwi on poruszanie się drogami krajowymi na relacjach północ – zachód oraz wschód – zachód bez konieczności przejeżdżania przez miasto Września. Przeprowadzone analizy wykazują, iż przystąpienie do sporządzenia przedmiotowego planu jest celowe i uzasadnione.	W trakcie realizacji
XLIII/412/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów w przedszkolu publicznym prowadzonym przez	Ustala się opłatę za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez Gminę Września publicznym przedszkolu w wysokości 1,30 zł za jedną godzinę zajęć w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki dla uczniów określony w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 1082 z późn. zm.).	Zrealizowana

XLIII/413/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	<p>Gminę Września</p> <p>Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września w 2023 r.</p>	<p>W związku z rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2023 roku stwierdzającym nieważność Uchwały nr XLII/395/2023 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 23 marca 2023 r. zachodzi konieczność zmiany jej zapisów w § 13 dotyczących podziału środków finansowych na realizację poszczególnych zadań i rozpisanie ich na dodatkowe dwa działania. W związku z nowelizacją ustawy o ochronie zwierząt, która weszła w życie 01.01.2012 r., zmieniony został art. 11a, który zobowiązuje Radę Gminy do określania w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.</p>	Zrealizowana
XLIII/414/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	<p>wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Miasta i Gminy Września</p>	<p>Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych wymagane jest uzyskanie zezwolenia. Stosownie do treści art. 7 ust. 3a wyżej wymienionej ustawy rada gminy określa, w drodze uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego, wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia, o którym mowa wyżej. Uchwała określa wymagania umożliwiające przedsiębiorcom równy dostęp do rynku, a spełnienie ich ma na celu zapewnienie należytej ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska.</p>	Zrealizowana
XLIII/415/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	<p>określenia górnych stawek opłat ponoszonych</p>	<p>Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, rada jest obowiązana do dostosowania uchwał podjętych na podstawie</p>	Zrealizowana

	<p>przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych na terenie Miasta i Gminy Września</p>	<p>art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) do nowelizowanych przepisów, które to m.in. rozszerzyły definicję „nieczystości ciekłych” jako „ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków”. Definicja, rozszerzyła się zatem o nieczystości gromadzone przejściowo w osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków.</p>	
<p>XLIII/416/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na wystąpienie Gminy Września ze Stowarzyszenia Klaster Turystyczny „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”.</p>	<p>Stowarzyszenie Klaster Turystyczny „Szlak Piastowski Wielkopolsce” powstało w 2015 roku. Celem jego powołania była koordynacja Szlaku Piastowskiego na terenie województwa wielkopolskiego, w kraju i za granicą, zwiększenie liczby turystów odwiedzających szlak i region oraz wydłużenie ich czasu pobytu, a w konsekwencji zwiększenie dochodów z turystyki. Plan działań stowarzyszenia często ulegał zmianie, co nie przyczyniło się do promocji Miasta i Gminy Września. W ostatnich latach jedyną kluczową imprezą Klastra było czerwcowe wydarzenie pn.: „Weekend na Szlaku Piastowskim”. Ponadto podczas ostatniego walnego zebrania członków, które miało miejsce 23 marca 2023 roku poinformowano o rezygnacji Pani Lidii Łączny z funkcji prezesa zarządu. Do chwili obecnej stowarzyszenie nie posiada nowego prezesa, co znacznie utrudnia jego działalność.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIII/417/2023 z dnia</p>	<p>wyznaczenia obszaru</p>	<p>Program wyznacza ramy polityki rewitalizacyjnej gminy i będzie stanowił m. in. podstawę do</p>	<p>Zrealizowana</p>

28 czerwca 2023 r.	zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Września	ubiegania się o fundusze unijne na rewitalizację. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowi osobny proces poprzedzający opracowanie gminnego programu rewitalizacji, który powinien być zakończony przyjęciem uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy.	
XLIII/418/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	powołania zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników do sądów powszechnych	Na podstawie art 163 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.), przed przystąpieniem do wyborów rada gminy powołuje zespół, który przedstawia na sesji rady gminy swoją opinię o zgłoszonych kandydatach, w szczególności w zakresie spełnienia przez nich wymogów określonych w ustawie.	Zrealizowana
XLIII/419/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego we Wrześni	Zgodnie z art. 9a ust.15 ww. ustawy rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Powołanie zespołów interdyscyplinarnych, o których mowa w ustawie zmienianej nastąpi nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. do 22 września 2023 r. Z dniem powołania zespołów interdyscyplinarnych znosi się dotychczasowe zespoły interdyscyplinarne. Z uwagi na powyższe koniecznym jest w pierwszej kolejności podjęcie ww. uchwały, a następnie powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemoc domowej.	Zrealizowana
XLIII/420/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia przez Gminę Września z Gminą Pызdry w zakresie objęcia mieszkańców Gminy Pызdry opieką i	Wyraża się zgodę na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Września, a Gminą Pызdry dotyczącego realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na objęciu mieszkańców Gminy Pызdry opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” we Wrześni.	Zrealizowana

	<p>usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” we Wrześni</p>		
<p>XLIII/421/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia przez Gminę Września z Gminą Niechanowo w zakresie objęcia mieszkańcami Gminy Niechanowo opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” we Wrześni</p>	<p>Wyraża się zgodę na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Września, a Gminą Niechanowo dotyczącego realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na objęciu mieszkańców Gminy Niechanowo opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” we Wrześni.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIII/422/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2023-2033</p>		<p>W trakcie realizacji</p>
<p>XLIII/423/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023</p>		<p>Zrealizowana</p>

<p>XLIII/424/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Września wotum zaufania</p>	<p>Zgodnie z art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U z 2023 r. poz. 40, 572) Burmistrz Wrześni przedstawił Radzie Miejskiej we Wrześni „Raport o stanie Miasta i Gminy Września” obejmujący podsumowanie działalności Burmistrza Wrześni w roku 2022, w tym realizację polityk, programów, strategii oraz realizację uchwał Rady Miejskiej we Wrześni. Rada Miejska rozpatruje Raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIII/425/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta i Gminy Września za 2022 rok</p>	<p>Zgodnie z art. 270 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.), Rada Miejska zobowiązana jest do zatwierdzenia sprawozdania finansowego w formie uchwały.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIII/426/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.</p>	<p>udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Września absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok</p>	<p>W dniu 17-05-2023 r. wpłynęły do Biura Rady uchwała i opinia Komisji Rewizyjnej w sprawie wykonania budżetu Miasta i Gminy Września za rok 2022.</p>	<p>Zrealizowana</p>

XLIII/427/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 21.04.2023 r.	Podtrzymuje się poprzednie stanowisko wyrażone uchwałą nr XLII/401/2023 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy we Wrześni.	Zrealizowana
XLIII/428/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.	rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 27.04.2023 r.	W związku z tym, że w treści skargi z dnia 24 marca 2023 r. nie wskazano żadnych nowych okoliczności, a wcześniejsza skarga w tej samej sprawie została uznana za bezzasadną – zgodnie z treścią art. 239 K.p.a. Burmistrz Miasta i Gminy we Wrześni podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i dokonał odpowiedniej adnotacji w aktach sprawy. Zgodnie z ww. przepisem K.p.a. organ podejmuje powyższe czynności i nie zawiadamia Skarżącego.	Zrealizowana
XLIV/429/2023 z dnia 14 września 2023 r.	programu współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 571) nakłada na organy administracji publicznej obowiązek realizacji zadań ze sfery publicznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy.	Zrealizowana
XLIV/430/2023 z dnia 14 września 2023 r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia przez Gminę Września z Gminą Czarniejewo w zakresie objęcia mieszkańców Gminy	Wyraża się zgodę na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Września, a Gminą Czarniejewo dotyczącego realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na objęciu mieszkańców Gminy Czarniejewo opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” we Wrześni.	Zrealizowana

<p>XLIV/431/2023 z dnia 14 września 2023 r.</p>	<p>Czerniejewo opiek i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” we Wrześni</p> <p>określenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Gminę Września</p>	<p>Ustala się opłatę za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez Gminę Września publicznym przedszkolu w wysokości 1,30 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki dla uczniów określony w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2023 poz. 900).</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIV/432/2023 z dnia 14 września 2023 r.</p>	<p>wyboru ławników na kadencję od 2024 r. do 2027 r.</p>	<p>Na podstawie art. 160 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustrojów sądów powszechnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 217 z późn. zm.) ławników do sądów okręgowych oraz do sądów rejonowych wybierają rady gmin, których obszar jest objęty właściwością tych sądów w głosowaniu tajnym.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIV/433/2023 z dnia 14 września 2023 r.</p>	<p>przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Września do 2030 roku</p>	<p>Przystępuje się do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Września do 2030 roku dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego Uchwałą nr XLIII/417/2023 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Września (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2023 r. poz. 6673).</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

<p>XLIV/434/2023 z dnia 14 września 2023 r.</p>	<p>przystąpienia do sporządzenia Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Wrześni do 2030 roku</p>	<p>Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu jest dokumentem strategicznym, który uwzględnia specyficzne lokalne uwarunkowania geograficzne, społeczne i gospodarcze oraz zawiera propozycje konkretnych działań chroniących przed skutkami zmian klimatu w mieście. Celem opracowania ww. dokumentu jest stworzenie podstaw do podejmowania działań strategicznych i inwestycyjnych, które uwzględniałyby ograniczenie negatywnych skutków zmian klimatu oraz poprawę jakości życia i bezpieczeństwa jej mieszkańców.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>
<p>XLIV/435/2023 z dnia 14 września 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę na czas nieoznaczony nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę nr geod. 74 o powierzchni 0,1212 ha i działkę nr geod. 76 o powierzchni 0,2897 ha, położonej w Gulczewku oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy dzierżawy</p>	<p>Wyraża się zgodę na oddanie CGE 094 Sp. z o.o. z siedzibą w Posadzie przy ulicy Reymonta 23, 62-530 Kazimierz Biskupi, w dzierżawę na czas nieoznaczony nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę nr geod. 74 o powierzchni 0,1212 ha i działkę nr geod. 76 o powierzchni 0,2897 ha, położonej w Gulczewku, dla której Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr PO1F/00021325/1, stanowiącej własność Gminy Września oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy dzierżawy.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLIV/436/2023 z dnia 14 września 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym</p>	<p>Wyraża się zgodę na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą na czas oznaczony do 3 lat, nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Września, położonej w miejscowości Przyborki, oznaczonej jako działka nr geod. 13/1 o powierzchni 1,1325 ha, dla której Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

	dzierzawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas oznaczony do 3 lat	księgę wieczystą nr PO1F/00045306/6.	
XLIV/437/2023 z dnia 14 września 2023 r.	oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	Celem podjęcia uchwały jest realizacja wymogu przewidzianego w art. 32 ustawy z dnia 27 marca o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.). W związku z wymogami wynikającymi z ww. ustawy przystąpiono do analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, a następnie wykonano stosowne opracowanie pt. „Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego”. Nowo opracowana analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym jest kolejną analizą przyjętą od czasu obowiązywania przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podjęcie uchwały w sprawie oceny aktualności planów miejscowych oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ułatwi podjęcie właściwych działań w zakresie planowania przestrzennego.	Zrealizowana
XLIV/438/2023 z dnia 14 września 2023 r.	zaliczenia drogi znajdującej się na terenie Miasta i Gminy Września do kategorii dróg gminnych	Zalicza się drogę położoną na działkach o nr geod. 148/2, 149/1, 154/3, 132/25 w miejscowości Gutowo Małe do kategorii dróg gminnych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Września, zgodnie z załącznikiem graficznym do niniejszej uchwały.	Zrealizowana
XLIV/439/2023 z dnia 14 września 2023 r.	ustalenia przebiegu drogi gminnej położonej na terenie Miasta i Gminy	Ustala się przebieg drogi gminnej położonej w miejscowości Gutowo Małe na działkach o nr geod. 148/2, 149/1, 154/3, 132/25 zgodnie z załącznikiem graficznym do niniejszej uchwały.	Zrealizowana

	Września		
XLIV/440/2023 z dnia 14 września 2023 r.	nadania nazwy ulicy drodze wewnętrznej położonej w Węgierkach	Nadaje się nazwę „ul. Porannej Rosy” drodze wewnętrznej położonej na działce nr geod. 70/28 w miejscowości Węgierki. Działka nr 70/28 położona w Węgierkach stanowi drogę wewnętrzną. Złożony wniosek został pozytywnie zaakceptowany przez Sołtysa Sołectwa Węgierki. Rada Miejska ma uprawnienia do nadania nazw drogom wewnętrznym, które nie są drogami publicznymi.	Zrealizowana
XLIV/441/2023 z dnia 14 września 2023 r.	zamiaru wprowadzenia bezpłatnej komunikacji miejskiej w granicach administracyjnych Gminy Września	Wprowadzenie bezpłatnej komunikacji miejskiej na terenie Gminy Września następuje w związku z uzyskaniem dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla projektu pn: „Zeroemisyjny transport Zielony transport publiczny” program priorytetowy 6.3.	Zrealizowana
XLIV/442/2023 z dnia 14 września 2023 r.	udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Wrzesińskiego	Udziela się pomocy finansowej dla Powiatu Wrzesińskiego w formie dotacji celowej w wysokości 100.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania: „Rekonstrukcja nawierzchni stadionu lekkoatletycznego przy ZSTiO we Wrześni.”	Zrealizowana
XLIV/443/2023 z dnia 14 września 2023 r.	zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2023 – 2033		W trakcie realizacji
XLIV/444/2023 z dnia 14 września 2023 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały		Zrealizowana

	budżetowej na rok 2023		
XLIV/445/2023 z dnia 14 września 2023 r.	rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 4.08.2023 r.	Do Rady Miejskiej we Wrześni w dniu 4 sierpnia 2023 r. wpłynęła skarga dotycząca postępowania administracyjnego w sprawie wydania Skarżącemu zezwolenia na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Procedurę wydawania decyzji – zezwolenia na sprzedaż alkoholu określają przepisy art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Rozpatrując skargę nie stwierdzono naruszenia powyższych przepisów. Uznaje się za bezzasadną skargę złożoną w dniu 4 sierpnia 2023 r. na Burmistrza Miasta i Gminy Września.	Zrealizowana
XLIV/446/2023 z dnia 14 września 2023 r.	rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 1.08.2023 r.	Do Rady Miejskiej we Wrześni w dniu 1 sierpnia 2023 r. wpłynęła skarga na Burmistrza Miasta i Gminy Września w związku z „blokowaniem możliwości korzystania z profilu społecznościowego Miasta i Gminy Września na portalu facebook o nazwie Września – Miasto w Centrum Zainteresowania.” Uznaje się za bezzasadną skargę złożoną w dniu 1 sierpnia 2023 r. na Burmistrza Miasta i Gminy Września.	Zrealizowana
XLIV/447/2023 z dnia 14 września 2023 r.	rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 20.06.2023 r.	Do Rady Miejskiej we Wrześni w dniu 20 czerwca 2023 r. wpłynęła skarga „na przekazywanie nieprawdziwych informacji podczas Sesji”. Uznaje się za bezzasadną skargę złożoną w dniu 20 czerwca 2023 r. na Burmistrza Miasta i Gminy Września.	Zrealizowana
XLV/448/2023 z dnia 30 listopada 2023 r.	obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na rok 2024 na terenie Gminy	Zgodnie z treścią art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku – o podatku rolnym - (t.j.: Dz. U. z 2020 r. , poz. 333 ze zm.) - Rada Gminy jest uprawniona do obniżenia cen skupu określonych w ustępie 2 cytowanej wyżej ustawy, przyjmowanych jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy. Zgodnie z treścią Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19. października 2023 roku w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres	W trakcie realizacji

XLV/449/2023 z dnia 30 listopada 2023 r.	<p>Września</p> <p>zmiany uchwały nr IX/99/2019 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 24 października 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Wielkopolskiemu zmienionej uchwałą Nr XXVII/275/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 listopada 2021 roku, uchwałą Nr XXXIX/358/2022 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 27 października 2022 roku</p>	11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2024 (M.P z 20 października 2023 roku, poz. 1129) – cena ta wyniosła: 89,63 zł za 1 dt.	Zrealizowana
XLV/450/2023 z dnia 30 listopada 2023 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023		Zrealizowana
XLVI/451/2023 z dnia	podziału sołectwa	W myśl art. 5 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gmina może tworzyć jednostki	Zrealizowana

21 grudnia 2023 r.	Gozdowo na dwa odrębne sołectwa: sołectwo Gozdowo i sołectwo Nadarzyce oraz zmianie uchwały w sprawie Statutu Sołectw w Gminie Września.	pomocnicze, w tym sołectwa. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy, jednostkę pomocniczą tworzy rada gminy, w drodze uchwały, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy. Dnia 20 grudnia 2022 r. do Urzędu Miasta i Gminy Września wpłynęła petycja mieszkańców wsi Nadarzyce w sprawie odłączenia od Sołectwa Gozdowo. Do tej pory wieś Nadarzyce pomimo pozostawania odrębną miejscowością stanowiło część sołectwa Gozdowo. Podział sołectwa pozwoli na wyodrębnienie sołectwa dla miejscowości Nadarzyce jak również utworzenie funduszu sołeckiego, który będzie wykorzystywany na bieżące potrzeby mieszkańców tej miejscowości.	
XLVI/452/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Września.	Zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) dla obszaru gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu, rada gminy uchwala plan ogólny gminy. Plan ogólny jest nowym narzędziem planistycznym, które wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Plan ogólny gminy Września stanowić będzie akt prawa miejscowego, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Września, zatwierdzone Uchwałą nr Nr XIV/108/99 z dnia 27 września 1999 r. z późniejszymi zmianami.	W trakcie realizacji
XLVI/453/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Bierzglinek	W celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z wymogami art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) Burmistrz Miasta i Gminy Września przeprowadził analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu	W trakcie realizacji

<p>XLVI/454/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.</p>	<p>w rejonie ulicy Wierzbowej.</p> <p>zmiany uchwały Nr XVIII/189/2020 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych we Wrześni w rejonie ulicy Kolejowej i ulicy Przemysłowej.</p>	<p>zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Bierzglinek w rejonie ulicy Wierzbowej oraz ustalił niezbędny zakres prac planistycznych.</p> <p>Prace projektowe nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego realizowane są w oparciu o Uchwałę Nr XVIII/189/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych we Wrześni w rejonie ulicy Kolejowej i ulicy Przemysłowej.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>
<p>XLVI/455/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.</p>	<p>przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Psary Wielkie, Psary Polskie i Psary Małe.</p>	<p>Zgodnie z wymogami art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) Burmistrz Miasta i Gminy Września przeprowadził analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Psary Wielkie, Psary Polskie i Psary Małe oraz ustalił niezbędny zakres prac planistycznych. Teren objęty niniejszą uchwałą obejmuje działki położone w miejscowościach Psary Wielkie, Psary Polskie i Psary Małe o łącznej powierzchni ok. 32,5 ha.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

<p>XLVI/456/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.</p>	<p>przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Żerniki, Chociczka, Psary Małe</p>	<p>Zgodnie z wymogami art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) Burmistrz Miasta i Gminy Września przeprowadził analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Żerniki, Chociczka, Psary Małe oraz ustalił niezbędny zakres prac planistycznych. Teren objęty niniejszą uchwałą obejmuje działki położone w miejscowościach Żerniki, Chociczka, Psary Małe o łącznej powierzchni ok. 9,0906 ha.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>
<p>XLVI/457/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie, w drodze darowizny, na rzecz Powiatu Wrzesińskiego, prawa własności działek ewidencyjnych położonych we Wrześni, oznaczonych geodezyjnie nr 3893/17, 3893/24 i 3893/27.</p>	<p>Wyraża się zgodę na nieodpłatne przekazanie, w drodze darowizny, na rzecz Powiatu Wrzesińskiego, prawa własności działek ewidencyjnych położonych we Wrześni, oznaczonych geodezyjnie nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3893/17 o powierzchni 0,3843 ha, dla której Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr PO1F/00038815/5, 2. 3893/24 o powierzchni 0,2934 ha, dla której Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr PO1F/00038815/5, 3. 3893/27 o powierzchni 0,0537 ha, dla której Sąd Rejonowy we Wrześni IV Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr PO1F/00051209/1, oddanych w użytkowanie wieczyste na rzecz Powiatu Wrzesińskiego. 	<p>Zrealizowana</p>
<p>XLVI/458/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.</p>	<p>udzielenia dotacji w 2024 r. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku</p>	<p>Zgodnie z §1 ust. 2 uchwały Nr XVII/175/2020 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 29 października 2020 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na terenie gminy Września, Rada Miejska we Wrześni udziela dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane wykonywane w celu ochrony zabytków</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

	wpisanym do rejestru zabytków na terenie gminy Września.	położonych na terenie gminy Września na wniosek składany przez właściciela lub posiadacza zabytku. Powyżej przytoczona delegacja prawna uprawnia Radę Miejską we Wrześni do udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.	
XLVI/459/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	zaliczenia drogi znajdującej się na terenie Miasta i Gminy Września do kategorii dróg gminnych.	Zalicza się drogę położoną na działkach o nr geod. 6/2, 27/18, 27/20, 6/1, 6/3, 5/7, 4/9, 4/11, 4/13, 4/15 w miejscowości Chocicza Mała do kategorii dróg gminnych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Września.	Zrealizowana
XLVI/460/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	ustalenia przebiegu drogi gminnej położonej na terenie Miasta i Gminy Września	Ustala się przebieg drogi gminnej położonej w miejscowości Chocicza Mała na działkach o nr geod. 6/2, 27/18, 27/20, 6/1, 6/3, 5/7, 4/9, 4/11, 4/13, 4/15, zgodnie z załącznikiem graficznym do niniejszej uchwały.	Zrealizowana
XLVI/461/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	nadania nazwy ulicy drodze wewnętrznej położonej w Węgieńkach	Nadaje się nazwę „ul. Faceliowa” drodze wewnętrznej położonej na działce nr geod. 454/7 w miejscowości Węgieńki. Działka nr 454/7 położona w Węgieńkach stanowi drogę wewnętrzną. Złożony wniosek został zaopiniowany przez Sołtysa Sołectwa Węgieńki. Rada Miejska ma uprawnienia do nadania nazw drogom wewnętrznym, które nie są drogami publicznymi.	Zrealizowana
XLVI/462/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	nadania nazwy ulicy drodze wewnętrznej położonej w Psarach Małych	Nadaje się nazwę „ul. Zachodnia” drodze wewnętrznej położonej na działce nr geod. 286/17 w miejscowości Psary Małe. Działka nr 286/17 położona w Psarach Małych stanowi drogę wewnętrzną. Złożony wniosek został zaopiniowany przez Sołtysa Sołectwa Psary Małe. Rada Miejska ma uprawnienia do nadania nazw drogom wewnętrznym, które nie są drogami	Zrealizowana

XLVI/463/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	„Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września w 2024 r.”.	publicznymi W związku z nowelizacją ustawy o ochronie zwierząt, która weszła w życie 01.01.2012 r., zmieniony został art. 11a, który zobowiązuje Radę Gminy do określania w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt”. Uchwała w sprawie Programu jest kontynuacją uchwał z lat 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023.	W trakcie realizacji
XLVI/464/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych.		Zrealizowana
XLVI/465/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	przystąpienia Gminy Września do realizacji Programu "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2024	Minister Rodziny i Polityki Społecznej ogłosił otwarty konkurs ofert w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024, który jest finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego . Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych dorosłych posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, a także do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.	W trakcie realizacji
XLVI/466/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	uchwalenia programu osłonowego „Posiłek w	Przyjęty przez Radę Ministrów wieloletni program wspierania finansowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 ma na celu ograniczenie m.in.	W trakcie realizacji

	szkole i domu" Miasta i Gminy Września na lata 2024-2028	zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży. Program ten przewiduje wsparcie gmin, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach, będą udzielały pomocy, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, a odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.	
XLVI/467/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Podwyższa się do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) uprawniające do przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, osobom i rodzinom wymienionym w uchwale nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M. P. z 2023 r. poz. 881)	Zrealizowana
XLVI/468/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	zatwierdzenia Planu Pracy Komisji Rewizyjnej na 2024 r.	Zgodnie z § 75 ust. 1 Statutu Gminy Września plan pracy Komisji Rewizyjnej wymaga zatwierdzenia w formie uchwały Rady Miejskiej we Wrześni, w związku z powyższym podjęcie uchwały w tej sprawie jest w pełni uzasadnione i niezbędne do realizacji zadań komisji.	W trakcie realizacji
XLVI/469/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2023 – 2033		W trakcie realizacji

XLVI/470/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023		Zrealizowana
XLVI/471/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2024 – 2033		W trakcie realizacji
XLVI/472/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	uchwały budżetowej na rok 2024		W trakcie realizacji
XLVI/473/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.	określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Odstępuje się od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin wymienionych w uchwale Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M. P. z 2023 r. poz. 881), jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód rodziny nie przekracza wysokości 200% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.	Zrealizowana

XLVI/474/2023 z dnia
21 grudnia 2023 r.

rozpatrzenia skargi na
Burmistrza Miasta i
Gminy Września z dnia
10.11.2023 r.

Zgodnie z przepisem art. 229 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego organem właściwym do rozpatrzenia niniejszej skargi jest Rada Miejska. Rada Miejska we Wrześni po zapoznaniu się z treścią skargi oraz opinią Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uznała złożoną skargę za bezzasadną.

Zrealizowana

VI. Część analityczna.

6.1. Oświata.

Sprawozdanie dotyczy roku 2023 okresu od 1 stycznia do 31 sierpnia roku szkolnego 2022/2023 oraz od 1 września do 31 grudnia roku szkolnego 2023/2024.

W roku szkolnym 2022/2023 w gminie było 9 szkół podstawowych, 20 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i 1 przedszkole, dla których organem prowadzącym jest gmina Września.

We wszystkich gminnych placówkach zatrudnionych było 500 nauczycieli na 576,071 etatach oraz 140 pracowników administracji i obsługi na 130,207 etatu.

W roku szkolnym 2023/2024 w gminie jest 9 szkół podstawowych, 18 oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i 1 przedszkole, dla których organem prowadzącym jest gmina Września.

We wszystkich gminnych placówkach zatrudnionych jest 490 nauczycieli na 554,356 etatach oraz 145 pracowników administracji i obsługi na 137,423 etatu.

Do wszystkich szkół podstawowych w gminie uczęszcza 4 345 uczniów do 207 oddziałów.

Szkoły podstawowe.

W roku szkolnym 2022/2023 było 9 szkół podstawowych (4 miejskie i 5 wiejskich) oraz Społeczna Szkoła Podstawowa w Grzybowie i Niepubliczna Szkoła Podstawowa EUREKA, do których uczęszczało 4590 uczniów do 217 oddziałów. W gminnych szkołach miejskich w 131 oddziałach uczyło się 3 073 uczniów i w 67 oddziałach na wsi uczyło się 1 322 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 22 uczniów (w mieście 23 a na wsi 20).

Do Społecznej Szkoły Podstawowej w Grzybowie uczęszczało 184 uczniów do 16 oddziałów.

Do Niepublicznej Szkoły Podstawowa EUREKA we Wrześni uczęszczało 11 uczniów do 3 oddziałów.

Lp	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
1.	Nr 1	71	87	102	78	95	98	68	208	807
2.	Nr 2	93	96	77	105	102	98	43	112	726
3.	Nr 3	104	102	100	92	125	82	30	92	727
4.	Nr 6	96	117	86	118	103	95	39	159	813
5.	Chwalibogowo	33	32	28	27	30	19	18	28	215
6.	Kaczanowo	57	49	49	49	44	54	38	45	385
7.	Marzenin	12	13	15	11	14	16	14	3	98
8.	Nowy Folwark	45	52	46	42	44	37	24	73	363
9.	Otoczna	22	45	18	37	34	40	15	50	261
10.	SSP w Grzybowie	32	40	26	24	17	9	14	22	184
11.	NSP	5	4	2	0	0	0	0	0	11

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
	EUREKA									
	OGÓLEM	570	637	549	583	608	548	303	792	4590

Liczba oddziałów w roku szkolnym 2022/2023.

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
1.	Nr 1	5	4	3	5	4	3	3	9	36
2.	Nr 2	4	4	3	4	4	4	2	6	31
3.	Nr 3	4	4	4	4	5	3	1	3	28
4.	Nr 6	4	5	4	5	5	4	2	7	36
5.	Chwalibogowo	2	2	2	1	2	1	1	2	13
6.	Kaczanowo	3	2	2	2	2	2	2	2	17
7.	Marzenin	1	1	1	1	1	1	1	1	8
8.	Nowy Folwark	2	2	2	2	2	2	1	3	16
9.	Otoczna	1	2	1	2	2	2	1	2	13
10.	SSP w Grzybowie	3	3	2	2	2	1	1	2	16
11.	NSP EUREKA	1	1	1	0	0	0	0	0	3
	OGÓLEM	30	30	25	28	29	23	15	37	217

W roku szkolnym 2023/2024 jest 9 szkół podstawowych (4 miejskie i 5 wiejskich) oraz Społeczna Szkoła Podstawowa w Grzybowie i Niepubliczna Szkoła Podstawowa EUREKA, do których uczęszcza 4345 uczniów do 207 oddziałów. W gminnych szkołach miejskich w 122 oddziałach uczy się 2 905 uczniów i w 65 oddziałach na wsi uczyło się 1 234 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 22 uczniów (w mieście 24 a na wsi 19).

Do Społecznej Szkoły Podstawowej w Grzybowie uczęszcza 185 uczniów do 17 oddziałów.

Do Niepublicznej Szkoły Podstawowa EUREKA we Wrześni uczęszcza 21 uczniów do 3 oddziałów.

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
1.	Nr 1	78	97	94	83	103	98	84	64	701
2.	Nr 2	93	94	95	76	104	107	94	46	709
3.	Nr 3	99	104	102	96	93	126	82	29	731
4.	Nr 6	115	100	110	85	119	103	93	39	764
5.	Chwalibogowo	12	33	32	28	27	30	19	18	199

Lp .	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
6.	Kaczanowo	38	52	49	51	47	42	56	33	368
7.	Marzenin	9	10	11	14	13	14	14	3	88
8.	Nowy Folwark	51	46	57	43	40	44	39	23	343
9.	Otoczna	24	22	45	19	37	34	40	15	236
10.	SSP w Grzybowie	29	28	36	27	24	18	9	14	185
11.	NSP EUREKA	13	5	3	0	0	0	0	0	21
	OGÓLEM	561	591	634	522	607	616	530	284	4345

Liczba oddziałów w roku szkolnym 2023/2024.

Lp .	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
1.	Nr 1	4	5	4	3	4	4	3	3	30
2.	Nr 2	4	4	4	3	4	4	4	2	29
3.	Nr 3	4	4	4	4	4	5	3	1	29
4.	Nr 6	5	4	5	4	5	5	4	2	34
5.	Chwalibogowo	1	2	2	2	1	2	1	1	12
6.	Kaczanowo	2	3	2	2	2	2	2	2	17
7.	Marzenin	1	1	1	1	1	1	1	1	8
8.	Nowy Folwark	2	2	3	2	2	2	2	1	16
9.	Otoczna	1	1	2	1	2	2	2	1	12
10.	SSP w Grzybowie	3	3	3	2	2	2	1	1	17
11.	NSP EUREKA	1	1	1	0	0	0	0	0	3
	OGÓLEM	28	30	31	24	27	29	23	15	207

Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 do 20 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (12 w mieście i 8 na wsi) uczęszczało 403 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 20.

W roku szkolnym 2023/2024 do 18 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (11 w mieście i 7 na wsi) uczęszcza 395 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 22.

Przedszkola

W roku szkolnym 2022/2023 jest 1 przedszkole gminne „Pszczółka Maja” do którego uczęszczało 170 dzieci do 8 oddziałów oraz 18 przedszkoli niepublicznych do których uczęszczało 1 830 dzieci do 93 oddziałów.

<i>Przedszkole</i>	<i>Liczba dzieci poniżej „0”</i>	<i>Liczba oddziałów poniżej „0”</i>	<i>Liczba dzieci w zerówce „0”</i>	<i>Liczba oddziałów w zerówce „0”</i>	RAZEM LICZBA DZIECI	RAZEM LICZBA ODDZIAŁÓW
Niepubliczne przedszkole "Bajka" we Wrześni	166	7	36	2	202	9
Niepubliczne Przedszkole Językowo-Ekologiczne "Mali Odkrywcy" w Kaczanowie	33	2	4	1	37	3
Niepubliczne Przedszkole "Kubuś" w Kaczanowie	49	2	0	0	49	2
Niepubliczne Przedszkole "Leśny Dzwoneczek" w Psarach Polskich	35	2	0	0	35	2
Niepubliczne Przedszkole "Słoneczko" z oddziałami integracyjnymi we Wrześni	124	6	42	2	166	8
Niepubliczne Przedszkole "Smerfy" w Osowie	20	1	0	0	20	1
Niepubliczne Przedszkole Specjalne "Magiczny Zakątek" we Wrześni	58	7	22	2	80	9
Prywatne Rodzinkowe Przedszkole "Troskliwe Misie" we Wrześni	38	2	11	1	49	3
Przedszkole Niepubliczne "Chatka Misia Uszatka" we Wrześni	109	4	0	0	109	4
Przedszkole Niepubliczne "Mali Przyrodnicy" we Wrześni	62	2	15	1	77	3
Przedszkole Niepubliczne "Miś Uszatek" we Wrześni	148	6	28	1	176	7
Przedszkole Niepubliczne "Polne Kwiatki" w Gutowie Małym	113	5	0	0	113	5
Przedszkole Niepubliczne "Tęczowa Chatka" we Wrześni	257	12	72	3	329	15
Niepubliczne Przedszkole "Grzybek" w Kleparzu	88	5	38	2	126	7
Przedszkole Nr 6 we Wrześni "Pszczółka Maja"	149	7	21	1	170	8
Niepubliczne Polsko-Angielskie Przedszkole Montessori "Nasz Świat"	33	2	17	1	50	3
Niepubliczne Przedszkole English House Junior	72	4	14	1	86	5
Niepubliczne Przedszkole Integracyjne ARKA	11	2	11	1	22	3

Przedszkole Niepubliczne „Miś” we Wrześni	104	4	0	0	104	4
RAZEM	1669	82	331	19	2000	101

Razem do wszystkich przedszkoli roku szkolnym 2022/2023 uczęszczało 2000 dzieci do 101 oddziałów.

W roku szkolnym 2023/2024 jest 1 przedszkole gminne „Pszczółka Maja” do którego uczęszcza 170 dzieci do 8 oddziałów oraz 18 przedszkoli niepublicznych do których uczęszcza 1 757 dzieci do 90 oddziałów.

<i>Przedszkole</i>	<i>Liczba dzieci poniżej „0”</i>	<i>Liczba oddziałów poniżej „0”</i>	<i>Liczba dzieci w zerówce „0”</i>	<i>Liczba oddziałów w zerówce „0”</i>	<i>RAZEM LICZBA DZIECI</i>	<i>RAZEM LICZBA ODDZIAŁÓW</i>
Niepubliczne przedszkole "Bajka" we Wrześni	170	8	24	1	194	9
Niepubliczne Przedszkole Językowo-Ekologiczne "Mali Odkrywcy" w Kaczanowie	38	3	0	0	38	3
Niepubliczne Przedszkole "Kubuś" w Kaczanowie	49	2	0	0	49	2
Niepubliczne Przedszkole "Leśny Dzwoneczek" w Psarach Polskich	35	2	0	0	35	2
Niepubliczne Przedszkole "Słoneczko" z oddziałami integracyjnymi we Wrześni	145	7	16	1	161	8
Prywatne Przedszkole "Bajkowa Polanka 2W1-Sportowcy" we Wrześni	3	1	0	0	3	1
Niepubliczne Przedszkole Specjalne "Magiczny Zakątek" we Wrześni	63	7	23	2	86	9
Przedszkole Niepubliczne "Akademia Serdeczna" we Wrześni	27	2	0	0	27	2
Przedszkole Niepubliczne "Chatka Misia Uszatka" we Wrześni	97	3	14	1	111	4
Przedszkole Niepubliczne "Mali Przyrodnicy" we Wrześni	72	3	0	0	72	3
Przedszkole Niepubliczne "Miś Uszatek" we Wrześni	163	6	10	1	173	7
Przedszkole Niepubliczne "Polne Kwiatki" w Gutowie Małym	118	5	0	0	118	5
Przedszkole Niepubliczne "Tęczowa Chatka" we Wrześni	260	11	57	3	317	14
Niepubliczne Przedszkole "Grzybek" w Kleparzu	88	5	32	2	120	7
Przedszkole Nr 6 we Wrześni "Pszczółka Maja"	143	7	27	1	170	8
Niepubliczne Polsko-Angielskie Przedszkole Montessori "Nasz Świat"	36	3	4	0	40	3
Niepubliczne Przedszkole English House Junior	76	4	1	0	77	4

Niepubliczne Przedszkole Integracyjne ARKA	22	3	0	0	22	3
Przedszkole Niepubliczne „Miś” we Wrześni	91	3	23	1	114	4
RAZEM	1696	85	231	13	1927	98

Razem do wszystkich przedszkoli roku szkolnym 2023/2024 uczęszcza 1927 dzieci do 98 oddziałów.

Dowożenie uczniów do szkół

W roku 2023 dowozy realizowane były przez 1 autokar własny oraz 11 autokarów obcego przewoźnika wyłonionego w drodze przetargu nieograniczonego oraz 7 busów.

Uczniowie dowożeni byli do szkół (SSP w Chwalibogowie, SSP w Kaczanowie, SSP w Marzeninie, SSP w Nowym Folwarku, SSP w Otocznej oraz do Ośrodka Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego „Arka” we Wrześni oraz Zespołu Szkół Specjalnych we Wrześni) na zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.

Dowozy uczniów do szkół przebiegały bez zakłóceń. We wszystkich autobusach zapewniona była opieka dla uczniów.

Pokrywaliśmy także koszty dowozu 23 uczniów niepełnosprawnych z naszej gminy do placówek oświatowych. Dowozy realizowane były przez rodziców lub wskazanych opiekunów na podstawie zawartych umów.

Stołówki szkolne i przedszkolne

W 2023 roku działały 2 stołówki szkolne (SSP Nr 6 i SSP Nr 1), skąd rozwożone były obiady na zasadzie cateringu do szkół gminnych oraz 1 stołówka przedszkolna (Przedszkole nr 6).

Pozostała działalność

W roku 2023 zabezpieczono środki na zasiłki zdrowotne dla nauczycieli, nagrody Burmistrza z okazji DEN, na fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów, dowozy obiadów dla uczniów oraz na dodatkowe zadania oświatowe.

6.2. Kultura

Głównym organizatorem działalności kulturalnej na terenie gminy jest Wrzesiński Ośrodek Kultury. Jego celem jest pozyskanie i przygotowanie środowiska do aktywnego uczestnictwa w kulturze, współtworzenie jej wartości, edukacja i upowszechnianie kultury zgodnie z zapotrzebowaniem społeczności lokalnej.

W 2023 roku we Wrzesińskim Ośrodku Kultury odbyło się 96 imprez kulturalnych, w tym 54 biletowane. Imprez plenerowych zorganizowano 24, w tym 1 biletowana. Łącznie we wszystkich imprezach wzięło udział ponad 60 000 osób.

W Ośrodku działają również sekcje. Są to m. in.:

- Wrzesińska Orkiestra Dęta;

- Zespół Taneczny PULS;
- Zespół Taneczny PULS JUNIOR;
- Zespół Taneczny PULSIK;
- Zespół folklorystyczny Ziemia Wrzesińska;
- Klub Miłośników Tańca Towarzyskiego;
- Sekcja plastyczna;
- Sekcja historyczna;
- Teatr „OTCZAPY”;
- Wrzesińskie Studio Piosenki;
- Chór „LUTNIA”;
- Chór „BELCORO”;
- Zespół Taneczny BUŁAWISTKI;
- Sekcja fotograficzna Klub Moment;
- Wrzesiński Chórek Dziecięco-Młodzieżowy.

Z pomieszczeń Ośrodka korzystały także grupy niebędące sekcjami, ale ściśle z nim współpracujące.

Są to m. in. :

- Wrzesiński Uniwersytet Trzeciego Wieku;
- Chór Camerata;
- Stowarzyszenie Wrzesińskie Amazonki;
- Klub Szachowy;
- Klub Rowerowy Wrześnianie.

Wrzesiński Ośrodek Kultury był również organizatorem lub współorganizatorem wielu cieszących się zainteresowaniem imprez. Były to m. in.:

- **Koncerty w ramach Wrzesińskiego Weekendu Muzycznego**

Impreza plenerowa pod nazwą Wrzesiński Weekend Muzyczny organizowana jest od kilkunastu lat i na stałe wpisała się w kalendarz wrzesińskich wydarzeń kulturalnych. Podczas XIII edycji Wrzesińskiego Weekendu Muzycznego, w dniach 29 kwietnia i 30 kwietnia 2023 r., na wrzesińskim rynku wystąpili: zespół Classic, Viki Gabor, zespół Piersi oraz Kubańczyk.

- **Koncerty w ramach Wrzesińskiego Tygodnia Seniora**

Nieprzerwanie począwszy od 2016 roku organizowany jest Wrzesiński Tydzień Seniora. W ramach tego wydarzenia wszyscy seniorzy z powiatu wrzesińskiego, w dniach od 26.06.2023 r. do 2.07.2023 r. mogli skorzystać z wielu atrakcji, w tym koncertu ABBA Show, Zaczarowany Świat Operetki oraz Bodo Tango Fogg, które odbyły się w sali widowiskowej Wrzesińskiego Ośrodka Kultury. W Amfiteatrze im. Anny Jantar we Wrześni natomiast seniorzy mogli posłuchać koncertu zespołu De Silvers oraz zacerpnąć dawki śmiechu podczas Kabaretonu w wykonaniu Konia Polskiego, Jerzego Kryszaka, Tadeusza Drozda i Gabi Gold.

- **Koncerty w ramach cyklu „Piątki z jazzem i nie tylko...”**

Kolejna cykliczna impreza w kalendarzu wrzesińskich wydarzeń kulturalnych to „Piątki z jazzem i nie tylko...” Począwszy od 30 czerwca, a skończywszy 25 sierpnia 2023 r., jak sama nazwa wskazuje na wrzesińskim rynku co piątek można było posłuchać koncertów muzyki jazzowej. Podczas tej edycji wystąpili: Dorota Miśkiewicz & Marek Napiórkowski, Robert Kordylewski Trio, Fellows Quartet WJ, Justyna Szafran, zespół Monk, Kocin Kociński Trio, Agnieszka Wilczyńska & Andrzej Jagodziński, Jacek Kawalec oraz Judyta Pisarczyk & Michał Jakubczak.

- **Koncerty w ramach cyklu „Śląskie Szlagiery” – 2.07-27.08.2023 r.**

Począwszy od 2 lipca, a kończąc na 27 sierpnia 2023 r., na scenie Amfiteatru w każdą niedzielę odbywały się koncerty muzyki biesiadnej ze Śląska. Wydarzenie cieszy się tak dużym zainteresowaniem, że Amfiteatr w każde niedzielne popołudnie wypełniał się po brzegi przez publiczność. Na scenie zaprezentowali się: zespół De Silvers, Edward Dworniczek, zespół Maskety, Paweł Siluk Steiner, Golden Mix, Bożena Mielnik, Karpowicz Family, Marsa Alam, Andrzej Cierniewski.

- **Wrzeński Festiwal Orkiestr Dętych**

Z początkiem września, w dniach od 2.09.2023 do 3.09.2023 r., odbyła się XVII edycja Wrzeńskiego Festiwalu Orkiestr Dętych. Dwudniowe wydarzenie cieszyło się ogromną popularnością wśród mieszkańców Wrześni i nie tylko. Wszystko za sprawą wspaniałych koncertów wykonanych przez zaproszone orkiestry dęte w Amfiteatrze i nad Zalewem Wrzeńskim, przemarsze ulicami miasta oraz pokazy musztr paradnych na płycie rynku. Od lat jednym z głównych punktów festiwalu jest występ Wrzeńskiej Orkiestry Dętej wraz z gwiazdą. W tym roku mieliśmy zaszczyt zaprosić znaną wielu osobom polską artystkę Urszulę.

Wrzesiński Ośrodek Kultury organizował oraz współorganizował również inne imprezy kulturalne, w tym m. in:

- Finał WOŚP;
- koncert zespołu PECTUS;
- koncerty charytatywne;
- Kaziuki Wileńskie;
- spektakl Teatru Otczapy „Wszyscy jesteśmy podejrzani”;
- koncerty chóru Lutnia;
- koncerty chóru Camerata;
- koncerty wrzesińskiego chóru dziecięco-młodzieżowego;
- koncerty jesienne Wrzesińskiej Orkiestry Dętej;
- koncert zespołu Buławistek;
- koncert miast partnerskich Września-Garbsen;
- koncert Krzysztofa Respondka;
- koncert Janusza Radka;
- koncert Kolędowy Wrzesińskiego Studia Piosenki;
- Jarmark Bożonarodzeniowy.

Poza wymienionymi imprezami ośrodek zajmował się przygotowywaniem filmów z zakresu edukacji artystycznej, filmów i nagrań muzycznych Wrzesińskiego Studia Piosenki, Wrzesińskiej Orkiestry Dętej, Wrzesińskiego Chórku Dziecięco-Młodzieżowego oraz nagrań działalności teatru „Otczapy”.

6.3. Czytelnictwo

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni obejmuje swoją działalnością obszar Miasta i Gminy Września. Sieć biblioteczną na terenie miasta i gminy Września tworzą: Biblioteka Główna i 6 filii bibliotecznych:

na terenie miasta:

- **BIBLIOTEKA GŁÓWNA:**
- **ODDZIAŁ DZIECIĘCY:**
- **FILIA NR 1**

na terenie gminy:

- **FILIA W GRZYBOWIE**
- **FILIA W KACZANOWIE**
- **FILIA W OTOCZNEJ**
- **FILIA W NOWYM FOLWARKU**

ZADANIA BIBLIOTEKI POWIATOWEJ

Zgodnie z zawartym Porozumieniem w sprawie powierzenia Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni zadań powiatowej biblioteki publicznej dla powiatu wrzesińskiego pomiędzy Gminą Września a Powiatem Wrzesińskim, biblioteka nadzoruje merytorycznie także biblioteki powiatu wrzesińskiego: Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczkowie, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Nekli, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Miłosławiu, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach.

Zadaniem powiatowej biblioteki publicznej jest: gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy, pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno – bibliograficznego, organizowanie obiegu wypożyczeń międzybibliotecznych, udzielanie bibliotekom z terenu powiatu wrzesińskiego pomocy instrukcyjno – metodycznej i szkoleniowej, sprawowanie nadzoru merytorycznego z zakresu realizacji przez gminne biblioteki publiczne zadań.

Poniżej przedstawiam dane statystyczne bibliotek w Powiecie Wrzesińskim.

UDOSTĘPNIENIE PREZENCYJNE – NA MIEJSCU W CZYTELNI

NAZWA PLACÓWKI	Liczba odwiedzin	UDOSTĘPNIENIA NA MIEJSCU				
		Książek ogółem	Czasopisma	Audiobooki	Internet	Liczba udzielonych informacji

Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczkowie	892	237	-	-	30	1158
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Miłosławiu	75	53	-	-	138	7360
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Nekli	121	8	-	-	55	533
Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach	29	24	-	-	5	29
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni	12463	7803	4706	-	106	18785
RAZEM:	13580	8125	4706	-	334	27865

CZYTELNICY I WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ

NAZWA PLACÓWKI	CZYTELNICY		WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ		
	Liczba odwiedzin	Liczba zarejestrowanych czytelników	Książki ogółem	Czasopisma	Audiobooki
Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczkowie	4206	723	9046	-	-
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Miłosławiu	9522	1171	22364	-	-
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Nekli	2820	857	7916	43	-
Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach	4229	1837	15129	-	1166
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni	38775	5841	91612	1520	571
RAZEM:	59552	10429	146067	1563	1737

ZAŁOŻENIA OGÓLNE BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ MIASTA I GMINY WE WRZEŚNI

W roku 2023 r. głównym założeniem w działalności Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni jest zwiększenie wskaźników czytelnictwa i udostępniania zbiorów.

Do głównych prac merytorycznych biblioteki należały m.in.:

- „Uruchomienie e-usługi rezerwacji lekcji bibliotecznych w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Września”. Zamówienie, jako zadanie jest częścią projektu pn. „Rozwój elektronicznych usług publicznych w Gminie Września” realizowanego przez Gminę Września w ramach Wielkopolskiego

Regionalnego Programu Operacyjnego (WRPO) na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 2: „Społeczeństwo informacyjne” Działanie 2.1 „Rozwój elektronicznych usług publicznych”, Poddziałanie 2.1.1 „Rozwój elektronicznych usług publicznych” – pod nazwą: „Uruchomienie e-usługi dla mieszkańców w Bibliotece Publicznej” (w ramach zadania pn.: „Uruchomienie e-usług dla mieszkańców w jednostkach organizacyjnych gminy”).

- zakup nowości wydawniczych, ich opracowanie i udostępnianie na miejscu i na zewnątrz,
- promocja biblioteki na stronie internetowej biblioteki www.biblioteka.wrzesnia.pl portalach internetowych i w lokalnej prasie,
- zwiększenie i uatrakcyjnienie przez Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy we Wrześni szkoleń on-line dla pracowników oraz wykorzystywanie bezpłatnych szkoleń zewnętrznych o tematyce przydatnej w pracy bibliotecznej.
- kontynuowanie współpracy z placówkami oświatowymi wszystkich szczebli, znajdującymi się na terenie miasta i gminy Września oraz powiatu wrzesińskiego w zakresie przysposobienia czytelniczego oraz edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży,
- kontynuowanie polityki współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi,
- zwiększenie metrażu Filii w Grzybowie,
- komputeryzacja Filii w Grzybowie o 30m².
- Skontrum księgozbiorów w Oddziale Dziecięcym Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni oraz Filii nr 1.
- Skontrum wyposażenia i środków trwałych w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni, Oddziale dziecięcym oraz podległych filiach (Kaczanowo , Otoczna , Nowy Folwark, Grzybowo, Filia nr 1).

Poniżej przedstawiam wyniki czytelnicze Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni wraz z filiami bibliotecznymi.

UDOSTĘPNIENIE PREZENCYJNE – NA MIEJSCU W CZYTELNI

NAZWA PLACÓWKI	Liczba odwiedzin	UDOSTĘPNIENIA NA MIEJSCU				Liczba udzielonych informacji
		Książek ogółem	Czasopisma	Audiobooki	Internet	
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	1516	811	4307	-	106	5782
ODDZIAŁ DZIECIĘCY	9089	6710	10	-	-	6030
FILIA NR 1	873	54	31	-	-	3311
FILIA W GRZYBOWIE	311	36	202	-	-	475
FILIA W KACZANOWIE	189	87	20	-	-	1312
FILIA W NOWYM FOLWARKU	174	79	65	-	-	917

FILIA W OTOCZNEJ	311	26	70	-	-	958
RAZEM:	12463	7803	4706	-	106	18785

CZYTELNICY I WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ

NAZWA PLACÓWKI	CZYTELNICY		WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ		
	Liczba odwiedzin	Liczba czytelników zarejestrowanych	Książek ogółem	Czasopisma	Audiobooki
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	11249	1616	33675	211	435
ODDZIAŁ DZIECIĘCY	8706	1964	19300	15	136
FILIA NR 1	6728	750	16078	3	-
FILIA W GRZYBOWIE	1958	225	6022	631	-
FILIA W KACZANOWIE	5498	594	8618	20	-
FILIA W NOWYM FOLWARKU	3371	408	6325	321	-
FILIA W OTOCZNEJ	1265	284	1594	319	-
RAZEM:	38775	5841	91612	1520	571

ZAKUP NOWOŚCI WYDAWNICZYCH DLA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ MIASTA I GMINY WE WRZEŚNI

- z dotacji organizatora – zakup audiobooków

NAZWA PLACÓWKI	w przeliczeniu na ilość audiobooków	w przeliczeniu na kwotę
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	26	582,50
ODDZIAŁ DZIECIĘCY	-	-
RAZEM:	26	582,50

- z dotacji organizatora – zakup książek

NAZWA PLACÓWKI	w przeliczeniu na ilość książek	w przeliczeniu na kwotę
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	660	22317,42
ODDZIAŁ DZIECIĘCY	487	13281,22
FILIA NR 1	227	7157,74
FILIA W GRZYBOWIE	129	4235,10
FILIA W KACZANOWIE	169	5231,06
FILIA W NOWYM FOLWARKU	171	5191,26
FILIA W OTOCZNEJ	158	4665,58

RAZEM:	2001	62079,38

- z dotacji Starostwa Powiatowego w ramach wykonywania zadań dla powiatowej biblioteki publicznej

NAZWA PLACÓWKI	w przeliczeniu na ilość książek	w przeliczeniu na kwotę
Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczkowie	79	3000,00
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Miłosławiu	88	3000,00
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Nekli	87	3000,00
Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach	79	3000,00
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni	90	3000,00
RAZEM:	423	15000,00

- z dotacji Biblioteki Narodowej

NAZWA PLACÓWKI	w przeliczeniu na ilość książek	w przeliczeniu na kwotę
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	100	3009,99
ODDZIAŁ DZIECIĘCY	130	3444,28
FILIA NR 1	68	1971,36
FILIA W GRZYBOWIE	50	1531,30
FILIA W KACZANOWIE	80	1984,47
FILA W NOWY FOLWARKU	54	1516,00
FILIA W OTOCZNEJ	52	1542,60
RAZEM:	534	15000,00

W dniu 24 lipca 2023 r. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni otrzymała dofinansowanie w kwocie **15000,00** zł w ramach kierunku interwencji 1.1. *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych* Priorytetu 1 Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025, który realizuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Biblioteki Narodowej. Głównym celem Priorytetu 1 jest wzmocnienie potencjału bibliotek publicznych w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów. Podstawowym elementem przesądającym o atrakcyjności zbiorów danej biblioteki

jest wystarczająca liczba nowości wydawniczych, dostępnych w formatach uwzględniających zróżnicowane preferencje czytelnicze tj. publikacje tradycyjne, e-booki, audiobooki i synchrobooki.

PROMOCJA CZYTELNICTWA

LEGIMI – usługa dostępna w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni, która oferuje swoim czytelnikom dostęp do szerokiej oferty e-booków na platformie LEGIMI. Można tam znaleźć ponad 60 000 tysięcy e-boków, w tym aktualnych nowości wydawniczych i pozycji cenionych autorów literatury obyczajowej, fantastycznej kryminalnej, dziecięcej i młodzieżowej oraz literatury faktu i reportaży. Wystarczy na podstawie otrzymanego w Bibliotece Głównej we Wrześni, ul. Dzieci Wrześnińskich 13 unikalnego kodu założyć konto i pobrać bezpłatną aplikację Legimi. Czytelnik w danym miesiącu może otrzymać jeden darmowy kod z miesięcznym okresem ważności od momentu aktywacji. Kod musi być aktywowany w miesiącu jego pobierania. Jeżeli do ostatniego dnia danego miesiąca czytelnik nie aktywuje pobranego w bibliotece kodu, kod ten wygasa. Wszystkie e-booki można czytać na urządzeniach: smartfonie, tablecie, komputerze lub czytniku. Oferta ta cieszy się we wrześnińskiej bibliotece dużym zainteresowaniem dlatego w przyszłym roku biblioteka zamierza zakupić większą ilość kodów.

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY WE WRZEŚNI od 01.01.2023 do 31.12.2023	
Liczba wypożyczenia e-boków	2660
Liczba wypożyczonych audiobooków	826
Liczba zarejestrowanych użytkowników	124
Liczba wykorzystanych kodów	574

EMPIK-GO – usługa dostępna w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni, która oferuje swoim czytelnikom dostęp do szerokiej oferty e-booków na platformie EMPIK-GO. Zakres usług jest zbliżony do usługi LEGIMI – opis jak wyżej.

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY WE WRZEŚNI od 01.01.2023 do 31.12.2023	
Liczba wypożyczenia e-boków	134
Liczba wypożyczonych audiobooków	508
Liczba zarejestrowanych użytkowników	47
Liczba wykorzystanych kodów	60

- **OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ BIBLIOTEK**

Od 8 do 12 maja Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni obchodziła XX edycję Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. Akcja ta, mająca na celu promocję czytelnictwa i bibliotek, tym razem odbyła się pod hasłem „Moja, Twoja, Nasza – Biblioteka”. Podczas tego tygodnia nasza biblioteka zaprosiła ponad 400 czytelników ze szkół podstawowych na spotkania z autorami książek dla dzieci i młodzieży. W pierwszych dwóch dniach dzieci spotkały się z **Grzegorzem Kasdepke**. Charyzmatyczny autor rozmawiał z uczestnikami o różnych gatunkach literackich, bawił się związkami frazeologicznymi. Nie zabrakło oczywiście głośnego czytania fragmentów książek. Spotkania przebiegły w pełnej humoru atmosferze, a dzieci miały okazję zadać autorowi wiele pytań, niekoniecznie związanych z twórczością. Kolejnego dnia odwiedził nas **Marcin Pałasz**. Dzieci poznały prawdziwą historię bohatera serii książek o psie Elfie. Autor w zabawny sposób opowiadał o swoim życiu i twórczości, a ze wszystkich ciekawostek wyłaniała się jego wielka miłość do zwierząt. W ostatnim dniu dzieci poznały naszą lokalną autorkę

Mają Szanecką – Żoldak, która zaprezentowała słuchaczom bohaterów swoich książek oraz opowiadała o tym, jak próbowała w nich przedstawić ludzki świat oglądany psim okiem. Wspominała również o książce, w której porusza różne problemy, z którymi borykają się dzisiejsze nastolatki.

- **MAŁA KSIĄŻKA WIELKI CZŁOWIEK – OGÓLNOPOLSKA KAMPANIA SPOŁECZNA**

Kampania ma na celu zachęcenie rodziców do odwiedzania i zapisywania swoich dzieci do bibliotek, wypożyczenia książek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przyjdzie do wrzeńskiej biblioteki otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą. W Wyprawce Czytelniczej znajduje się: KSIĄŻKA pt. „*Pierwsze czytanki dla ...*” z ilustracjami Józefa Wilkonია - starannie dobrane zestawy utworów wybitnych polskich poetów i pisarzy dziecięcych, BROSZURA dla rodziców pt. „*Książką połączeni, czyli przedszkolak idzie do biblioteki*” (praktyczny poradnik o korzyściach wypływających z codziennego czytania dziecku i odwiedzenia z nim biblioteki) oraz KARTA MAŁEGO CZYTELNIKA – karta biblioteczna do zbierania naklejek za wypożyczone książki. Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem przynajmniej jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzyma naklejkę a po zebraniu dziesięciu naklejek otrzyma imienny dyplom. Uczestnikami projektu są dzieci przedszkolne z roczników 2016-2019 (pierwsza edycja) oraz 2017-2020 (trwająca od października 2023 r. – druga edycja).

- **XXII OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ CZYTANIA DZIECIOM**

W dniach od 1 do 7 czerwca 2023 r. w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni odbyła się XXII edycja Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom pod hasłem „**Książka jest jak ogród**”. Hasło to zostało zainspirowane chińskim przysłowiem: „Książka jest jak ogród, który można włożyć do kieszeni”. Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom to akcja, która od ponad dwudziestu lat jednoczy osoby i instytucje zaangażowane w promocję czytania dzieciom i jest obchodzony w setkach placówek przedszkolnych, szkolnych bibliotecznych, kulturalnych i wychowawczych w całym kraju.

- **LEKCJE BIBLIOTECZNE**

Ważną częścią działalności Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni jest działalność edukacyjna, dlatego też prowadzona jest systematyczna współpraca ze szkołami i przedszkolami z Wrześni i okolic. Lekcje biblioteczne opierają się na bezpośrednim kontakcie ucznia z wszelkimi rodzajami dokumentów bibliotecznych oraz warsztatem informacyjnym biblioteki. Ich celem jest wykształcenie u dzieci zdolności uczenia się, przybliżenie młodym czytelnikom biblioteki i zbiorów, korzystania z wydawnictw i informacji.

Filia w Kaczanowie

Data	Opis	Frekwencja
12.01.2023	„Dzwoneczek z Nibylandii” – lekcja biblioteczna.	Klasa OA 23 osoby
16.01.2023	„Spotkanie z książką” – lekcja biblioteczna.	Klasa OB 25 osób
17.01.2023	Teatrzyk Kamishibai „Królowa pszczół” – lekcja biblioteczna.	Klasa IA 20 osób
18.01.2023	„Spotkanie z książką” – lekcja biblioteczna.	Klasa IIA 25 osób
19.01.2023	„Spotkanie z poezją” – lekcja biblioteczna	Klasa II B 20 osób
23.01.2023	„Bezpieczne ferie zimowe” – lekcja biblioteczna.	Klasa 0A i OB. 48 osób
25.01.2023	Teatrzyk Kamishibai „Legenda o Smoku Wawelskim” – lekcja biblioteczna.	Klasa II B 25 osób
27.01.2023	„Bezpieczne ferie zimowe” – lekcja biblioteczna.	Klasa IC 17 osób
13.02.2023	„Baśnie, bajki, bajeczki” – lekcja biblioteczna i teatrzyk Kamishibai	Klasa 0A i 0B 38 osób
16.02.2023	„Dlaczego nie warto jeść za dużo słodczy” – lekcja biblioteczna	Klasa IA 15 osób
17.02.2023	Teatrzyk Kamishibai „Legenda o Smoku Wawelskim” – lekcja biblioteczna.	Klasa OC i świetlica 4 osób
23.02.2023	„Czworonożni przyjaciele” – lekcja biblioteczna.	Klasa IA 20 osób
27.02.2023	„Baśnie, bajki, bajeczki” – Lekcja biblioteczna	A i 0B

		38 osób
28.02.2023	„Dbamy o zdrowie” – lekcja biblioteczna.	Klasa IA i IB 38 osób
02.03.2023	„W krainie bajek” – lekcja biblioteczna.	Klasa 0A i OB. 48 osób
17.03.2023	Teatrzyk Kamishibai „Legenda o Bazyliisku” – lekcja biblioteczna.	Klasa IIA i IIB 42 osoby
20.03.2023	„Wiosna tuż, tuż” – lekcja biblioteczna.	Klasa 0A 23 osoby
23.03.2023	„Opowieści z Narnii” – lekcja biblioteczna.	Klasa IVA i IVB 39 osób
28.02.2023	„Dbamy o zdrowie” – lekcja biblioteczna	Klasa IIA 25 osób
02.03.2023	„W krainie bajek”	Świetlica 5osób
07.03.2023	„Magia teatru – Juliam Tuwim Rzepka”	Klasa IIB 25 osób
08.03.2023	„Dzień kobiet” – lekcja biblioteczna	IA 15 osób
17.03.2023	„W świecie legend (Legenda o Bazyliisku) „	Świetlica 15 osób
20.03.2023	„Wiosna tuż tuż” – lekcja biblioteczna	Klasa 0A 22 osoby
21.03.2023	„Uczę się uczyć” – lekcja biblioteczna	Klasa 7A 20 osób
23.03.2023	„Opowieści z Narnii” – lekcja biblioteczna	Świetlica 22 osoby
24.03.2023	„W świecie baśni”	Klasa 0A i świetlica 32 osoby
27.03.2023	„Wiosenne przebudzenie” – czytanie na dywanie	Klasa 0A 25
03.04.2023	„Tradycje wielkanocne” – teatrzyk Kamishibai	Klasa IIA i 0B 41 osób
12.04.2023	„Gady, ssaki, ptaki” -mlekcja biblioteczna	Kasa IIA 25 osób
14.04.2023	„Quo Vadis” – lekcja biblioteczna	13 osób
17.04.2023	„W świecie książek” – lekcja biblioteczna	Klasa 0A

		22 osoby
19.04.2023	„Spotkanie z poezją” – lekcja biblioteczna	Klasa IIB 20 osób
21.04.2023	„Lokomotywa-spotkanie z poezją”	Świetlica 13 osób
24.04.2023	„Rzepka Julian Tuwim”	Klasa IC 20 osób
26.04.2023	„Moja ojczyzna w poezji”	Klasa IB 20 osób
09.05.2023	„Bajki” – lekcja biblioteczna	Klasa IA 15 osób
10.05.2023	„Pisarze świata” – lekcja biblioteczna	Świetlica 20 osób
11.05.2023	„ O powstaniu państwa polskiego”	Klasa IIB 20 osób
12.05.2023	„Moja twoja nasza biblioteka – pokochaj bibliotekę” – tydzień bibliotek	17 osób
19.05.2023	„Odkrywamy kosmos” – lekcja biblioteczna	Klasa IA 15 osób
22.05.2023	„Królewna śnieżka” – teatrzyk Kamishibai	Klasa 0A 16 osób
26.05.2023	„O rybaku i złotej rybce” – teatrzyk Kamishibai	Klasa 0B 15 osób
02.06.2023	„Dzień różnych narodowości” – lekcja biblioteczna	Klasa 0A 22 osoby
12.06.2023	„Bezpieczne wakacje” – lekcja biblioteczna	Klasa IIB 22 osoby
14.06.2023	„Łąka i jej mieszkańcy” -lekcja biblioteczna	Klasa A 25 osób
15.06.2023	„Ach ten tata!” - lekcja biblioteczna	Klasa IIA 25 osób
16.06.2023	„Kraina niestabnących przyjaźni” -spotkanie autorskie z Panią Martyną Kwiatkowską	Klasy 0-II 117 osób
19.06.2023	„Wakacyjne rady” – lekcja biblioteczna	Klasa IIA 25 os.
21.06.2023	„Bezpieczne wakacje” – lekcja biblioteczna	Klasa IIA i B 40osób
22.06.2023	„Bezpieczna wakacje” – lekcja biblioteczna	Świetlica 13 osób

22.09.2023	„Praca ze słownikami” – lekcja biblioteczna	Klasa VIA 22 osoby
29.09.2023	„Dzień głośnego czytania”	Klasa 0 41 osób
09.10.2023	„Królowa pszczół” – teatryk Kamishibai	Klasa 0A 19 osób
10.10.2023	„Brzydkie kaczątko” – teatryk Kamishibai	Klasa IIB 22 osoby
11.10.2023	„Jesień w poezji” – lekcja biblioteczna	Klasa IIB 22 osoby
16.10.2023	„Karolcia, spotkanie z bohaterką lektury” – lekcja biblioteczna	Klasa IIA 25 osób
06.11.2023	„Spotkanie z Kocią Kocią „ - lekcja biblioteczna	Klasa 0A 19 osób
07.11.2023	„Spotkanie z Kocią Kocią „ - lekcja biblioteczna	Klasa 0B 16 osób
09.11.2023	„ 11 listopada święto Niepodległości” – lekcja biblioteczna	Klasa IIIA 20 osób
27.11.2023	„ Dzień misia” – lekcja biblioteczna	Klasa IIA 22 osoby
28.11.2023	„Spotkanie z poezją J. Tuwima” – lekcja biblioteczna	Klasa IIB 20 osób
29.11.2023	„Dzień misia” – lekcja biblioteczna	Klasa IIC 21 osób
01.12.2023	Spotkanie autorskie z Martyną Kwiatkowską	Klasy 0-I 97 osób
01.12.2023	Spotkanie autorskie z Martyną Kwiatkowską	Klasy II-III 114 osób

FILIA W OTOCZNEJ

Data	Opis	Frekwencja
Styczeń	Przygody z Cudaczkiem Wyśmiewaczkiem – czytanie na dywanie	Klasa IA i IB 24 osoby
Luty	„Walentynki w Bibliotece „– lekcja biblioteczna	Klasa 0A i B

	„Dzień kota” – głośne czytanie Konkurs czytelniczy “ Dzieci z Bullerbyn”	Klasa 0A i 0B Klasa 0A i 0B
Marzec	„Przygoda z Muminkami” – lekcja biblioteczna „Dzień poezji” – lekcja biblioteczna	Klasa IA Klasa IB
Kwiecień	„Zwyczajnie wielkanocne” – warsztaty czytelnicze	Klasa IIIA i IIIB
Maj	„Moja mała ojczyzna” – Tydzień bibliotek	59 osób
Czerwiec	„Czytanie pod chmurką” – Tydzień czytania dzieciom „Bezpieczne wakacje” – lekcja biblioteczna	44 osoby Klasa IA i IB
Wrzesień	Narodowe Czytanie “ Nad Niemnem”	37 osób
Listopad	Pierwsze spotkanie z teatrem Kamishibai	25 osób
Grudzień	Plastyczne warsztaty świąteczne	19 osób

Filia w Nowym Folwarku

Data	Opis	Frekwencja
21.02.2023	Dbamy o higienę-Głośne czytanie „Tupcio Chrupcio nie chce się myć”,	38 osób
07.03.2023	Samodzielność- Czytanie opowiadania o kociej Mamie, która nauczyła swoje dzieci samodzielności.	37 osób
20.03.2023 21.03.2023	Światowy Dzień Poezji- głośne czytanie	58 osób
23.03.2023	Wiosna – lekcja biblioteczna	20 osób
19.04.2023	Światowy Dzień Ziemi – lekcja biblioteczna	41 osób
26.04.2023	Światowy Dzień Książki- lekcja biblioteczna	36 osób
17.05.2023 8.05.2023	Grzegorz Kasdepke – głośne czytania	25 osób
07.06.2023	XXII Tydzień Bibliotek- Czytanie „Ciocia Jadzia na wsi” i Jadzia w Rio”.	39 osób
21.06.2023 22.06.2023	Bezpieczne wakacje- lekcja biblioteczna	41 osób
20.09.2023 1.09.2023	Zasady korzystania z biblioteki – lekcja biblioteczna	40 osób
10.10.2023	Cała Polska czyta Dzieciom – głośne czytanie	82 osoby
06.11.2023	Dzień Postaci z bajek-Teatrzyk Kamishibai „Królewna Śnieżka”	40 osób
23.11.2023	Światowy Dzień Pluszowego Misia-Głośne czytanie i lekcja biblioteczna	38 osób

06.12.2023	Mikołajki – lekcja biblioteczna	37 osób
20.12.2023	Boże Narodzenie-lekcja biblioteczna	36 osób

Filia nr 1

Data	Opis	Frekwencja
12.01.2023	Droga książki od zakupu do miejsca na półce -Klub Czytelnika SSP nr 6	10 osób
19.01.2023	Dzień Babci i Dziadka – książka M. Swędrowskiej – nagrywanie filmu (Klub Czytelnika – SSP nr6)	10 osób
16.02.2023	Poezja i Sztuka Wisławy Szymborskiej – Kolarz na podstawie wiersza - Klub Czytelnika SSP nr6	9 osób
21.02.2023	Dzień Kota – kl. I b SSP nr6	25 osób
24.02.2023	Dzień Dinozaura – kl. I a SSP nr6	20 osób
16.03.2023	Spotkanie z poezją Wisławy Szymborskiej (przygotowania do wieczorku poetyckiego) – uczniowie SSP nr6	19 osób
21.03.2023	Wieczorek Poetycki z Wisławą Szymborską – uczniowie SSP nr6 i zaproszeni goście	50 osób
23.03.2023	Teatryk Kamishibai – Klub Czytelnika SSP nr6	10 osób
04.04.2023	Spotkanie Wiosenno-Wielkanocne – kl. 0b i 0c SSP nr6	35 osób

18.04.2023	Takich dwóch jak nas trzech – 80 rocznica Powstania w Getcie Warszawskim – kl VI c SSP nr6	24 osób
27.04.2023	Picturebooki – sztuka wywoływania emocji. Zabawy między słowami i obrazami. Czytanie wrażeńiowe. - Klub Czytelnika SSP nr6	10 osób
05.05.2023	Dzień Bibliotekarza – ŚDS Arka grupa dorosłych	5 osób
10.05.2023	Tydzień Bibliotek – z książką w ogrodzie rozmawiamy o emocjach – kl III c i III d SSP nr6	44 osób
12.05.2023	Na czym polega praca w bibliotece – ARKA – grupa 10 lat	6 osób
15.05.2023	Sztuka w bibliotece – Kółko Teatralne SSP nr6	10 osób
16.05.2023	Sztuka w bibliotece – kl. 0b i 0c SSP nr6	40 osób
17.05.2023	Zawód bibliotekarz – ŚDS ARKA grupa 25+	5 osób
22.05.2023	Dzień Pszczoły - spotkanie z właścicielami pasieki Trzmiel – kl. 5a, 5d, 5e i kl. 3b, 5b, 5c. SSP nr6	130 osób
26.05.2023	Książka – przygotowanie do wypożyczenia – ŚDS ARKA – dorośli	10 osób
31.05.2023	Zajęcia biblioteczne z przyrodą w tle – Przedszkole Tęczowa Chatka	35 osób
26.09.2023	Rzeki, morza, oceany – spotkanie z książką w ogrodzie – Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” (grupa dorosłych)	12 osób
09.10.2023	Noc w bibliotece z Harrym Potterem (uczniowie SSP nr6)	20 osób
18.10.2023	Konkurs eliminacyjny na szczeblu szkolnym z Harrego Pottera (uczniowie SSP nr6) – dwie grupy	28 osób

20.10.2023	Pierwszoklasista w bibliotece. Teatrzyk kukielkowy „Książka moim przyjacielem” – kl. I E SSP nr6	21 osób
23.10.2023	Pierwszoklasista w bibliotece. Teatrzyk kukielkowy „Książka moim przyjacielem” – kl. I A, I D – SSP nr6	44 osób
25.10.2023	Wielki Turniej Wiedzy o Harrym Potterze. Finał eliminacji szkolnej. Rozstrzygnięcie	20 osób
27.10.2023	Pierwszoklasista w bibliotece. Teatrzyk kukielkowy „Książka moim przyjacielem” – kl. I B, I C	41 osób
03.11.2023	KŁOPOT co z nim zrobić. Emocje. Zajęcia z kl.III C i III D	43 osób
21.11.2023	KŁOPOT co z nim zrobić. Emocje. Zajęcia z kl.III A i II D	42 osób
Grudzień 2023	Kalendarz adwentowy z fragmentami książek o tematyce świątecznej – cykl na portalu społecznościowym	
19.12.2023	Świąteczne spotkanie w gwarze poznańskiej – Kl. VII A SSP nr6	10 osób

Filia w Grzybowie

DATA	Opis	Frekwencja
04.04.2023	„Dzień Książki dla Dzieci”- spotkanie w Przedszkolu Grzybek w Sokołowie; przedstawienie dzieciom pracy bibliotekarza; czytanie wierszy i bajek przedszkolakom	60 osób
10.05.2023	Lekcja biblioteczna kl. I Zespołu Szkół Społecznych w Grzybowie	Klasa I 10 osób
10.05.2023	Lekcja biblioteczna kl. II Zespołu Szkół Społecznych w Grzybowie	16 osób
10.05.2023	Lekcja biblioteczna kl. III Zespołu Szkół Społecznych w Grzybowie	17 osób
07.06.2023	Wycieczka do biblioteki kl. IV Zespołu Szkół Społecznych w Grzybowie	9 osób
20.06.2023	Wycieczka do biblioteki kl. II Zespołu Szkół Społecznych	14 osób

	w Grzybowie	
11.07.2023	Teatryk Kamishibai „Magiczna gąsienica”	6 osób
17.07.2023	Teatryk Kamishibai „Słowik”	4 osób
11.10.2023	Teatryk Kamishibai „Magiczna gąsienica”	4 osób
26.07.2023	Głośne czytanie „ Ania na wakacjach”	4 osób
03.08.2023	Głośne czytanie „Najpiękniejsze wiersze dla dzieci”	3 osób
30.11.2023	Głośne czytanie „Martynka i cztery pory roku”	3 osób

Oddział Dziecięcy

Miesiąc	Opis	Frekwencja
STYCZEŃ	<p>W baśniowym świecie Królowej Śniegu.</p> <p>Teatryk Kamishibai ”Królowa Śniegu”. Zabawa ruchowa ”Poszukiwanie Kaja(„Wesoła scena sanna zabawa ruchowa do kultowej piosenki o zimie”).Przejsie labiryntu w poszukiwaniu Kaja biletem wejścia do komnaty Królowej Śniegu.</p>	<p>15 Misie –Tęczowa Chatka</p> <p>17 Wiewiórki - Bajka</p> <p>19 Żabki - Tęczowa Chatka</p> <p>20 Leśne Ludki - Miś Uszatek</p> <p>21 Motylki – Tęczowa Chatka</p> <p>19 Eko-Ludki – Miś</p> <p>20 Sowy – Miś</p> <p>15 Czerwona – Montessori</p> <p>20 Zielona – Montessori</p> <p>20 SSP3 kl.3 a</p> <p>21 Skrzaty – Miś Uszatek</p> <p>22 SSP1 kl.IIIa</p>
LUTY	<p>W moim sercu.</p> <p>Krótkie ćwiczenia : dzieci otrzymują karteczki, rysują emocję którą teraz odczuwają za pomocą Emotki. Odpowiadanie na</p>	<p>29 Szkoła Podstawowa Brzezno kl.I, kl.II, kl.III</p>

	<p>pytania: Dziś czuje się dobrze bo...?, Dziś czuje się źle bo ...?</p> <p>Wprowadzenie do tematy- rozmowa o uczuciach:</p> <p>-Jakie znacie uczucia?</p> <p>-Do czego są nam potrzebne?</p> <p>- Co to są uczucia?</p> <p>-Co to są emocje?</p> <p>Odczytanie książki „W moim sercu” Jo Witek. Zanim odczytamy : pokazujemy okładkę , tłumaczymy, że serca mają różne kolory, że jest to „księga uczuć. ”Wspólna refleksja po wysłuchaniu książki. Kalambury z emocjami. Praca plastyczna- Jakie emocje mieszkają w Twoim sercu.</p> <p>Wycieczka do biblioteki – zwrot i wypożyczenie książek</p>	<p>23 Jeżyki- Chatka Misia Uszatka</p> <p>22 Biedronki – Chatka Misia Uszatka</p> <p>16 Wiewiórki- Bajka</p> <p>15 Sowy - Chatka Misia Uszatka</p> <p>19 Misie – Tęczowa Chatka</p> <p>17 Eko Ludki – Miś</p> <p>23 Sowy – Miś</p> <p>22 Żabki – Pszczółka Maja</p> <p>24 Skrzaty – Miś Uszatek</p> <p>23 Motylki – Tęczowa Chatka</p> <p>17 Przedszkole Grzybek w Kleparzu</p> <p>18 Biedronki – Pszczółka Maja</p> <p>21 Czerwona – Montessori</p> <p>20 Zielona – Montessori</p> <p>24 Leśne ludki – Miś Uszatek</p> <p>17 Wiewiórki - Bajka</p>
<p>MARZEC</p>	<p>Wkrótce Wielkanoc.</p> <p>Teatrzyk kukielkowy pt. „Historia żółtego kurczątka” A. Machoń ilustrowany teatrzykiem sylwet. Rozmowa kierowana na temat</p>	<p>22 Grzybki – Tęczowa Chatka</p>

	<p>teatryku. Wielkanocna opowieść ruchowa. Oglądanie prezentacji „Kazio i Tradycje Wielkanocne” – Kamlotki. Praca plastyczna – kurczak z rolki.</p>	<p>19 Sowy – Chatka Misia Uszatka</p> <p>19 Jeżyki – Chatka Misia Uszatka</p> <p>18 Biedronki – Chatka Misia Uszatka</p> <p>18 Żabki – Tęczowa Chatka</p> <p>20 Czerwona – Montessori</p> <p>23 Zielona – Montessori</p> <p>17 Motylki – Tęczowa Chatka</p> <p>23 Eko Ludki – Miś</p> <p>27 Sowy – Miś Szkola Podstawowa w Marzeniu</p> <p>11 kl.I</p> <p>12 kl.II</p> <p>13 kl.III</p> <p>17 Delfinki – Tęczowa Chatka</p> <p>22 Żabki – Przedszkole Pszczółka Maja</p> <p>17 Biedronki – Pszczółka Maja</p>
KWIECIEŃ	Ratujmy pszczoły.	

	<p>Wysłuchanie fragmentu książki „Ania Robaczek ratuje pszczoły” L. Fleming i „Niezwykła planeta- pszczoły” A. Quigley Pau Morgan. Rozmowa kierowana na temat wysłuchanych fragmentów książek. Spójrz przez niebieskie okulary(tak widza pszczoły)- eksperyment. Pszczółka na łące- masażyki relaksacyjne .Oglądanie prezentacji „Kazio ratuje pszczoły”. Praca plastyczna – pszczoła.</p>	<p>23 Grzybki – Tęczowa Chatka 24 Olimpus – kl.II b, kl.II c 17 Olimpus – kl.I b, Kl.Ic 23 Wiewiórki – Bajka 10 Olimpus kl.III 12 Olimpus kl.0 18 Żabki – Tęczowa Chatka 30 Przedszkole w Kleparzu gr. Maluchy gr. Średniaki gr. Starszaki 24 Eko Ludki – Miś 27 Sowy – Miś 22 Grzybki – Tęczowa Chatka 21 Motylki – Bajka 19 Motylki – Tęczowa Chatka 23 Czerwone – Montessori 20 Zielone – Montessori 24 SSP 6 kl.0e 23 Delfinki – Tęczowa Chatka 25 Kaczuszki – Tęczowa Chatka 25 Sowy – Miś 25 SSP1 kl.III 19 English House</p>
--	--	--

<p>KWIECIEŃ</p>	<p>Piknik czytelniczy z biblioteką.</p> <p>Zabawa integracyjna „Witają się nasze ręce, witają się nasze stopy...”. Wysłuchanie książki „Nie lubię książek. Koniec kropka” E. Perry S Dawey. Zabawy ruchowe drużynowe (wyścig z jajem, rzucanie do celu). Wykonanie pracy plastycznej – Stwórz własną książkę. Książkobudka.</p>	<p>19 Misie – Tęczowa Chatka 27 Sowy Chatka Misia Uszatka</p> <p>11 Szkoła Podstawowa w Grzybowie kl.I 16 Szkoła Podstawowa w Grzybowie kl.II 17 Szkoła Podstawowa w Grzybowie kl.III</p>
<p>MAJ</p>	<p>Oto ja i moja rodzina.</p> <p>Wstęp do zajęć- wylizanka, odgadnięcie tematu zajęć. Wysłuchanie książki Trace Moroney „Rodzina”. Rozmowa kierowana na temat książki rodziny. Dokończ podane zdanie: Moi rodzice są kochani bo...? Zabawa dramowa - „W mojej rodzinie”. Wykonanie laurki.</p>	<p>25 Delfinki – Tęczowa Chatka 24 Grzybki –Tęczowa Chatka 25 Skrzaty – Miś Uszatek 24 Leśne Ludki – Miś Uszatek 19 Żabki – Tęczowa Chatka 25 Biedronki – Chatka Misia Uszatka 25 Eko Ludki – Miś 19 Motylki – Tęczowa Chatka 25 Wiewiórki – Miś Uszatek 23 Wiewiórki – Bajka</p>

	<p>Czarna książka kolorów</p> <p>Gra skojarzeniowa(dzieci losują kartki z kolorowymi kwadratami, następnie kolejno opowiadają z czym kojarzy się kolor. Pozostałe dzieci odgadują o jaki kolor chodzi). Krótka prezentacja książki. Przeczytanie „Czarna książka kolorów” Menena cottin, Rosana Faria. Gra- Tajemnicze pudełko. Praca plastyczna- napisz swoje imię alfabetem Braillea.</p>	<p>Misia Uszatka 25 Biedronki – Chatka Misia Uszatka 24 Misiowi Odkrywcy – Miś 25 Kl.0b- SSP3 20 Jeżyki – Pszczółka Maja 21 Biedronki – Pszczółka Maja 20 Montessori – Czerwona 24 Montessori – Zielona 20 SSP3 – kl.0a 19 Miś – Leśne Ludki 24 Jeżyki – Chatka Misia Uszatka</p> <p>Szkoła Podstawowa w Marzeninie kl.I kl.II } 30 kl.III</p>
<p>PAŹDZIERNIK</p>	<p>Kto z kim przestaje takim się staje.</p> <p>Zabawa integracyjna „Ludzie do ludzi”. Wstęp do zajęć: -co to jest agresja, przemoc (rozmowa).Przeczytanie książki „Słup soli ”E. Żubrzyckiej. Rozmowa kierowana o książce. Film- zajęcia z psychologiem „ Dokuczanie”. Spot-„ Powiedzmy stop szkolnej agresji’. Praca plastyczna- zaprojektuj plakat, który będzie promował hasło „Stop przemocy”.</p>	<p>23 kl.IIIa SSP1 24 kl.IIIb SSP3 24 kl.IIIa SSP3 24 kl.IIId SSP3 23 kl.IIIc SSP3 26 kl.IIIId SSP3 23 kl.V SSP w Nekli Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Gorzykowie kl.I</p>

		kl.II } 6 kl.III kl.IV kl.VI } 9 kl.VII kl.VIII 23 kl.V SSP Nekla
LISTOPAD	<p>Krajobraz w jesiennej scenerii. Jesienne zagadki. Czytanie książki „Złodziej liści” Alice Hemming. Zabawa- Prawda czy fałsz. Zabawa ruchowa- Jedziemy do lasu na jesienny spacer. Ola i jesień- film edukacyjny. Praca plastyczna- Jesienna drzewa.</p> <p>Urodziny Misia Piosenka dla misia. Rozmowa o znanych książkach misiowych. Przeczytanie książki „Puchatku cierpliwości” Liliana Berdijewska. Film Kubusiowe przygódki: Balonik i pszczoły, Kubuś i Tygrys, Skutki przejedzenia. Praca plastyczna – Tort dla misia.</p>	22 Truskawki - Tęczowa Chatka 17 Bystrzaki- Chatka Misia Uszatka 30 Przedszkole w Kleparzu 23 Biedronki – Miś 27 Biedronki – Chatka Misia Uszatka 20 Skrzaty- Miś 19 Skrzaty- Miś 19 kl.0b SSP3 21 kl.0a SSP3 23 Eko Ludki- Miś 19 Truskawki 18 Motylki –Tęczowa Chatka 19 Kreciki – Pszczółka Maja 23 Misiowi Odkrywcy- Miś 7 kl.I, kl.II, kl.III - Szkoła Podstawowa w Gorzykowie 19 Biedronki - Chatka Misia Uszatka 21 Misie – Tęczowa Chatka

		<p>24 Jeżyki – Chatka</p> <p>Misia Uszatka</p> <p>15 kl.I SSP Marzenin</p> <p>11 kl.II SSP Marzenin</p> <p>12 kl.III SSP Marzenin</p>
GRUDZIEN	<p>Magia Świąt Bożego Narodzenia</p> <p>Zaczarowane pudełko- nauczyciel pokazuje pudełko w którym ukryte są świąteczne skarby. Przypomina o najpiękniejszych w roku świątach B.N. Wyjmuje po kolei „skarby”. Dzieci nazywają je i określają z którym momentem świąt są związane. Postawienie dzieciom pytania problemowego „Co by było, gdyby nie było Świąt Bożego Narodzenia”? Przeczytanie książki „Święta Tupcia Chrupcia „, E. Piotrowskiej. Prezentacja - Edu Kredka. Tradycje świąteczne. Taniec- O dobrym świętym (Mikołaju).Praca plastyczna –Mikołaj.</p> <p>Magia Świąt Bożego Narodzenia</p> <p>Łańcuch skojarzeń:</p> <p>-Święta Bożego Narodzenia kojarzą mi się z ...?</p> <p>- Lubię święta bo ...?</p> <p>- Gdyby nie było świąt...?</p> <p>Przeczytanie książki „Zawód Święty Mikołaj”</p> <p>F. Pokrzywniak. Taniec – O dobrym świętym (Mikołaju).</p> <p>Prezentacja- Tradycje świąteczne na świecie.</p> <p>Praca plastyczna – Ozdoby świąteczne z filcu.</p>	<p>18 Leśne Ludki – Miś Uszatek</p> <p>24 Biedronki – Miś</p> <p>20 Jeżyki – Chatka</p> <p>Misia Uszatka</p> <p>21 kl.0 a SSP3</p> <p>23 Skrzaty – Miś Uszatek</p> <p>24 Motylki – Pszczółka Maja</p> <p>23 Kreciki – Pszczółka Maja</p> <p>24 kl.0b SSP3</p> <p>17 Eko Ludki – Miś</p> <p>15 Czerwona – Montessori</p> <p>18 Zielona –Montessori</p> <p>12 Bystrzaki – Chatka</p> <p>Misia Uszatka</p> <p>25 kl.2d SSP3</p>

- **BIBLIOWAKACJE / FERIE ZIMOWE**

FERIE ZIMOWE - BEZPIECZNE FERIE Z BIBLIOTEKĄ

Spotkanie z przedstawicielem Straży Miejskiej we Wrześni z Panią Katarzyna Chromińską. Tematem zajęć było co należy zrobić aby zimowe zabawy były bezpieczne. Jakich zachowań unikać, na co uważać w ferie i jakie błędy popełniane są najczęściej. Ciekawostka dla dzieci była wizyta w siedzibie straży.

2 godz.- 20 osób

01.02.2023 r.

Dzieci wzięły udział w Programie pilotażowym „Pierwszy Ratownik”. Zajęcia zostały przeprowadzone przez Pana Jarosława Palasza ze Straży Pożarnej w Miłosławiu.

2 godz. - 18 osób

02.02.2023 r.

Spotkanie z przedstawicielem policji Panem Tomaszem Michalakiem z komendy Powiatowej Policji we Wrześni. Tematem zajęć była rozmowa o pracy policjanta, o tym co robią policjanci, kiedy i jak wezwać ich do pomocy. Zostały przedstawione dzieciom także podstawowe zasady bezpieczeństwa : jak prawidłowo zachować się na drodze w domu i podczas zabaw. Każdy chętny mógł obejrzeć bądź przymierzyć prezentowane akcesoria. Feriowicze mogli z bliska podziwiać wygląd i wyposażenie radiowozu.

W zajęciach uczestniczyło 56 dzieci

BIBLIOWAKACJE

Wakacje z Wednesday oraz poszukiwania Pikaczu – eksperymenty, slimy, klocki lego, zagadki, warsztaty kreatywne.

W zajęciach uczestniczyło 82 dzieci w wieku 6-12 lat.

- **KONKURSY**

Data	Tytuł konkursu
01 – 24.04. 2023 Oddział Dziecięcy	Konkurs literacki „NIEZWYKLE RZADKA, WYJĄTKOWA, WAŻNA KSIĄŻKA”
Listopad 2023 Oddział Dziecięcy	Konkurs plastyczny „Urodzinowy tort dla misia”

- **BAJKI KAMISHIBAI**

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni sięga po rozmaite formy popularyzacji literatury, między innymi teatr Kamishibai. Kamishibai, to nie tylko książka i atrakcyjna forma ich prezentacji to również doskonała metoda twórczej i rozwojowej pracy z dziećmi i młodzieżą. Teatrzyk Kamishibai stanowi oprawę dla ilustracji i skupia na niej uwagę publiczności. W ten sposób opowieść zdecydowanie wyodrębnia się z otaczającej rzeczywistości. Bajki Kamishibai wydane są w formie kart ilustracyjnych, na których przedstawiona jest opowieść. Każda ilustracja odpowiada kolejnemu fragmentowi opowiadania. Karty Kamishibai wydane są dwustronnie – na przedniej stronie widnieje ilustracja, a na tylnej stronie tekst i niewielki podgląd ilustracji, którą widzi publiczność. Każda książka posiada stronę tytułową, która zawiera z tyłu tekst do pierwszej karty opowieści– w ten sposób możliwe jest czytanie książki Kamishibai za pomocą parawanu Kamishibai.

Misją Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni jest upowszechnianie kultury i czytelnictwa, wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz rozpoznawanie i efektywne zaspokajanie określonych potrzeb kulturalnych, edukacyjnych i informatycznych mieszkańców regionu, aktualnych i potencjalnych użytkowników biblioteki wrzesińskiej.

6.4 Muzeum

I. ORGANIZACJA

1.1. Godziny pracy

W 2023 r. Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich pracowało w następujących dniach i godzinach:

<i>Dzień tygodnia</i>	<i>Godziny pracy w placówce</i>	<i>Godziny dostępności ekspozycji</i>
poniedziałek	muzeum nie pracuje	
wtorek	8:00 - 18:00	9:00 - 17:00
środa	8:00 - 16:00	9:00 - 15:00
czwartek	8:00 - 16:00	9:00 - 15:00
piątek	8:00 - 18:00	9:00 - 17:00
sobota	11:00 – 15:00	12:00 - 14:00
niedziela	muzeum nie pracuje	

W zależności od organizowanych wydarzeń praca wykonywana była także w innych dniach i godzinach.

1.2. Komisja na zlecenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

We wtorek, 23 maja 2023 r., w budynku dawnej Katolickiej Szkoły Elementarnej „Dzieci Wrzesińskich”, obecnej siedziby Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich i Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni, na zlecenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego przybyła komisja Zespołu ds. Monitoringu Zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa z Warszawy.

Zespół pod kierunkiem Anny Marconi-Betki zajmuje się koordynacją działań związanych z wdrażaniem zapisów Konwencji w Sprawie Ochrony Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego. Koordynuje realizację procedur występowania z wnioskiem do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o uznanie przez Prezydenta RP zabytku nieruchomego za Pomnik Historii. Koordynuje również działania związane z monitorowaniem przez Instytut stanu zachowania i zarządzania obiektami z Listy Światowego Dziedzictwa i uznanymi za Pomniki Historii oraz podejmuje współpracę z właścicielami i zarządcami obiektów z Listy Światowego Dziedzictwa i uznanych za Pomniki Historii na rzecz właściwej opieki i zarządzania dobrami.

Specjalnie do Wrześni przyjechała z Warszawy komisja, aby zapoznać się z budynkiem dawnej Katolickiej Szkoły Elementarnej „Dzieci Wrzesińskich” w związku ze złożonym w 2021 r. przez dyrektora Sebastiana Mazurkiewicza wniosku do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o uznanie zabytkowego obiektu za Pomnik Historii. Budynek ten zbudowany został w 1790 r. jako parterowy. Nadbudowę piętra dokonano w 1840 r. Oficynę dobudowano w 1903 r. i rozbudowano w latach 1984-1989. W maju 1901 r. doszło tutaj do wybuchu Strajku Szkolnego Dzieci Wrzesińskich w obronie nauczania religii i modlitwy w języku polskim.

Od 1974 r. budynek widnieje w rejestrze zabytków (nr rej. 1596/A z 10.09.1974), ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków (nr 00.037) oraz znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków (nr rej. 295/Wlkp/A z 19.04.2006).

1.3. E-usługi

Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich w ramach projektu „*Rozwój elektronicznych usług publicznych w gminie Września*” od stycznia 2023 r. uruchomiło elektroniczną rezerwację terminów zwiedzania ekspozycji muzealnej oraz zamawiania usługi przewodnickiej.

II. ZBIORY MUZEALNE

2.1. GROMADZENIE ZBIORÓW

2.1.1. Stan zbiorów muzealnych

Aksesja wg. kategorii GUS

(w sprawozdaniu za 2023 r. GUS wprowadził nową klasyfikację muzealiów)

	<i>poddział</i>	<i>muzealia</i>	<i>depozyty</i>
1.	dzieła sztuki	181	74
2.	artefakty kulturowe	1155	368
3.	okazy przyrodnicze	2	0
4.	obiekty fotograficzne	437	0
5.	dokumenty drukowane	1835	0
6.	dokumenty pisane ręcznie	2745	0
7.	dokumenty audiowizualne	0	0
8.	obiekty cyfrowe	0	0
	ogółem	6355	442

2.2. POZYSKIWANIE ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH

Promesy archeologiczne

Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich wystawiło następujące promesy archeologiczne:

<i>promesa nr</i>	<i>data wystawienia</i>	<i>podmiot otrzymujący</i>	<i>dotyczy</i>
1/2023	27.06.2022	Sławomir Gronek, Cielimowo	Równina Wrzesińska

2.3. EWIDENCJONOWANIE I OPRACOWYWANIE ZBIORÓW

Rozpoczęto analizę kontrolną zbiorów depozytowych.

2.4. PRZECHOWYWANIE I KONSERWACJA

Bezpieczeństwo przechowywania

Dokonano obowiązujących kontroli zabezpieczenia zbiorów oraz utrzymania zabezpieczeń obiektu muzeum: przegląd gaśnic, kontrolę zabezpieczenia przeciwpożarowego, serwisy systemów zabezpieczeń przeciwpożarowego, przeciwdymnego, antywłamaniowego i dozorowego.

Wykonano obowiązki z decyzji nr PZ.52800.12.5.2022 Komendanta Powiatowej Państwowej

Straży Pożarnej we Wrześni z 23 maja 2022 r., tj. opracowanie jednolitej aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego poprzez jej scalenie w jeden dokument oraz prawidłowo oznakowano wyjścia ewakuacyjne.

2.5. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Zwiedzanie ekspozycji:

	<i>ekspozycje muzealne stałe</i>			<i>ekspozycje muzealne czasowe</i>		
	<i>dorośli</i>	<i>młodz.</i>	<i>dzieci</i>	<i>dorośli</i>	<i>młodz.</i>	<i>dzieci</i>
<i>styczeń</i>	13	-	40	-	-	-
<i>luty</i>	54	4	240	125	-	103
<i>marzec</i>	92	32	175	14	-	2
<i>kwiecień</i>	35	4	151	62	-	6
<i>maj</i>	70	48	107	269	82	25
<i>czerwiec</i>	189	126	66	114	87	62
<i>lipiec</i>	106	6	41	28	-	10
<i>sierpień</i>	147	40	73	1	-	-
<i>wrzesień</i>	135	-	137	43	26	105
<i>październik</i>	87	74	71	31	107	-
<i>listopad</i>	106	30	353	62	7	48
<i>grudzień</i>	22	3	62	9	-	31
<i>razem</i>	1056	367	1516	758	309	392

Ogółem: 4398 osób

Korzystanie ze zbiorów na miejscu

Udostępnienia zbiorów muzealnych i bibliotecznych:

<i>lp.</i>	<i>data złożenia wniosku</i>	<i>cel kwerendy</i>	<i>wykorzystane materiały</i>	<i>korzystający</i>
1.	15.02.2023	administracyjny	Materiały dot. kamienicy Rynek 3	Wspólnota mieszkaniowa Rynek 3
2.	24.02.2023	administracyjny	Materiały dot. wrzesińskich straży pożarnych	UMiG we Wrześni
3.	06.04.2023	administracyjny	Materiały dot. Willi Kadena	UMiG we Wrześni

4.	07.04.202 3	administracyjny	Materiały dot. pola bitwy pod Sokołowem	WUOZ
5.	12.04.202 3	administracyjny	Materiały dot. planów Wrześni	UMiG we Wrześni
6.	12.04.202 3	administracyjny	Materiały dot. muru przy Willi Kadena	UMiG we Wrześni
7.	23.04.202 3	naukowy	Materiały dot. cechu rzemieślniczego w Miłosławiu	Osoba fizyczna
8.	15.07.202 3	administracyjny	Materiały dot. pracowników kolei wąskotorowej	UMiG we Wrześni
9.	18.07.202 3	administracyjny	Materiały dot. dworca kolejowego we Wrześni	PKP
10.	16.08.202 3	administracyjny	Materiały dot. Parku na Opieszynie	UMiG we Wrześni
11.	16.08.202 3	administracyjny	Materiały dot. garnizonu wrzeńskiego	UMiG we Wrześni
12.	22.08.202 3	administracyjny	Materiały dot. bogów w Parku Piłsudskiego	UMiG we Wrześni
13.	23.08.202 3	administracyjny	Rzeźby na ul. Laskowskiego	UMiG we Wrześni
14.	12.10.202 3	administracyjny	Materiały całościowe dot. koszar	AVI
15.	15.10.202 3	emisja	Materiały dot. Towarzystwa Przemysłowego	WSPiK
16.	15.10.202 3	administracyjny	Protokoły z posiedzeń Rady Miejskiej w 1938 i 1939 r.	UMiG we Wrześni
17.	25.10.202 3	naukowy	Materiały dot. II wojny światowej - niezrealizowana	Osoba fizyczna
18.	25.10.202 3	administracyjny	Materiały dot. folwarku w Bierzplinie	UMiG we Wrześni
19.	27.10.202 3	administracyjny	Materiały dot. figury Matki Bożej na rynku we Wrześni	UMiG we Wrześni
20.	28.11.202 3	genealogiczny	Materiały dot. parcelacji Otocznej	Osoba fizyczna
21.	28.11.202 3	naukowy	Materiały dot. obrazu Ukrzyżowania Chrystusa w kościele pw. Św. Krzyża na Lipówce	Osoba fizyczna

III. WYDARZENIA MUZEALNE

3.1. WYSTAWY CZASOWE

- **„Twarze mojej Wrześni ” Jarosława Czyża**

			dorośli	młodz.	dzieci	razem
1.	„Twarze mojej Wrześni ” Jarosława Czyża	10 lutego 2023 – - 4 kwietnia 2023	148	-	105	253

W piątek 10 lutego 2023 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich odbył się wernisaż prac Jarosława Czyża, wrzesińskiego plastyka, pt. „Twarze mojej Wrześni”.

Choć urodził się w Jeleniej Górze – to z ciała i ducha jest wrzesnianinem. Od lat dziecięcych interesował się plastyką. Naukę pobierał w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Poznaniu. W 1999 r. założył własne studio reklamowe „JARO” we Wrześni. Szczególnie rozpoznawany jest we Wrześni i nie tylko dzięki muralom prezentującym powstańców wielkopolskich 1918-1919. Wystawa we wrzesińskim muzeum to jego pierwsza publiczna prezentacja prac plastycznych. Przedstawił na niej twarze osób związanych z Wrześnią, które wywarły jakiś wpływ na jego życie. Stąd możemy zobaczyć rodzinę, przyjaciół, nauczycieli, ministrantów, kibiców, plastyków, dziennikarzy, społeczników itp.

- **„Malowane słowem i nie tylko” Teresy Tomys**

			dorośli	młodz.	dzieci	razem
2.	„Malowane słowem i nie tylko” Teresy Tomys	8 kwietnia 2023 – - 13 maja 2023	76	-	6	82

14 kwietnia 2023 roku Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich oraz Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni mieli zaszczyt zaprosić wrzesińską społeczność na wystawę prac pani Teresy Tomys, połączoną z wieczorkiem poetyckim. Autorka najnowszego tomiku „Malowane słowem” podczas spotkania opowiadała o swoich pasjach, początku przygody literacko-malarskiej, inspiracjach i technikach malarskich oraz łączeniu przyjemności z codziennością. Pani Teresa gorąco zachęcała do poszukiwania talentów, bo najważniejsze jest to, żeby w życiu coś robić. Goście mieli okazję również wspólnie z autorką „zwiadzić” świat prezentowanych podczas wystawy obrazów, usłyszeć krótko o ich historii i inspiracjach. Spotkanie tradycyjnie zakończyło się rozdawaniem autografów przez panią Teresę.

- **„Madonny Ziemi Wrzesińskiej” Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka**

			dorośli	młodz.	dzieci	razem
3	„Madonny Ziemi Wrzesińskiej” Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka	19 maja 2023 – - 30 czerwca 2023	361	206	85	652

W piątek 19 maja 2023 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich odbył się wernisaż „Madonny Ziemi Wrzesińskiej”. Na wystawie zaprezentowane są wizerunki Matki Bożej jakie znajdują się w 44 obiektach sakralnych na terenie ziemi wrzesińskiej (tereny należące do powiatu wrzesińskiego w przeszłości i obecnie).

Wystawę wraz z towarzyszącym jej albumem przygotowali Sebastian Mazurkiewicz (historyk, teolog, archiwista i muzealnik) oraz Krzysztof Marek Nowak (fotograf, filmowiec, dokumentalista). Prace dokumentacyjne, fotograficzne i archiwalne przygotowujące wystawę oraz album trwały od sierpnia 2022 r.

W opisie każdego miejsca przedstawiona jest historia miejsca, opis kościoła, mapka, opis wizerunku Matki Bożej, fotografie przedstawiające kościół współcześnie, fotografia archiwalna, obraz przedstawiony w kontekście, wreszcie same wizerunki Matki Bożej oraz towarzyszące im sukienki i wota.

Na wernisaż przybyło wielu gości z Wrześni, powiatu wrzesińskiego, a także powiatów sąsiednich. Wydarzenie zadedykowane było pamięci wrzesińskich czcicieli Matki Bożej: ks. dr. kan. Kazimierza Głowa i Janusza Lenartowicza.

Patronat honorowy nad wystawą objęli:

- Prymas Polski abp Wojciech Polak
- Biskup Kaliski bp Damian Bryl
- Przeor Jasnej Góry o. Samuel Pacholski
- Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków Jolanta Goszczyńska
- Starosta Wrzesiński Dionizy Jaśniewicz
- Burmistrz Wrześni Tomasz Kałużny

- **„Wystawa z okazji 240. rocznicy konsekracji kościoła w Bardzie”**

			dorośli	młodz.	dzieci	razem
4.	„Wystawa z okazji 340. rocznicy konsekracji kościoła w Bardzie”	3 sierpnia 2023 r.	80	-	20	100

W piątek 3 sierpnia 2023 r. w Bardzie pod Wrześnią, obchodzono jubileusz 240 lat konsekracji kościoła parafialnego pw. Świętego Mikołaja. Główną częścią uroczystości była msza święta jubileuszowa, której przewodniczył ks. proboszcz Stanisław Trzepakowski. Liturgię uświetniła orkiestra dęta TON z Kościana pod dyrekcją Szymona Józwiaka. Po nabożeństwie nastąpił występ chóru pod batutą Sylwii Nowickiej, który

ukonstytuował się specjalnie na tę uroczystość. Inicjatorka tego wydarzenia Marlena Sapritonow-Piszczatowska podziękowała wszystkim, którzy wsparli tę inicjatywę wręczając dyplomy oraz kwiaty. W uroczystości uczestniczyli jako przedstawiciele samorządów starosta wrzesiński Dionizy Jaśniewicz oraz wiceburmistrz Wrześni Artur Mokracki.

Kolejnym elementem była wystawa pamiątkowych fotografii i dokumentów z życia parafii w Bardzie. Muzeum zaprezentowało część wystawy „Madonny Ziemi Wrzesińskiej”.

- **„Madonny Ziemi Wrzesińskiej” Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Biechowie**

			dorośli	młodz.	dzieci	razem
5	„Madonny Ziemi Wrzesińskiej” Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka	6-18 września 2023 r.	5820	80	100	6000

Wystawa fotograficzno-historyczna pt. „Madonny Ziemi Wrzesińskiej” autorstwa Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka zagościła w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Biechowie. Fotografie wizerunków Madonn znajdujące się w 44 kościołach ziemi wrzesińskiej (powiat w granicach obecnych i historycznych) można było oglądać w kościele parafialnym – głównym sanktuarium maryjnym ziemi wrzesińskiej. Prezentacja w tym zaszczytnym miejscu dała możliwość, aby z tymi wizerunkami mogli zapoznać się pielgrzymi przybywający do Biechowa w związku z odpustem Matki Bożej.

- **„Madonny Ziemi Wrzesińskiej” Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka w Powiatowej Scenie Kultury „ZAMKOWA” w Miłosławiu**

			dorośli	młodz.	dzieci	razem
6	„Madonny Ziemi Wrzesińskiej” Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka	6-27 października 2023 r.	40	12	-	52

W piątek 6 października 2023 r. w Powiatowej Scenie Kultury „Zamkowa” w Miłosławiu odbył się kolejny wernisaż „Madonn Ziemi Wrzesińskiej” – wystawy historyczno-fotograficznej przygotowanej przez Sebastiana Mazurkiewicza (historyk, teolog, archiwista i muzealnik) oraz Krzysztofa Marka Nowaka (fotograf, filmowiec, dokumentalista) z Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich. Gości przywitał Mateusz Maserak ze Starostwa Powiatowego we Wrześni. Głos zabrali również dziekan dekanatu miłosławskiego ks. prał. Krzysztof Redlak i starosta wrzesiński Dionizy Jaśniewicz. Wstępem do wernisażu był koncert uczniów Powiatowej Szkoły Muzycznej I Stopnia we Wrześni przygotowanych przez Liliannę Kuczę. Sebastian Mazurkiewicz przedstawił historię powstania i funkcjonowania dekanatu miłosławskiego, który w bieżącym roku obchodzi

200 lat istnienia. Wreszcie autorzy wystawy w ciekawy sposób przedstawili proces realizacji projektu opowiadając przy tym anegdoty związane z tworzeniem dzieła czyli wystawy i albumu.

- **„Z garażu Janusza Chlasty”**

			dorośli	młodz.	dzieci	razem
7	„Z garażu Janusza Chlasty”	15 września – - 21 listopada 2023 r.	81	147	123	351

W piątek 15 września 2023 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich odbył się wernisaż w ramach Festiwalu Fotografii „Z garażu Janusza Chlasty”. Głównym organizatorem festiwalu jest Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie. Do festiwalu włączyły się także instytucje kultury i szkoły z terenu, na którym ukazywała się gnieźnieńska gazeta „Przemiany”. Między innymi właśnie do tej gazety Janusz Chlasta (1938-2013) wykonywał fotografie w latach 70., 80. i 90. XX wieku. Są wśród nich fotografie wykonywane we Wrześni. Właśnie fragment tej części twórczości Janusza Chlasty pokazano we wrzesińskim muzeum.

Fotografie na festiwal zostały udostępnione przez Grzegorza Chlastę, syna Janusza. Potężną spuściznę fotograficzną opracował Władysław Nielipiński, gnieźnieński fotografik, popularyzujący fotografię w Wielkopolsce. Opracował, posegregował i zdigitalizował kilkanaście tysięcy fotografii Janusza Chlasty. W tym zbiorze znajduje się prawie 3 tysiące fotografii dotyczących Wrześni. Syn Janusza Chlasty wyraził zgodę na przekazanie do Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich skanów fotografii ukazujących nasze miasto.

- **„Kiedy byłem dziełem sztuki”**

			dorośli	młodz.	dzieci	razem
8	„Kiedy byłem dziełem sztuki”	24 listopada – 31 grudnia 2023.	54	--	31	85

W piątek 24 listopada 2023 r. w salach wystaw czasowych Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich podczas wernisażu „Kiedy byłem dziełem sztuki” zagościli członkowie i pracownicy Klubu Senior+ „WRZOSOWISKO” działającego w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrześni. Klubowicze zaprezentowali prace ukazujące członków klubu, którzy wcielili się w postacie z malarskich dzieł sztuki.

3.2. NOC MUZEÓW

NOC MUZEÓW			doro śli	młod z.	dziec i	raze m
1.	Madonny Ziemi Wrzesińskiej” Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka	19 maja 2022	212	-	6	218

3.3. EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA

W piątek 8 i sobotę 9 września 2023 r. odbyły się organizowane przez Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich pod egidą Narodowego Instytutu Dziedzictwa – Europejskie Dni Dziedzictwa. Tegoroczne ogólnopolskie hasło brzmiało: „Żywe dziedzictwo – tradycje od pokoleń”. Tym razem wrzesińscy muzealnicy przedstawili temat „Pielgrzymim szlakiem Madonn Ziemi Wrzesińskiej”. Jest to część projektu mającego za zadanie ukazać piękno artystyczne, walory historyczne, religijne i patriotyczne jakie niosą za sobą wizerunki maryjne w kościołach ziemi wrzesińskiej. W ramach EDD wrzesińskie mogli udać się z wyjazdem autokarowym po obiektach sakralnych ziemi wrzesińskiej. Pierwszego dnia zwiedzili świątynie w części południowej, zaś drugiego dnia świątynie w części północnej ziemi wrzesińskiej. Okazało się, że ponad 80 % uczestników w zwiedzanych miejscach było po raz pierwszy w życiu. Dzięki temu mogli zobaczyć i poznać nasze lokalne i narodowe dziedzictwo. W Europejskich Dniach Dziedzictwa uczestniczyło 8 września – 25 dorosłych, a 9 września 22 dorosłych, razem 47 osób.

3.4. INNE WYDARZENIA

- **Goście z Europy Zachodniej**

W środę 2 sierpnia 2023 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich przyjęliśmy wyjątkowych gości. Zawitali do nas przedstawiciele młodzieży z Francji, Niemiec oraz Polski. Do Wrześni przyjechali w ramach projektu „Praca-Przyjaźń-Partnerstwo”. Spotkanie zorganizowane zostało przez Starostwo Powiatowe we Wrześni. Jego uczestnicy przebywali w naszym mieście do 6 sierpnia. Wzięli udział w warsztatach tanecznych, kulinarnych, filmowych, animacjach językowych i wieczorkach poświęconych kulturze krajów partnerskich.

- **Nagroda Orła Lednickiego**

We wtorek 19 września 2023 r. na Ostrowie Lednickim, w kolebce polskiej państwowości odbyła się uroczystość wręczenia Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego. Piętnastym laureatem tej nagrody został wybrany przez Kapitułę prof. dr hab. Andrzej Buko. Nagroda Lednickiego Orła Piastowskiego ustanowiona

została przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Ma ona na celu uhonorowanie wybitnych osiągnięć w dziedzinie badań naukowych i promocji wiedzy dotyczącej dynastii piastowskiej, a także ochrony piastowskiego dziedzictwa kulturowego. Profesorowi Andrzejowi Buko otrzymania nagrody pogratulował Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich, członek Rady Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Laureat nagrody prosił o przekazanie pozdrowień dla Wrześni.

- **Dni Turystyki 2023**

W piątek 22 września 2023 r. we Wrąbczynku (gmina Pyzdry) odbyły się Wielkopolskie Obchody Świątowych Dni Turystyki zorganizowane przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego oraz Burmistrza Miasta i Gminy Pyzdry. Na obchodach pojawiły się osoby związane z działalnością turystyczną w Wielkopolsce. W wydarzeniu wziął także udział Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich i członek Wielkopolskiego Klubu Publicystów Krajoznawczych. Pogratulował on klubowemu koledze Zbigniewowi Szmidtowi otrzymanego odznaczenia oraz Przemysławowi Dębskiemu, burmistrzowi Miasta i Gminy Pyzdry zajętego miejsca w konkursie.

- **Forum Krajoznawcze na Szlaku Piastowskim**

W dniach 24-27 września 2023 r. odbywało się XXI Forum Krajoznawcze. Tegoroczne miejsce forum to tereny Szlaku Piastowskiego. Uczestnicy zakwaterowani byli w Karczmie „Lednica”, skąd udawali się poznawać najciekawsze miejsca na Szlaku Piastowskim. Na nasz teren przybyli w środę 27 września. Rankiem zwiedzili Rezerwat Archeologiczny „Gród w Grzybowie”. Kustosz rezerwatu Sławomir Groniek opowiedział o rezultatach badań archeologicznych, natomiast przewodnik grupy krajoznawców dr Włodzimierz Łęcki przypomniał sprawę początków badań archeologicznych na grodzisku pod koniec XX w. Następnym punktem zwiedzania było Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich, gdzie krajoznawców oprowadzał Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor placówki muzealnej. Nasze muzeum ugościło przybyszów wrzesińskim lokalnym rarytasem - sznekami z glancem z najstarszej działającej polskiej cukierni „Szwarc”. Krajoznawców zaciekały tablice historyczno-informacyjne zamieszczone w chodnikach na ulicach Wrześni. Szczególną uwagę zwróciła tablica informująca o miejscu urodzenia Jarosława Kukulskiego, polskiego kompozytora, w domu przy ul. Kościelnej.

3.5. PRELEKCJE

- **„Wielkopole w Powstaniu Styczniowym”**

22 stycznia odbyła się prelekcja Aliny Sokołowskiej z Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego w Poznaniu pt. „Wielkopole w Powstaniu Styczniowym”. W ciekawy sposób zostały zaprezentowane fakty udziału wielkopolan w powstaniu jeszcze mało znanym mieszkańcom Wrześni. Formą edukacji było także zaprezentowanie flag powstania styczniowego na budynku muzeum. W prelekcji udział wzięło 30 osób.

- **„Zielony Trójkąt – antykomunistyczny związek zbrojny w Wielkopolsce 1945. Żołnierze i współpracownicy z powiatu gnieźnieńskiego”**

1 marca odbyła się prelekcja ks. dr Michała Sołomieniuka, dyrektora Archiwum Archidiecezjalnego o podziemiu antykomunistycznym w powiecie gnieźnieńskim i wrzesińskim. Zaprezentował na niej swoją ostatnią publikację „Zielony Trójkąt – antykomunistyczny związek zbrojny w Wielkopolsce 1945. Żołnierze i współpracownicy z powiatu gnieźnieńskiego”. Na spotkanie przybyli członkowie rodzin i znajomi uczestników podziemia antykomunistycznego. Wywiązała się ciekawa dyskusja, która ukazała nowe czy potwierdziła już znane fakty historyczne. W prelekcji udział wzięło 45 osób.

- **Czerniejewska konferencja o ziemiaństwie**

W sobotę 23 i niedzielę 24 września 2023 r. w pałacu w Czerniejewie odbyła się I Międzynarodowa Konferencja „Ziemiaństwo – polska tożsamość, dwór – polska tradycja”. Pomysłodawcą Konferencji jest Karol Soberski, prezes Fundacji Historycznej „Przywracamy Pamięć” z Gniezna a Konferencja jest naturalną kontynuacją trzech edycji Festiwalu Historycznego „Tajemnice Trzech Stuleci”.

Na wydarzenie złożyło się 17 prelekcji, panel dyskusyjny, projekcja filmu historycznego, sześć wystaw oraz Kiermasz Książki Historycznej i Kiermasz Rękodzieła. Jedną z największych atrakcji Konferencji była wystawa mieczy samurajskich (m.in. pochodzących z XV/XVI wieku) z kolekcji śp. gen. bryg. Sławomira Petelickiego, twórcy jednostki specjalnej GROM! Jednym z prelegentów był Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich, który przedstawił prelekcję pt. *„Dobra rycerskie Wrzesnia we władaniu Ponińskich herbu Łódzia”*.

- **W Domu Polonii o wrzesińskich Madonnach**

W piątek 29 września 2023 r. Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich gościł z prelekcją o wrzesińskich Madonnach w Domu Polonii na Starym Rynku w Poznaniu. Wystąpienie odbyło się w ramach cyklu wykładów organizowanych przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska oraz Wielkopolski Klub Publicystów Krajoznawczych. Prelegent S. Mazurkiewicz przedstawił obiekty sakralne z wizerunkami Matki Bożej, jakie znajdują się na terenie ziemi wrzesińskiej. Głównymi odbiorcami wystąpienia byli przewodnicy turystyczni, którzy profesjonalnie zajmują się organizowaniem wycieczek krajoznawczych i turystycznych. Niektórzy zapowiedzieli, że przygotują wyjazdy krajoznawcze szlakiem Madonn ziemi wrzesińskiej kierując się wydaną przez Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich albumową publikacją.

3.6. NAGRANIA, SEANSE TEATRALNE, FILMOWE

Muzeum realizuje spotkania promujące Strajk Dzieci Wrzesińskich poprzez prezentację filmu „Miasto młodych buntowników” oraz konwersacje. Dokumentalny film w reżyserii Krzysztofa Marka Nowaka i Zdzisława Siwika opowiada o Strajku Szkolnym Dzieci Wrzesińskich. W filmie w rolach aktorskich występują Aleksander Machalica, Marcin Trzęsowski, Maciej Bińkowski, Karol Krzeszowiec, Andrzej Moś, jako eksperci

udział wzięli Sebastian Mazurkiewicz, Marian Torzewski, Zenon Suchorski, Ewa Mikulska i Jarosław Mikołajczyk. Ze specjalnym udziałem wystąpił prof. Jerzy Bralczyk. Muzykę do filmu skomponował Adam Korzeniowski, dźwięk opracował Marcin Oliński, a charakteryzacje i kostiumy przygotowała Jolanta Łobacz. Producentem filmu jest Fundacja Dzieci Wrzesińskich ze wsparciem Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich. Film „Miasto młodych buntowników” otrzymał na XXXVII Międzynarodowym Katolickim Festiwalu Filmów i Multimediiów KSW „Niepokalana 2022” I nagrodę w kategorii filmy dokumentalne fabularyzowane.

<i>prezentacje filmu „Miasto młodych buntowników”</i>					
<i>lp.</i>	<i>data</i>	<i>miejsce</i>	<i>dorośli</i>	<i>młodzież</i>	<i>dzieci</i>
1.	25.01.2023	Środa Wlkp – Szkoła Rolnicza	10	340	--
2.	26.01.2023	Gniezno - MPPP	50	--	--
3.	15.02.2023	Żydowo - Szkoła	10	--	200
4.	16.02.2023	Gniezno - UTW	58	--	--
5.	20.02.2023	Zagórów - Szkoła	20	--	190
6.	22.02.2023	Czeszewo - Szkoła	10	--	50
7.	15.03.2023	Nekla - NOK	20	--	80
8.	22.03.2023	Targowa Górka - Szkoła	5	--	55
9.	30.03.2023	Pyzdry - „Kino za rogiem”	8	--	92
10.	20.04.2023	Września - „Prowincjonalia”	1300	--	445
11.	26.05.2023	Miłosław - MCK	20	--	82
12.	20.09.2023	Orzechowo - szkoła	15	--	45
13.	18.10.2023	Kostrzyn - szkoła	30	--	200
14.	26.10.2023	Szubin - muzeum	10	--	240
15.	08.11.2023	Września – SSP3	10	--	170
16.	16.11.2023	Kraków – ZSK nr 1	28	512	--
17.	17.11.2023	Kraków – ZSŁ	27	513	--
razem			1631	1365	1849

Ogółem: 4845 widzów

- **Śladami arcybiskupa Floriana Stablewskiego**

Wrześnińscy muzealnicy po sukcesach filmu „Miasto młodych buntowników” prowadzą działania związane z popularyzacją osoby Floriana Stablewskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego, który przeciwstawił się niemieckiej polityce germanizacyjnej okresu kulturkampfu. Jest też on ściśle związany z Wrześnią – to tutaj przez 18 lat był proboszczem wrześnińskiej fary (1873-1891). Za jego czasów została przeprowadzona gruntowna restauracja kościoła parafialnego. Był też aktywny na polu społecznym i

gospodarczym. Patronował wielu lokalnym przedsięwzięciom. Będąc wrzesińskim proboszczem równocześnie reprezentował Polaków w sejmie pruskim (1876-1891).

Fundacja Dzieci Wrzesińskich wraz z Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich realizuje w tym celu kolejny film pod tytułem: „Arcybiskup Florian Stablewski – w walce o narodowe przetrwanie Wielkopolski”. Projekt otrzymał dofinansowanie Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Film realizują Sebastian Mazurkiewicz, historyk i teolog, specjalista ochrony dziedzictwa kulturowego, archiwista i muzealnik, znawca historii Kościoła w Wielkopolsce, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich oraz Krzysztof Marek Nowak, fotograf i reżyser, dokumentalista Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich.

Badając życiorys arcybiskupa Floriana Stablewskiego udali się do Wschowy (niem. Fraustadt), miasta powiatowego w dawnym Wielkim Księstwie Poznańskim. Tam 16 października 1841 roku urodził się przyszły wrzesiński proboszcz i następnie arcybiskup. Ochrzczony został w kościele farnym. Muzealnicy przeprowadzili badania archiwalne oraz rozmowy z pracownikami Muzeum Ziemi Wschowskiej. Przed kamerą filmową wystąpił Przemysław Wojciech, muzealny przewodnik i regionalista.

- **Festiwal Filmów im. Dzieci Wrzesińskich**

10 listopada 2023 r. w przeddzień Narodowego Święta Niepodległości we wrzesińskim muzeum odbyło się uroczyste zakończenie Festiwalu Filmów im. Dzieci Wrzesińskich – konkursu filmowo-fotograficznego skierowanego dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych. Uczniowie mieli za zadanie przygotować film trwający maksymalnie do 5 minut i zrealizowany przy użyciu telefonu komórkowego na temat „Wrzesnia – historia lub teraźniejszość” lub przygotować 3 fotografie odbite na papierze na temat: „Sekrety mojego miasta”. Nagrody dla uczestników wręczyła Lilla Pylak, prezes Fundacji Dzieci Wrzesińskich oraz Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich. Festiwal sfinansowała Gmina Wrzesnia.

- **Kraków a sprawa wrzesińska**

Sprawa wrzesińska, czyli jak ponad 120 lat temu nazywano Strajk Szkolny Dzieci Wrzesińskich, odbiła się szerokim echem w trzech zaborach. Jednak największy rozgłos o buncie dzieci we Wrzesni rozniósł się w Krakowie, w zaborze austriackim, gdzie Polacy mieli pewną możliwość publicznego wypowiedzenia się we własnym języku ojczystym. To w Krakowie w czasopiśmie „Ilustracja Polska” i „Głos Narodu” opublikowano teksty „Pamiętajmy o Wrzesni” mówiące o protestach wrzesińskich dzieci oraz ich fotografie wykonane przez Szymona Furmanka. To w Krakowie już w 1901 r. wydrukowano broszurę Mieczysławy Ślęczkowskiej „Wrzesnia. Podarek gwiazdkowy dla polskiej diatwy od Krakowskiego Koła Pań Towarzystwa Szkoły Ludowej”. W Krakowie zmarła i pochowana jest Nepomucena Piasecka, matka ucznia strajkującego w 1901 r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gnieźnie w listopadzie 1901 r. otrzymała najwyższy wymiar kary 2,5 roku więzienia. Udało jej się uciec do zaboru austriackiego, gdzie spędziła resztę życia. Spoczywa na Cmentarzu Rakowickim w kwaterach wojskowych.

Wrześnińscy muzealnicy przeprowadzili działania promocyjne i popularyzatorskie historię wrześnińskich wydarzeń strajkowych wśród uczniów krakowskich szkół średnich. Przeprowadzili prelekcje oraz zaprezentowali film „Miasto młodych buntowników” w szkołach: Zespół Szkół Nr 1 im. Św. Rafała Kalinowskiego – Technikum Kolejowe, Zespół Szkół Łączności im. Obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku i Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Mikołaja Kopernika. Łącznie w prelekcjach i seansach filmowych udział wzięło 865 osób.

Pamiętając o historycznych wydarzeniach muzealnicy oddali hołd przy grobie weterana walk o wolność i niepodległość Polski – Nepomuceny Piaseckiej. Udali się także na ulice Wrześnińską, której nazwę na krakowskim Kazimierzu na początku XX w. wieku nadano właśnie dla upamiętnienia sprawy wrześnińskiej.

3.7. UROCZYŚCISCI PATRIOTYCZNE WŁASNE

UROCZYŚCISCI PATRIOTYCZNE			dorośli	młodz.	dzieci	razem
1.	Rocznica wybuchu Powstania Styczniowego	22 stycznia 2023 r.	40	--	10	50
2.	Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych	1 marca 2023 r.	180	--	20	200
3.	Rocznica bitwy pod Sokołowem	2 maja 2023 r.	150	--	50	200
4.	Narodowy Dzień Zwycięstwa	8 maja 2023 r.	30	--	10	40
5.	121. rocznica Strajku Dzieci Wrześnińskich	20 maja 2023 r.	50	--	20	70
6.	Rocznica wybuchu II wojny światowej	1 września 2023 r.	25	--	10	35
7.	Akcja „Zapal Znicz Pamięci”	22 października 2023 r.	11	--	--	11
8.	Rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego	27 grudnia 2023 r.	188	--	12	200

Ogółem: około 1612 uczestników

3.8. Udział w innych uroczystościach patriotycznych

- 104 rocznica boju o Szubin

W środę 11 stycznia 2023 r. w Szubinie odbyła się uroczystość 104 rocznicy boju o to miasteczko podczas Powstania Wielkopolskiego w styczniu 1919 r. Główny punkt uroczystości odbył się na cmentarzu parafialnym przy mogile-pomniku powstańców wielkopolskich, gdzie oddano hołd walczącym o odzyskanie niepodległości spod niemieckiego jarzma i odmówiono modlitwę. Znicze pamięci i wianki kwiatów złożyli przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, reprezentant Instytutu Pamięci Narodowej, przedstawiciele szkół, organizacji i stowarzyszeń z ziemi pałuckiej. W imieniu społeczeństwa ziemi wrzesińskiej wianki kwiatów złożyli pracownicy Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich.

Kolejnym punktem uroczystości była akademii w sali dawnego Domu Polskiego – obecnie Muzeum Ziemi Szubińskiej. Tam młodzież ze szkół szubińskich przedstawiła dzieje narodu polskiego w walce z pruskim/niemieckim zaborcą, wspomniano także Dzieci Wrzesińskie. Po akademii otwarta została wystawa pt. „Szlakiem bitew i murali Frontu Północnego Powstania Wielkopolskiego 1918-1919”. Na planszach przedstawione są także murale znajdujące się w naszym regionie m.in. we Wrześni, Gozdowie, Kołaczkowie, Strzałkowie, Kostrzynie. Wicestarosta nakielski - Tomasz Miłowski i dyrektor muzeum - dr Kamila Czechowska złożyli specjalne podziękowania dla osób, które nadesłały fotografie murali. Z naszego terenu podziękowania otrzymali: Remigiusz Maćkowiak i Arkadiusz Sobczak. Jednocześnie prezentowane były publikacje o powstaniu wielkopolskim. Wśród nich dostrzec można było wydawnictwa dotyczące powstańców z ziemi wrzesińskiej autorstwa Antoniego Ciszaka czy Michała Pawełczyka.

- **Upamiętnienie bitwy miłosławskiej 1848 roku**

W środę 26 kwietnia 2023 r. w Miłosławskim Centrum Kultury odbyło się upamiętnienie wydarzeń Bitwy Miłosławskiej. Podczas spotkania miała miejsce premiera teledysku True Skull „Bohaterski Miłosław” wyprodukowanego przez Jelenia. Głównym punktem programu było przedstawienie wydarzeń Bitwy Miłosławskiej przez uczniów Szkoły Podstawowej w Miłosławiu pod okiem Michała Pawełczyka. W trakcie spotkania wręczono też nagrody za uczestnictwo w konkursie historycznym.

Przedstawienie przygotowane zostało na podstawie opracowań Michała Pawełczyka o Bitwie Miłosławskiej. Szczegóły wydarzeń tamtych czasów wraz z ciekawostkami Michał Pawełczyk publikował w artykule „Teoria szczęścia. Rzecz o Bitwie Miłosławskiej z 1848 r.” w Museionie Wrzesińskim, tom V, z 2022 r.

- **Narodowy Dzieci Polskich Dzieci Wojny**

10 września 2023 r. to nowo ustanowione święto państwowe Narodowy Dzień Polskich Dzieci Wojny. Na zaproszenie Wojewody Wielkopolskiego Michała Zielińskiego i Dyrektora Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu dr. hab. Rafała Reczka – dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich Sebastian Mazurkiewicz uczestniczył w obchodach tego święta, które miały miejsce w Siedlcu. Obchody rozpoczęły się mszą św. w kościele pw. św. Mikołaja. Po nabożeństwie przy kościele odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika upamiętniającego młode więźniarki niemieckiego obozu pracy.

W Siedlcu (pomiędzy Kostrzynem a Neklą) w latach 1941-1945, w miejscowym majątku istniał założony przez Niemców obóz pracy przymusowej „Kinderlager Heimdorf Warthegau”. Uwięziono w nim

kilkadziesiąt dziewcząt z okolicznych miejscowości. Wykonywały one tutaj przede wszystkim prace polowe, często ponad swoje siły. Dzieci pozbawione były kontaktu z rodzinami, niezbędnego wyżywienia, warunków do utrzymania higieny oraz edukacji. Jest to jeden z licznych, brutalnych przykładów ekonomicznej eksploatacji Polaków podczas II wojny światowej, która dotykała również najmłodszych. Prac badawczych nad historią obozu pracy w Siedlcu podjął się Michał Pawełczyk, wrzesiński regionalista, którego ciocia, Maria Osik z domu Wysocka przybywała właśnie w tym obozie.

3.9. WYCIECZKI TERENOWE

W ramach VI Wrzesińskiego Tygodnia Seniora Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich przygotowało program wycieczek oraz ich obsługę przewodnicką.

			dorośli
1.	GNIEZNO: Wzgórze Lecha (Prymasowska Bazylika Archikatedralna – drzwi gnieźnieńskie, podziemia, wieża, Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej),	26 czerwca 2023 r. (poniedziałek)	35
2.	ŚMIEŁÓW: Pałac Gorzeńskich - Muzeum Adama Mickiewicza; BRZÓSTKÓW: punkt widokowy z Wału Żerkowskiego, ŻERKÓW: spacer po miasteczku	27 czerwca 2023 r. (wtorek)	37
3.	DZIEKANOWICE: Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy (Ostrów Lednicki, nowa siedziba muzeum, Wielkopolski Park Etnograficzny),	28 czerwca 2023 r. (środa)	39
4.	KÓRNIK: Zamek w Kórniku, spacer po miasteczku,	29 czerwca 2023 r. (czwartek)	42
5.	TRZEMESZNO: Bazylika Wniebowzięcia NMP, spacer z lokalnym przewodnikiem po miasteczku,	30 czerwca 2023 r. (piątek)	42

Ogółem: 195 uczestników + 47 uczestników EDD.

IV. EDUKACJA I PROMOCJA

4.1. Edukacja muzealna dla gości

	<i>odbiorecy</i>
--	------------------

1.	Lekcje muzealne	57
2.	Szkolne grupy zorganizowane	1795

4.2. Porady merytoryczne

<i>symbol</i>	<i>data złożenia zapytania</i>	<i>autor zapytania</i>	<i>temat</i>
PM 1	18.01.2023	Osoba fizyczna	Dwór Gulczewko
PM 2	31.01.2023	Osoba fizyczna	Gąsiorowscy z Chwałkowie
PM 3	21.03.2023	UMiG we Wrześni	Poświęcenie strażnicy
PM 4	04.04.2023	UMiG we Wrześni	Plany Wrześni
PM 5	04.04.2023	Osoba fizyczna	Grób Jana Petzolda
PM 6	05.04.2023	UMiG we Wrześni	Napisy na planie Wrześni z 1927 r.
PM 7	10.06.2023	Osoba fizyczna	Suchorzewscy w Bardzie
PM 8	01.08.2023	Starostwo Powiatowe	Wyższa Szkoła Miejska
PM 9	09.08.2023	Osoba fizyczna	GEZ Szkoła w Kaczanowie
PM 10	11.08.2023	UG w Kołaczkowie	Budynki folwarku w Bieganowie GEZ
PM 11	27.09.2023	Osoba fizyczna	Obłaczkowo
PM 12	07.11.2023	Osoba fizyczna	Leon Zbierski
PM 13	08.11.2023	Osoba fizyczna	ks. Kaniewski
PM 14	29.11.2023	Osoba fizyczna	listy Volksdeutschów
PM 15	07.12.2023	UG w Kołaczkowie	park w Grabowie Królewskim
PM 16	07.12.2023	UG w Kołaczkowie	park w Borkowie
PM 17	07.12.2023	UG w Kołaczkowie	park w Sokolnikach

4.3. Projekty edukacyjne

- **„Historia i kultura Żydów wrzesińskich”**

We wtorek 6 czerwca 2023 r. odbyła się trzecia edycja projektu edukacyjnego „Historia i kultura Żydów wrzesińskich”. Młodzież wrzesińska w miejscach pamięci”. Tego dnia około 130 uczniów wrzesińskich szkół podstawowych wzięło udział w queście na terenie miasta w miejscach związanych z historią i kulturą żydowską. Grupy uczniowskie odwiedziły również Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich, gdzie uczestnicy zaznajomili się z artefaktami jakie zachowały się po wrzesińskiej gminie żydowskiej.

Projekt edukacyjny upamiętniający wrzesińskich Żydów prowadzą Teresa Jabłońska, nauczyciel historii w Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Sienkiewicza we Wrześni oraz Anita Rembowicz-

Robaszkiewicz, nauczyciel języka polskiego i Marlena Czyż, nauczyciel historii w Zespole Szkół Politechnicznych im. Bohaterów Monte Cassino we Wrześni. Patronat honorowy nad projektem objęli: Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak, Starosta Wrzesiński Dionizy Jaśniewicz, Burmistrz Miasta i Gminy Września Tomasz Kałużny oraz Forum Dialogu.

- **Żołnierze poznają historię powstań narodowych**

Wrzesińskie Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich poznają nie tylko uczniowie szkół. 22 czerwca 2023 r. w placówce gościli żołnierze Oddziału Zabezpieczenia podległego pod dowództwo Garnizonu Warszawa. Podczas podróży po Wielkopolsce zwiedzali miejsca związane z walką o narodowe przetrwanie. We wrzesińskim muzeum poznali fakty dotyczące powstania wielkopolskiego z okresu Wiosny Ludów 1848 r., Strajku Dzieci Wrzesińskich 1901-1902, zwycięskiego powstania wielkopolskiego 1918-1919, walk żołnierzy wielkopolskich w wojnie polsko-rosyjskiej 1920 r. i losach 68 pułku piechoty.

- **XVIII Wrzesińskie Dyktando**

Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich jest jednym z organizatorów Wrzesińskiego Dyktanda. Wydarzenie promuje znajomość języka polskiego Pisemne sprawdzenie znajomości języka polskiego. Wydarzenie odbyło się 30 września 2023 r. we Wrzesińskim Ośrodku Kultury. W wydarzeniu wzięło udział 257 osób z całego kraju.

4.4. Udział w spotkaniach i konferencjach

- **Złota Księga uczestników powstania wielkopolskiego**

W sobotę 18 lutego 2023 r. w VR-Inkubator w Fałkowie (gmina Łubowo) odbyła się uroczysta promocja książki pt. „Złota Księga uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918-1919”. W wydarzeniu uczestniczył dyrektor Sebastian Mazurkiewicz. Publikację przygotowało kolegium redakcyjne z Wielkopolskiego Towarzystwa Genealogicznego „GNIAZDO”. Prezes stowarzyszenia Wojciech Jędraszewski nakreślił zakres prac jakie realizowano i zaprezentowano w publikacji. Uroczystość uświetniła grupa rekonstrukcyjna SP Fałkowo, która nosi imię Powstańców Wielkopolskich. WTG „Gniazdo” przekazało także publikację do przedstawicieli szkół noszących imię powstańców oraz bibliotek powiatowych regionu gnieźnieńskiego.

Spośród zaproszonych gości głos zabrali m.in. Zbigniew Dolata – Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Robert Gawęł – Wielkopolski Kurator Oświaty, Piotr Gruszczyński – Starosta Gnieźnieński, Przemysław Terlecki – Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości w Poznaniu, Tadeusz Musiał – Prezes Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego, ks. Michał Sołomieniuk – Dyrektor Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie, Marek Rezler – znawca tematu powstania wielkopolskiego, Dariusz Pilak – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Gnieźnie. Patronat nad przedsięwzięciem objął Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak.

- **Pamięć o Sewerynie Mielżyńskim**

W piątek 17 lutego 2023 r. w pałacu w Miłosławiu odbyła się promocja publikacji „Sewerynowi Mielżyńskiemu w 150. rocznicę śmierci”. Miasteczko Miłosław wiele zawdzięcza Sewerynowi Mielżyńskiemu (1804-1872), jako właścicielowi dóbr miłosławskich. Mielżyński ma także szczególne zasługi dla Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk jako darczyńca i prezes. Poprzez publikację gmina Miłosław chciała w ten sposób uhonorować zanego obywatela miasta. W pracach redakcyjnych uczestniczył m.in. Marian Torzewski, wrzesiński historyk i regionalista (który napisał pracę magisterską właśnie o Sewerynie Mielżyńskim). Historyk gościom spotkania nakreślił historię rodu Mielżyńskich. Głos zabrał także Filip Kaczmarek, obecny prezes Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Wręczono także nagrody w konkursach związanych z rodziną Mielżyńskich oraz zaprezentowano, krótki film o Miłosławiu. W wydarzeniu uczestniczył dyrektor Sebastian Mazurkiewicz i dokumentalista Krzysztof Marek Nowak.

- **Konferencja archeologiczna**

W dniach 14 i 15 czerwca 2023 r. w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu odbyła się XXII Konferencja sprawozdawcza: „Badania archeologiczne na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej w latach 2018-2022”. Na konferencji zaprezentowano liczne referaty sprawozdawcze z badań archeologicznych jakie odbyły się w ostatnich latach w naszym regionie.

Można było zapoznać się m.in. z referatami przygotowanymi przez Marcina Danielewskiego i Jacka Wrzesińskiego o osadzie podgrodowej w Grzybowie, stanowisko nr 6 oraz przez Piotra Pachulskiego i Justynę Żychlińską o dwóch cmentarzyskach na stanowisku nr 1 w Chociczy Małej. W konferencji jako słuchacz uczestniczył Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich.

Organizatorami wydarzenia było Muzeum Archeologiczne w Poznaniu oraz Wydział Archeologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

4.5. Edukacja własna i doształcanie pracowników

Wrzesińscy muzealnicy nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje. Uczestniczą w szkoleniach, konferencjach czy warsztatach. W związku z obecną sytuacją geopolityczną, szczególną uwagę w muzealnictwie przykłada się do bezpieczeństwa zbiorów.

W pierwszym półroczu 2023 r. muzealnicy uczestniczyli w związanych z tym tematem konferencji „Bezpieczeństwo zbiorów. Wyzwania i rozwiązania w obszarze fizycznego, cyfrowego i prawnego zabezpieczenia kolekcji publicznych” zorganizowanej przez Polskie Stowarzyszenie Inwentaryzatorów Muzealnych, Muzeum Fotografii w Krakowie i Archiwum Narodowe w Krakowie oraz w I Kongresie Bezpieczeństwa Dziedzictwa „Nowoczesne technologie w służbie ochrony dóbr kultury” zorganizowanym przez Instytut Bezpieczeństwa Dziedzictwa, Akademię Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni oraz Miasto Gdynia.

V. BADANIA NAUKOWE

	<i>Madonny Ziemi Wrzesińskiej</i>	Prowadzono badania związane z wizerunkami maryjnymi znajdującymi się w obiektach sakralnych ziemi wrzesińskiej.
	<i>Wiara i pamięć</i>	Razem z ks. Leszkiem Zychem, wikariuszem kościoła Św. Jadwigi Królowej we Wrześni prowadzono działania badawcze nad duchowymi pochodzącymi z ziemi wrzesińskiej lub pełniącymi tutaj posługę a zamęczonych w niemieckich obozach zagłady w czasie II wojny światowej.

VI. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

1.	„Madonny Ziemi Wrzesińskiej”, opr. S. Mazurkiewicz, foto. K. Nowak	400 egz.

- **Wyróżnienie dla albumu „Madonny Ziemi Wrzesińskiej”**

W piątek 1 grudnia 2023 r. w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie odbyła się Gala 31 Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej. Organizatorem przeglądu jest Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w ramach którego realizatorem jest Biblioteka PTTK im. Kazimierza Kulwiecia w Warszawie we współpracy z Komisją Krajoznawczą Zarządu Głównego PTTK, Wielkopolskim Klubem Publicystów Krajoznawczych oraz Oddziałem PTTK „Mazowsze”.

Podczas gali przyznano między innymi wyróżnienie dla albumu „Madonny Ziemi Wrzesińskiej” autorstwa Sebastiana Mazurkiewicza i Krzysztofa Marka Nowaka.

VII. OPIEKA NAD MIEJSCAMI PAMIĘCI

- **Pozyskanie dofinansowania na renowację pomnika nagrobnego**

Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich otacza opieką groby uczestników strajku szkolnego 1901 r., jakie znajdują się na wrzesińskich cmentarzach. W 2023 roku Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich podjęło działania w celu renowacji pomnika nagrobnego kolejnego uczestnika strajku – Anastazji Wojciechowskiej (ur. 1888, zm. 1967; odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi), który znajduje się na cmentarzu

parafialnym przy ul. Gnieźnińskiej. Na ten cel dla Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrześnińskich w ramach programu „Czuwamy! Pamiętamy!” została przyznana przez Fundację ORLEN dotacja w wysokości 3.500,00 zł.

VIII. FREKWENCJA

<i>lp.</i>	<i>działanie</i>	<i>uczestnicy (liczba osób)</i>
1.	Zwiedzanie ekspozycji stałej	2939
2.	Zwiedzanie ekspozycji czasowej	7575
3.	Korzystanie ze zbiorów muzealnych	21
4.	Prelekcje	159
5.	Seanse filmowe	4845
6.	Uroczystości patriotyczne	1612
7.	Wycieczki terenowe	242
8.	Lekcje muzealne	57
9.	Porady merytoryczne	17
RAZEM		17467

6.5 Sport i rekreacja

Ustawowy obowiązek zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy Września w zakresie sportu i rekreacji, jak również tworzenie warunków prawno - organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju tej dziedziny życia jest realizowany przez następujące działania:

- współpracę ze stowarzyszeniami i organizacjami kultury fizycznej i turystyki w zakresie realizacji ich zadań statutowych,
- przyznawanie stypendiów i nagród sportowych,
- koordynację i nadzór organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży pozostających w mieście w okresach wolnych od nauki (ferie i wakacje w mieście),
- utrzymanie i remontowanie bazy sportowo - rekreacyjnej oraz planowanie rozwoju infrastruktury sportowej,
- nadzór nad działalnością Wrześnińskich Obiektów Sportowo-Rekreacyjnych.

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców Gminy Września. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu. Mieszkańcy mają możliwość rozwijać swoje sportowe pasje indywidualnie lub poprzez uczestnictwo w zajęciach grupowych prowadzonych przez stowarzyszenia i kluby sportowe.

Na terenie gminy Września działa ponad 45 stowarzyszeń sportowo-rekreacyjnych. Na szczególne uznanie za dokonania na rzecz rozwoju sportu w naszej gminie zasługują Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Orkan (kilkoro młodych zawodników trenujących lekką atletykę uzyskało powołania do kadry narodowej),

Uczniowski Klub Sportowy Hwarang Taekwondo Olimpijskie (jeden z najlepszych w Polsce klubów taekwondo, którego wychowankowie regularnie występują w kadrze narodowej) oraz Wrzesiński Ludowy Klub Piłki Siatkowej Progress (udział w rozgrywkach II ligi siatkówki mężczyzn).

Zajęcia treningowe oraz zawody realizowane były w oparciu o posiadaną bazę sportową. Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty sportowe:

Stadiony sportowe	
1.	Września, ul. Kaliska 2a
2.	Września, ul. Kosynierów 1 - WOSiR

Orliki	
1.	Nowy Folwark, ul. Nowa 5
2.	Września, ul. Kosynierów 32
3.	Września, ul. Kościuszki 24
4.	Września, ul. Słowackiego 41
5.	Września, ul. Szkolna 1

Boiska wielofunkcyjne	
1.	Chwałibogowo przy szkole
2.	Grzybowo przy szkole
3.	Marzenin przy szkole
4.	Kaczanowo przy szkole
5.	Otoczna przy szkole
6.	Obłaczkowo 67
7.	Września, ul. Kaliska 2a (z kortami)
8.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
9.	Września, ul. Świętokrzyska 14-16 - WOSiR
10.	Września, ul. Szosa Witkowska
11.	Września, ul. Koszarowa 12

12.	Bierzglinek
13.	Września, ul. Batorego 8

Boiska do koszykówki

1.	Białężyce 38
2.	Bierzglinek ul. Klonowa 39
3.	Chocicza Mała 2
4.	Chocicza Wielka 21 przy świetlicy
5.	Nowa Wieś Królewska 13
6.	Sołeczno 29 przy świetlicy wiejskiej
7.	Sokołowo, ul. Szlachecka 2
8.	Września, nad Zalewem Wrzesińskim
9.	Września, ul. Culica
10.	Września, ul. Słowackiego przy przedszkolu Mali Przyrodnicy
11.	Września, ul. Szosa Witkowska/ Chełmońskiego
12.	Września, ul. Fromborska

Boiska trawiaste

1.	Bardo 14 (małe)
2.	Bierzglin 9
3.	Chwalibogowo przy szkole
4.	Chocicza Wielka 13b
5.	Gozdowo (działka nr 110/2) naprzeciwko świetlicy
6.	Gutowo Małe (przy przedszkolu) ul. Za Parkiem
7.	Gutowo Wielkie (park Napoleona)
8.	Gonice 3a (teren przy świetlicy wiejskiej)
9.	Grzybowo (działki nr 73, 77/3, 76/3)
10.	Gulczewo (działka nr 7) przy głównej drodze
11.	Kaczanowo przy szkole
12.	Marzenin przy szkole

13.	Nowy Folwark przy szkole
14.	Psary Polskie
15.	Obłaczkowo (działka nr 70)
16.	Otoczna przy szkole
17.	Ostrowo Szlacheckie (działka nr 9/3)
18.	Sędziwojewo (działka nr 137)
19.	Sokołowo, ul. Sportowa 2
20.	Węgiełki (działka nr 71) przy ul Osiedlowej
21.	Wódki (działka nr 90/15) przy siłowni i placu zabaw
22.	Września, Zalew Wrzesiński - miniboisko

Boiska do siatkówki plażowej

1.	Marzenin przy szkole
2.	Sokołowo, ul. Sportowa 2
3.	Września, ul. Gnieźnieńska 32a (7 boisk) - WOSiR
4.	Września, ul. Świętokrzyska 14-16 (1 boisko) - WOSiR
5.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
6.	Gutowo Wielkie (park Napoleona)
7.	Gulczewo

Boiska do siatkówki - trawiaste

1.	Chwalibogowo przy szkole
2.	Gonice

Korty tenisowe

1.	Września, ul. Świętokrzyska 14-16 - WOSiR
----	---

Ścianki treningowe z kortem

1.	Września, ul. Świętokrzyska 14-16 - WOSiR
----	---

Strzelnice tradycyjne

1.	Września, LOK, ul. Ogrodowa 6

Strzelnice pneumatyczne	
1.	Września, LOK, ul. Ogrodowa 6

Skate Park	
1.	Września, Park im. Józefa Piłsudskiego
2.	Sokołowo, ul. Bitwy pod Sokołowem

Tory kolarskie	
1.	Września, Małpi Gaj, ul. Leśna

Pływalnie otwarte	
1.	Września, ul. Gnieźnieńska 32a – sezon letni - WOSiR

Lodowiska	
1.	Września, ul. Gnieźnieńska 32a – sezon zimowy - WOSiR

Szachownica ziemna	
1.	Marzenin, ul. Bazarowa 1a (przy świetlicy wiejskiej)

Bieżnie	
1.	Marzenin przy szkole
2.	Chwalibogowo przy szkole
3.	Kaczanowo przy szkole
4.	Otoczna przy szkole
5.	Nowy Folwark przy szkole
6.	Września, ul. Kosynierów 32 przy SSP Nr 3
7.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
8.	Września, ul. Kosynierów 1 (na stadionie)

Skocznie w dal	
1.	Kaczanowo przy szkole
2.	Marzenin przy szkole
3.	Chwalibogowo przy szkole
4.	Otoczna przy szkole
5.	Nowy Folwark przy szkole
6.	Września, ul. Kosynierów 32 przy SSP Nr 3
7.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6

Hale sportowe	
1.	Kaczanowo przy szkole
2.	Września, ul. Kosynierów 1
3.	Września, ul. Kosynierów 32 przy SSP Nr 3
4.	Września, ul. Kościuszki 24 przy SSP Nr 2
5.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
6.	Września, ul. Kaliska 2a
7.	Września, ul. Wojska Polskiego 1

Sale sportowe	
1.	Chwalibogowo przy szkole
2.	Marzenin przy szkole
3.	Nowy Folwark przy szkole
4.	Otoczna przy szkole
5.	Września, ul. Batorego 8 przy SSP Nr 6 - duża
6.	Września, ul. Batorego 8 przy SSP Nr 6 - mała
7.	Września, ul. Kosynierów 32 przy SSP Nr 3
8.	Września, ul. Kościuszki 24 przy SSP Nr 2
9.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
10.	Września, ul. Koszarowa przy ZSZ nr 2

11.	Września, ul. Witkowska przy LO
12.	Września, ul. Wojska Polskiego 1 przy ZSP

Siłownie zewnętrzne	
1.	Września, ul. Miłosławska – przy zejściu z mostu
2.	Września, Zalew Wrzesiński
3.	Września, ul. Szosa Witkowska/ul. Chełmońskiego
4.	Września, ul. Gen. T. Kutrzeby (Otwarte Strefy Aktywności)
5.	Września, ul. Piastów przy stawku (dofin. Flex)
6.	Września, ul. Suwalska
7.	Września, ul. Fromborska
8.	Września, ul. Słowackiego (przy przedszkolu Mali Przyrodnicy)
9.	Września, ul. Szosa Witkowska (Glinki)
10.	Września, ul. Księżycowa
11.	Psary Małe ul. Długa 18 przy świetlicy wiejskiej
12.	Grzybowo przy szkole
13.	Gutowo Małe przy przedszkolu
14.	Sokołowo, ul. Szlachecka 2
15.	Bierzglin 9
16.	Gozdowo (działka nr 110/2) naprzeciwko świetlicy
17.	Gonice 3a za świetlicą wiejską
18.	Wódki przy boisku i placu zabaw (działka nr 90/15)
19.	Sołeczno 29 przy świetlicy wiejskiej
20.	Kaczanowo przy szkole
21.	Bierzglinek przy świetlicy, ul. Klonowa 39 (Pięknieje Wlkp. Wieś)
22.	Gutowo Wielkie park Napoleona (Pięknieje Wlkp. Wieś)
23.	Chwalibogowo przy szkole
24.	Chocicza Wielka 21 przy świetlicy
25.	Białężyce 38

26.	Otoczna przy szkole
27.	Gulczewo (działka nr 7) przy głównej drodze (powiat)
28.	Węgierki przy kościele
29.	Kleparz 30 przy przedszkolu
30.	Obłaczkowo 102 przy świetlicy wiejskiej
31.	Września, Park im. Dzieci Wrzesińskich – Strefa Seniora
32.	Goniczki
33.	Strzyżewo
34.	Osowo

Sport szkolny

Rozwój i wspomaganie sportu szkolnego stanowią dla gminy bardzo ważne zadanie:

- współfinansujemy program „Szkolny Klub Sportowy”,
- wspieramy tworzenie Szkolnego Młodzieżowego Ośrodka Koszykówki w ramach programu „SMOK”,
- dofinansowujemy uczestnictwo uczniów naszych szkół w rozmaitych zawodach sportowych na terenie kraju poprzez m.in. opłacanie kosztów transportu, nagród, medali i pucharów,
- obejmujemy patronatem burmistrza zawody dla dzieci i młodzieży organizowane na terenie naszej gminy,
- wspieramy działalność uczniowskich klubów sportowych.

W 2023 roku na terenie gminy Września odbywały się rozmaite imprezy sportowe, m.in.:

- „Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych”,
- Otwarte Zawody w pojedynku Strzeleckim o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Września,
- „Międzygminne Zawody Strzeleckie o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Września z okazji Narodowego Święta Niepodległości”
- Turniej Siatkówki SSP nr 1 – Żołnierze USA,
- Walentynkowy Turniej Siatkarski Mikstów dla uczniów szkół podstawowych – SSP nr 1,
- Finał Rejonu Poznań Teren Wschód w piłce siatkowej chłopców – XXIV Igrzyska Dzieci,
- Zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka,
- Zawody wędkarskie o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Września,,
- Cross Strzelecki,
- Turniej Nocny o Puchar Burmistrza Wrześni w piłce nożnej,
- Turniej Piłki Nożnej „Piłka Łączy Pokolenia”,
- Międzyszkolny Turniej Piłki Nożnej organizowany z okazji obchodów 120lecia SSP1,
- Turniej Szachowy Dzieci i Młodzieży w SSP w Marzeninie,
- Mikołajkowy Turniej w rzucance siatkarskiej dla szkół podstawowych – SSP nr 3,
- Gwiazdka Cup – turniej siatkarski dla dzieci ze szkół gminnych – SSP nr 1,

Gmina Września wspierała organizacyjnie i finansowo wiele innych imprez organizowanych przez kluby i stowarzyszenia, działające na naszym terenie.

W 2023 roku Gmina Września przyznała stypendia i nagrody za wybitne osiągnięcia sportowe z 2022 roku. Wypłacono 133 nagrody sportowe dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych na kwotę 90.000,00 zł oraz 24 stypendia sportowe o łącznej wartości 79.800,00 zł.

WRZESIŃSKIE OBIEKTY SPORTOWO-REKREACYJNE 2023

Na terenie Gminy Września działa jednostka budżetowa Gminy pn. Wrzesińskie Obiekty Sportowo – Rekreacyjne. W jej skład wchodzi Basen Miejski - „Łazienki” we Wrześni wraz z boiskami do siatkówki plażowej i sztucznym lodowiskiem przy ul. Gnieźnieńskiej 32A, Stadion Miejski wraz z halą sportowa we Wrześni przy ul. Kosynierów 1, Ośrodek Sportowo- Rekreacyjny „Lipówka” we Wrześni wraz z kortami tenisowymi przy ul. Świętokrzyskiej 14/16, Skate-Park w parku im. Józefa Piłsudskiego we Wrześni, Tor rowerowy „Małpi Gaj” we Wrześni przy ul. Działkowców, Stadion w Psarach Polskich, Stadion w Sokołowie, Pływalnia kryta. Na bazie tych obiektów organizowanych jest wiele zadań o charakterze sportowym i rekreacyjnym oraz niektóre współorganizowane na terenie Gminy. W roku 2023 były to:

IMPREZY WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ WOS-R W ROKU 2023

06.01.2023	V Turniej FOX CUP o Puchar burmistrza Tomasza Kałużnego	- hala
25.01.2023	Mecz siatkarski z US Army	- hala
02.02.2023	Warsztaty Lacrosse	- hala
04.02.2023	Finał Wrzesińskiej Rekreacyjnej Ligi Siatkówki Halowej	- hala
Ferie 2023	Nauka jazdy na łyżwach	- lodowisko
10.02.2023	Mobilne Planetarium	- hala
14.02.2023	Walentynki po siatkarsku	- hala
05.03.2023	X Biegu Tropem Wilczym 2023	- camping
22.04.2023	Prowincjonalia- ognisko	- camping
03.05.2023	XXIII Start Rodzinnego Rajdu Rowerowego	współorganizacja
07.05.2023	Piknik Strażacki	współorganizacja
14.05.2023	Piknik Rodzinny	współorganizacja
20.05.2023	Święto Kolorów	- camping
20.05.2023	Turniej Kobiet	- korty
21.05.2023	Piknik Pojazdów Zabytkowych	współorganizacja
28.05.2023	Psi Piknik	współorganizacja
01.06.2023	Mistrzostwa Wlkp Juniorów w Siatkówce Plażowej	- basen
03.06.2023	Mistrzostwa Wlkp Juniorek w Siatkówce Plażowej	- basen

04.06.2023	Turniej Muszkieterów	- stadion
05.06.2023	Finał Wielkopolski Dziewcząt i Chłopców Szkół Podstawowych w Siatkówce Plażowej.	- basen
13.06.2023	Mistrzostwa Wlkp Młodzika w Siatkówce Plażowej	- basen
15.06.2023	Mistrzostwa Polski Państwowej Straży Pożarnej w Siatkówce Plażowej	- basen
19-22.06.2023	Finał Wielkopolski Minisiatkówki Plażowej	- basen
23.06.2023	Pożegnalna kawa z proboszczem Lipówki	-camping
24.06.2023	Piknik Rodzinny	- stadion Psary Polskie
24.06.2023	Tęczowa Olimpiada	- hala
25.06.2023	Piknik Rodzinny	- stadion Sokołowo
26.06.2023	VI Wrzesiński Tydzień Seniora – Fitness	- hala
29.06.2023	Muzyczne ognisko – VI WTS	- camping
Lipiec 2023	Półkolonie WOSR 2023	
06.07.2023	Piknik Klubu Seniora Wrzosowisko	- camping
08.07. 2023	Półfinał Mistrzostw Polski Młodzika w Siatkówce Plażowej	- basen
15.07.2023	Plaża Wrze- młodzież	- basen
16.07.2023	Półfinał Mistrzostw Polski Junior Młodszy Września 2023	- basen
29.07.2023	Powiatowy Dzień Działkowca	- camping
5-6.08.2023	Plaża Wrze	- basen
12-15.08.2023	Mistrzostwa Polski Oldboyów w SP	- basen
26.08.2023	Turniej Mikstów	- korty
07.09.2023	Festyn na pożegnanie lata	- camping
09.09.2023	Zawody Ochotniczych Straży Pożarnych	-stadion Sokołowo
09.09.2023	Turniej Solidarności Volkswagen	- stadion
16.09.2023	Finał Wrzesińskiej Ligi Tenisa	- korty
18.09.2023	Spotkanie Młodych	- hala
21.09.2023	Spotkanie integracyjne WTZ	- camping
24.09.2023	Piknik dla Dzieci	- stadion
19.10.2023	Turniej Siatkówki z okazji 120-lecia SSP1	- hala
6-10.12.2023	Jarmark Bożonarodzeniowy	współorganizacja
20.12.2023	Świąteczny Turniej Piłki Siatkowej	- hala

Obiekty sportowo-rekreacyjne naszej Gminy cieszą się dużą popularnością. W roku 2023 z basenów odkrytych skorzystało 70.240 osób, ze sztucznego lodowiska skorzystały 21.055 osób. Nasz ośrodek „Lipówka” odwiedziło i zanocowało 1197 osób a na naszych kortach tenisowych zagrało 1.838 tenisistów. Faktyczna liczba korzystająca z naszych obiektów jest jednak znacząco większa za sprawą imprez pod patronatem burmistrza, gdzie wstęp jest bezpłatny, czyli zawody i zabawy na lodzie, zawody pływackie, turnieje tenisowe, turnieje siatkówki plażowej. Wrzesińskie Obiekty Sportowo – Rekreacyjne organizują też cieszący się od kilku

lat niesłabnącym zainteresowaniem wypoczynek dla dzieci w formie półkolonii letnich. Jest to w tym roku pięć turnusów.

6.6. Warsztat Terapii Zajęciowej oraz wspieranie osób niepełnosprawnych

Warsztat Terapii Zajęciowej we Wrześni jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godz. 7.00 – 15.00. Funkcjonuje od 1 grudnia 1997 r. i finansowany jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 90% i środków Samorządu Powiatowego w 10%. Dodatkowo jednostka wspierana jest środkami z budżetu gminy Września. Warsztat posiada 50 miejsc dla osób z niepełnosprawnością. Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest posiadanie orzeczenia z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej. Warsztat usytuowany jest w budynku będącym własnością gminy Września. Budynek przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W Warsztacie prowadzone są zajęcia z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w 10 pracowniach terapeutycznych:

- gospodarstwa domowego,
- intrologatorskiej,
- ogrodniczej,
- krawieckiej,
- rękodzieła artystycznego,
- sztuki użytkowej,
- stolarskiej,
- witrażu i szkła,
- mydła i świec,
- komputerowo medialnej.

Nasze prace

Uczestnicy realizują zajęcia zgodnie z Indywidualnymi Programami Rehabilitacji, Planem Działalności Warsztatu oraz miesięcznymi planami pracy poszczególnych pracowni. Indywidualny Program Rehabilitacji jest tworzony i weryfikowany na podstawie wywiadu środowiskowego, zgromadzonych dokumentów, obserwacji uczestnika i dostosowany jest do indywidualnych możliwości i sprawności psychofizycznych uczestnika. Indywidualny Program Rehabilitacji przygotowany i zatwierdzany jest corocznie przez Radę Programową WTZ, która dokonuje również okresowej i kompleksowej oceny w zakresie postępów

uczestników. Program jest realizowany w pracowni wiodącej oraz innych pracowniach według indywidualnych potrzeb i zainteresowań uczestników.

Terapia zajęciowa prowadzona jest w zakresie rozwoju:

- zaradności osobistej,
- samodzielności społecznej,
- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej (w tym wykształcania sprawności psychofizycznych niezbędnych przy podjęciu zatrudnienia),

Uczestnicy podczas zajęć

- kształcenia umiejętności wykonywania różnych czynności wynikających z form terapii zajęciowej oraz podstawowych czynności życiowych jak: samodzielne prowadzenie gospodarstwa domowego, treningi z zakresu higieny osobistej i higieny otoczenia, umiejętność posługiwania się urządzeniami AGD, treningi ekonomiczne (umiejętność posługiwania się środkami finansowymi),

Trening ekonomiczny

- usprawniania ruchowego (podnoszenia na wyższy poziom sprawności fizycznej i zdrowotnej),

Zajęcia sportowe

- form komunikowania się (umiejętność nawiązywania i utrzymywania kontaktów),
- rozwijania zainteresowań i uzdolnień,
- tworzenia naturalnej grupy wsparcia i kształtowanie współżycia w grupie,
- umiejętność uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej korzystają ze wszelkiego rodzaju form rehabilitacji społecznej i zawodowej. Uczestniczą w imprezach kulturalno – oświatowych, uroczystościach, spotkaniach wyjazdowych, szkoleniach, treningach ekonomicznych i społecznych oraz wszelkich formach aktywizacji zawodowej. W ramach rehabilitacji zawodowej 14 uczestników wzięło udział w szkoleniu zawodowym w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Słupcy, w zawodzie monter elementów z tworzyw sztucznych oraz pracownik gospodarczy. Uczestnicy wrzesińskiego WTZ wzięli udział w kursie języka angielskiego.

Uczestnicy poprzez różnorodność zajęć w WTZ poszerzają zakres swojej wiedzy, nabywają również nowe umiejętności niezbędne na rynku pracy, ale przede wszystkim wzrasta ich samoocena i poczucie własnej wartości. Nawiązują i systematycznie podtrzymują kontakty interpersonalne ze środowiskiem. W ramach zajęć świadczą usługi poligraficzne, florystyczne, stolarskie i rękodzielnicze, a dochód z pozyskanych środków przeznaczony jest na integrację społeczną uczestników.

Integracja społeczna uczestników

W Warsztacie Terapii Zawodowej prowadzone są działania i wspólne przedsięwzięcia z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi i starszymi na rzecz integracji społecznej oraz projekty, których beneficjentami są również uczestnicy WTZ. Prowadzona jest aktywna współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie

lokalnym i ponadlokalnym, która przynosi wymierne efekty. Dzięki współpracy z firmą Volkswagen powstały budy dla psów, które zostały przekazane dla schroniska dla Zwierząt w Skałowie, oraz ozdobne donice z materiałów odpadowych.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej odbywają się „Zajęcia Klubowe”, które dedykowane są dla osób oczekujących na przyjęcie. Zajęcia te finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

6.7 Wydział Porządku ze Strażą Miejską

a) Straż Miejska

Straż Miejska we Wrześni została powołana Zarządzeniem Burmistrza Nr 4 z dnia 16 kwietnia 1992 roku. Jednostka funkcjonuje w strukturze Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni, wykonując zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego oraz inne czynności i zadania określone przez Burmistrza w sprawach, które nie zostały zastrzeżone prawem do wyłącznej kompetencji innych organów administracji rządowej i samorządowej. **Strażą kieruje Komendant. Na stanowisku strażnika miejskiego w 2023 roku służbę podejmowało 11 osób.**

Do ustawowych zadań strażników miejskich należy, m.in.: ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego, współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń, ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej, współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i

organizacjami społecznymi, konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.

Do zadań Straży Miejskiej we Wrześni, poza określonymi ustawą, należy, min.: kontrolowanie i podejmowanie stosowanych działań dla zapewnienia czystości i estetycznego wyglądu budynków mieszkalnych komunalnych i spółdzielczych, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz otoczenia instytucji, zakładów pracy i posesji prywatnych, podejmowanie działań dla ograniczenia zjawiska niszczenia mienia publicznego, uczestnictwo w działaniach zabezpieczających wszelkiego rodzaju uroczystości państwowe, religijne, wizyty delegacji zagranicznych oraz imprezy kulturalne, sportowe, rekreacyjne, handlowe i inne, informowanie właściwych służb o stwierdzonych nieprawidłowościach stanu nawierzchni jezdni i ciągów pieszych, stanu oznakowania i oświetlenia ulic oraz prawidłowości zabezpieczenia i oznakowania prac prowadzonych w pasie drogowym, nadzorowanie i kontrolowanie przebiegu wykonywania kary ograniczenia wolności przez osoby skazane skierowane do Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni, nadzorowanie i kontrolowanie przebiegu wykonywania pracy społecznej przez więźniów, obsługa i prowadzenie strefy płatnego parkowania na terenie Wrześni, nadzór nad monitoringiem miejskim polegający na obserwowaniu dostępnych miejsc publicznych oraz reagowaniu na zdarzenia mające bezpośredni wpływ na stan porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta, kontrolowanie sprawności urządzeń jak i porządku na placach zabaw dla dzieci na terenie miast i gminy i bieżące przekazywanie uwag do wydziału komunalnego, pomoc w ramach organizacji wyborów przeprowadzanych na terenie miasta i gminy, współpraca ze schroniskiem miejskim dla zwierząt w ramach podejmowanych interwencji dot. bezpieczeństwa psów i zwierząt, asysta przy czynnościach sprawdzająco - kontrolujących podejmowanych przez pracowników Urzędu lub na wniosek instytucji oraz informowaniu o zauważonych awariach do instytucji powołanych do ich usuwania oraz zabezpieczania tych miejsc do czasu ich przybycia.

W 2023 roku do Straży Miejskiej we Wrześni zostało zgłoszonych 614 interwencji w zakresie ww. zadań. Strażnicy miejscy podjęli w sumie 1221 interwencji własnych i zgłoszonych, które zakończyły się 367 mandatami karnymi, 549 pouczeniami, wnioskiem do sądu oraz 918 sprawami przekazanymi do innych instytucji, zgodnie z ich kompetencjami. W poniższej części Raportu przedstawiamy w sposób szczegółowy wybrane zadania i obowiązki Straży Miejskiej we Wrześni w 2023 roku.

1. Nadzór i organizacja prac społecznych osadzonych z Zakładu Karnego w Gębarzewie

Straż Miejska we Wrześni od 2016 roku., w ramach wznowienia współpracy Gminy Września z Zakładem Karnym w Gębarzewie, organizuje oraz nadzoruje prace społeczne wykonywane przez osoby skazane na bezwzględną karę pozbawienia wolności. W 2023 r. skierowano do pracy na rzecz naszego miasta grupę 7 osadzonych. Nieodpłatna praca więźniów wykonywana była pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godz. 6.30 – 14.00, w systemie bez konwojenta.

Do codziennych zadań osób osadzonych należało, m.in.: bieżące utrzymanie miejskich terenów zielonych, w tym porządkowanie parków oraz skwerów, odchwaszczanie alejek, pielęgnacja krzewów i żywopłotów, grabienie liści, czy porządkowanie gminnych placów zabaw dla dzieci. Osadzeni ponadto oczyszczali chodniki, ronda i wysepki z chwastów, ziemi i liści oraz uporządkowali Miasteczko Ruchu

Drogowego we Wrześni na zajęcia i egzaminy na kartę rowerową dla uczniów klas podstawowych. Wykonywali także prace remontowe.

Osoby osadzone zostały zaangażowane także do prac związanych z oczyszczeniem i odmalowaniem opłotowania w rejonie Pomnika bitwy pod Sokołowem. Wykonały także prace remontowe polegające na odmalowaniu sal lekcyjnych i pomieszczeń gospodarczych w Samorządowej Szkole Podstawowej w Chwalibogowie.

Skazani w okresie II – XII 2023 roku. przepracowali nieodpłatnie na rzecz Gminy Września 5.122h. W pełnym etacie zastąpili więc pracę 2,5 pracowników. Dzięki pracy osób osadzonych z Zakładu Karnego w Gębarzewie Gmina Września zaoszczędziła w 2023 r. 144 tys. zł. Pełny nadzór i organizację pracy społecznej nad osadzonymi z Zakładu Karnego z Gębarzewa z ramienia gminy sprawuje Straż Miejska we Wrześni.

Osoby skazane z Zakładu Karnego w Gębarzewie oczyściły, uzupełniły ubytki, przygotowały do malowania i pomalowały przystanek autobusowy w Nowej Wsi Królewskiej.

Odświeżony przystanek autobusowy w Nowej Wsi Królewskiej.

Więźniowie z Zakładu Karnego w Gębarzewie odświeżyli sale lekcyjne i pomieszczenie gospodarcze w Samorządowej Szkole Podstawowej w Chwalibogowie. Wykonane usługi malarskie polegające, min. na szpachlowaniu ubytków oraz malowaniu sufitów i ścian zostały wycenione na 9.176 zł.

Strażnicy miejscy zorganizowali i nadzorowali pracę osób skazanych z Zakładu Karnego w Gębarzewie, którzy odświeżyli, m. in. bramę prowadzącą do Pomnika bitwy pod Sokołowem. Część metalowa została oczyszczona z widocznej korozji i pomalowana. Odnowieniu uległ również fragment pomnika, na którym znajduje się tablica upamiętniająca ofiary bitwy.

2. Nadzór i organizacja prac społecznych w ramach kary ograniczenia wolności

Straż Miejska we Wrześni od 2002 r. nadzoruje i organizuje karę ograniczenia wolności, która polega, m.in. na nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne lub na cele społecznie-użyteczne. Prace osób skazanych w większości polegają na porządkowaniu z terenów zielonych oraz pasów drogowych odpadów komunalnych, oczyszczaniu chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, rowerowych z chwastów i darniny oraz

drobnych prac remontowych. W ubiegłym roku osoby skazane z ww. miejsc zbierały 6990 szt. pełnych worków śmieci, które zostały wywiezione przez służby porządkowe oraz zarządców dróg.

Realizacja kary ograniczenia wolności i związanej z nią pracy społecznej odbywa się przy współpracy z Sądem Rejonowym we Wrześni. W 2023 r. ww. instytucja skierowała do Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni 114 osób skazanych.

W 2023 r. osoby skazane wykonujące prace społeczne i społecznie-użyteczne przepracowały na rzecz Gminy Września 10.734,5 h. W pełnym etacie zastąpiły te osoby pracę 5 pracowników. Dzięki ich pracy w ubiegłym roku nasze miasto zaoszczędziło 301.854,14 zł.

Corocznie osoby skazane oczyszczają średnio od 75 do 100 km ww. ciągów komunikacyjnych.

Na zdjęciu przedstawiano oczyszczanie chodnika przed i po w Sokołowie.

Praca osób skazanych jest na rzecz miasta jest niewymierna.

Na zdjęciu przedstawiano uprzątnięte śmieci w rejonie wiaduktu na ul. Objazdowej.

3. Obsługa i prowadzenie Strefy Płatnego Parkowania we Wrześni

Straż Miejska we Wrześni od 2006 roku nadzoruje Strefę Płatnego Parkowania we Wrześni, która została utworzona do pobierania i egzekwowania opłat za postój pojazdów w wyznaczonych strefach. Strefy te obejmują następujące ulice: Rynek (strefa „A”), Ratuszowa (strefa „B”), Chopina, 3-go Maja, Moniuszki, Harcerska oraz Warszawska (strefa „C”). Na terenie ww. stref zainstalowanych

jest 12 parkomatów firmy ParkCube. Wspólnie ze strażnikami miejskimi prowadzony jest także konwój środków pieniężnych z parkomatów.

W parkomatach oprócz tradycyjnej formy płatności bilonem można także zapłacić kartą płatniczą, uściślić opłatę jednorazową za przekroczenie czasu postoju, a także opłatę dodatkową za brak biletu. W całej strefie istnieje także możliwość płatności mobilnej przez aplikację moBILET.

Pracownicy strefy kontrolują codziennie 289 miejsc parkingowych sprawdzając wniesienie opłat przez kierujących.

Ich dodatkowym zadaniem jest także dbałość o czystość urządzeń oraz ich prawidłowe działanie (wymiana i uzupełnienie papieru oraz opróżnianie kasetek z bilonem).

4. Kontrola placów zabaw dla dzieci i urządzeń fitness

Straż Miejska we Wrześni realizuje zadania związane z kontrolowaniem sprawności urządzeń jak i porządku na placach zabaw dla dzieci oraz na siłowniach zewnętrznych na terenie miast i gminy. Kontrole dokonywane są podczas codziennych patroli i na zgłoszenia mieszkańców. Strażnicy miejscy dokonują sprawdzeń urządzeń fitness i placów zabaw pod kątem: stanu nawierzchni i ogrodzenia, uszkodzenia elementów zabawowych i sportowych oraz wymiany piasku w piaskownicach. Ujawnione nieprawidłowości strażnicy miejscy zabezpieczają oraz zgłaszają bezpośrednio do służb komunalnych celem ich naprawy.

W 2023 roku strażnicy miejscy 866 razy kontrolowali poszczególne place zabaw dla dzieci oraz urządzenia fitness na terenie miasta i gminy Września.

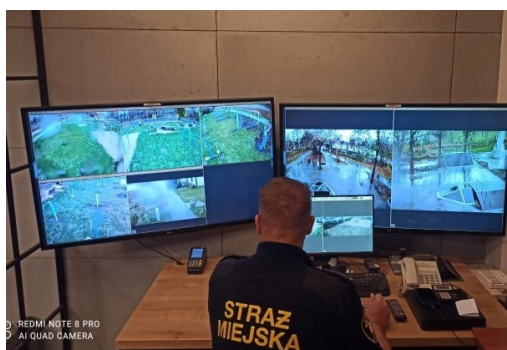
Ujawnione podczas kontroli nieprawidłowości patrol zabezpiecza oraz zgłasza do służb komunalnych.

5. Obsługa monitoringu wizyjnego miasta

Straż Miejska we Wrześni, zgodnie z przysługującym mu ustawowo prawem, prowadzi obserwację i rejestruje przy użyciu środków technicznych obraz zdarzeń w miejscach publicznych w celu utrwalania dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania przypadkom naruszenia spokoju i porządku w miejscach publicznych oraz ochrony obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej. Monitoring wizyjny, doraźnie obsługiwany w jednostce straży przez dyżurnego, składa się ze 137 kamer zlokalizowanych w kilkunastu punktach miasta. System ten obejmuje, m.in.: park im. Józefa Piłsudskiego, Skatepark, Zalew Wrzesiński, centrum miasta, zieleniak miejski, promenadę na ul. Wrzosowej, tężnię, Glinki, centra przesiadkowe, place zabaw, teren miasteczka ruchu drogowego, mostek w Psarach Polskich oraz ronda i punkty wjazdowe do miasta.

Aktywny monitoring wizyjny miasta stanowi źródło informacji o zdarzeniach wymagających podjęcia interwencji patrolu straży miejskiej lub policji. Pasywny monitoring wizyjny miasta zaś to obraz przeglądany po zdarzeniu i służy jako dowód w postępowaniu prowadzonym przez policję, prokuraturę i sąd.

W 2023 r. strażnicy miejscy ujawnili na monitoringu wizyjnym następujące przestępstwa: próbę kradzieży kasetki z pieniędzmi z toalety miejskiej znajdującej się w parku im. Józefa Piłsudskiego oraz zniszczenie kamery monitoringu miejskiego zawieszanej na słupie ulicznym na centrum przesiadkowym przy ul. Szosa Witkowska. Ustalili także sprawcę kolizji drogowej przy u. Miłosławskiej, który zniszczył elewację budynku gminnego, sprawcę zniszczenia zieleni miejskiej z ulicznych klombów oraz sprawców uszkodzenia mienia miejskiego w parku im. Dzieci Wrzesińskich. Przy wykorzystaniu monitoringu miejskiego strażnicy miejscy ujawniają także osoby spożywające alkohol w miejscu publicznym, zaśmiecenia, nieprawidłowo parkujące pojazdy oraz wjazdy pojazdów ciężarowych do miasta, bez zgody zarządców dróg.

Monitoring wizyjny, obsługiwany w jednostce straży miejskiej przez dyżurnego, składa się ze 137 kamer zlokalizowanych w kilkunastu punktach miasta.

6. Konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych oraz wartości pieniężnych

Straż Miejska we Wrześni realizuje zadania związane z konwojowaniem dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy. Strażnicy miejscy przeprowadzają, m.in. konwoje wartości pieniężnych z kasetek parkomatów Strefy Płatnego Parkowania we Wrześni oraz z innych urządzeń użyteczności publicznych. **W 2023 roku strażnicy miejscy przeprowadzili 311 takich transportów.**

7. Obsługa bezzałogowego statku powietrznego, tj. drona

Straż Miejska we Wrześni posługuje się w swojej pracy bezzałogowym statkiem powietrznym, tj. dronem DJI Mavic 2 Zoom. Urządzenie to jest dla strażników miejskich nowoczesnym i pomocnym środkiem do monitorowania różnego rodzaju zagrożeń i ich skutków, które mogą lub występują na terenie naszej gminy, m.in. do: kontroli terenów zagrożonych powstawaniem dzikich wysypisk śmieci (tereny kompleksów leśnych, przydrożne rowy, nieużytki), monitoring osiedli domków jednorodzinnych w sezonie grzewczym w zakresie wykrywania spalania odpadów w piecach c.o. Dron wykorzystywany jest także do nadzorowania bezpieczeństwa podczas imprez masowych i sportowych, m. in. Wrzeńskiego Weekendu Muzycznego oraz Rodzinnego Rajdu Rowerowego.

Strażnicy miejscy realizują także zadania na potrzeby gminy wykonując, m. in.: dokumentację fotograficzną i filmy wykorzystywane przez inne wydziały Urzędu do planowania zagospodarowania terenów pod nowe skwery, do oceny planowania przestrzennego oraz przebiegu powstawania nowych inwestycji, np. budowy tuneli, rozbudowy osiedli mieszkaniowych (ul. Pilska, ul. Gnieźnieńska) czy rozbudowy zakładów pracy. **W 2023 roku strażnicy miejscy wykonali dronem 350 lotów.**

Dron obsługiwany jest przez strażników miejskich, którzy ukończyli specjalistyczne szkolenie oraz uzyskali świadectwo kwalifikacji wydane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego (ULC).

8. Działalność profilaktyczna dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych

Działania profilaktyczne realizowane przez Straż Miejską we Wrześni wynikają bezpośrednio z art. 11 ust. 8 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych (Dz.U.2021.1763). Zadaniem strażników miejskich jest informowanie, inicjowanie i uczestnictwo w działaniach promujących pozytywne wzorce zachowań, wyrabianie właściwych postaw wobec różnego rodzaju zagrożeń, przekazywanie

i utrwalenie podstawowych zasad bezpieczeństwa oraz uświadamianie o konsekwencjach płynących z niewłaściwego zachowania.

Większość zajęć realizowanych w przedszkolach jak i w klasach młodszych szkół podstawowych odbywa się w formie zabawy, do której wykorzystywane są pomoce dydaktyczne, m. in.: mobilne miasteczko ruchu drogowego, plansze edukacyjne dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi oraz worki do selektywnej zbiórki odpadów.

Dla dzieci klas starszych straż miejska organizuje zajęcia nie tylko na terenie placówek oświatowych, ale także w plenerze; np.: na terenie miasteczka ruchu drogowego. Jest to obiekt, na którym młodzież uczy się przepisów ruchu drogowego i praktycznie szkoli w zakresie umiejętności jazdy na rowerze. W 2023 roku Straż Miejska we Wrześni przeprowadziła następujące programy profilaktyczne: „Gra Miejska”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Miasteczko ruchu drogowego - egzaminy na kartę rowerową”, „Dzieci segregują śmieci”, „Bezpieczne dwa kółka, czyli oświetlony rower”, „Bezpieczne dwa kółka – Trzeźwy kierowca”, „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”, „Z odblaskiem żyje się dłużej”, Festyn „Cuda Wianki” Seniorzy – „Bezpieczna jazda rowerem”, „Bezpieczny pierwszoklasista na drodze”, „Bądź widoczny, bądź bezpieczny na drodze”, Wrzesiński Rower - Bezpieczny Rower, „Blżej Straży Miejskiej”, „Razem bezpieczniej”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „AntySmogowa Września”, „Mikołajki 2023 r.”, Sadzenie drzew z klasą 7A SSP nr 3 we Wrześni – projekt szkolny „Zdrowo, bezpiecznie i ekologicznie”. We wszystkich zajęciach przeprowadzonych przez funkcjonariuszy wzięło udział 3521 osób.

8a. Akcja profilaktyczna „Trzeźwy kierowca”

Straż Miejska we Wrześni we współpracy z Pełnomocnikiem do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych UMiG we Wrześni oraz Komendą Powiatową Policji we Wrześni była inicjatorem akcji profilaktycznej „Trzeźwy kierowca”, która została przeprowadzona podczas festynu „Bezpieczne dwa kółka” na terenie parkingu Galerii Karuzela. Akcja miała na celu uświadomić kierowcom jak groźne może być prowadzenie pojazdu nawet po najmniejszej ilości alkoholu.

Na festynie zostało rozdanych 200 sztuk jednorazowych alkotestów dla kierowców motocykli i pojazdów osobowych. Akcja miała zwrócić uwagę, że alkohol negatywnie wpływa na spostrzegawczość kierowcy, czas jego reakcji i ocenę odległości podczas prowadzenia pojazdu.

8b. Akcja profilaktyczna „Z odblaskiem żyje się dłużej”

Straż Miejska we Wrześni we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni przeprowadziła podczas festynu „Bezpieczne dwa kółka” na terenie parkingu Galerii Karuzela akcję profilaktyczną „Z odblaskiem żyje się dłużej”. Strażnicy miejscy zorganizowali dla dzieci i młodzieży konkursy z zakresu znajomości przepisów ruchu drogowego, głównie bezpiecznego poruszania się po drogach na pieszo i rowerem. Poruszono także tematykę związaną z noszeniem elementów odblaskowych.

*Nagrodami za prawidłowe odpowiedzi były elementy odblaskowe:
kamizelki, opaski na rękę, opaski na rower oraz breloczki.*

8c. XXII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom

Straż Miejska we Wrześni na zaproszenie Biblioteki Publicznej we Wrześni uczestniczyła w „XXII Ogólnopolskim Tygodniu Czytania Dzieciom”. Słuchaczami były dzieci z Niepublicznego Przedszkola „Grzybek” w Sokołowie. Akcja miała na celu wzbudzenie zainteresowań czytelniczych dzieci. Na zakończenie zajęć dzieci otrzymały od strażników miejskich upominek w postaci elementów odblaskowych z wizerunkiem strażnika miejskiego.

*Dzieci mogły także założyć kartę biblioteczną
wypożyczyć książki do domu.*

8d. Akcja profilaktyczna „Bezpieczny senior”

Straż Miejska we Wrześni uczestniczyła w „Pikniku Cuda-Wianki”, których organizatorem był Klub Seniora + „Wrzosowisko”. Spotkanie z seniorami było okazją do rozmowy o bezpiecznym zachowaniu się na drodze, w szczególności podczas jazdy na rowerze, spacerów czy uprawiania nordic walking. Piknik odbył się na otwartym terenie Ośrodka Lipówka.

Uczestnicy pikniku otrzymali od strażniczek miejskich elementy odblaskowe w postaci opasek na ręce i nogi.

8e. Festyn „Razem bezpieczniej”

Straż Miejska we Wrześni uczestniczyła w rodzinnym festynie „Razem Bezpieczniej” w ramach niedzielnych pikników na ul. Wrzosowej. Dla najmłodszych uczestników przygotowano atrakcję związaną z zagadkami z zakresu ruchu drogowego, które można było wylosować na strażniczym kole fortuny. Nagrodami za prawidłowe odpowiedzi były pakiety profilaktyczne z kampanii „Postaw na rodzinę!” wraz z elementami odblaskowymi.

Festyn był także dobrą okazją do rozmów o trzeźwości i wpływu alkoholu na świadomość kierowcy podczas prowadzenia pojazdu. W ramach akcji „Trzeźwy kierowca” wspólnie z Pełnomocnikiem do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych UMiG we Wrześni rozdano naszym mieszkańcom jednorazowe alkotesty.

Konkursy o ruchu drogowym cieszą się dużą popularnością wśród najmłodszych uczestników festynów.

8f. Akcja profilaktyczna „Bezpieczne ferie ”

Straż Miejska we Wrześni przeprowadziła akcję „Bezpieczne ferie ”. Celem zajęć było omówienie zasad bezpiecznego zachowania się podczas zabaw i uprawiania sportów zimowych. W trakcie spotkania dzieci dowiedziały się, że zabawa na śniegu, zjazdy z górki, jazda na nartach czy łyżwach mogą być bezpieczne, kiedy skorzystają ze specjalnie przygotowanych lodowisk,górek saneczkowych czy stoków narciarskich. Ważnym elementem było także utrwalenie numerów alarmowych. Niespodzianką dla dzieci było zaproszenie na Komendę Straży Miejskiej we Wrześni, gdzie przy okazji zapoznały się ze specyfiką pracy strażników miejskich.

„Bezpieczne ferie ” zajęcia odbyły się na terenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni.

8g. Akcja profilaktyczna „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”

Straż Miejska we Wrześni we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej we Wrześni oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną we Wrześni była organizatorem akcji wakacyjnej „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”. W trakcie zajęć dzieci dowiedziały się jak bezpiecznie spędzić wakacje w domu, nad wodą oraz w górach. Głównym zadaniem strażników miejskich było przeprowadzenie rozmowy z dziećmi na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w szczególności podczas jazdy na rowerze, rolnkach czy hulajnogach.

Akcja profilaktyczna „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” tym razem odbyła się na terenie zielonym „Flex Parku” przy ul. Słowackiego we Wrześni.

8h. Akcja profilaktyczna „Bezpieczne wakacje”

Straż Miejska we Wrześni przeprowadziła akcję „Bezpieczne wakacje”. Spotkanie odbyło się na terenie Niepublicznego Przedszkola "Słoneczko" z oddziałami integracyjnymi. Z przedszkolakami strażnicy miejscy rozmawiali o prawidłowym zachowaniu się podczas letniego wypoczynku, m.in.: o tym jak właściwie i bezpiecznie wypoczywać nad morzem, w górach, podczas spaceru na łąkę czy do lasu. Poruszono także tematy związane z bezpieczeństwem podczas jazdy na rowerze i rolkach.

Akcja profilaktyczna „Bezpieczny przedszkolak podczas wakacji” w Niepublicznym Przedszkolu Słoneczko z Oddziałami Integracyjnymi we Wrześni.

8i. Akcja profilaktyczna „Bezpieczne dwa kółka, czyli oświetlony rower”

Straż Miejska we Wrześni była inicjatorem akcji „Bezpieczne dwa kółka, czyli oświetlony rower” dla klas czwartych szkół podstawowych z terenów wiejskich. W czasie akcji przypomniano uczniom o zasadach bezpiecznego poruszania się po drodze publicznej na rowerze. W celu zwiększenia ich bezpieczeństwa w ruchu drogowym przygotowano dla nich pakiety rowerowe. Każdy z tych pakietów składał się z rękawa na rower, klipsa odblaskowego, opaski odblaskowej oraz kompletu lampek. Z pakietów rowerowych przygotowanych przez strażników miejskich skorzystało łącznie 186 uczniów.

Akcja „Bezpieczne dwa kółka, czyli oświetlony rower” w SPP w Kaczanowie.

8j. Akcja profilaktyczna „Bezpieczny pierwszoklasista na drodze”

Straż Miejska we Wrześni wraz z przedstawicielem firmy „Gestamp Polska” oraz we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni już po raz trzeci zorganizowała akcję profilaktyczną pod hasłem „Bezpieczny pierwszoklasista na drodze”. Zajęcia skierowane były do dzieci klas pierwszych szkół podstawowych. Podczas spotkań uczniowie zapoznali się z zasadami bezpiecznego zachowania

się na drodze. Po przeprowadzonych zajęciach każdy uczeń otrzymał element odblaskowy w postaci opaski przekazanej przez firmę „Gestamp Polska”. Dodatkowo w ramach przeprowadzonego programu został zorganizowany konkurs plastyczny „Bezpieczny pierwszoklasista na drodze”. Celem konkursu było rozwijanie wiedzy, postaw i zachowań uczniów wynikających z przestrzegania przepisów ruchu drogowego.

„Bezpieczny pierwszoklasista na drodze” w SSP nr 3 we Wrześni.

„Bezpieczny pierwszoklasista na drodze” w SSP nr 1 we Wrześni.

fot. Radio Warta

fot. Radio Warta

Konkurs plastyczny cieszył się dużym zainteresowaniem wśród uczniów.

8k. Akcja profilaktyczna „Egzamin na kartę rowerową”

Straż Miejska we Wrześni na przełomie maja i czerwca we współpracy z nauczycielami techniki przeprowadziła ćwiczenia oraz egzaminy na kartę rowerową dla uczniów klas czwartych szkół podstawowych z zakresu praktycznej nauki jazdy na rowerze oraz wiedzy teoretycznej dotyczącej przepisów ruchu drogowego. Spotkania te odbyły się na terenie miasteczka ruchu drogowego, mieszczącego się przy Ośrodku Lipówka. W trakcie nauki i egzaminu uczniowie mogli korzystać z rowerów oraz kasków będących na stanie straży miejskiej.

Zajęcia rowerowe na terenie miasteczka ruchu drogowego przy Ośrodku Lipówka.

8l. Akcja profilaktyczna „Bądź widoczny, bądź bezpieczny na drodze”

Straż Miejska we Wrześni przeprowadziła akcję profilaktyczną „Bądź widoczny, bądź bezpieczny na drodze”. Strażnicy miejscy podczas wizyt w przedszkolach i szkołach przekazywali najmłodszym wiedzę z zakresu ruchu drogowego (prawidłowe przejście przez drogę). W trakcie spotkań z funkcjonariuszami dzieci zostały poinformowane jak działają elementy odblaskowe oraz dlaczego warto je nosić. Na zakończenie lekcji każdy uczeń otrzymał w prezencie element odblaskowy w postaci opaski.

Zajęcia profilaktyczne „Bądź widoczny, bądź bezpieczny na drodze” w SSP nr 6 we Wrześni.

9. Zabezpieczenie uroczystości i imprez masowych, sportowych, kulturalno-rozrywkowych

Straż Miejska we Wrześni podejmowała działania zmierzające do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas różnych uroczystości państwowych i religijnych oraz imprez masowych, sportowych, kulturalno-rozrywkowych, które odbywały się na terenie miasta i gminy. W 2023 r. strażnicy miejscy brali udział, m.in. w następujących zabezpieczeniach: XXIV Rodzinnego Rajdu Rowerowego, Wrzeșińskiego Weekendu Muzycznego, XXXIX Biegu Kosyniera, XXXII Targach „Rolnicza Jesień” oraz akcji „Znicz”. Dbali o bezpieczeństwo mieszkańców podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Piątków z Jazzem, Niedzieli na Wrzosowej, Jarmarku Bożonarodzeniowego oraz nocy sylwestrowej. Zabezpieczali także wybory parlamentarne, przemarsze oraz procesje.

Zabezpieczenia rajdów, biegów i innych imprez czy uroczystości wymagają od strażników miejskich wcześniejszego przygotowania logistycznego.

10. Kontrole gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Września

Straż Miejska we Wrześni przy współpracy z Wydziałem Komunalnym UMiG Września przeprowadziła kontrole oraz re-kontrole gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy. Dokonano sprawdzenia posesji pod kątem prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej (sprawdzano umowy i dokumenty potwierdzające wywóz nieczystości ciekłych przez podmiot do tego uprawniony). **W 2023 roku strażnicy miejscy przeprowadzili 123 kontrole i re-kontrole, w których ujawniono 38 przypadki niedopełnienia ww. obowiązków.**

Kontrole gospodarki wodno-ściekowej prowadzone były, m. in. w Słomowie.

10. Kontrola okresowa Wojewody Wielkopolskiego

Działalność Straży Miejskiej we Wrześni za 2023 r. została poddana kontroli okresowej przez Komendę Wojewódzką Policji w Poznaniu, zgodnie z planem kontroli zatwierdzonym przez Wojewodę Wielkopolskiego. W toku przeprowadzonej kontroli za 2023 r. nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

b) Referat Zieleni Miejskiej

Utrzymaniem i obsługą zieleni miejskiej miasta i gminy Września zajmuje się Referat Zieleni Miejskiej, znajdujący się w strukturze Wydziału Porządku ze Strażą Miejską. Zakres zadań obejmuje bieżące utrzymanie terenów zieleni w mieście w tym parków miejskich, skwerów miejskich, zieleni przydrożnej na terenie miasta, terenów zieleni urządzonej oraz gminnych parków. Do zakresu zadań zalicza się również wykonywanie nowych oraz zastępczych nasadzeń drzew na terenie miasta oraz gminy.

1. Nasadzenia drzew i krzewów na terenie miasta oraz gminy

Do jednych z najważniejszych zadań Zieleni Miejskiej należy wykonywanie nasadzeń drzew i krzewów na terenie miasta oraz gminy. W roku 2023 na terenie miasta wykonywano nasadzenia, m.in. przy ul.

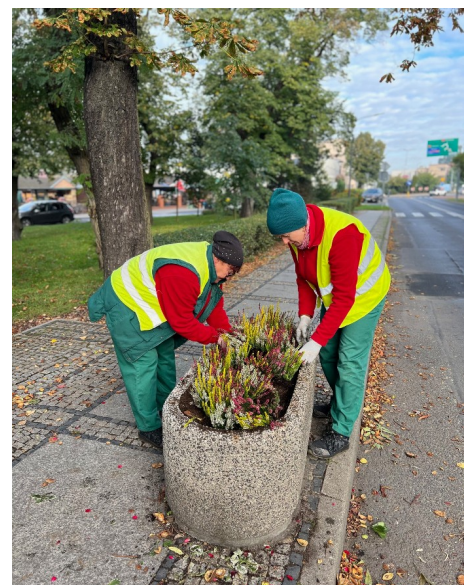
Platynowej, Śmidowicz, Kosynierów, Kaliskiej, Fromborskiej, Dworcowej, Kutrzeby czy w rejonie stawu Glinki, a także zalewu Lipówka. Nowe nasadzenia pojawiły się również na terenach gminnych w miejscowościach Gutowo Małe, Gutowo Wielkie, Wódki, Marzeninie oraz na odcinkach dróg gminnych Broniszewo-Sędziwojewo i Kaczanowo-Neryngowo. Łącznie nasadzonych zostało: 560 szt. drzew, 1.145 szt. krzewów.

Pracownicy w trakcie wykonywania nasadzeń drzew.

2. Wykonywanie sezonowych nasadzeń kwiatów w donicach miejskich, na skwerach oraz przy pomnikach

Zieleń Miejska jest również odpowiedzialna za sezonowe aranżacje kwietne na terenie miasta. Zgodnie z porą roku zmieniane są kompozycje, znajdujące się w donicach miejskich, na skwerach oraz przy pomnikach. Łącznie nasadzono 28.878 szt. kwiatów i bylin oraz 16.600 szt. cebul roślin ozdobnych.

Pracownicy zieleni miejskiej w czasie sadzenia roślin w donicach miejskich.

3. Aranżacje skweru przy ul. Szkolnej

Zieleń Miejska wykonuje aranżacje skweru, znajdującego się przy ul. Szkolnej. Jego wystrój zmieniany jest systematycznie zgodnie z porą roku. Wykonywane są nowe nasadzenia roślin oraz ustawiane elementy małej architektury.

Aranżacje skweru przy ul. Szkolnej w roku 2023.

4. Wielkanocne dekoracje

Zieleń Miejska wykonuje również sezonowe dekoracje. Z okazji Świąt Wielkanocnych wyjątkowe ozdoby pojawiły się na skwerze przy ul. Szkolnej oraz pod platanem w parku im. Dzieci Wrzesińskich. Drewniane dekoracje zostały wykonane przez pracowników zieleni miejskiej.

Dekoracje wykonane przez pracowników Zieleni Miejskiej z okazji Świąt Wielkanocnych w 2023 roku.

5. Mechaniczne sadzenie roślin cebulowych przy ul. Szerokiej oraz Wrzosowej

Wykonano również mechaniczne sadzenie roślin cebulowych przy ul. Szerokiej oraz Wrzosowej we Wrześni – nasadzenia wykonano na łącznej powierzchni 400 m². Gęstość sadzenia cebul wynosiła 180 szt./m². Do nasadzeń wykorzystano cebule krokusów wielkokwiatowych, białe i żółte narcyzy oraz różowe tulipany.

Mechaniczne nasadzenia roślin cebulowych przy ul. Szerokiej i Wrzosowej.

6. Podlewanie kwietnych kompozycji oraz drzew na terenie miasta i gminy

Do stałych zadań Zieleni Miejskiej należy podlewanie kwietnych kompozycji, znajdujących się na terenie miasta, a także drzew nasadzonych przez zielen miejską na terenie miasta oraz gminy Września.

Podlewanie kwietnych kompozycji oraz drzew.

7. Utrzymanie porządku na pomnikach, grobach i mogiłach poległych lub zasłużonych dla społeczności Wrześni

Pracownicy zieleni miejskiej dbają o utrzymanie porządku przy pomnikach na terenie gminy, grobach i mogiłach poległych lub zasłużonych dla społeczności Wrześni.

Pracownicy zieleni miejskiej podczas składania kwiatów w związku z obchodami Dnia Wszystkich Świętych.

8. Rewitalizacja fragmentu parku im. Dzieci Wrześnińskich

W październiku zrealizowany został projekt pt. „Rewitalizacja fragmentu parku zabytkowego im. Dzieci Wrześnińskich we Wrześni”. Założenie uzyskało dotacje w kwocie 21 003, 84 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na przedsięwzięcia związane z innowacyjną zieloną infrastrukturą i ochroną bioróżnorodności w 2023 roku. Zieleń miejska w ramach tego przedsięwzięcia nasadziła 425 szt. krzewów liściastych (hortensje, laurowiśnie, jaśminowce, pęcherznice oraz bzy), 55 szt. krzewów iglastych (cisy) oraz 228 szt. bylin (rudbekie, przewrotniki).

Pracownicy zieleni miejskiej podczas wykonywania prac związanych z realizacją projektu pt. „Rewitalizacja fragmentu parku zabytkowego im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni”.

9. Rewitalizacja skweru u zbiegu ul. Wojska Polskiego z ul. Żwirki i Wigury

W listopadzie zrealizowany został projekt pt. „Rewitalizacja skweru u zbiegu ul. Wojska Polskiego z ul. Żwirki i Wigury we Wrześni w celu przeciwdziałania efektowi termicznemu”. Założenie uzyskało dotację w kwocie 45 812, 74 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na przedsięwzięcia związane z innowacyjną zieloną infrastrukturą i ochroną bioróżnorodności w 2023 roku. Zielen miejska w ramach tego przedsięwzięcia nasadziła 11 szt. drzew (leszczyna), 120 szt. krzewów iglastych (cis), 200 szt. róż okrywowych, 3955 szt. bylin (barwinek, jasnota, narecznica, orlik, śnieżyczka, tojeść) oraz 350 szt. traw ozdobnych (ostnica).

Pracownicy zieleni miejskiej podczas wykonywania prac związanych z realizacją projektu pt. „Rewitalizacja skweru u zbiegu ul. Wojska Polskiego z ul. Żwirki i Wigury we Wrześni w celu przeciwdziałania efektowi termicznemu”.

10. Nasadzenia drzew miododajnych na odcinku drogi gminnej Broniszewo-Sędziwojowo

Gmina Września pozyskała dotacje celowe w kwocie 20 000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego na zakup sadzonek drzew miododajnych. Dzięki otrzymanym środkom zieleni miejska wykonała w październiku nasadzenia drzew z gatunku lipa drobnolistna na odcinku drogi gminnej Broniszewo-Sędziwojowo w ilości 100 szt.

Pracownicy w trakcie wykonywania nasadzeń drzew miododajnych.

11. Akcja „WEŻ KWIATKA”

W roku 2023 przeprowadzona została jedna akcja „WEŻ KWIATKA”. Kwiaty, które wcześniej zdobyły miasto zostały przekazane mieszkańcom. W październiku rozdano około 1.000. szt. pelargonii.

Pracownicy zieleni miejskiej podczas rozdawania kwiatów.

12. Oczyszczanie stawów oraz rzeki Wrześnicy z zalegających, drobnych odpadów komunalnych

Oczyszczanie stawów w parkach miejskich oraz przy ul. Opieszyn, Słowackiego i Szosa Witkowska, a także rzeki Wrześnicy należy do stałych zadań zieleni miejskiej. Oczyszczana jest linia brzegowa, a przy użyciu podbieraka wyławiane są z wody zalegające śmieci.

Pracownicy podczas oczyszczania stawu w parku miejskim im. Dzieci Wrzezińskich oraz rzeki Wrześnicy.

13. Pomoc przy wydarzeniach organizowanych przez gminę

W roku 2023 Zieleń Miejska pomagała przy organizowaniu wydarzeń gminnych. Pracownicy brali udział w przygotowaniach do XXIV Rodzinnego Rajdu Rowerowego, pikników z cyklu „Weekendy na Wrzosowej” oraz Jarmarku Bożonarodzeniowego.

Pracownicy Zieleni Miejskiej podczas rozładunku wody na mecie XXIV Rodzinnego Rajdu Rowerowego oraz w czasie rozkładaniu namiotów przed Jarmarkiem Bożonarodzeniowym.

14. Utrzymanie terenów zieleni

Do stałych zadań Zieleni Miejskiej należy utrzymanie terenów zieleni w mieście, w tym parków miejskich, skwerów miejskich, zieleni przydrożnej na terenie miasta oraz terenów zieleni urządzonej. Zakres tych zadań obejmuje, m.in. obcinanie odrostów drzew i krzewów, wykaszanie oraz wykonywanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych trawników, takich jak np. wertykulacja czy nawożenie.

Pracownicy podczas wykonywania prac związanych z utrzymaniem zieleni w mieście.

15. Kompozycje z roślin cebulowych

Pod koniec kwietnia w centrum miasta wystawiono skrzynie z tulipanami. Cebule kwiatów zostały nasadzone ubiegłej jesieni przez pracowników zieleni miejskiej. Wiosną oczy mieszkańców cieszyły również krokusy, które posadzono jesienią na górze saneczkowej w parku miejskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz w rejonie stawu Glinki.

Pracownicy podczas nasadzeń roślin cebulowych oraz efekty ich pracy.

16. Jesienny piknik przy Wrzosowej

Zieleń Miejska przygotowała na piknik jesienną ściankę do zdjęć. Kompozycja składała się m.in. z wyjątkowych skrzydeł ozdobionych trawami, dyni ozdobnych, snopków siana, donic, latarenek, oraz kolorowych wrzosów, wrzosców i hebe. Uczestnicy wydarzenia mogli wykonać sobie klimatyczną fotografię. Aranżacja cieszyła się dużym zainteresowaniem.

Jesienna ścianka do zdjęć wykonana przez Zieleń Miejską.

17. Domki dla owadów

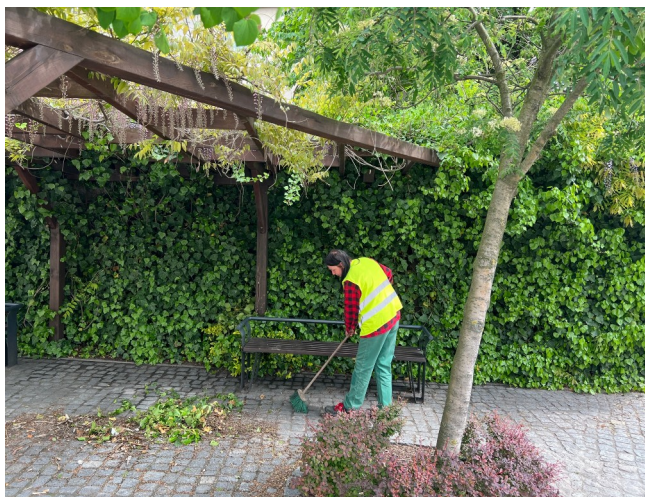
Wiosną na terenie łąk kwietnych przy ul. Suwalskiej pojawiły się nowe, duże hotele dla owadów. Zostały one wykonane przez pracowników referatu zieleni miejskiej. Mniejsze domki ustawiono także na skwerze przy ul. Świętokrzyskiej.

Domki dla owadów wykonane przez pracowników Zieleni Miejskiej.

18. Prace porządkowe na terenach zieleni

Zieleń Miejska jest również odpowiedzialna za bieżące utrzymanie czystości na terenach zieleni w mieście. Do tych terenów należą, m.in. parki, skwery oraz tereny zieleni urządzonej. Zakres zadań obejmuje oczyszczanie alejek, zbieranie drobnych odpadów komunalnych, wygrabianie zalegających liści czy zamiatanie alejek.

Pracownicy Zieleni Miejskiej podczas wykonywania prac porządkowych.

6.8. Udział Gminy Września w spółkach kapitałowych.

Gmina Września posiada udziały w trzech spółkach komunalnych.

1. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.

- siedziba: Września, ul. Miłosławska 8;

- Gmina Września posiada 100% udziałów w spółce.

Przedmiotem działalności jest m. in.:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody;

- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków;
- realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków;
- roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych;
- roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych;
- rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych;
- przygotowanie terenu pod budowę;
- wykonanie wykopów i wierceń geologiczno – inżynierskich;
- wykonywanie instalacji wodno – kanalizacyjnych, gazowych i klimatyzacyjnych;
- transport rurociągowy pozostałych towarów;
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne;
- pozostałe badania i analizy techniczne;
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne;
- przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych;
- pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane.

2. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o

- siedziba: Września, ul. Sikorskiego 38;
- Gmina Września posiada 100% udziałów w spółce.

Przedmiotem działalności spółki jest m. in.:

- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne;
- obróbka i usuwanie odpadów innych niebezpieczne;
- pozostałe sprzątanie;
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków;
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i dzierżawionymi;
- transport drogowy towarów;
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli;
- działalność usługowa związana z przeprowadzkami;
- roboty drogowe związane z budową dróg i autostrad;
- sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach;
- sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach;
- sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw;
- sprzedaż detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli;
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu;
- pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami;
- niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych;
- pogrzeby i działalność pokrewna;
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej nieklasyfikowana;
- działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni;

- naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych;
- produkcja pojemników metalowych;
- odzysk surowców z materiałów segregowanych;
- przygotowanie terenu pod budowę;
- pozostałe niespecjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej nieklasyfikowane;
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli;
- zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie;
- działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach.

3. Wrzeńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.

- siedziba: Września, ul. Ratuszowa 1;
- Gmina Września posiada 32,47% udziałów w spółce.

Przedmiotem działalności spółki jest m.in.:

- wynajmowanie nieruchomości na własnych rachunek;
- zarządzanie nieruchomościami mieszkaniowymi;
- wykonywanie robót ogólnobudowlanych związanych ze wznoszeniem budynków;
- wykonywanie robót w zakresie montażu oraz wznoszenia budynków i budowli z elementów prefabrykowanych;
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek;
- rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych;
- sprzedaż hurtowa materiałów i wyposażenia sanitarnego;
- działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego i technologicznego.

6.9. Gospodarka odpadami

DOCHODY I WYDATKI ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

l.p.	Nazwa	Kwota
1.	Opłata śmieciowa	17 208 231,99
2.	Koszty upomnień+odsetki	159 792,21
	Suma wpływów	17 368 024,20
	PLAN	18 150 000,00
	% wykonania planu	95,69%
	Nadwyżka wpływów (plan/suma wpływów)	-781 975,80

wydatki związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami:

l.p.	Nazwa	Kwota
1	Odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz wyposażenie w pojemniki	4 952 649,86
2	Prowadzenie GPSZOKu + transport na GPSZOK	159 800,00
3	Zagospodarowanie odpadów komunalnych	10 438 420,61
4	Odbiór i zagospodarowanie leków	14 896,55
5	Zakup pojemników na leki	461,25
6	Zakup worków foliowych na odpady	272 028,28
7	Druk deklaracji śmieciowej, harmonogramów, ulotki, publikacje, tłumaczenia	3 579,30
8	Koszty egzekucyjne ponoszone na rzecz komorników sądowych, koszty opłat za wpisy hipotek, zastawów	19 971,87
9	Koszty egzekucyjne ponoszone na rzecz urzędów skarbowych	140,62
10	Postępowania administracyjne (wezwania, decyzje, opłaty pocztowe...)	55 218,10
11	Wynagrodzenia osobowe wraz z kosztami (ZUS, FP, PPK, ZFŚS, szkolenia)	531 878,09
	SUMA WYDATKÓW:	16 449 044,53
	PLAN	22 582 808,36
	% wykonania planu	72,84%
	Środki pozostałe	6 133 763,83
	Rozliczenie środków (dochody/wydatki) – nadwyżka/deficyt	10 024 650,93

Zobowiązania systemu zagospodarowania z tytułu opłaty śmieciowej na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosły 213.685,93 zł. Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 1.044.481,78 zł

Gmina Września objęła systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkie nieruchomości zamieszkałe położone na terenie Gminy Września.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określała uchwała nr XXIX/282/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty. Przedmiotowe stawki w tym okresie wynosiły: za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi selektywnie: 32,00 zł miesięcznie od mieszkańca oraz 64,00 zł w przypadku gdy właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

W/w uchwała wprowadziła także zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowym kompostowniku w wysokości: 1,00 zł miesięcznie od mieszkańca.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina pokryła koszty funkcjonowania całego systemu w tym m.in.: koszty odbioru i zagospodarowania odpadów, koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w

odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, koszty utworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, oraz koszty obsługi administracyjnej tego systemu. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina nie pokrywała fakultatywnych kosztów utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami oraz kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

W roku 2023 odbiorem i transportem odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych zajmowało się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych we Wrześni Sp. z o. o. W/w przedsiębiorca został wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego, w roku 2021 czego skutkiem było podpisanie umowy na realizację przedmiotowej usługi w okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2024 r. Przedmiotowa umowa obejmowała realizację usługi polegającej na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, udostępnienie pojemników i kontenerów na odpady zmieszane, pojemników i kontenerów na odpady ulegające biodegradacji, gniazd na odpady zbierane selektywnie, dbałość o należyty stan sanitarny, porządkowy i techniczny pojemników i kontenerów oraz dostarczenie do nieruchomości worków do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zakupionych wcześniej przez gminę.

Na terenie Gminy Września funkcjonował pojemnikowy system zbierania odpadów. Każda nieruchomość zamieszkała została wyposażona w pojemnik do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych oraz w pojemnik do gromadzenia odpadów biodegradowalnych, a także w pojemniki lub worki do gromadzenia odpadów zbieranych selektywnie. W roku 2023 Gmina Września zakupiła 420 000 szt. worków do segregacji tworzyw sztucznych i metali, 195 000 szt. worków do papieru, oraz 175 000 szt. worków do szkła. Worki wydawane były w nielimitowanych ilościach. Stosowano zasadę wg. której podmiot odbierający odpady zostawiał przy posesji taką samą ilość worków jaka została wystawiona przez mieszkańców w dniu odbioru odpadów. Ponadto worki można było pobrać w siedzibie Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych we Wrześni, przy ul. gen Sikorskiego 38 oraz w biurze PUK przy ul. Miłosławskiej 5 we Wrześni.

W 2023 roku zagospodarowaniem odpadów odebranych z terenu nieruchomości zamieszkałych zajmowała się firma - Urbis Sp. z o. o. Odpady zagospodarowywane były w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie (zwanym dalej: ZZO Lulkowo). W skład ZZO Lulkowo wchodzi między innymi: nowoczesna sortownia do segregacji odpadów zmieszanych i odpadów zbieranych selektywnie (przepustowość linii segregacji min. 65 000 Mg/rok dla odpadów zmieszanych w tym min. 10 000 Mg/rok odpadów zbieranych selektywnie), biostabilizatory do biologicznej stabilizacji/kompostowania tlenowego frakcji organicznej i zielonej wysegregowanej z odpadów komunalnych zmieszanych (przepustowość linii min. 42 000 Mg/rok), instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, kompostownia, składowisko oraz instalacja do produkcji paliw alternatywnych. Dzięki mechanizmom zastosowanym w ZZO Lulkowo wszystkie odpady dostarczone do instalacji były poddane procesowi sortowania. Odzyskane surowce wtórne były przekazywane do recyklingu, bioodpady poddano procesowi kompostowania, a część odpadów została sprzedana jako surowiec do produkcji paliw alternatywnych.

W listopadzie 2022 roku Gmina Września ogłosiła postępowanie przetargowe na zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych z terenu Miasta i Gminy Września na rok 2023 (nr referencyjny postępowania ZP-271/65/WP/2022).

Postępowanie przetargowe zostało podzielone na 3 odrębne części:

- I. zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 i odpadów ulegających biodegradacji – bioodpadów o kodzie 20 02 01;
- II. zagospodarowanie selektywnie zbieranych odpadów komunalnych o kodach 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury), 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych), 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe), 15 01 07 (opakowania ze szkła);
- III. zagospodarowanie odpadów komunalnych zbieranych selektywnie w Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Ad. I. Ostatecznie umowę nr WIK.ZP.272.5.2023/40 na zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 i odpadów ulegających biodegradacji – bioodpadów o kodzie 20 02

01, pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie gminy Września zawarto dnia 13 kwietnia 2023 r. z wyłonionym w drodze przetargu Wykonawcą tj. Urbis Sp. z o. o. w Gnieźnie - wartość umowy: 6 390 144,00 zł brutto. Umowa została zawarta na okres od dnia 13 kwietnia do dnia 31 grudnia 2023 r.

Ad. II. Umowę nr WIK.ZP.272.5.2023/32 na zagospodarowanie selektywnie zbieranych odpadów komunalnych o kodach 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury), 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych), 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe), 15 01 07 (opakowania ze szkła), pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie gminy Września zawarto dnia 10 marca 2023 r. z wyłonionym w drodze przetargu Wykonawcą tj. Urbis Sp. z o. o. w Gnieźnie - wartość umowy: 1 276 482,63 zł. Umowa została zawarta na okres od dnia 10 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Ad. III. W części III postępowania umowa nr WIK.ZP.272.5.2023/19 na zagospodarowanie odpadów komunalnych zbieranych selektywnie w Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, pochodzących z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Września została zawarta dnia 3 lutego 2023 r. również z Urbis Sp. z o. o. w Gnieźnie, wyłonioną w drodze przetargu. Wartość umowy: 1 471 310,51 zł. Okres obowiązywania umowy od 3 lutego 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

W okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 12 kwietnia 2023 r. tj. do czasu zakończenia przewidzianych prawem zamówień publicznych wymaganych procedur w zakresie w/w zadań, odpady komunalne odbierane z nieruchomości zamieszkałych były transportowane przez PUK Sp. z o. o. do Stacji Przeladunkowej w Bardzie (Zakład Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie), a cała usługa zagospodarowania odpadów odbywała się na podstawie umów zawartych pomiędzy spółką Urbis Sp. z o. o. w Gnieźnie a Gminą Września w trybie z wolnej ręki, w łącznej kwocie: 2 642 872,52 zł.

Gmina Września utworzyła w sposób umożliwiający łatwy dostęp wszystkim mieszkańcom gminy punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, który zapewnił przyjmowanie selektywnie zbieranych odpadów komunalnych takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady a także inne jak np.: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony oraz odpady tekstylowe i odzież, a także odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych. Utworzeniem i prowadzeniem Gminnego Punktu Selektywnego zbierania Odpadów Komunalnych (zwanego dalej: GPSZOK) na terenie Gminy zajmowało się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych we Wrześni Sp. z o.o.

Usługa prowadzenia Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych obejmowała: udostępnienie i przygotowanie terenu pod punkt, oznakowanie punktu, wyposażenie punktu w pojemniki/kontenery, przyjmowanie przywiezionych przez mieszkańców odpadów (identyfikację odpadów, wskazanie mieszkańcom miejsca zdeponowania odpadów, informowanie mieszkańców o zasadach segregacji odpadów, pomoc w rozładunku odpadów), tymczasowe magazynowanie odpadów, zapewnienie przeszkolonego personelu do obsługi punktu, prowadzenie ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów, sporządzanie sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami oraz pozostałej dokumentacji wynikającej ze specyfikacji funkcjonowania punktu.

Mieszkańcy do w/w Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych usytuowanego we Wrześni, przy ul. gen. Sikorskiego 38 mogli również oddać bezpłatnie swoje wysortowane odpady. Uzupełnieniem GPOSZK-u były zestawy pojemników do selektywnej zbiórki tzw. gniazda zlokalizowane w zabudowie wielorodzinnej. Gmina Września umożliwiła mieszkańcom bezpłatny odbiór i zagospodarowanie na Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zużytych opon oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych w ilości 500 l na rok z nieruchomości zamieszkałych.

Przeterminowane leki można było bezpłatnie oddać do 13 aptek zlokalizowanych na terenie miasta Września, których spis został umieszczony i podany do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej tutejszego Urzędu. W roku 2023 w wyniku zapytań ofertowych dotyczących odbioru przeterminowanych leków i środków farmaceutycznych, a także ich utylizacji wybrana została firma Zakład Obrotu Odpadami Sp. z o. o. TROXI, z siedzibą w Gutowie Małym, przy ul. Dereniowej 3, z którą zawarto umowę na okres 12 miesięcy.

Od wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także w roku 2023 Gmina Września prowadziła kampanię informacyjną m.in. poprzez zamieszczanie informacji na Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonej przez Urząd Miasta i Gminy we Wrześni. Systemowi gospodarowania odpadami komunalnymi poświęcono całą zakładkę na Biuletynie Informacji Publicznej. Mieszkańcy byli na bieżąco informowani o aktualnych harmonogramach wywozu odpadów, terminach wpłaty opłaty oraz podstawie prawnej i zasadach funkcjonowania nowego systemu. W biuletynie zamieszczono również aktualny regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Września oraz opublikowano analizę systemu gospodarowania odpadami.

Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej prowadzono również elektroniczny Rejestr Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych. W tym miejscu można było pobrać wniosek o wpis lub wykreślenie z w/w rejestru.

Dodatkowo na stronie biuletynu zamieszczano podstawowe informacje niezbędne do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz kalkulator obliczania odsetek za zwłokę.

Na stronie biuletynu umieszczono także zakładkę dotyczącą Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych we Wrześni, gdzie mieszkańcy mogli uzyskać informację jakie odpady można oddać na punkcie oraz w jakich godzinach działa punkt.

Ponadto, na BIP-ie umieszczono informacje gdzie mieszkańcy mogą oddać przeterminowane leki oraz pobrać dodatkowe worki do selektywnej zbiórki.

Harmonogramy odbioru poszczególnych frakcji odpadów mieszkańcy otrzymywali w I i II półroczu przy okazji odbioru odpadów.

Na bieżąco powyższe informacje były publikowane także w Wieściach z Ratusza.

Gmina Września prowadząc kampanię informacyjną wśród mieszkańców wykorzystywała własne środki przekazu

tj. jak opisano szczegółowo powyżej m.in. Biuletyn „*Wieści z Ratusza*”, Biuletyn Informacji Publicznej, stronę internetową, w związku z czym wydatki związane z edukacją ekologiczną w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi były minimalizowane. W roku 2023 zakupiono 2000 szt. ulotek informacyjnych na temat prawidłowej segregacji odpadów ulegających biodegradacji, których koszt wydruku wyniósł 479,70 zł brutto (koszt uwzględniony w tabeli nr 2, poz. 7).

Na terenie Gminy Września począwszy od 1 listopada 2018 r. funkcjonowała aplikacja wrzesnia.komunikator.pl (Localspot), za pomocą, której mieszkańcy mogli przy użyciu telefonu, tabletu lub komputera zgłosić wszelkie uwagi dotyczące sposobu realizacji usługi odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych np. mogli zgłosić fakt zniszczenia czy przepełnienia pojemników do gromadzenia odpadów, braku realizacji usługi odbioru odpadów. Przy pomocy tej aplikacji mieszkańcy mogli również sprawdzić harmonogram odbioru odpadów komunalnych, jak również mogli otrzymywać powiadomienia w przeddzień odbioru odpadów zgodnie z harmonogramem.

Wydatki poniesione w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w 2023 roku wyniosły łącznie: 16 449 044,53 zł. Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 roku wyniosły: na należności: 17 208 231,99 zł, na koszty upomnień: 81 058,54 zł i na odsetki: 63 605,05 zł.

Szczegółowy wykaz wydatków z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z terenu nieruchomości zamieszkałych w roku 2023 przedstawia zaprezentowana poniżej tabela nr 2.

Do systemu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień: 31.12.2023 r. wykazanych było: 45 050 osób.

6.10 Września w rankingach i publikacjach.

Miasto i Gmina Września jest dynamicznie rozwijającą się jednostką samorządu terytorialnego. O jej rozwoju świadczy między innymi realizacja licznych inwestycji, również tych z udziałem środków

zewewnętrznych, przy jednoczesnym zachowaniu bardzo niskiego poziomu zadłużenia. W rezultacie Września jest często przywoływanym miastem w różnego rodzaju rankingach i publikacjach. Poniżej przedstawiono rankingi, w których miasto zajęło wysokie pozycje.

1. W 2023 r. kolejny raz teren inwestycyjny zgłoszony przez gminę Września został doceniony na szczeblu ogólnokrajowym. 4 października 2023 r., w Warszawie, podczas gali Forum Biznesu Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, burmistrz Miasta i Gminy Września Tomasz Kałużny odebrał nagrodę za zajęcie I miejsca w X edycji ogólnopolskiego konkursu „Grunt na medal”. Zwycięski grunt zlokalizowany jest w Obłaczkowie, ma ponad 28 ha i stanowi własność Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park”. Warto dodać, że Września dwukrotnie otrzymała także wyróżnienie w konkursie w 2018 r. i 2020 r. Celem inicjatywy, powtarzanej regularnie co 2 lata, jest bieżące identyfikowanie atrakcyjnych lokalizacji inwestycyjnych dedykowanych działalności przemysłowo-produkcyjnej. Dzięki wyróżnieniu w ramach konkursu tereny uzyskują pierwszeństwo w prezentacji przed potencjalnymi inwestorami, których obsługuje m. in. PAiIH. Dla laureatów zwycięstwo oznacza zatem promocję i większą szansę na przyciągnięcie wartościowych projektów inwestycyjnych do gminy.

Źródło: Wieści z Ratusza nr 41 z 12 października 2023 roku.

2. 26 maja 2023 r. odbyła się gala rozdania nagród w ramach 4. Edycji Konkursu Serwisu Samorządowego PAP „Innowacyjny Samorząd 2023”. Do konkursu zgłoszona została inwestycja zrealizowana przez gminę Września pn. „Centrum Edukacji Ekologicznej we Wrześni”, której otwarcie nastąpiło we wrześniu 2022 r. Wrzesińskie przedsięwzięcie konkurowało z ponad 240 innymi zgłoszeniami z całego kraju, które wpłynęły w ww. konkursie. Laureatów wyłoniła kapituła, w której zasiadali przedstawiciele samorządów, ministerstw oraz redakcji Serwisu Samorządowego PAP. Wyróżnienie dla gminy Września w kategorii gminy

miejsko – wiejskie za zrealizowanie inwestycji Centrum Edukacji Ekologicznej odebrał zastępca burmistrza Karol Nowak. Organizatorem konkursu jest Serwis Samorządowy PAP. Celem inicjatywy jest promocja kreatywnych i innowacyjnych jednostek samorządu terytorialnego, a także chęć inspirowania innych samorządów do podejmowania działań na rzecz innowacyjności.

Źródło: Więści z Ratusza nr 22 z 1 czerwca 2023 roku.

3. Pismo samorządu terytorialnego „Wspólnota” od ponad 10 lat, co roku, przygotowuje rankingi najbogatszych samorządów. W najnowszej edycji tego zestawienia za 2022 rok, opublikowanej 12 sierpnia 2023 r. Września zajęła 45. miejsce w kategorii miast powiatowych, liczącej 267 miast z całej Polski. Metodologia badania była identyczna jak rok temu i w poprzednich latach. W rankingu brano pod uwagę dochody własne i otrzymywane subwencje. W przypadku gmin skorygowano je dodatkowo o skutki regulacji wysokości stawek podatkowych oraz wprowadzone ulgi przez rady gmin. Wyliczone w ten sposób dochody podzielono przez liczbę ludności każdej jednostki samorządowej i otrzymano wyniki rankingu.

Lp.	MIASTO	WOJEWÓDZTWO	ZAMOŻNOŚĆ PER CAPITA 2022 (ZŁ)
1.	Polkowice	dolnośląskie	9668,80
2.	Zakopane	małopolskie	7108,44
3.	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	6643,61
...45.	Września	wielkopolskie	4647,73
...62.	Środa Wielkopolska	wielkopolskie	4517,62
...71.	Gniezno	wielkopolskie	4452,36
...136.	Śrem	wielkopolskie	4045,00
...156.	Jarocin	wielkopolskie	3947,30
...196.	Słupca	wielkopolskie	3820,98

Źródło: Więści z Ratusza nr 33 z 18 sierpnia 2023 roku.

4. Dwutygodnik „Wspólnota” - pismo o tematyce prawno-samorządowej 7 października 2023 roku opublikowało ranking liderów inwestycji samorządowych w latach 2020 – 2022, Września, wśród 267 miast powiatowych, uplasowała się na 75. miejscu. Autorami zestawienia jest prof. Paweł Swianiewicz z

Uniwersytetu Warszawskiego. Według danych średnie wydatki inwestycyjne na jednego mieszkańca w latach 2020 - 2022 wyniosły w naszym mieście 1031,09 zł.

Miejsce	Miasto Powiatowe	Województwo	Średnie wydatki majątkowe per capita 2020–2022
1.	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	2237,62
2.	Poddębice	łódzkie	2123,94
3.	Puck	pomorskie	2028,05
75.	Września	wielkopolskie	1031,09
113.	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	861,82
149.	Środa Wielkopolska	wielkopolskie	759,95
152.	Piła	wielkopolskie	742,29
156.	Gniezno	wielkopolskie	724,27
158.	Śrem	wielkopolskie	721,28
232.	Słupca	wielkopolskie	523,65

Źródło: Więści z Ratusza nr 41 z 12 października 2023 roku

5. W rankingu, opublikowanym 18 listopada 2023 r. dotyczącym nadwyżki operacyjnej 2020 - 2022 tygodnika „Wspólnota” Września zajęła 21. pozycję (na 267 miast powiatowych) ze średnią nadwyżką operacyjną netto per capita 2020 – 2022 na poziomie 682,25 zł. Jednocześnie wśród miast powiatowych województwa wielkopolskiego Września zajęła 2. miejsce. Wartość nadwyżki operacyjnej to jeden z najważniejszych wskaźników obrazujących sytuację finansową jednostki samorządowej. Decyduje o możliwościach rozwojowych, czyli o tym ile środków możemy przeznaczyć na nowe przedsięwzięcia po zaspokojeniu bieżących potrzeb wydatkowych. Wskaźnik to różnica między wielkością bieżących dochodów i bieżących wydatków, ale także wielkość spłat wcześniejszego zadłużenia.

Miejsce 2020-2022	Miasto powiatowe	Województwo	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2020-2022
1	Puck	Pomorskie	1470,21
2	Słubice	Lubuskie	1333,64
3	Poddębice	Łódzkie	1155,99
...9	Kępno	Wielkopolskie	837,72
...21	Września	Wielkopolskie	682,25
...25	Gostyń	Wielkopolskie	652,42
...38	Chodzież	Wielkopolskie	549,51
...44	Jarocin	Wielkopolskie	518,87
...53	Gniezno	Wielkopolskie	482,78
...123	Śrem	Wielkopolskie	334,35
...147	Środa Wlkp.	Wielkopolskie	287,48
...160	Słupca	Wielkopolskie	265,18
...225	Turek	Wielkopolskie	132,61
...267	Choszczno	Zachodniopomorskie	-226,46

Źródło: Więści z Ratusza nr 48 z 30 listopada 2023 roku.

7. 10 lutego 2024 r. Pismo Samorządu Terytorialnego Wspólnota opublikowała ranking Sukces kadencji 2018-2023. Ranking opierał się na najnowszych danych pochodzących przede wszystkim z GUS czy ze sprawozdań budżetowych samorządów. Końcowy wskaźnik sukcesu jest sumą czterech wskaźników częściowych odnoszących się do:

- sukcesu finansowego (związanego z budżetem jednostki samorządowej),
- sukcesu ekonomicznego (wiążącego się ze stanem gospodarki lokalnej),
- sukcesu infrastrukturalnego (odnoszącego się przede wszystkim do komunalnej infrastruktury technicznej),
- sukcesu społecznego (który uwzględnia szeroko rozumiane polityki społeczne, np. wyniki edukacyjne, ale także polityki związane z ochroną środowiska czy lokalnym transportem publicznym).

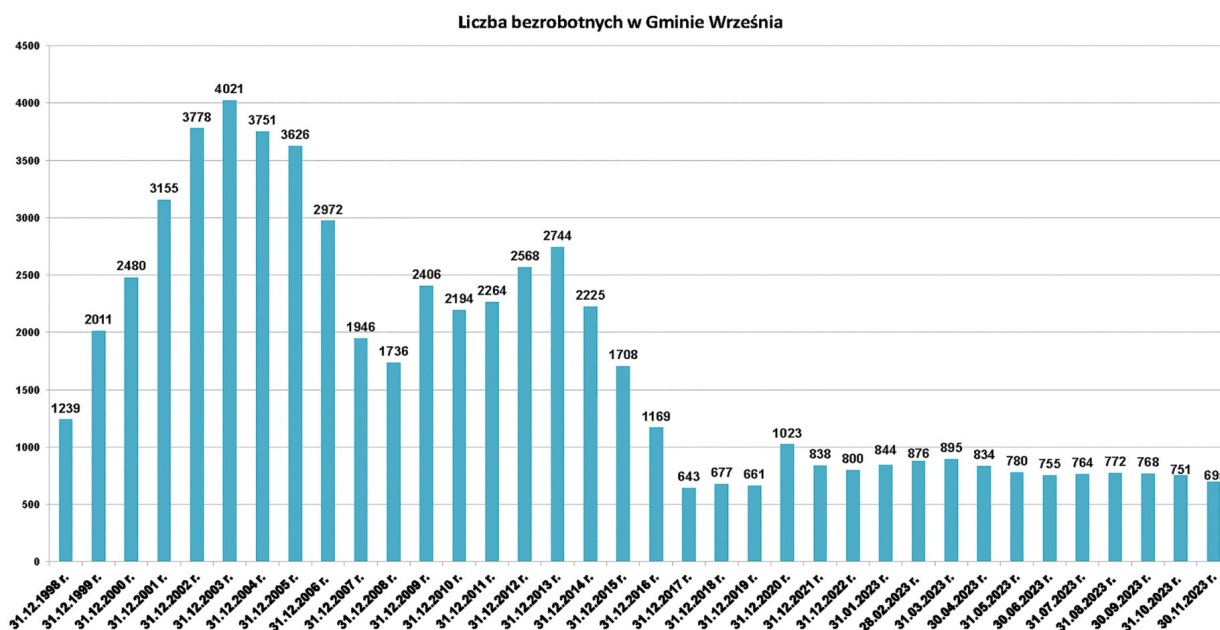
Września, we wskaźniku sukcesu infrastrukturalnym uplasowała się na 29. miejscu na 267 miejsc.

1998-2002	2002-2006	2006-2010	2009-2013	2013-2017	2017-2022	Miasto	Województwo
	57	175	91	34	1	Kartuzy	pomorskie
3	28	3	237	4	2	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie
	191	117	166	72	3	Rawicz	wielkopolskie
	186	22	131	7	29	Września	wielkopolskie
	238	159	225	40	266	Pińczów	świętokrzyskie
	88	18	153	227	267	Przysucha	mazowieckie

Natomiast we wskaźniku sukcesu ekonomicznego, Września znalazła się na 86. miejscu na 267 miejsc.

1998-2002	2002-2006	2006-2010	2009-2013	2013-2017	2017-2022	Miasto	Województwo
	5	2	101	5	1	Pruszków	mazowieckie
	74	59	266	38	2	Zakopane	małopolskie
	31	114	226	22	3	Żywiec	śląskie
	126	24	74	1	86	Września	wielkopolskie
	233	228	147	232	266	Hajnówka	podlaskie
	61	4	3	66	267	Gostyń	wielkopolskie

8. Bezrobocie w gminie Września na koniec listopada 2023.

Źródło: Więści z Ratusza nr 49 z 7 grudnia 2023 roku.

Podsumowanie

W roku 2023 była gmina Września kontynuowała realizację wcześniej rozpoczętych działań gospodarczych, inwestycyjnych i społecznych oraz podejmowała nowe wyzwania. Rozwój gospodarczy, inwestycje w infrastrukturę publiczną, działania edukacyjne, ekologiczne, społeczne, stabilny rynek pracy i dobre perspektywy dalszego rozwoju są wizytówką gminy Września. Mamy nadzieję, że również w kolejnych latach mieszkańcy będą mogli cieszyć się dobrymi warunkami życia w swojej „małej ojczyźnie”.